

I LENIN /V. ULYANOV /

ÎNTÂLNIRE

LUCRĂRI

EDITURA DE STAT

V

PARTIDUL COMUNIST RUS (bolșevici)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

N. LENIN (V. ULYANOV)

ÎNTÂLNIRE

LUCRĂRI

T. XIX

ÎNTREBARE NAȚIONALĂ

(1910-1920)

51 - 105 mii

EDITURA DE STAT

MOSCOVA 1925LENINGRAD

Publicat conform hotărârii Congresului al IX-lea al RCP.

Tipografia „Comintern” a Editurii de Stat, Ekateringofsky pr. 87.

Gis. 8.390.

Leningrad Gublīt 3.060.

Tiraj 58.000 exemplare.

INTRODUCERE

Volumul al 19-lea din Operele colectate ale lui V. I. Lenin a inclus lucrările sale despre problema națională din 1910 până la cel de-al 11-lea Congres Internațional al Comintern (iulie 1920), inclusiv. Conținutul principal al primei părți a volumului constă în articole pentru 1913 și 1914. Tov. Chiar și mai devreme, Lenin a trebuit să se ocupe din când în când de problema națională și deja în Iskra în 1900-1903. o serie de articole ale sale au fost publicate pe teme relevante

și învecinate *), dar sistematic și în cel mai apropiat mod tovarăș. Lenin a abordat problema națională abia din 1912.

Două împrejurări au contribuit la aceasta: pe de o parte, agravarea chestiunii naționale în Rusia ca urmare a triumfului reacției naționaliste și trezirea, în legătură cu aceasta, a unei mișcări naționale în rândul naționalităților nedominante ale Rusiei; pe de altă parte, agravarea relațiilor naționale în Europa pe baza ciocnirii apropiate între puterile imperialiste.

Agravarea generală a contradicțiilor naționale în Rusia lui Stolypin i-a determinat pe menșevici și reprezentanții social-democrației georgiene la o respingere directă a punctului de vedere proletar asupra chestiunii naționale. Bundiștii, care s-au bazat de mult timp pe baza opiniilor burgheze în această chestiune, au găsit un nou sprijin în menșevici și social-democrați georgieni. Astfel, chiar înainte de război, atitudinea față de problema națională a devenit subiect de acută

·) Vezi articolele: „Proletariatul evreu are nevoie de un partid politic independent”, „Mobilizarea forțelor reacționale și sarcinile noastre”, „Chestiunea națională în programul nostru”, „Nerușinare maximă și logică minimă”, „Poziția Bund în Partid” și discurs la al II-lea Congres al RSDLP - „Despre locul Bund-ului în partid” în volumul IV al Colectării lui V. I. Lenin.

- 4

lupta ideologică, unul dintre momentele serioase ale ciocnirii generale a bolșevismului și menșevismului.

În elaborarea chestiunii naționale, bolșevismul a trebuit însă să facă față nu numai distorsiunilor oportunist-naționaliste ale marxismului în rândul menșevicilor, ci și soluției simplificate a acestei probleme în rândul social-democrației revoluționare poloneze.

Condițiile speciale pentru dezvoltarea mișcării muncitorești din Polonia, care a fost înăbușită de țarism, au servit drept punct de plecare pentru greșeala Rosei Luxemburg în formularea ei a problemei naționale – o greșeală care, chiar înainte de războiul imperialist, fusese analizat și lămurit în detaliu de tovarășul Luxemburg. Lenin.

Greșeala inițială a lui R. Luxemburg, care s-a rezumat la subestimarea rolului mișcărilor naționale în epoca revoluției proletare și – în legătură cu aceasta – la subestimarea sau chiar la negarea directă a sloganului „dreptul națiunilor de a autodeterminarea” și, astfel, la simplificarea întregii formulări a chestiunii naționale în programul și tactica comuniștilor – s-a reflectat ulterior în rândurile bolșevicilor (II. Buharin, G. Pyatakov și alții). O serie de articole și discursuri ale tovarășului. Discursul lui Lenin – până la discursul din timpul discutării programului partidului la cel de-al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Rus (martie 1919) – este dedicat combaterii acestei tendințe „simpliste” în abordarea problemei naționale.

O atenție deosebită din punct de vedere al istoriei comunismului merită faptul că în articolele despre problema națională pentru anii 1913-

1914. - înainte de începerea războiului imperialist - de fapt, răspunsurile la acele întrebări fundamentale ale mișcării proletare, care au fost puse la întregul lor potențial doar de războiul imperialist, au fost efectiv anticipate. Poziția pe care bolșevismul a luat-o imediat după august 1914 în chestiunea „apărării patriei”, asupra atitudinii față de „propria” burghezie, asupra „anexărilor”, etc., a fost în mare măsură pregătită tocmai în discuția privind problema națională. chestiunea din 1913 - 1914. Aceasta va acorda o importanță deosebită articolelor adunate în prima parte a acestui volum și subliniază încă o dată legătura directă și imediată dintre politicile dinainte de război și cele postbelice ale bolșevicilor.

Articolele adunate în acest volum de tovarășul Lepin abundă în formulări polemice ascuțite, ascuțite chiar și în raport cu

- 5

la tovarăși care erau deja la fel de apropiați de bolșevism ca Rosa Luxemburg sau K. Radek. Același lucru este valabil și pentru acele locuri din carte în care tovarășul. În acei ani îndepărtați, Lepin a trebuit să polemizeze pe S.T. Troțki.

Redactorii, retipărind articolele Tovarășului. Lenin, nu a găsit posibil să schimbe aceste locuri.

Tinerii camarazi ar trebui, totuși, să sublinieze că acuitatea controverselor în aceste cazuri se explică adesea nu numai prin importanța problemelor discutate, ci și prin lupta acută și complexă de grup din cadrul fostului RS-DRP, mai ales în străinătate, în exil.

* *

*

La acesta sunt anexate documente care caracterizează diferitele aspecte ale formulării și soluționării problemei naționale în programul partidului.

Note, care ar trebui să faciliteze cititorului articolelor adunate în acest volum, au fost întocmite de tovarășul. I. П. Т despre în cu t la x despre th.

L. Kamenev.

25/XII. 1921

. Partea I

ÎNAINTE DE RĂZBOI

excursie în Finlanda).

La 14 martie 1910, Stolypin²⁾ a înaintat Dumei de Stat un proiect „privind procedura de emitere a legilor și a decretelor de importanță națională referitoare la Finlanda”. Sub acest titlu de trezorerie-

birocratie se află cea mai josnică campanie a autocrației împotriva libertății și independenței Finlandei.

Este în proiectul lui Stolypin să se transfere la decizia statului. Duma, doamna. Consiliul și Nicolae al II-lea, toate acele afaceri finlandeze care „nu aparțin doar afacerilor interne ale acestei regiuni”. Seimasului finlandez îi este permis doar să dea „opinii” asupra acestor cazuri, iar aceste concluzii sunt obligatorii pentru oricine: Seimas finlandez este redus în relația sa cu imperiul la poziția Dumei Bulyginsk 3).

Ce se înțelege prin „legi și reglementări care nu se referă doar la afacerile interne” ale Finlandei? Fără a cita întreaga listă, care ocupă 17 puncte în proiectul lui Stolypin, observăm că aceasta include relațiile dintre Finlanda și alte locuri ale imperiului în materie de vamă, și scutiri de la legile penale finlandeze, și afacerile feroviare, precum și sistemul monetar în Finlanda și regulile privind ședințele publice și legile presei în Finlanda etc.

Depuneți toate întrebările de acest gen la decizia Dumei Negre-Sută-Octobriste! Distrugerea completă a libertății finlandeze – aceasta este ceea ce întreprinde autocrația, bazându-se pe reprezentanții proprietarilor de pământ și ai elitelor comerciale, unite prin constituția a treia Itop.

Calculul este inconfundabil, desigur, din moment ce vorbim doar despre cei care sunt legalizați de această „constituție”: cincizeci de extremi-dreapți, o sută de naționaliști și „octobriști de dreapta”, o sută douăzeci și cinci de octobriști - aceasta este armata scooping. care a fost deja adunat în Duma și pregătit de o presă guvernamentală de lungă persecuție pentru a efectua orice măsură de sprijin împotriva Finlandei.

10 -

Vechiul naționalism al autocrației, care zdrobește pe toți „străinii”, este acum întărit, în primul rând, de ura tuturor elementelor contrarevoluționare față de popor, care a reușit să profite de victoria pe termen scurt a proletariatului rus în octombrie. pentru a crea una dintre cele mai democratice constituții de partea țarului Sutei Negre din întreaga lume, pentru a crea condiții libere pentru organizarea maselor muncitoare din Finlanda, care sunt neclintit de partea Socialist-Democrat II. . Finlanda a profitat de revoluția rusă pentru a-și asigura câțiva ani de libertate și dezvoltare pașnică. Contrarevoluția din Rusia se grăbește să profite de acalma completă de acasă pentru a lua cât mai mult din cuceririle finlandeze.

Istoria, așa cum ar fi, demonstrează, folosind exemplul Finlandei, că notoriul progres „pașnic”, din care toți filistenii își fac un zeu, este doar o excepție atât de scurtă, fragilă, efemeră, care confirmă pe deplin regula. Și această regulă este că numai o mișcare revoluționară a maselor și a proletariatului în fruntea lor, doar o revoluție victorioasă este capabilă să aducă schimbări de durată în viața popoarelor, este capabilă să submineze grav stăpânirea Evului Mediu și a semi-ului. -Forme asiatice ale capitalismului.

Finlanda a răsuflat de libertate abia atunci, când clasa muncitoare rusă s-a ridicat în mase gigantice și a zguduit autocrația rusă. Și numai împreună cu lupta revoluționară a maselor din Rusia poate fi căutată acum calea de lucru finlandeză pentru eliberarea de invazia sutelor negre de Bashi-Bazouk.

Burghezia Finlandei și-a arătat calitățile contrarevoluționare chiar și în această țară pașnică, care a făcut o revoluție în detrimentul dienei rusești din octombrie, a apărut libertatea pe spatele luptei din decembrie și a doi Duma de opoziție în Rusia. Burghezia Finlandei a persecutat Garda Roșie a muncitorilor finlandezi și i-a acuzat de revoluționism; a făcut tot ce a putut pentru a împiedica libertatea deplină a organizațiilor socialiste din Finlanda; ea s-a gândit prin ajutor (precum extrădăările politicienilor în 1907)⁵) să se salveze de violența țarismului; ea i-a acuzat pe socialiștii din țara ei că au fost corupți de socialiștii ruși, molipsindu-i cu spiritul lor revoluționar.

Acum și burghezia din Finlanda poate vedea la ce duce politica de concesiune, de consecvență, de „plăcere”, politica de trădare directă sau indirectă a socialismului. Fără lupta maselor formate socialist și organizate socialist, poporul finlandez nu va găsi o cale de ieșire din situația lor; În afara revoluției proletare nu există mijloace de a-l respinge pe Nicolae al II-lea.

unsprezece

O altă întărire a vechiului naționalism, ca politică a autocrației noastre, a venit din creșterea conștiinței de clasă și a spiritului conștient contrarevoluționar al burgheziei noastre ruse. Șovinismul a crescut în ea odată cu creșterea urii față de proletariat ca forță internațională. Șovinismul s-a intensificat în el în paralel cu creșterea și intensificarea concurenței capitalului internațional. Șovinismul a apărut ca răzbunare pentru înfrângerea în războiul cu japonezii, pentru neputința față de proprietarii privilegiați. Șovinismul și-a găsit sprijin în poftele unui industriaș și comerciant cu adevărat rus, care se bucură să „cucerească” Finlanda dacă nu reușește să smulgă o bucată din plăcintă în Balcani. Prin urmare, organizarea reprezentării proprietarilor de pământ și a marii burghezii oferă țarismului aliați loiali pentru represalii împotriva Finlandei libere.

Dar dacă baza „operațiunilor” contrarevoluționare peste zonele de frontieră liberă s-a extins, atunci s-a extins și baza respingerii acestor operațiuni. Dacă în loc de o birocrație și de o mână de bărbați avem nobilimea locală organizată în reprezentanța a 3-a Duma și cea mai bogată clasă de comercianți de partea inamicilor Finlandei, atunci de partea prietenilor ei avem toate acele milioane de mase care au creat mișcarea din 1905, care a propus o aripă revoluționară și I și II Dumas. Și oricât de mare ar fi liniștea politică în acest moment, aceste mase trăiesc și cresc în ciuda tuturor lucrurilor. Crește și un nou răzbnător pentru noua înfrângere a revoluției ruse, căci înfrângerea libertății finlandeze este înfrângerea revoluției ruse.

Burghezia noastră liberală rusă este și acum expusă, din ce în ce mai mult, pentru lașitatea și lipsa lor de spinare. Cadeții, desigur, sunt

împotriva unei campanii împotriva Finlandei. Bineînțeles că nu vor vota cu Octobriștii. Dar nu au făcut ei cel mai mult să submineze simpatia „publicului” pentru acea luptă revoluționară directă, pentru acea „tactică” octombrie-decembrie, care singură a dat naștere libertății finlandeze, i-a permis să reziste de peste 4 ani acum? Nu au unit cadeții inteligența burgheză rusă pentru a renunța la o asemenea luptă și la asemenea tactici? Cadeții nu au făcut tot posibilul să trezească sentimente și dispoziții naționaliste în toată „societatea” educată rusească?

Cum au fost justificate cuvintele social-democraților? rezoluție (decembrie 1908) 6) că prin agitația lor naționalistă cadeții slujesc de fapt țarismul și nimănui altcineva! „Opoziția” pe care cadeții doreau să o creeze autocrației cu ocazia înfrângerilor diplomatice ale Rusiei în Balcani 7 s-a dovedit – așa cum era de așteptat – o opoziție mizerabilă, lipsită de principii, lacheacă, care îi flata pe Sutele Negre.

țarul, care a stârnit pofta Sutei Negre, l-a fumigat pe țarul Sutei Negre pentru că el, țarul Sutei Negre, nu era suficient de puternic.

Ei bine, acum, domnilor, cadeți „umani”, culegeți ce ați semănat. I-ați dovedit țarismului că este slab în susținerea sarcinilor „naționale”: țarul vă arată puterea în persecuția naționalistă a străinului. În naționalismul tău, neoslavismul etc. există o esență burgheză egoistă-îngustă de clasă și o frază liberală sonoră. Sintagma a rămas o frază, dar esența a beneficiat de politica mizantropică a autocrației.

Așa a fost întotdeauna și așa va fi întotdeauna cazul frazelor liberale. Ei doar înfrumusețează lăcomia îngustă și violența brutală a burgheziei; nu împodobesc lanțuri populare decât cu flori false; nu fac decât să stupefieze conștiința oamenilor, împiedicându-l să recunoască adevăratul dușman.

Dar fiecare pas al politicii țariste, fiecare lună de existență a Dumei a treia distruge din ce în ce mai fără milă iluziile liberale, dezvăluie tot mai mult neputința și putrezirea liberalismului, seamănă din ce în ce mai abundent semințele unei noi revoluții a proletariatului. .

Va veni vremea când proletariatul rus se va ridica pentru libertatea Finlandei, pentru o republică democratică în Rusia.

„social-democrat” L? 18

26 aprilie-9 mai 1910,

fără semnătura autorului.

Jocurile de noroc 9).

Novoye Vremya dezvăluie pe deplin planurile naționaliștilor ruși. Când se citește acest ziar, „influent” în aceste cercuri, precum și în rândul octobriștilor, planul lor ferm urmărit de jefuire a Turciei devine evident.

Ca de obicei, politica de șovinism și de confiscare a pământurilor străine se realizează în primul rând prin incitarea publicului împotriva Austriei. „Popourile balcanice”, scrie Novoe Vremya, „sunt în arme împotriva luptei sfinte pentru independență. Diplomatul austriac așteaptă momentul în care va fi posibil să-i jefuiască.

Austria a rupt o bucată (Bosnia și Herțegovina) 10), Italia a rupt o bucată (Tripoli) n), acum e rândul nostru să profităm - asta e politica „Timpurilor Noi”. „Sfânta luptă pentru independență” este doar o expresie pentru a înșela nebunii, pentru că nimeni în țara noastră din Rusia nu a călcat în picioare principiile cu adevărat democratice ale adevăratei independențe a tuturor popoarelor cu bușteni ca naționaliști și octobriști.

De ce consideră naționaliștii momentul favorabil politicii de jaf? Și acest lucru este clar din noiembrie. Timp.” Italia, spun ei, nu va lupta, este riscant ca Austria să înceapă un război împotriva slavilor balcanici, având o populație de multe milioane înrudită cu ei, în timp ce Germania nu va merge la războinicul european din cauza înfrângerii Turciei.

Calculul naționaliștilor este sincer și nerușinat până la ultimul grad. Ei rostesc cuvinte pompoase despre „lupta sfântă pentru independența” popoarelor, în timp ce ei înșiși se joacă cu viața a milioane de oameni în cel mai sângeros mod, împingând popoarele să măcezeze de dragul profiturilor unui pumn de negustori și industriași. .

Tripla alianță (Germania, Austria, Italia) este în prezent slăbită, deoarece Italia a cheltuit 800 de milioane de franci în războiul cu turcii, iar în Balcani „interesele” Italiei și Austriei nu coincid. Italia vrea să mai smulgă o bucată - Albania, Austria nu vor să permită acest lucru. Contând pe aceasta, naționaliștii noștri joacă un joc disperat de noroc, mizând pe puterea și bogăția celor două puteri ale acordului tripartit (Anglia și Franța) și pe faptul că „Europa” nu vrea un război general pentru strâmtori . sau "rotunjire?" pământurile „noastre” în detrimentul Turciei asiatice.

Într-o societate a sclaviei salariate, fiecare comerciant, fiecare proprietar joacă un joc de noroc: „ori voi da faliment, fie voi profita și îi voi ruina pe alții”. În fiecare an, sute de capitaliști dau faliment, iar milioane de țărani, meșteșugari și artizani dau faliment. Statele capitaliste joacă același joc de noroc, se joacă cu sângele a milioane de oameni, trimiși ici și colo la măcel de dragul de a pune mâna pe pământ străin și de a jefui vecinii slabi.

Pravda nr. ISA,

-1 octombrie 1912, fără semnătura istoricului.

Popoarele balcanice și diplomația europeană.

Interesul general este acum îndreptat către Balcani. Și acest lucru este de înțeles. Poate că ora este frapantă pentru toată Europa de Est când popoarele înseși își vor spune cuvântul liber și hotărât. Acum nu mai este loc pentru jocul „puterilor” burgheze și al diplomaților lor,

care au depășit păianjenul intrigilor, intrigilor și călătoriilor egoiste unul la altul.

Popoarele balcanice puteau spune, precum spuneau iobagii noștri pe vremuri: „Fugi de noi mai mult decât toate necazurile și mânia stăpânului și dragostea stăpânului”. Și un intrus ostil și presupus prietenos

14 -

Existența „puterilor” în Europa înseamnă pentru țăranii și muncitorii balcanici doar adăugarea de tot felul de lanțuri și obstacole în calea liberei dezvoltări la condițiile generale de exploatare capitalistă.

De aceea, de altfel, este necesar să se lupte atât cu statul-guvernare, cât și cu „diplomația” liberală. De exemplu, argumentele lui Rech, care a invitat recent „societatea rusă” (adică burghezia) să memoreze cuvintele organului ministerial britanic că Europa de ns nu va permite „guvernare proastă” în Balcani, sunt complet false! „Să nu-și pună mâna diplomația”, strigă Rech.

Chiar și cea mai „liberală” Europa burgheză nu aduce Balcanilor decât sprijin pentru gpilya și stagnare, cu excepția obstacolelor birocratice în calea libertății, vom răspunde. „Europa” împiedică în mod impecabil înființarea unei republici balcanice federale.

Muncitorii avansați din Balcani și întreaga democrație balcanică își pun speranțele exclusiv în dezvoltarea conștiinței, a democrației și a activității de sine a maselor, și nu în intrigile diplomaților burghezi, oricât de liberale s-ar îmbrăca ei înșiși!

„Adevărat” L? 144,

16 octombrie 1912, semnat de V.

Despre vulpe și coșul de găini

Problema războiului balcanic și atitudinea „Europei” față de acesta este cea mai arzătoare întrebare a politicii moderne. Pentru întreaga democrație în general, și pentru clasa muncitoare în special, este important să înțelegem ce interese de clasă ghidează cutare sau cutare partid în acest caz.

Politica octobriștilor, naționaliștilor, „patrioților” fără partid, de la Novoye Vremya la Russkoye Slovo, este clară și simplă. Persecuția Austriei, incitarea la război cu ea, strigătul despre „sarcinile slave” ale Rusiei - toate acestea sunt o dorință, cusută cu fir alb, de a distrage atenția de la treburile interne ale Rusiei și de a „prinde o bucată” din Turcia. Sprijin pentru reacția în interior și pentru jefuirea colonială, imperialistă din exterior – aceasta este esența acestei politici „patriotice” „slave” grosolane.

Politica cadeților este nuanțată mai subtil și diplomatic, dar, în esență, politica lor este și politica reacționară a marii puteri a imperialismului. Acest lucru este deosebit de important de înțeles,

deoarece liberalii își ascund în mod inteligent opiniile prin fraze care sună democratic.

1 >>

Uită-te la „Discurs”. La început, înainte de „întâlnirea de dragoste” a lui Milyukov cu Sazonov¹², lui Sazonov i s-a reproșat „conformitatea” lui, naționaliștilor li s-a reproșat că au slăbit „mareata idee” de a cuceri Constantinopolul. Acum, după întâlnire, Rech este de acord cu Rossiya și certa cu putere „fervoarea stupidă” a lui Novoye Vremya.

Dar care este politica lui Rech acum?

Nu este nevoie

începeți cu revendicări mândre, pentru că atunci vom pierde sprijinul (Franței și Angliei) și „vom ajunge să fim involuntar și mai modesti decât ar trebui” (nr. 278)¹¹

Și așa, Rech este împotriva șovinilor pentru că ei „termină mai modest decât ar trebui”. To-aici sunteți, de, șovini, lăudați-vă și smulgeți un rahat. Și suntem pentru a lua jackpot-ul în mod pașnic și liniștit, cu sprijinul burgheziei franceze și engleze!

Sprijin (a acordului tripartit) „trebuie să avem în interesul acelorași protejați balcanici ai noștri”, scrie Rech. Amintiți-vă asta: „Vorbirea” este și „pentru protecția” (protecția) slavilor de către Rusia, pentru protecția coșului de găini de către vulpe, dar pentru o protecție mai vicleană!

Tot ceea ce poate fi realizat se află tocmai pe această cale – munca comună a diplomației europene”, declară Rech.

Ideea este clară: esența politicii cadeților. – același șovinism și imperialism ca cel al lui Novoye Vremya, doar că mai viclean, mai subtil, Novoye Vremya amenință cu nepoliticos și prostesc războiul numai în numele Rusiei. „Discursul” „subtil și diplomatic” amenință și el războiul, doar în numele acordului tripartit, căci a spune „nu trebuie să fii mai modest decât ar trebui” înseamnă tocmai a amenința cu războiul. „Timp Nou” pentru protecția slavilor de către Rusia. „Discurs” pentru protecția slavilor printr-un acord tripartit, i.e. Novoye Vremya pentru una dintre vulpile noastre din coșul de găini și Rech pentru un acord între trei vulpi.

Democrația în general, și muncitorii în special, sunt împotriva oricărei „protecții” slavilor de către vulpi și lup și sunt în favoarea autodeterminării complete a popoarelor, pentru democrația deplină, pentru eliberarea slavilor de orice protecție . de către „marile puteri”.

Liberalii și naționaliștii se ceartă despre diferite modalități de a jefui și a înrobi popoarele balcanice de către burghezia Europei. Doar muncitorii duc o politică a democrației adevărate - pentru libertate și democrație pretutindeni și până la capăt împotriva oricărei „protecții”, jafului și amestecului!

Pravda, D 146, 18 octombrie 1912, semnat lî. ŞI.

16 -

Un nou capitol în istoria lumii

Chiar şi presa burgheză din toată Europa, care în scopuri reacţionare şi egoiste a apărat statu quo-ul notoriu din Balcani, recunoaşte acum în unanimitate că a început un nou capitol în istoria lumii.

Înfrângerea Turciei este de netăgăduit. Victoriile statelor balcanice unite într-o alianţă cvadruplă (Serbia, Bulgaria, Muntenegru, Grecia) sunt enorme. Unirea acestor patru state a devenit un fapt. „Balcani către popoarele balcanice” – acest lucru a fost deja realizat.

Care este semnificaţia noului capitol din istoria lumii?

În Europa de Est (Austria, Balcani, Rusia) rămăşiţele puternice ale Evului Mediu, care întârzie teribil dezvoltarea socială şi creşterea proletariatului, nu au fost încă eliminate. Aceste rămăşiţe sunt absolutismul (putere autocratică nelimitată), feudalismul (proprietatea pământului şi privilegiul proprietarilor feudali) şi suprimarea naţionalităţilor.

Muncitorii conştienţi de clasă din ţările balcanice au fost primii care au înaintat sloganul unei soluţii democratice consecvente a problemei naţionale din Balcani. Acest slogan este: o republică balcanică federală. Slăbiciunea claselor democratice din actualele state balcanice (proletariatul nu este numeros, ţăranii sunt asupriţi, fragmentaţi, analfabeti) a dus la faptul că uniunea necesară economic şi politic a devenit uniunea monarhiilor balcanice.

Problema naţională din Balcani a făcut un pas enorm înainte spre soluţionarea ei. Din toată Europa de Est, doar Rusia rămâne acum cel mai înapoiat stat.

În ciuda faptului că în Balcani s-a format o uniune de monarhii, şi nu o uniune de republici – în ciuda faptului că uniunea a fost determinată de război, şi nu de revoluţie, în ciuda acestui fapt, s-a făcut un mare pas înainte către distrugerea rămăşiţelor Evului Mediu în toată Europa de Est. Şi bucuraţi-vă devreme, domnilor naţionalişti! Acest pas este împotriva ta, pentru că în Rusia există cele mai multe rămăşiţe din Evul Mediu!

Şi în Europa de Vest proletariatul proclamă şi mai puternic sloganul: fără amestec! Balcanii către popoarele balcanice!.

Pravda L 119,

21 octombrie 1912

fără sprijinul autorului.

– 17 –

Cadeţi şi naţionalişti.

Când am subliniat *) că cadeții sunt național-liberali la baza părerilor lor, că nu pun deloc problema națională într-un mod sfidător, Rech ne-a răspuns furios și arogant, acuzându-ne de ignoranță și denaturari.

Iată un document, unul dintre multele. Lăsați cititorii și alegătorii să judece.

La 18 octombrie, domnul M. M. Kovalevsky 13) a avut o a doua întâlnire a unui „cerc de persoane interesate de chestiunea slavă”. S-a citit un apel către societate, semnat de E. Anichkov i), Kareev 15), L. Panteleev 16) (a fost candidat din K.-d.), G. Fahlbork j), apoi, desigur, dl. M. M. Kovalevsky și alții

Nu va dori Rech să se sustragă responsabilității pentru Kareev, Panteleev și Compania?

Atracția liberalilor la societate se rezuma la faptul ca

inima rusă într-o ascensiune generală... bate cu simpatie pentru slavi și cu speranța că conștiința națională rusă va ajuta să le asigure roadele victoriilor lor.

Cum diferă acest lucru de naționalismul și șovinismul lui Novoye Vremya și Compania? Doar cu mânuși albe și întorsături mai precaute din punct de vedere diplomatic. Dar șovinismul, chiar și în mânuși albe și cu cele mai rafinate ture de vorbire, este dezgustător.

Democrația nu va vorbi niciodată despre o „ascensiune generală” atunci când naționaliștii ruși stau unul lângă celălalt (și în fruntea!) în toate modurile posibile oprind un număr de popoare. .

Democrația nu va tolera niciodată ca un simplu slav să fie pus în contrast cu un turc, atunci când este necesar să se contrasteze țărani slavi și turci împreună - moșierii slavi și turci și Bash-Bazouks.

Democrația nu va permite niciodată conștiința de sine a susținătorilor libertății și a dușmanilor asupririi în toate privințele: popoarele să fie înlocuite cu „conștiința de sine națională rusă” – în asuprirea și persecuția polonezilor, evreilor, „străinilor” în general.

Nici un singur democrat cinstit, nici un singur lider politic al popoarelor asuprite nu ar trebui să voteze pentru.

Pravda nr. 151, / I "ij' . 'i'f// y,f : ■■

24 octombrie 1912

semnat de V. I. Jsln

♦) În articolele altor autori din PravdaG'I'^ - „....

- i

Semnificația socială a victoriilor sârbo-bulgare.

„Pentru Macedonia, cucerirea ei de către Bulgaria și Serbia înseamnă o revoluție burgheză, un fel de 1789 sau 1848”, aceste cuvinte ale marxistului austriac Otto Bauer dezvăluie imediat esența principală a evenimentelor care au loc acum în Balcani.

- Revoluția din 1789 în Franța, din 1848 în Germania și alte țări a fost o revoluție burgheză, deoarece eliberarea țării de absolutism și de privilegiile feudale moșiere a dat de fapt libertatea de a dezvolta capitalul. Este de la sine înțeles că o astfel de revoluție a fost cerută cel mai urgent de interesele clasei muncitoare și chiar muncitorii „nepartid”, neorganizați din 1789 și 1848 au fost cei mai importanți luptători ai revoluțiilor franceză și germană.

Macedonia, ca toate țările balcanice, este cu mult în urmă din punct de vedere economic. Cele mai puternice rămășițe ale iobăgiei, dependența medievală a țăranilor de stăpânii feudali, au supraviețuit încă acolo. Astfel de rămășițe includ cotizațiile țărănești către proprietarul pământului (în numerar sau în produse), apoi țărânia (de obicei un țăran din Macedonia dă proprietarului o treime din recoltă, mai puțin decât în Rusia) etc.

Moșierii din Macedonia (așa-numiții Tagi) sunt turci și mahomedani, în timp ce țăranii sunt slavi și creștini. Contradicția de clasă este deci agravată de religios și național.

Astfel, victoriile sârbilor și bulgarilor înseamnă subminarea stăpânirii feudalismului în Macedonia, înseamnă crearea unei clase mai mult sau mai puțin libere de țărani proprietari de pământ, înseamnă asigurarea întregii dezvoltări sociale a bretele balcanice, întârziată de absolutism. și relațiile feudale.

Ziare burgheze, începând cu „Lov. Vremya” și terminând cu „Rech”, se vorbește despre eliberarea națională în Balcani, lăsând la umbră eliberarea economică. Și, de fapt, acesta din urmă este principalul lucru.

Odată cu emanciparea completă de moșieri și de absolutism, rezultatul inevitabil ar fi emanciparea națională și libertatea deplină de autodeterminare a popoarelor. Pe de altă parte, dacă opresiunea proprietarilor de pământ și a monarhiilor balcanice asupra popoarelor rămâne, opresiunea națională va rămâne cu siguranță într-o măsură sau alta.

Dacă eliberarea Macedoniei s-ar fi realizat prin revoluție, adică prin lupta dintre sârbi, bulgari și turci

țărani împotriva proprietarilor de pământ de toate naționalitățile (și împotriva guvernelor balcanice moșiere), atunci eliberarea ar costa popoarele balcanice probabil de o sută de ori mai puține vieți omenești decât războiul actual. Eliberarea ar fi fost realizată la un preț nemăsurat mai ușor și ar fi fost nemăsurat mai completă.

Întrebarea este, care sunt motivele istorice care au determinat ca problema să fie decisă de război, și nu de revoluție? Principalul motiv istoric pentru aceasta este slăbiciunea, fragmentarea, subdezvoltarea, ignoranța maselor țărănești din toate țările balcanice, precum și numărul mic de muncitori care ar înțelege bine starea de lucruri și ar cere o republică federală (unională) balcanică. .

Prin urmare, diferența fundamentală dintre burghezia europeană și muncitorii europeni în atitudinea lor față de problema balcanică este clară. Burghezia, chiar și liberalii, ca și cadeții noștri, strigă despre eliberarea „națională” a „slavilor”. Acest lucru denaturează în mod direct sensul și semnificația istorică a evenimentelor care au loc acum în Balcani și acest lucru împiedică eliberarea reală a popoarelor balcanice. Acest lucru sprijină păstrarea, într-o măsură sau alta, a privilegiilor proprietarilor de pământ, a lipsei de drepturi politice și a opresiunii naționale.

Dimpotrivă, singura democrația muncitorească susține emanciparea reală și completă a popoarelor balcanice. Numai emanciparea economică și politică a țăranilor din toate naționalitățile balcanice duse la extrem poate distruge orice posibilitate de orice fel de opresiune națională.

"Pravda" nr. 1v2,

7 noiembrie 1912, semnat de T.

China reînnoită.

Europa avansată și civilizată nu este interesată de reînnoirea Chinei 19). Patru sute de milioane de asiatici înapoiți au dobândit libertatea, treziți la viața politică. Un sfert din populația lumii a trecut, ca să spunem așa, de la hibernare la lumină, mișcare, luptă.

Europei civilizate nu-i pasă. Până acum, nici măcar Republica Franceză nu a recunoscut încă oficial Republica Chineză! Aceasta va fi în curând o cerere către Camera Deputaților din Franța.

Ce explică această indiferență a Europei? Faptul că peste tot în Occident domnește burghezia imperialistă, trei sferturi deja putrede, gata să vândă oricărui aventurier toate „civi-2*

- 20 -

lizare „pentru măsuri de „stricitate” împotriva lucrătorilor sau pentru un ban în plus pe rublă de profit. Această burghezie privește China doar ca pe o pradă, care, poate, acum – după „îmbrățișarea tandre” a Rusiei asupra Mongoliei – va fi sfâșiată de japonezi, britanici, germani etc.

Dar reînnoirea Chinei continuă să avanseze. Încep acum alegerile pentru parlament - primul parlament al fostului despotism. Camera inferioară va fi formată din 600 de membri, „senatul” - din 274.

Sufragiul nu este universal și indirect. Sunt aleși doar cei care au peste 21 de ani și au locuit cel puțin 2 ani în această secție de votare, dacă plătesc impozite directe în valoare de aproximativ 2 ruble sau au proprietăți de aproximativ 500 de ruble. În primul rând sunt aleși alegătorii, care aleg deputați.

Deja un astfel de vot indică alianța țăranimii prospere cu burghezia, în absența sau neputința completă a proletariatului.

Natura partidelor politice din China indică aceeași circumstanță. Există trei partide principale:

1. „Socialist radical” – în care de fapt nu există absolut deloc socialism, ca „socialiștii noștri populari” (și „socialiștii-revoluționari”) din 10 septembrie.

Acesta este partidul democrației mic-burgheze. Principalele sale revendicări sunt: unificarea politică a Chinei, dezvoltarea comerțului și a industriei „în direcție socială” (la fel de vagă precum „principiul muncii” și „egalizarea” populiștilor și socialiștilor noștri) și păstrarea păcii. .

2. Al doilea partid sunt liberalii. Ei sunt în alianță cu partidul „Radical Socialist”, formând împreună „Partidul Național”. După toate probabilitățile, acest partid va avea o majoritate în primul parlament chinez. Liderul acestui partid este celebrul Dr. Sun-Yat-Sep 20). Acum, el este deosebit de ocupat să dezvolte plaja unei rețele feroviare extinse (pentru informațiile populiștilor ruși: Sun-Yat-Sei face acest lucru pentru a se asigura că China „trece” soarta capitalismului!)

3. Tertul se numește „Uniunea Republicană” – unul dintre exemplele cât de înșelătoare semne în politică! De fapt, este un partid conservator, bazându-se în primul rând pe oficiali, proprietari și burghezia din nordul Chinei, adică pe cel mai înapoiat. Partidul „Național”, pe de altă parte, este în mod predominant partidul celui mai industrial, mai avansat și mai dezvoltat din sudul Chinei.

x Principalul sprijin al „partidului național” este masa largă țărănească. Conducătorii săi sunt inteligența educată în străinătate.

– 21 –

- Libertatea chineză câștigată de alianța țăranilor-democrați și a burgheziei liberale. Dacă țăranii, neconduși de partidul proletariatului, își vor putea menține poziția democratică împotriva liberalilor, care așteaptă doar un moment oportun pentru a se revărsa spre dreapta, se va arăta viitorul nu prea îndepărtat.

Pravda nr. 163,

8 noiembrie 1912, ha semnat de T.

Pe "național" social-det. organizatii

[Rezoluție adoptată de ședința din februarie 1913 a Centrului. Comitetul PSDLP cu muncitori de partid]).

1. Experiența din 1912 a confirmat pe deplin corectitudinea hotărârii Conferinței din ianuarie (1912) a RSDLP asupra acestei chestiuni (d). Sprijinul Bund 23) pentru candidatura nesocial-democratului Jagiello (ii) împotriva social-democraților polonezi. și încălcarea programului de partid în favoarea naționalismului de către Conferința 25) din august (1912) a lichidatorilor s®), a Bund-ului și a social-democraților letoni. cu o claritate deosebită, ei au scos la iveală falimentul complet al federaliștilor în construcția social-democraților, a partidului și prejudiciul profund adus izolării social-democraților „naționali”. organizații pentru cauza proletarului.

2. Prin urmare, conferința cheamă cu insistență muncitorii din toate naționalitățile din Rusia să respingă cu hotărâre naționalismul militant de reacție, să combată toate și fiecare manifestare a spiritului naționalist în rândul maselor muncitoare și să unească și să fuzioneze social-democrații. cât mai aproape posibil. muncitorii din localități în organizații unite ale PSRDS, lucrând în fiecare dintre limbile proletariatului local și realizând efectiv unitatea de jos, așa cum se face de mult timp în Caucaz.

3. Conferința își exprimă regretul profund față de scindarea în rândurile social-democrației poloneze, care slăbește extrem de mult lupta social-democraților. muncitori din Polonia. Întâlnirea este obligată să afirme că Consiliul principal al S.-D. polonez, deși nu reprezintă majoritatea S.-D. polonez. organizații ale proletariatului polonez, recurge la mijloace nepermise în lupta împotriva acestei majorități (de exemplu, suspiciunea nefondată a revocării întregii organizații din Varșovia). muncitori, pentru a ajuta la crearea unității reale a social-democrației poloneze.

– 22 –

4. Conferința remarcă în special oportunismul și lichidaționismul extrem în deciziile ultimei (IX) conferințe a Bund-ului²⁷, care au desființat sloganul unei republici, au relevat munca ilegală pe plan secundar și au relevat că sarcinile revoluționare ale proletariatului fuseseră uitate. Rezistența Bund-ului la unirea tuturor social-democraților merită aceeași condamnare. muncitori din localități (la Varșovia, Lodz, Vilneit. etc.) - asociație asupra căreia, din 1906, RSDLP a insistat în mod repetat în persoana congreselor și conferințelor sale.

b. Întâlnirea salută social-democrații revoluționari. al lucrătorilor Organizației letone, care desfășoară o propagandă persistentă într-un spirit anti-lichidaționist și își exprimă regretul că Comitetul central al social-democrației letone tinde să susțină demersurile anti-partid ale lichidatorilor.

6. Conferința își exprimă convingerea fermă că ascensiunea revoluționară care a început, grevele economice și politice în masă, demonstrațiile de stradă și alte forme de luptă revoluționară deschisă

a maselor vor ajuta social-democrației să se unească și să fuzioneze complet la nivel local. muncitori fără nicio distincție de naționalități, intensificând astfel atacul împotriva țarismului, care asuprește toate popoarele Rusiei, și împotriva burgheziei unificatoare a tuturor națiunilor Rusiei.

„Aviz și rezoluții ale ședinței Comitetului Central al RSDLP cu muncitorii de partid”, februarie 1913

Vehovtsy și naționalismul.

(Notă bibliografică.)

Revista plictisitoare - „Gândirea Rusă”. Există un singur lucru interesant despre această revistă. Aici scriu liberalii „vehiiți”, colaboratori și susținători ai celebrei cărți renegate „Milestones” (28), în care susținătorii libertății de ieri au revărsat praf și murdărie asupra luptei maselor pentru libertate, în timp ce masele democratice de muncitori și țărani erau înfățișate ca o turmă condusă de „intelligentsia”, - o primire mântuită a tuturor Sutelor Negre.

Întorsătura „societății educate” liberale ruse împotriva revoluției, împotriva democrației, nu este un fenomen întâmplător, ci inevitabil după 1905. Burghezia se temea de independența muncitorilor și de trezirea țăranilor. Burghezia, în special cei mai bogați, protejându-și poziția de exploatator, au decis: reacția este mai bună decât revoluția.

Aceste. interesele egoiste de clasă ale pungii de bani și au dat naștere unei tendințe contrarevoluționare ample și profunde în rândul liberalismului,

– 23 –

mișcare împotriva democrației, în apărarea întregului imperialism, naționalismului și șovinismului și a întregului obscurantism.

Muncitorii conștienți de clasă nu vor fi surprinși de această renunțare, renegatul liberalilor, căci muncitorii nu au avut niciodată o părere deosebit de bună despre liberali. Dar este util să urmărim ce predică liberalii renegați, ce idei folosesc pentru a lupta împotriva democrației în general și a social-democrației în special.

„Societatea inteligentă rusă”, scrie Russk. M. (Domnul Izgoev 29) – era, și în masa ei continuă să fie, convins că problema fundamentală a vieții europene este lupta proletariatului împotriva burgheziei pentru socialism”... Domnul Izgoev numește această idee „prejudecata și incorectă”. „, arătând Asemenea polonezilor din Germania, în lupta lor împotriva germanilor pentru naționalitatea lor, se creează și crește o nouă clasă de mijloc – „clasa de mijloc democratică”.

Vorbind de „intelectuali”, Izgoev înseamnă de fapt socialiști și democrați. Liberalului nu îi place că lupta proletariatului împotriva burgheziei este considerată problema principală. Liberalii încearcă să stârneasă și să avânte lupta națională pentru a distrage atenția de la problemele serioase ale democrației și socialismului.

De fapt, printre „întrebările vieții europene” socialismul ocupă primul loc, iar lupta națională - pe locul nouă, de altfel, este cu atât mai slabă și mai inofensivă, cu atât mai consecvent se realizează democratismul. Este chiar ridicol să comparăm lupta proletariatului pentru socialism, fenomen mondial, cu lupta uneia dintre națiunile asuprite ale Europei de Est împotriva burgheziei reacționare care o asuprește (mai mult, burghezia poloneză se unește aici de bunăvoie cu orice ocazie). cea germană împotriva proletariatului).

iProsveshchenie" nr. 4,

aprilie 1913, semnat de V.

Trezirea Asiei

De cât timp este China cunoscută ca modelul unui secol de stagnare completă? Și acum viața politică este în plină desfășurare în China, o mișcare socială și o ascensiune democratică sunt în plină desfășurare. În urma mișcării ruse din 1905, revoluția democratică a cuprins toată Asia - Turcia, Persia, China. Există tulburări tot mai mari în India engleză.

Este interesant că mișcarea revoluționar-democratică a îmbrățișat acum Indiile Olandeze, insula Java și alte colonii din Olanda, care au o populație de până la 40 de milioane de oameni.

– 24 –

Purtătorii acestei mișcări democratice sunt, în primul rând, masele de oameni din Java, printre care mișcarea alimentară națională s-a trezit sub steagul islamului. În al doilea rând, valorificarea; a creat o inteligență locală din aclimatizat Euroyen tsv, care reprezintă independența Indiilor Olandeze. În al treilea rând, o populație chineză destul de semnificativă în Java și alte insule a adus acolo mișcarea revoluționară din patria lor.

Marxistul olandez van Ravestins⁰, descriind această trezire a Indiei olandeze, subliniază că despotismul primordial și arbitraritatea guvernului olandez este acum întâmpinat cu respingere hotărâtă și protest în rândul maselor populației native.

Încep fenomenele obișnuite din perioada pre-revoluționară: syndicatele și partidele apar cu o viteză uluitoare. Guvernul le interzice, provocând astfel o amărăciune și mai mare și o nouă creștere a mișcării. Astfel, guvernul olandez a dizolvat recent „Partidul Indian”, deoarece constituția și programul său vorbeau despre o dorință de dependență. „Reține” olandezi (care, de altfel, sunt aprobate atât de clerici, cât și de liberali: liberalismul european este putred!) au văzut asta ca pe o dorință criminală de a se separa de Olanda! Partidul desființat, desigur, a înviat sub un alt nume.

În Java, a apărut o uniune națională a nativilor, care are deja 80.000 de membri și organizează mitinguri în masă. Creșterea mișcării democratice este de neoprit.

Capitalismul mondial și mișcarea rusă din 1905 au trezit în sfârșit Asia. Sute de milioane de asupriți, fug sălbatic în stagnarea medievală. populația s-a trezit la o viață nouă, la lupta pentru drepturile elementare ale omului, pentru democrație.

Lucrătorii din țările avansate ale lumii urmăresc cu interes și entuziasm această creștere puternică a mișcării de eliberare mondială în toate părțile lumii și sub toate formele. Burghezia Europei, speriată de puterea mișcării muncitorești, s-a aruncat în brațele reacției, militarismului, preoției și obscurantismului. Pe urmele acestei burghezii putrede se află proletariatul țărilor europene și tinerii democrați din țările asiatice, plini de încredere în forțele proprii și de încredere în mase.

Trezirea Asiei și începutul luptei pentru putere de către proletariatul avansat al Europei marchează o nouă perioadă în istoria lumii care s-a deschis la începutul secolului al XX-lea.

„Pravda” „7-5 103,

7 mai 1913, sa semnat de F.

– 26 –

Separatiști în Rusia și separatiști în Austria

Dintre diverșii reprezentanți ai marxismului din Rusia, evreii, sau mai bine zis o parte din ei, așa-zișii bundiști duc o politică de separatism, adică de separare sau izolare (de ansamblu). Din istoria mișcării muncitorești se știe că în 1913 bundiștii au părăsit partidul când majoritatea partidului clasei muncitoare a respins cererea lor de a-i recunoaște ca „singurii” reprezentanți ai proletariatului evreu.

Această ieșire din partid a fost o manifestare a separatismului care a fost profund dăunătoare mișcării muncitorești. De fapt, muncitorii evrei au fost și intra în Partid peste tot, cu excepția Bund-ului. Alături de organizații individuale (izolate, separate) ale bundiștilor, au existat întotdeauna organizații generale de muncitori – evrei, ruși, polonezi, lituanieni, leti etc.

Din istoria marxismului din Rusia se știe, într-adevăr, că atunci când Bund a revenit în Partid în 1916, Partidul a pus condiția încetării separatismului, adică. unificarea locală a muncitorilor marxiști de toate naționalitățile. Această condiție nu a fost îndeplinită de bundiști, în ciuda confirmării ei speciale printr-o decizie specială a partidului din decembrie 1908.

Aceasta este scurta istorie a separatismului bundist în Rusia. Din păcate, muncitorii știu puțin despre această istorie și se gândesc puțin la ea. Marxiștii polonezi, lituanienii (mai ales la Vilna în 1907), letonii (în același timp la Riga), marxiștii din Rusia de Sud și din Rusia de Vest sunt practic familiarizați cu această istorie. Se știe, de altfel, că marxiștii caucazieni, inclusiv toți menșevicii caucazieni, au arătat până de curând în localitățile lor unitatea și chiar fuziunea muncitorilor de toate naționalitățile, condamnând separatismul bundiștilor.

Să remarcăm, de asemenea, că proeminentul Bundist Modem 32) a recunoscut în binecunoscuta sa carte The Forms of the National Movement (Sankt. Petersburg, 1910) că bundiștii nu au atins niciodată unitatea locală, adică au fost întotdeauna separatiști.

În mișcarea internațională a clasei muncitoare, problema separatismului s-a ridicat deosebit de viu în 1910, la un congres de la Copenhaga³³). Cehii din Austria au acționat ca separatiști, distrugând fosta unitate a muncitorilor cehi și germani. Congresul internațional de la Copenhaga a condamnat în unanimitate separatismul, dar cehii, din păcate, au rămas separatiști până în prezent.

– 26 –

Simțindu-se singuri în Internaționala proletară, separatiștii cehi au căutat îndelung și fără succes oameni care aveau păreri asemănătoare. Abia acum i-au găsit – în persoana bundiștilor și a lichidatorilor. Revista germană The Ceho-Slavic Social Democrat, publicată de separatiști, a publicat un articol în nr. 3 (Praga, 15 aprilie 1913) sub titlul „O întorsătură spre bine”. Această „întorsătură” aparent către „mai bun” - (dar de fapt - spre separatism) separatiștii cehi au văzut .., unde ați crede, cititorule? .., în Nasha Zarya 34) a lichidatorilor, într-un articol al Bundist V. Kossovsky)'

În fine, separatiștii cehi nu sunt singuri în Internaționala proletară! Este de înțeles că sunt bucuroși să se agațe până și de lichidatori, chiar și de bundiști. Dar toți muncitorii conștienți de clasă din Rusia trebuie să ia în considerare cu atenție acest fapt: condamnați în unanimitate de Internațională, separatiștii cehi se strâng de fustele lichidatorilor și ale bundiștilor.

Numai acea unitate completă (local, de sus în jos) a muncitorilor tuturor națiunilor, care s-a realizat atât de mult timp și cu atâta succes în Caucaz, corespunde intereselor și sarcinilor mișcării muncitorești.

^Pravda, nr. 104,

8 mai 1913

fără semnătura autorului.

Clasa muncitoare și problema națională.

Rusia este o țară diversă la nivel național. Politica guvernamentală, politica proprietarilor de pământ susținută de burghezie, este pătrunsă în întregime de naționalismul sutei negre.

Această politică este îndreptată cu acuratețe împotriva majorității popoarelor Rusiei, care alcătuiesc majoritatea populației sale. Și alături de aceasta, naționalismul burghez al altor națiuni (polonez, evreu, ucrainean, georgian etc.) ridică capul, încercând să distragă atenția clasei muncitoare cu o luptă națională sau o luptă pentru cultura națională de la marea sa lume. sarcini.

Problema națională necesită o formulare clară și o soluție de către toți lucrătorii conștienți de clasă.

Când burghezia a luptat pentru libertate împreună cu poporul, împreună cu poporul muncitor, ea a susținut libertatea deplină și egalitatea deplină a națiunilor. Țările avansate, Elveția, Belgia, Norvegia și altele, ne oferă un exemplu despre modul în care națiunile libere coexistă pașnic împreună sau se separă pașnic unele de altele într-un sistem democratic real.

27 -

Acum, burghezia se teme de muncitori, caută o alianță cu purișchevici, cu reacție, trădează democrația, pledează pentru oprimarea sau inegalitatea națiunilor și corupă muncitorii cu lozinci naționaliste.

Numai proletariatul susține în zilele noastre adevărata libertate a națiunilor și unitatea muncitorilor din toate straturile.

Pentru ca diferitele națiuni să coexiste liber și pașnic împreună sau să se despartă (când le convine) pentru a forma state diferite, pentru aceasta este necesară democrația completă, susținută de clasa muncitoare. Nici un privilegiu pentru nicio națiune, nici pentru o singură limbă! Nici cea mai mică oprimare, nici cea mai mică nedreptate față de minoritatea națională! Acestea sunt principiile democrației muncitorești.

Capitaliștii și proprietarii vor să-i separe pe muncitorii diferitelor națiuni cu orice preț, în timp ce puterile care sunt ele însele coexistă superb împreună ca acționari ai „fapte” „lucrative” de milioane de dolari (cum ar fi minele Lena) – atât ortodocși, cât și evrei, și Rușii și germanii, și polonezii și ucrainenii, toți cei care au capital, exploatează la unison muncitorii tuturor națiunilor.

Muncitorii conștienți de clasă reprezintă unitatea completă a lucrătorilor tuturor națiunilor în toate organizațiile educaționale, profesionale, politice etc. Lăsați domnii Cadeților să se dezonzoreze negând sau subminând egalitatea ucrainenilor. Lăsați burghezia tuturor națiunilor să se complacă cu fraze false despre cultura națională, despre sarcinile naționale etc., etc.

Muncitorii nu se vor lăsa despărțiți de vreo discuție dulce despre cultura națională sau „autonomie național-culturală”. Lucrătorii tuturor națiunilor stau uniți, împreună, în organizații comune, pentru libertate deplină și egalitate deplină – garanția adevăratei culturi.

Peste tot în lume muncitorii își creează propria lor cultură internațională, care a fost pregătită de mult timp de predicatorii libertății și de dușmanii opresiunii. Lumii vechi, lumii opresiunii naționale, a luptei naționale sau a izolării naționale, muncitorii se opun noii lumi a unității oamenilor muncii din toate națiunile, în care nu este loc pentru un singur privilegiu, nici cea mai mică oprimare a om de om.

^Pravda, nr. 106,

10 mai 1913

fără semnătura autorului.

– 28 –

Europa înapoiată și Asia avansată.

Compararea acestor cuvinte pare a fi un paradox. Cine nu știe că Europa este avansată, în timp ce Asia rămâne în urmă? Dar există un adevăr amar în cuvintele luate pentru titlul acestui articol.

În Europa civilizată și avansată, cu tehnica ei strălucit dezvoltată, cu cultura și constituția ei bogată, universală, a venit un asemenea moment istoric când burghezia comandantă, de teama unui proletariat în creștere și întărire, susține totul înapoi, murind, medieval. Burghezia moribundă se unește cu toate forțele învechite și învechite pentru a păstra sclavia salarială oscilantă.

În Europa avansată, burghezia care susține totul înapoi este la comandă. Europa este avansată în zilele noastre, nu datorită burgheziei, ci în ciuda ei, pentru că numai proletariatul își mărește armata de milioane de luptători pentru un viitor mai bun, singura păstrează și răspândește ostilitatea nemiloasă față de înapoiere, sălbăticie, privilegii. , sclavia și umilirea omului de către om.

În Europa „avansată”, doar proletariatul este clasa avansată. Iar burghezia vie este pregătită pentru toate barbaritățile, atrocitățile și crimele pentru a apăra sclavia capitalistă care pierează.

Și cu greu este posibil să oferim un exemplu mai izbitor al acestei decăderi a întregii burghezii europene, ca sprijinul acesteia pentru reacția din Asia din cauza obiectivelor egoiste ale dealerilor financiari și ale capitaliștilor frauduloși.

Peste tot în Asia o puternică mișcare democratică crește, se extinde și câștigă putere. Burghezia de acolo încă mășcăluiește cu poporul împotriva reacției. Sute de milioane de oameni se trezesc la viață, la lumină, la libertate. Ce încântare trezește această mișcare mondială în inimile tuturor lucrătorilor conștienți de clasă care știu că calea către colectivism trece prin democrație! Ce simpatie pentru tânăra Asia este pătrunsă de toți democrații cinstiți!

Și Europa „avansată”? Ea jefuiește China și îi ajută pe dușmanii democrației, pe dușmanii libertății din China!

Iată un calcul simplu, dar instructiv. Noul împrumut chinez a fost încheiat împotriva democrației chineze: „Europa” pentru IOanypikaya 3S), care pregătește o dictatură militară. De ce e pentru el? Cu ocazia unui om de afaceri profitabil. Împrumutul a fost încheiat în valoare de aproximativ 260 de milioane de ruble la rata de 84 pentru 100. Aceasta înseamnă: burghezii „Europei” plătesc chinezii

– 29 –

210 milioane; și iau 225 de milioane de ruble de la public. Aici aveți imediat, în câte săptămâni, un profit net de 15 milioane de ruble! Nu este adevărat ce este cu adevărat acest profit „net”?

Și dacă poporul chinez nu recunoaște împrumutul? În China, până la urmă, o republică, iar majoritatea din parlament este împotriva unui împrumut?

O, atunci Europa „avansată” va țipa despre „civilizație”, „ordine”, „cultură” și „patrie”! Apoi va muta armele și va zdrobi republica Asiei „înapoiate” în alianță cu aventurierul, trădătorul și prietenul reacției, Yuan Shikai!

Întreaga Europa comandantă, întreaga burghezie europeană, este în alianță cu toate forțele de reacție și Evul Mediu din China.

Pe de altă parte, toată Asia tânără, adică sute de milioane de muncitori din Asia, are un aliat de încredere în persoana proletariatului din toate țările civilizate. Nicio forță din lume nu poate reține victoria lui, care va elibera atât popoarele Europei, cât și popoarele Asiei.

„Pravda” nr. 113,

18 mai 1913

fără semnătura autorului.

Cadeți despre problema ucraineană.

Yate a fost de mult semnalat atât în presă, cât și de la tribuna Dumei, de exemplu, într-un discurs al social-democraților. Petrovsky 37), până la deplina obscenitate, reacționare și aroganță a discursurilor unor cadeți influenți (în frunte cu domnul Struve) asupra chestiunii ucrainene.

Pe de altă parte, ne-am întâlnit în organul oficial Candidat-Democrat. Party-Rech-un articol al colaboratorului său permanent, domnul Mikh. Mogilyaisky, care nu poate fi trecut în tăcere.

Acest articol este o adevărată persecuție șovină a ucrainenilor pentru „separatism”. „Aventurism nesăbuit”, „prostii politice”, „aventura politică” – acestea sunt expresiile cu care articolul celui mai pur modernist domnul Mikh este plin de expresii. Mogilyansky, ascunzându-se în spatele mantiei „democratismului” II Și partidul constituțional „democrat” acoperă fără rușine acest articol, îl imprimă cu simpatie și aprobă în tăcere un astfel de șovinism gol.

G. Mikh. Mogilyansky însuși subliniază faptul că, la congresul studenților întregi ucraineni de la Lvov, unii social-democrați ucraineni, în persoana emigranților ucraineni din Rusia, s-au declarat împotriva sloganului independenței politice a Ucrainei și s-au opus social-democratului Donțov (35), care a propus congresului

- treizeci -

adoptat cu o majoritate împotriva a 2 rezoluții privind „Ucraina independentă”.

În consecință, nu se pune problema ca toți social-democrații să fie de acord cu Donțov. Dar social-democrații s-au certat cu Donțov, propunând propriile argumente, argumentând pe aceeași platformă, convingând același public.

G. Mikh. Mogiliansky și-a pierdut un astfel de simț al decenței politice elementare, încât aruncă împotriva lui Donțov și împotriva întregului congres al studenților ucraineni cuvinte grosolane, abuzive din lexicul Sutelor Negre, știind perfect cât de imposibil este pentru oponenții săi să infirme opiniile lui. Rech, să vorbească unui public rus la aceeași tribună, la fel de hotărât, deschis, liber.

Nefericiții democrați sunt cadeții noștri! Iar nefericiții democrați sunt cei care tolerează astfel de șmecherii ale cadeților fără cel mai aprins protest. Marxiștii nu se vor lăsa niciodată amețiți de un slogan național, fie că este marele rus, polonez, evreu, ucrainean sau de altă natură. Dar marxiștii nu uită nici de datoria elementară a fiecărui democrat de a lupta împotriva oricărei persecuții a oricărei națiuni pentru „separatism”, de a lupta pentru recunoașterea egalității depline și necondiționate a națiunilor și a dreptului lor la autodeterminare.

Se pot avea opinii diferite asupra a ceea ce, din punctul de vedere al proletariatului, ar trebui să fie această autodeterminare în fiecare caz individual. Se poate și ar trebui să se certe cu național-socialiști precum Donțov, dar persecuția ticăloasă pentru „separatism”, persecuția oamenilor care nu se pot apăra, este limita nerușinării cadeților noștri.

„Adevărul de lucru” nr. 3,

16 iulie 1913

este semnat de M.

Naționalizarea școlii evreiești.

Politica guvernului este toată impregnate de spiritul naționalismului. „Dominant”, adică Ei încearcă să acorde tot felul de privilegii Marii Naționalități Ruse, deși Marii Ruși din Rusia sunt o minoritate a populației, și anume, doar 43%/0.

Toate celelalte națiuni care locuiesc în Rusia încearcă să-și restrângă drepturile, să se separe una de cealaltă și să aprindă dușmănia între ele.

Manifestarea extremă a naționalismului modern este proiectul naționalizării școlii evreiești. Acest proiect a apărut de la un administrator

– 31 –

Districtul educațional Odesa și în Ministerul Public „Iluminismului” s-au întâlnit cu simpatie. Ce este această naționalizare?

Faptul că vor să aloce evreii în instituții de învățământ evreiești speciale (secundar). În toate celelalte instituții de învățământ – atât private, cât și guvernamentale – vor să închidă complet ușile evreilor. Pe deasupra acestui plan „strălucit” se propune limitarea numărului de elevi din gimnaziile evreiești la celebra „rată procentuală”!

În toate țările europene, astfel de măsuri și legi împotriva evreilor existau doar în. epoca întunecată a Evului Mediu, Inchiziția, arderea ereticilor și alte delicii. În Europa, evreii au primit cu mult timp în urmă egalitate deplină și se contopesc din ce în ce mai mult cu oamenii printre care trăiesc.

În politica noastră în general, și mai ales în proiectul conturat, în afară de asuprirea și asuprirea evreilor, cel mai dăunător este dorința de a aprinde naționalismul, de a separa una dintre naționalitățile din stat de alta, de a le spori înstrăinarea. , să-și împartă școlile.

. Interesele clasei muncitoare – ca și interesele libertății politice în general – cer, dimpotrivă, cea mai completă egalitate de drepturi pentru toate naționalitățile unui stat dat, fără excepție, și înlăturarea tuturor barierelor dintre națiuni. , unirea copiilor tuturor națiunilor în aceleași școli etc. Numai prin eliminarea tuturor prejudecăților naționale sălbatice și stupide, numai prin contopirea într-un singur sindicat a muncitorilor tuturor națiunilor poate deveni o forță, să respingă capitalul și să realizeze un îmbunătățire serioasă a vieții.

Priviți la capitaliști: ei încearcă să aprindă dușmănia națională în rândul „oamenilor de rând”, în timp ce ei înșiși își desfășoară perfect afacerea; în aceeași societate pe acțiuni - și ruși, și ucraineni, și polonezi, și evrei și germani. Capitaliștii tuturor națiunilor și religiilor sunt uniți împotriva muncitorilor, iar muncitorii încearcă să-i dezbine și să-i slăbească cu dușmănie națională!

Cel mai dăunător proiect al naționalizării școlii evreiești arată, printre altele, cât de eronat este planul așa-numitei „autonomii cultural-naționale”, adică îndepărtarea treburilor școlare din mâinile statului și transferul acestuia. în mâinile fiecărei națiuni separat. Nu pentru aceasta ar trebui să luptăm deloc, ci mai degrabă unitatea muncitorilor tuturor națiunilor în lupta împotriva întregului naționalism, în lupta pentru o școală comună cu adevărat democratică și pentru libertatea politică în general. Exemplul țărilor avansate din întreaga lume - cel puțin Elveția în Europa de Vest sau Finlanda în Europa de Est - ne arată că

– 32 –

numai instituțiile naționale consecvente democratice asigură cea mai pașnică și umană (și nu brutală) coabitare a diferitelor naționalități fără împărțirea artificială și dăunătoare a muncii școlare în funcție de naționalități*).

„Adevărul nordic” nr. 14,

18 august 1913, aa semnat de V. II.

Cum îi protejează episcopul Nikon pe ucrainenii?

Kievskaya Mysl relatează că episcopul Nikon, membru de dreapta al Dumei de Stat, a fost primul care a semnat proiectul de lege privind școala și societățile ucrainene, care este înaintat Dumei de Stat.

Conținutul proiectului de lege: să permită predarea în școlile primare în limba ucraineană; numiți ucrainenii ca studenți; introduceți predarea limbii ucrainene și istoria Ucrainei; să nu persecute societățile ucrainene și să nu le închidă „pe cale de discreție administrativă, adesea arbitrar de-a dreptul”.

Astfel, tovarășului Purnshkevici 39) din partid, episcopul Nikon, nu-i place arbitrariul în unele cazuri.

Episcopul Nikon crede pe bună dreptate că întrebarea pe care o ridică „este o problemă de extremă importanță, referitoare la paralizarea poporului ucrainean de 37 de milioane de puternici”, că „Ucraina bogată, frumoasă, talentată, înfloritoare și poetică este sortită degenerării, stupefiei treptate. și moarte lentă.”

Protestul împotriva asupririi ucrainenilor de către Marii Ruși este destul de justificat. Dar uitați-vă la argumentele pe care episcopul Nikoi apără cererile ucrainene:

Poporul ucrainean nu caută o autonomie notorie, restaurarea Sichului Zaporozhian; Ucrainenii nu sunt separatiști... Ucrainenii nu sunt străini, sunt ai lor, frații noștri, și de aceea nu ar trebui să se limiteze în limba și dezvoltarea culturală națională; altfel, noi înșine îi echivalăm pe ei, frații noștri, cu evrei, polonezi, georgieni etc., cu adevărat străini.

*) Imediat după aceasta, a fost scris articolul „Liberali și democrați despre chestiunea limbilor”, publicat în Severnaya Pravda (nr. 29 din 5 septembrie 1913) și în ziarul bolșevic din Moscova Nash Put (nr. 12 din 7 septembrie). . 1913) și ulterior inclusă în întregime în articolul „Note critice asupra nat. întrebare” (vezi p. 39).

– 33 –

Așadar, chestiunea se rezumă la faptul că ucraineanul iĥhckoh Nikon și poporul său de părere asemănătoare îi imploră pe marii proprietari ruși privilegii pentru ucrainenii pe motiv că sunt frați, iar evreii sunt străini! Ca să spun mai direct și mai simplu: suntem de acord să punem presiune asupra evreului și altora, de parcă ar fi străini, dacă ne fac concesii.

O imagine familiară a apărării „culturii naționale” de către toți naționaliștii burghezi, de la sutele negre la liberali și chiar la democrații-burghezi!

Episcopul Nikon nu vrea să știe nimic despre faptul că este imposibil să-i protejăm pe ucrainenii de opresiune, fără a proteja toate popoarele fără excepție de orice asuprire, fără a alunga complet conceptul de „străin” din viața publică, fără a susține egalitatea deplină. de toate

naționalitățile. Este imposibil să protejăm pe cineva de opresiunea națională fără a implementa în mod consecvent cea mai largă autonomie locală și regională posibilă și principiul soluționării tuturor problemelor de stat prin voința majorității populației (adică principiul democrației consecvente). ')ci

Pentru episcopul Nikon, sloganul „culturii naționale” a ucrainenilor înseamnă de fapt lozinca de propagandă a Sutelor Negre în limba ucraineană, sloganul culturii clericale ucrainene.

Muncitorii conștienți de clasă și-au dat seama că sloganul „culturii naționale” este o înșelăciune clericală sau burgheză - nu contează dacă este vorba despre marele rus, ucrainean, evreiesc, polonez, georgian sau despre orice altă cultură. În urmă cu 125 de ani, când încă nu existase o scindare a națiunii în burghezie și proletariat, sloganul culturii naționale putea fi un apel unic și integral la lupta împotriva feudalismului și clericalismului. Dar de atunci lupta de clasă dintre burghezie și proletariat a izbucnit peste tot. Împărțirea națiunii „singure” în exploatatori și exploatați a devenit un fapt împlinit.

În general, doar clericii sau burghezii pot vorbi despre cultura națională. Masele muncitoare pot vorbi doar despre o cultură internațională (internațională) a mișcării muncitorești mondiale. Doar o astfel de cultură înseamnă egalitate completă, reală, sinceră a națiunilor, absența opresiunii naționale, realizarea democrației. Doar unitatea și fuziunea muncitorilor tuturor națiunilor din toate organizațiile muncitorești în lupta împotriva capitalului duce la soluționarea „chestiunii naționale”.

Pravda Truda A* 3

13 septembrie 1913

fără semnătura autorului.

N. Lenin. Sobr. lucrări, vol. X'X.

– 34 –

Rezoluție privind problema națională,

adoptată în ședința Centrului. Comitetul PSDLP cu muncitori de partid în vara anului 1913 *”).

Naționalismul de la Suta Neagră, creșterea tendințelor naționaliste în rândul burgheziei liberale, intensificarea tendințelor naționaliste în rândul păturilor superioare ale naționalităților asuprite pun în prezent problema națională într-un loc proeminent.

Starea de lucruri din cadrul social-democrației (încercările social-democraților caucazieni, ale Bund-ului și ale lichidatorilor de a anula programul partidului etc.) obligă partidul să acorde și mai multă atenție acestei probleme.

Pe baza programului PSRDS, întâlnirea este în interesul formulării corecte a social-democraților. agitație pe problema națională - propune următoarele dispoziții:

1. Întrucât pacea națională este posibilă într-o societate capitalistă bazată pe exploatare, profit și luptă, în măsura în care aceasta este realizabilă numai printr-o structură a statului consecventă, complet democratică, republicană, care să asigure egalitatea deplină a tuturor națiunilor și limbilor, absența o limbă de stat obligatorie, oferind populației școli cu predare în toate limbile locale și cu includerea în constituție a unei legi fundamentale care declară invalid orice tî; nu a existat niciun privilegiu al uneia dintre națiuni și nicio încălcare a drepturilor unei minorități naționale. În acest caz, în special, este necesară o autonomie regională largă și o autogovernare locală complet democratică, în stabilirea limitelor regiunilor autonome și autonome pe baza luării în considerare de către populația locală a condițiilor economice și de viață, a compoziției naționale. a populației etc.

2. Împărțirea în funcție de naționalități a școlii în cadrul unui stat este, fără îndoială, dăunătoare din punctul de vedere al democrației în general și al intereselor luptei de clasă a proletariatului în special. Tocmai la această împărțire planul de așa-numită autonomie „cultural-națională” sau „crearea de instituții care să garanteze libertatea dezvoltării naționale”, adoptat în Rusia de toate partidele burgheze ale evreilor și de elementele oportuniste mic-burgheze ale diverse națiuni, se rezumă la.

3. Interesele clasei muncitoare presupun fuziunea muncitorilor, toate?, a naționalităților unui stat dat, într-o singură opera proletara

– 35 –

Doar o astfel de fuziune în organizații unice a muncitorilor de diferite naționalități face posibil ca proletariatul să ducă o luptă victorioasă împotriva capitalului și a reacției internaționale, precum și împotriva predicării și aspirațiilor moșieri, ioni și naționaliști burghezi din toate națiunile care își desfășoară de obicei aspirațiile antiproletare sub drapelul „culturii naționale”, Mișcarea Muncii Mondială creează și dezvoltă în fiecare zi din ce în ce mai mult o cultură internațională (internațională) a proletariatului.

4. În ceea ce privește dreptul națiunilor asupra de monarhia țaristă la autodeterminare, adică despre separarea și formarea unui stat independent, apoi social-democrației. partea trebuie să susțină fără îndoială dreptul. Acest lucru este cerut atât de principiile de bază ale democrației internaționale în general, cât și, în special, de opresiunea națională nemaiauzită a majorității populației Rusiei de către monarhia țaristă, care este cel mai reacționar și barbar sistem de stat în comparație cu statele vecine ale Europei și Asiei. Acest lucru este cerut, în continuare, chiar de cauza libertății Marii Populații Ruse, care este incapabilă să creeze un stat democratic dacă nu este eradicat naționalismul cu Suta Neagră Mare Rusă, susținut de tradiția unei serii de represalii sângeroase împotriva mișcărilor naționale. și educat sistematic nu numai de monarhia țaristă și de

toate partidele reacționare, ci și de servilismul față de monarhie. Marele liberalism burghez rus, mai ales în epoca contrarevoluției.

5. Problema dreptului națiunilor la autodeterminare (adică asigurarea unei modalități complet libere și democratice de rezolvare a problemei secesiunii prin constituirea statului) nu trebuie confundată cu problema oportunității secesiunea cutare sau cutare națiune. Această ultimă întrebare a social-democraților partidul trebuie să decidă în fiecare caz individual complet independent din punctul de vedere al intereselor întregii dezvoltări sociale și al intereselor luptei de clasă a proletariatului pentru socialism.

În acest sens, social-democrația trebuie să țină cont de faptul că moșierii, preoții și burghezia națiunilor asuprite folosesc adesea sloganuri naționaliste pentru a-și acoperi eforturile de a-și împărți muncitorii și de a-i păcăli, făcând înțelegeri la spatele lor cu moșierii și burghezia din națiunea conducătoare în detrimentul maselor muncitoare ale tuturor națiunilor .

*

3*

- 36 -;

Întâlnirea pune pe ordinea de zi a Congresului Partidului chestiunea programului național. Conferința invită Comitetul Central, presa de Partid și organizațiile locale să dea cât mai multe detalii (în pamflete, discuții etc.) asupra chestiunii naționale.

„Aviz și rezoluții de vară ”

1913 reuniunea Comitetului Central al RSDLP

cu muncitorii de partid.

Note critice la problema națională.

Că problema națională a ajuns acum în prim-plan printre întrebările vieții sociale a Rusiei este evident. Atât naționalismul militant de reacție, cât și tranziția liberalismului burghez contrarevoluționar la naționalism (în special marele rus, apoi și polonez, evreu, ucrainean etc.), și, în sfârșit, intensificarea oscilațiilor naționaliste între diferitele „naționale” (adică non-mare rus) c.-d., care s-a rezumat la încălcarea programului de partid - toate acestea ne obligă fără îndoială să acordăm mai multă atenție decât înainte problemei naționale

Prezentul articol urmărește un scop special: acela de a examina în general, și anume, aceste oscilații programatice ale marxiștilor, dar și ale marxiștilor asupra chestiunii naționale. În nr. 29 din Severnaya Pravda (5 septembrie 1913, „Liberalii și democrații în chestiunea limbilor”), mi s-a întâmplat să vorbesc despre oportunismul liberalilor pe problema națională; Acest articol al meu a fost atacat de ziarul evreiesc oportunist Zeit 41) într-un articol al domnului F. Libman. Pe de altă parte, oportunistul ucrainean domnul Lev Yurkevich 42) a

criticat programul marxiștilor ruși pe problema națională (Dzvin 1913, 0 7-8). Ambii scriitori au atins atât de multe întrebări încât, pentru a le răspunde, trebuie să atingă cele mai diverse aspecte ale subiectului nostru. Și, mi se pare, cel mai convenabil va fi să începem cu o retipărire a unui articol din S. Adevăr".

1. Liberalii și democrații în chestiunea limbilor.

Ziarele au notat în mod repetat raportul guvernatorului caucazian, care se distinge nu prin sutele negre, ci prin „liberalism” timid. Apropo, viceregele vorbește împotriva rusificării-kitsia artificială, adică. Rusificarea popoarelor neruse. În Caucaz înainte

– 37 –

înșiși liderii naționalităților non-ruse încearcă să învețe copiii în rusă - nair., în școlile bisericești armene, în care predarea limbii ruse nu este obligatorie.

Subliniind acest lucru, unul dintre cele mai răspândite ziare liberale din Rusia, Russkoye Slovo (nr. 198), trage concluzia justă că atitudinea ostilă a Rusiei față de limba rusă „apare exclusiv” ca urmare a „artificiului” (ar trebui s-au spus: forțat) plantare limba rusă.

„Nu este nimic de îngrijorat cu privire la soarta limbii ruse. El va câștiga recunoaștere pentru sine în toată Rusia ”, scrie ziarul. Și asta este adevărat, pentru că nevoile de rotație economică vor forța întotdeauna naționalitățile care trăiesc în același stat (atâta timp cât vor să locuiască împreună) să învețe limba majorității. Cu cât sistemul Rusiei este mai democratic, cu atât capitalismul mai puternic, mai rapid și mai larg se va dezvolta, cu atât mai urgent nevoile de rotație economică vor împinge diferitele naționalități să învețe limba cea mai convenabilă pentru relațiile comerciale comune.

Dar ziarul liberal se grăbește să se bată și să-și dovedească inconsecvența liberală.

- Este puțin probabil, scrie ea, ca chiar și unul dintre oponenții rusificării să obiecteze că într-un stat atât de imens ca Rusia ar trebui să existe o singură limbă națională și că o astfel de limbă... poate fi doar rusă.

Logica pe dos! Mica Elveție nu pierde, ci câștigă din faptul că nu are o singură limbă națională, dar sunt trei dintre ele: germană, franceză și italiană. În Elveția, 70% din populație sunt germani (în Rusia 43%/0 mari ruși), 22%/0 sunt francezi (în Rusia 17% dintre ucraineni), 7%/0 sunt italieni (în Rusia 6% din polonezi și bieloruși). Dacă italienii din Elveția vorbesc adesea franceză în parlamentul comun, atunci o fac nu sub presiunea unei legi de poliție sălbatică (nu există așa ceva în Elveția), ci pur și simplu pentru că cetățenii civilizați ai unui stat democratic preferă înșiși o limbă care este de înțeles majorității! Limba franceză nu inspiră ură la italieni, pentru că este limba unei națiuni libere, civilizate, o limbă care nu este impusă de măsuri dezgustătoare ale poliției.

De ce ar trebui Rusia „uriașă”, mult mai pestriță, „teribil de înapoiată, să-și împiedice dezvoltarea prin menținerea oricărui privilegiu pentru una dintre limbi? Nu e invers, domnilor liberali? Rusia nu ar trebui, dacă vrea să ajungă din urmă cu Europa,

– 38 –

să pună capăt tuturor privilegiilor, cât mai curând, cât mai complet, cât mai hotărât?

Dacă toate privilegiile dispar, dacă impunerea uneia dintre limbi se oprește, atunci toți slavii vor învăța ușor și rapid să se înțeleagă și nu se vor teme de gândul „grozitor” că vor fi auzite discursuri în diferite limbi. În parlamentul comun. Iar nevoile de cifre de afaceri economică vor determina ele însele limba unei țări date, știind care este benefică majorității în interesul relațiilor comerciale. Și această definiție va fi cu atât mai fermă cu cât va fi acceptată voluntar de către populația diferitelor națiuni, cu cât mai rapidă și mai largă, cu atât mai consistentă va fi democrația, cu atât mai rapidă se va datora dezvoltării capitalismului.

Liberalii abordează problema limbilor, așa cum o fac cu toate întrebările politice, ca niște vânzători ipocriți, întinzând o mână (în mod deschis) către democrație și cealaltă mână (în spatele lor) către feudalii și polițiștii. Suntem împotriva privilegiilor, strigă liberalul, iar la spatele lui se târguiește de la feudalii acum un privilegiu sau altul.

Așa este orice naționalism liberal-burghez – nu numai marele rus (este cel mai rău dintre toate datorită caracterului său violent și a rudeniei cu purișchevici), ci și polonez, evreu, ucrainean, georgian și orice alt fel. Burghezia tuturor națiunilor, atât în Austria, cât și în Rusia, sub sloganul „culturii naționale”, realizează de fapt împărțirea muncitorilor, slăbirea democrației și tranzacții comerciale cu feudalii pentru vânzarea de bunuri populare. drepturile și libertatea oamenilor.

Sloganul democrației muncitorești nu este „cultura națională”, ci o cultură internațională a democrației și a mișcării muncitorești la nivel mondial. Lăsați burghezia să înșele poporul cu tot felul de programe naționale „pozitive”. Muncitorul conștient de clasă îi va răspunde: există o singură soluție la problema națională (deoarece soluția ei este în general posibilă în lumea capitalismului, lumea profitului, a luptei și a exploatării), iar acea soluție este democrația consecventă.

Dovezi: Elveția din Europa de Vest este o țară a culturii vechi, iar Finlanda din Europa de Est este o țară a culturii tinere.

Programul național al democrației muncitorești: fără privilegii necondiționate pentru nicio națiune, pentru nicio limbă; rezolvarea problemei autodeterminării politice a națiunilor, i.e. separarea lor de stat, într-un mod complet liber, democratic; publicarea unei legi naționale, în virtutea căreia orice eveniment (zemstvo, oraș, comunal etc., etc.) care realizează în vreun fel privilegiul uneia dintre națiuni, încalcă egalitatea națiunilor sau drepturile unui minoritate națională, este declarat ilegal

și invalid - și orice cetățean al statului are dreptul de a cere desființarea unei astfel de măsuri ca pedeapsă neconstituțională și penală a celor care ar începe să o pună în aplicare.

Cercetării naționale a diferitelor partide burgheze pe probleme de limbă etc., democrația muncitorească se opune cererii: unitate necondiționată și fuziune completă a muncitorilor de toate naționalitățile în toate organizațiile muncitorești, profesionale, cooperatiste, de consum, educaționale și de tot felul. A altora, spre deosebire de orice naționalism burghez. Doar o astfel de identitate și amalgamare poate apăra democrația, apăra interesele muncitorilor împotriva capitalului, care deja a devenit și devine din ce în ce mai internațional, poate apăra interesele dezvoltării omenirii către un nou mod de viață, străin tuturor privilegiilor. și toată exploatarea.

„Cultura națională”■

După cum vede cititorul, articolul din S. Pravda” folosind unul dintre exemple, și anume problema unei limbi naționale, explică inconsecvența și oportunismul burgheziei liberale, care, pe problema națională, întinde mâna domnilor feudali și polițiștilor. Toată lumea înțelege că, pe lângă problema unei limbi naționale comune, burghezia liberală acționează la fel de perfid, ipocrit și prostesc (chiar și din punctul de vedere al intereselor liberalismului) la o serie întreagă de alte întrebări asemănătoare.

Concluzie de aici? Concluzia este că orice naționalism liberal-burghez aduce cea mai mare corupție mediului de muncă, provoacă cele mai mari pagube cauzei libertății și cauzei luptei de clasă proletare. Acest lucru este cu atât mai periculos cu cât tendința burgheză (și iobagă-burgheză) este acoperită de sloganul „culturii naționale”. În numele culturii naționale – Marii Rusi, Polonezi, Evrei, Ucrainenii etc. – Sutele Negre și clericii, și apoi burghezii, de toate națiunile, fac afaceri reacționare și murdare.

Acesta este adevărul vieții naționale moderne, dacă o priviți într-un mod marxist, adică. din punct de vedere al luptei de clasă, dacă comparăm lozincile cu interesele și politica claselor, și nu cu „principii generale”, declamații și fraze goale.

Sloganul culturii naționale este o înșelăciune burgheză (și adesea negru-clericală). Sloganul nostru este o cultură internațională a democrației și o mișcare mondială a clasei muncitoare.

Gut, domnul bundist Liebman, izbucnește în luptă și mă copleșește cu următoarea tiradă criminală:

Oricine este măcar puțin familiarizat cu problema națională știe că cultura internațională nu este cultura innațională *) (cultură fără formă națională); o cultură internațională, care să nu fie nici rusă, nici evreiască, nici poloneză, ci doar cultură pură, este o prostie;

ideile internaționale, tocmai, pot deveni apropiate de clasa muncitoare doar atunci când sunt adaptate la limba în care vorbește muncitorul și la condițiile naționale concrete în care trăiește; Muncitorul nu trebuie să fie indiferent față de poziția și dezvoltarea culturii sale naționale, pentru că prin ea, și numai prin ea, are ocazia de a lua parte la „cultura internațională a democrației și mișcarea muncitorească mondială”. Acest lucru se știe de mult, dar V. I. <3> nici măcar nu vrea să știe despre toate acestea ...

Gândiți-vă la acest raționament tipic bundist, care ar trebui, dacă vă rog, să distrugă teza marxistă pe care am prezentat-o. Cu un aer extrem de încrezător în sine, ca o persoană „familiară cu problema națională”, domnul Bundist ne prezintă concepții burgheze obișnuite ca fiind adevăruri „cunoscute de mult”.

Da, cultura internațională nu este lipsită de pasiune, dragul meu bundist. Nimeni nu a spus-o. Nimeni de cultură „pură” – nici polonez, nici evreu/rus etc. - nu a proclamat, așa că setul tău gol de cuvinte este doar o încercare de a distra atenția cititorului și de a întuneca esența problemei cu sunetul cuvintelor.

În fiecare cultură națională există elemente ale unei culturi democratice și socialiste, chiar dacă nu sunt dezvoltate, pentru că în fiecare națiune există o masă muncitoare și exploatată, ale cărei condiții de viață dau inevitabil naștere unei ideologii democratice și socialiste. Dar în fiecare națiune există și o cultură burgheză (și în majoritatea încă sută de negru și clericală) – nu doar sub forma „elementelor”, ci și sub forma unei culturi dominante. Prin urmare, „cultura națională” în general este cultura proprietarilor de pământ, a preoților și a burgheziei. Acest adevăr de bază, elementar pentru un marxist, bundist lăsat în umbră, „a vorbit” cu propriul său set de cuvinte, adică. de fapt, împotriva deschiderii și clarificării abisului clasei, a dat cititorului o estompăre a acestuia. De fapt, bundistul a acționat ca un burghez, al cărui întreg interes necesita răspândirea credinței într-o cultură națională non-clasă.

Punând sloganul „cultura internațională a democrației mișcării muncitorești mondiale”, noi din fiecare cultură națională

*) Inter - menad; în – nu; international - international, international; ypnational - non-national, non-national, non-national, non-national.

- 41

luăm doar elementele ei democratice și socialiste, le luăm numai și necondiționat în opoziție cu cultura burgheză, naționalismul burghez al oricărei națiuni. Nici un singur democrat, darămite un marxist, nu neagă egalitatea limbilor sau nevoia de a argumenta în limba maternă cu burghezia „nativă”, de a propaga idei anticlericale sau antiburgheze țărănimii „native” și filistinismul - nu e nimic de spus despre asta, cu aceste adevăruri incontestabile, bundistul blochează controversatul, acele. care este de fapt întrebarea.

Întrebarea este dacă este permis marxiștilor să ridice, direct sau indirect, sloganul culturii naționale sau este obligatoriu să predice

împotriva lui în toate limbile, „adaptandu-se” la toate particularitățile locale și naționale - sloganul internaționalismului muncitoresc .

Sensul sloganului „cultură națională” nu este determinat de promisiunea sau buna intenție a intelectualului dat de a „interpreta” acest slogan „în sensul de a trece prin el o cultură internațională”. A vedea așa ar fi subiectivism copilăresc. Sensul sloganului culturii naționale este determinat de corelarea obiectivă a tuturor claselor unei țări date și a tuturor țărilor lumii. Cultura națională a burgheziei este un fapt (mai mult, repet, burghezia face înțelegeri peste tot cu moșierii și cu preoții). Naționalismul burghez militant, care stupefiază, protestește și dezbină muncitorii pentru a-i conduce pe urmele burgheziei – acesta este faptul fundamental al timpului nostru.

Cine vrea să slujească proletariatul trebuie să unească muncitorii tuturor națiunilor, luptând neclintit împotriva naționalismului burghez, atât „al nostru”, cât și „ei”. Cine apără sloganul culturii naționale are un loc printre filistenii naționaliști, și nu printre marxiști.

Luați un exemplu concret. Poate un mare marxist rus să accepte sloganul unei culturi naționale, marii rusești? Nu. O astfel de persoană ar trebui plasată printre naționaliști, nu printre marxiști. Afacerea noastră este să luptăm împotriva culturii naționale dominante a sutelor negre și burgheze a marilor ruși, dezvoltând exclusiv în spirit internațional și în cea mai strânsă alianță cu muncitorii din alte țări acei germeni care sunt prezenți și în istoria noastră a democratic și mișcarea clasei muncitoare. Să lupti împotriva marilor voștri proprietari de pământ și burghezi ruși, împotriva „culturii” lor, în numele internaționalismului, să luptați „adaptarea” la particularitățile Purishkeviches-ului și Struve - aceasta este sarcina voastră, și nu să predicați, să împiedicați lozinca. a culturii naționale.

42 –

Același lucru este valabil și pentru națiunea cea mai asuprită și persecutată, evreul. Cultura națională evreiască este sloganul rabinilor și al burghezilor, sloganul dușmanilor noștri. Dar există și alte elemente în cultura evreiască și de-a lungul istoriei evreiești. Din cei 10 milioane de evrei din întreaga lume, puțin mai mult de jumătate trăiesc în Galiția și Rusia, țări înapoiate, semi-sălbătice, care prin forța i-au ținut pe evrei în postura de castă. Cealaltă jumătate trăiește în lumea civilizată și nu există o izolare de castă a evreilor. Marile trăsături de progres mondial în cultura evreiască s-au arătat în mod clar acolo: internaționalismul său, „supunerea în fața mișcărilor progresiste ale epocii (procentul evreilor în mișcările democratice și proletare este peste tot mai mare decât procentul evreilor în populație în general.).

Cine ridică direct sau indirect sloganul unei „culturi naționale” evreiești (oricare ar fi bunele sale intenții) este un dușman al proletariatului, un susținător al evreimii vechi și de castă, un complice al rabinilor și al burgheziei. Dimpotrivă, acei marxiști evrei care fuzionează în organizații marxiste internaționale cu muncitori

ruși, lituanieni, ucraineni și alți muncitori, contribuind (atât în rusă, cât și în evreiesc) la crearea unei culturi internaționale a mișcării muncitorești, acei evrei – în ciuda separatism Bund-ului continuă cele mai bune tradiții evreiești, luptă împotriva sloganului „culturii naționale”.

Naționalismul burghez și internaționalismul proletar sunt două sloganuri ireconciliabil ostile, corespunzătoare celor două mari tabere de clasă ale întregii lumi capitaliste și care exprimă două politici, în plus, două perspective mondiale asupra chestiunii naționale. Susținerea sloganului culturii naționale, construind pe el un întreg plan și un program practic, deci groove. „autonomie cultural-națională”, bundiștii acționează de fapt ca conducători ai naționalismului burghez în mediul de lucru.

Eici/nel naționalistă de „asimilare”.

Problema asimilării *), i.e. despre pierderea caracteristicilor naționale, despre trecerea la o altă națiune, ne permite să vizualizăm consecințele oscilațiilor naționaliste ale bundiștilor și ale poporului lor asemănător.

G. Liebman, transmitând și repetând cu fidelitate argumentele obișnuite, sau mai bine zis, metodele bundiștilor, a numit cererea de unitate și fuziune a muncitorilor de toate naționalitățile unui stat dat în organizații unice ale muncitorilor.

Literal, asimilare, identificare.

– 43 –

coborâri (vezi mai sus sfârșitul articolului din S. Pr.) - „vechile povești de asimilare”.

„În consecință”, spune el despre concluzia articolului din „S. Pr., domnule F. Libman, la întrebarea cărei naționalități aparțineți? muncitorul trebuie să răspundă: eu sunt social-democrat”.

Bundistul nostru consideră că ego-ul este culmea inteligenței. De fapt, el se expune în cele din urmă cu astfel de duhuri și strigăte de „asimilare”, îndreptate împotriva sloganului consecvent democratic și marxist.

Capitalismul în curs de dezvoltare cunoaște două tendințe istorice în problema națională. În primul rând: trezirea vieții naționale și a mișcărilor naționale, lupta împotriva oricărei opresiuni naționale, crearea statelor naționale. În al doilea rând: dezvoltarea și intensificarea tuturor tipurilor de relații între națiuni, ruperea barierelor naționale, crearea unei unități internaționale a capitalului, a vieții economice în general, a politicii, a științei etc.

Ambele tendințe sunt legea mondială a capitalismului. Prima predomină la începutul dezvoltării sale, a doua caracterizează un capitalism matur și îndreptat spre transformarea sa într-o societate socialistă. Ambele tendințe sunt luate în considerare de programul național al

marxiștilor, apărând, în primul rând, egalitatea națiunilor și limbilor, inadmisibilitatea oricăror privilegii în acest sens (precum și dreptul națiunilor la autodeterminare, despre care se va discuta mai jos). , și, în al doilea rând, internaționalismul de principiu și o luptă fără compromis împotriva infectării proletariatului de către naționalismul burghez, oricât de subtil.

Întrebarea este despre ce vorbește bundistul nostru când el. strigă la cer împotriva „asimilației”? El nu putea vorbi aici despre violența împotriva națiunilor, despre privilegiile uneia dintre națiuni, pentru că cuvântul „asimilare” nu se potrivește deloc aici; - pentru toți marxiștii, atât separat, cât și ca unitate oficială, au condamnat definitiv și fără ambiguitate cea mai mică violență națională, oprimare, inegalitate; – căci, în sfârșit, în articolul „S. Pravda”, pe care bundistul a atacat-o, această gândire generală marxistă este exprimată cu o hotărâre necondiționată.

Nu. Nu există evaziuni aici. G. Liebman a condamnat „asimilarea”, adică prin aceasta nu violență, nu inegalitate, nu privilegii. A mai rămas ceva real în conceptul de asimilare, minus toată violența și toată inegalitatea?

Sigur că da. Rămâne acea tendință istorică mondială a capitalismului de a sparge partițiile naționale, de a șterge diferențele naționale, de a asimila națiuni, care cu fiecare

– 44 –

pe parcursul unui deceniu, se manifestă din ce în ce mai puternic, ceea ce este unul dintre cele mai mari motoare care transformă capitalismul în socialism.

Nu este marxist, nici măcar democrat, care nu recunoaște și nu apără egalitatea națiunilor și a limbilor, nu luptă împotriva vreunei opresiuni sau inegalități naționale. Este cert. Dar este, de asemenea, fără îndoială că presupusul marxist care îl certa pe marxistul altei națiuni pentru „asimilare” este de fapt pur și simplu un mic burghez naționalist. Toți bundiștii și (cum vom vedea acum) național-socialiștii ucraineni ca G.G. L. Yurkevich, Dontsov and Co.

Pentru a arăta în mod concret caracterul reacționar al opiniilor acestor filistenii naționaliști, să prezentăm trei tipuri de date.

Naționaliștii evrei din Rusia în general, inclusiv bundiștii în special, strigă cel mai mult împotriva „asimilării” marxiștilor ortodocși ruși. Între timp, după cum se vede din datele de mai sus, din cei 101 milioane de evrei din întreaga lume, aproximativ jumătate trăiesc în lumea civilizată, în condiții de cea mai mare „asimilare”, în timp ce doar nefericiții, asupriți, lipsiți de drepturi, zdrobiți de evreii Purishkeviches (ruși și polonezi) din Rusia și Galiciei trăiesc în condiții de cea mai mică „asimilare”, cea mai mare izolare, până la „Palirea așezării”, „rată procentuală și alte farmece purishkevici”.

Evreii din lumea civilizată nu sunt o națiune, ei sunt cei mai asimilați, - spun K. Kautsky și O. Bauer. Evreii din Galiția și din Rusia nu sunt o națiune, ei, din păcate (și din vina nu a lor, ci a

Purishkeviches), sunt încă o castă aici. Aceasta este judecata indiscutabilă a oamenilor care cunosc indiscutabil istoria evreilor și țin cont de faptele de mai sus.

Ce spun aceste fapte? Că numai filistenii evrei reacționari care vor să întoarcă roata istoriei, să o forțeze să treacă nu de la ordinul Rusiei și Galiției la ordinul Parisului și New York-ului, ci invers, pot striga împotriva „asimilației”.

Acei cei mai buni oameni ai evreilor de renume mondial, care au dat lumii lideri avansați ai democrației și socialismului, nu au strigat niciodată împotriva asimilării. Doar contemplatorii reverenți ai „spatelui” evreiesc strigă împotriva asimilării.

Se poate face o idee aproximativă asupra măsurii în care procesul de asimilare a națiunilor în general are loc în condițiile actuale ale capitalismului avansat, de exemplu, conform datelor emigrației în Uniune. Statele de Nord. America. Europa a dat drumul acolo timp de 10 ani 1891 - 1900 - 3,7 milioane. oameni, iar timp de nouă ani, 1901-1909 - 7,2 milioane.

– 45 –

oameni Recensământul din 1900 numărat în Uniune. State peste 10 milioane. oameni străini. Statul New York, care, conform aceluiași recensământ, avea peste 78 de mii de austrieci, 136 de mii de englezi, 20 de mii de francezi, 480 de mii de germani, 37 de mii de maghiari, 425 de mii de irlandezi, 182 de mii de italieni, 70 de mii. Polonezii, 166.000 din Rusia (majoritatea evrei), 43.000 suedezi etc., sunt ca o moară care măcina diferențele naționale. Și ceea ce se întâmplă la scară largă, internațională, în New York, se întâmplă și în fiecare mare oraș și oraș fabrică.

Oricine nu este cufundat în prejudecăți naționaliste nu poate să nu vadă în acest proces de asimilare a națiunilor de către capitalism cel mai mare progres istoric, distrugerea rigidității naționale a diferitelor colțuri de urs – mai ales în țările înapoiate precum Rusia.

Luați Rusia și atitudinea marilor ruși față de ucrainenii. Desigur, fiecare democrat, ca să nu mai vorbim de un marxist, va lupta cu hotărâre împotriva umilinței nemaiauzite a ucrainenilor și va cere egalitatea lor deplină. Dar ar fi o trădare directă a socialismului și o politică stupidă, chiar și din punctul de vedere al „sarcinilor naționale” burgheze ale ucrainenilor, să slăbești legătura și alianța dintre proletariatul ucrainean și marele rus care există acum în cadrul unui singur stat. .

Domnul Lev Yurkevich, care se autointitulează și „marxist” (săracul Marx!), oferă un exemplu al acestei politici stupide. În 1906, scrie domnul Yurkevici, Sokolovsky (Basok) 44) și Lukașevici (Tuchapsky) 45) au afirmat că proletariatul ucrainean a devenit complet rusificat și nu avea nevoie de o organizare specială. Fără să încerce să prezinte un singur fapt cu privire la esența întrebării, domnul Yurkevich îi atacă pe amândoi pentru asta, strigând isteric – în spiritul celui mai josnic, prost și reacționar naționalism – că acesta este, de, „pasivitate națională”, „renunțare națională”, că acești oameni „i-au

despărțit (!!)) pe marxiștii ucraineni” etc. În țara noastră, în ciuda „creșterii conștiinței naționale ucrainene în rândul muncitorilor”, o minoritate de muncitori sunt „conștienți la nivel național”. „, iar majoritatea, domnul influența culturii ruse. Iar treaba noastră, exclamă filisteanul naționalist, este „nu să urmăm masele, ci să le conducem, să le explicăm sarcinile naționale” (dreapta națională) („Dzvii”, p. 89).

Tot acest raționament al domnului Iurkevici este în întregime burghez-naționalist. Dar chiar și din punctul de vedere al naționaliștilor burghezi, dintre care unii își doresc egalitate și autonomie completă pentru Ucraina,

- 46

și altele - un stat ucrainean independent, acest raționament nu ține apă. Dușmanul aspirațiilor emancipatoare ale ucrainenilor este clasa moșierilor, marele rus și polonez, iar apoi burghezia aceluiași două națiuni. Ce forță socială este capabilă să reziste acestor clase? Primul deceniu al secolului XX a dat răspunsul real: această forță este exclusiv clasa muncitoare, care conduce țărănimea democratică. Într-un efort de a diviza și de a slăbi astfel forța cu adevărat democratică, cu victoria căreia violența națională ar fi imposibilă, domnul Orkevici trădează interesele nu numai ale democrației în general, ci și ale patriei sale, Ucraina. Odată cu acțiunea unitară a marilor proletari ruși și ucraineni, este posibilă o Ucraina liberă; fără o astfel de unitate, nu se poate vorbi despre ea.

Dar marxiștii nu se limitează la punctul de vedere burghezo-național. De câteva decenii încoace, procesul de dezvoltare economică mai rapidă a sudului este pe deplin determinat, adică Ucraina, atrăgând zeci și sute de mii de țărani și muncitori din Rusia Mare în economia capitalistă, în mine, în orașe. Faptul de „asimilare” – în aceste limite – a Marelui proletariat rus și ucrainean este fără îndoială. Și acest fapt este cu siguranță progresiv. Capitalismul îl înlocuiește pe mujicul prost, cu nasul dur, sedentar și sălbatic, marele rus sau ucrainean, cu un proletar mobil ale cărui condiții de viață strică specific îngustimea națională, atât marele rus cât și ucrainean. Să presupunem că între Rusia Mare și Ucraina va exista un co. timp frontiera de stat – și în acest caz progresivitatea istorică a „asimilării” marilor muncitori ruși și ucraineni va fi de netăgăduit, la fel cum este măcinarea progresivă a națiunilor din America. Cu cât Ucraina și Marea Rusie devin mai libere, cu atât mai largă și mai rapidă va fi dezvoltarea capitalismului, care va atrage apoi și mai puternic muncitori din toate națiunile din toate regiunile statului și din toate statele vecine (dacă Rusia ar fi stat vecin în raport cu la Ucraina) masele muncitoare la orase, mine, fabrici.

Domnul Lev Yurkevich se comportă ca un adevărat burghez și, în plus, un burghez miop, îngust la minte, prost, adică ca un negustor, când dă deoparte interesele de comuniune, contopire, asimilare a proletariatului a două națiuni de dragul succesului imediat al dreptului național ucrainean. Dreapta națională - în primul rând, proletarul - apoi, spun naționaliștii burghezi și nobilii. Yurksvichi, Dontsovs etc. pot fi marxiști în spatele lor. Dreapta proletară – în

primul rând, spunem noi, pentru că asigură nu numai pe termen lung, fundamental

– 47 –

interesele muncii și interesele omenirii, dar și interesele democrației, iar fără democrație nu sunt de neconceput nici autonomie, nici o Ucraina independentă.

În fine, în raționamentul domnului Yurkevich, neobișnuit de bogat în pietre prețioase naționaliste, trebuie menționate următoarele. O minoritate de muncitori ucrainenii sunt conștienți la nivel național, spune el, „majoritatea sunt încă sub influența culturii ruse” (bilypist este încă sub influența culturii ruse).

Când vine vorba de proletariat, această opoziție a culturii ucrainene în ansamblu față de marea cultură rusă semnifică și cea mai nerușinată trădare a intereselor proletariatului în favoarea naționalismului burghez.

Sunt două națiuni în fiecare națiune modernă, vom spune tuturor național-socialiștilor. Există două culturi naționale în fiecare cultură națională. Există Marea Cultură Rusă a Purishkevicilor, Gucicoviilor și Struvelor, dar există și Marea Cultură Rusă caracterizată prin numele de Cernîșevski și Plehanov. Există aceleași două culturi în ucrainenii, ca și în Germania, Franța, Anglia, printre evrei etc. Dacă majoritatea muncitorilor ucrainenii se află sub influența Marii culturi rusești, atunci știm sigur că, împreună cu ideile de Mare cultură preotească și burgheză rusă, există și idei despre Mare democrație rusă și social-democrație. Luptându-se cu primul fel de „cultură”, marxistul ucrainean va evidenția întotdeauna a doua cultură și va spune muncitorilor săi: „orice posibilitate de contact cu Marele muncitor rus conștient de clasă, cu literatura sa, cu cercul său de idei, trebuie apucat din toate puterile, folosit, consolidat, acest lucru este cerut de interesele fundamentale și de mișcarea muncitorească ucraineană și mare rusă.

Dacă marxistul ucrainean se lasă purtat de o ură cu totul legitimă și firească față de marii asupritori ruși, până la punctul în care transferă măcar o părticică din această ură, chiar dacă numai înstrăinare, în cultura proletară și cauza proletariană a Marii muncitori ruși, atunci acest marxist va aluneca astfel în mlaștina naționalismului burghez. Exact la fel, un mare marxist rus va aluneca în mlaștina naționalismului, nu numai a burghezilor, ci și a sutelor negre, dacă va uita chiar și pentru un minut de cererea de egalitate deplină a ucrainenilor sau de dreptul lor de a forma. un stat independent.

Marii muncitori ruși și ucrainenii trebuie să susțină împreună și atâta timp cât trăiesc în același stat, în cea mai strânsă unitate organizațională și fuziune, cultura comună sau internațională a mișcării proletare, tratând cu absolută toleranță problema limbajului propagandei. și luarea în considerare a pur local sau pur național

– 48 –

detalii în această propagandă. Aceasta este cererea necondiționată a marxismului. Fiecare susținere a separării lucrătorilor unei națiuni de alta, fiecare atac la adresa „asimilaționismului” marxist, orice opoziție în chestiunile referitoare la proletariatul unei culturi naționale în ansamblu față de o altă presupusă cultură națională întreagă etc., este naționalism burghez, împotriva căruia o luptă fără milă este obligatorie.

4. Autonomie cultural-națională.

Problema sloganului „cultura națională” este de o importanță extraordinară pentru marxiști, nu numai pentru că determină conținutul ideologic al întregii propagande și agitații noastre pe problema națională, în contrast cu propaganda burgheză, ci și pentru că întregul program al notorie autonomie cultural-națională se construiește pe acest slogan.

Păcatul principal, fundamental, al acestui program este că urmărește să aducă la viață cel mai rafinat și mai absolut, dus până la capăt, naționalismul. Esența acestui program: fiecare cetățean se înscrie într-una sau alta națiune, iar fiecare națiune constituie o persoană juridică, cu dreptul de a impune impozitarea membrilor săi, cu parlamente naționale (seims), cu „secretari de stat” naționali (miniștri).).

O astfel de idee, atunci când este aplicată la problema națională, este similară cu cea a lui Proudhon 4c) când este aplicată capitalismului. Nu pentru a distruge capitalismul și baza lui – producția de mărfuri, ci pentru a curăța această bază de abuzuri, creșteri etc.; nu pentru a desființa schimbul și valoarea de schimb, ci, dimpotrivă, pentru a o „constitui”, pentru a o face universală, absolută, „justă”, lipsită de fluctuații, crize, abuzuri – aceasta este ideea lui Proudhon.

Așa cum mic-burghezul Proudhon, așa cum teoria sa face absolut, ridică schimbul și producția de mărfuri la perla creației, tot așa teoria și programul mic-burghez de „autonomie cultural-națională”, care absolutizează, ridică naționalismul burghez la perla. a creației, o curăță de violență și nedreptate etc. d.

Marxismul este ireconciliabil cu naționalismul, fie el cel mai „drept”, „curat”, subtil și civilizat. Marxismul propune, în locul oricărui naționalism, internaționalism, fuziunea tuturor națiunilor într-o unitate superioară, care crește în fața ochilor noștri cu fiecare milă de cale ferată, cu fiecare încredere internațională, cu fiecare (internațional în activitatea sa economică, și apoi și în ideile sale, în aspirațiile sale) de către sindicatul muncitorilor.

– 49 –

Principiul napioia-gyosti este inevitabil din punct de vedere istoric în societatea burgheză și, având în vedere această societate, un marxist recunoaște pe deplin legitimitatea istorică a mișcărilor naționale. Dar pentru a nu transforma această recunoaștere într-o apologie a naționalismului, ea trebuie să se limiteze strict doar la ceea ce este progresist în aceste mișcări – pentru ca această

recunoaștere să nu conducă la întunecarea conștiinței proletare de către ideologia burgheză.

Trezirea progresivă a maselor din hibernarea feudală, lupta lor împotriva oricărei asupriri naționale, pentru suveranitatea poporului, pentru suveranitatea națiunii. De aici și obligația necondiționată pentru un marxist de a susține cea mai hotărâtă și mai consistentă democrație în toate părțile problemei naționale. Aceasta este o sarcină în mare parte negativă. Iar proletariatul nu poate merge mai departe de aceasta în sprijinul naționalismului; căci mai departe începe activitatea „pozitivă” (pozitivă) a burgheziei, străduindu-se să întărească naționalismul.

A renunța la orice opresiune feudală, orice asuprire a unei națiuni, fiecare privilegiu al uneia dintre națiuni sau al uneia dintre limbi este datorită necondiționată a proletariatului ca forță democratică, interesul necondiționat al luptei de clasă proletare, care este ascunsă și întârziată de certurile naționale. Dar a promova naționalismul burghez dincolo de aceste limite strict limitate stabilite în anumite limite istorice înseamnă a trăda proletariatul și a lua partea burgheziei. Există aici o linie, care este adesea foarte subțire și de care bundiștii și național-socialiștii ucraineni uită complet.

Lupta împotriva oricărei opresiuni naționale, desigur, da. Lupta pentru orice dezvoltare națională, pentru „cultura națională” în general – cu siguranță nu. Dezvoltarea economică a societății capitaliste ne arată peste tot în lume exemple de mișcări naționale subdezvoltate, exemple de formare a națiunilor mari dintr-un număr de națiuni mici sau, în detrimentul unora mici, exemple de asimilare a națiunilor. Principiul naționalismului burghez este dezvoltarea naționalității în general, de aici și exclusivitatea naționalismului burghez, de aici cearta națională fără speranță. Proletariatul însă nu numai că nu se angajează să apere dezvoltarea națională a fiecărei națiuni, ci, dimpotrivă, avertizează masele împotriva unor asemenea iluzii, apără cea mai deplină libertate a circulației capitaliste, salută orice asimilare a națiunii, cu excepție forțată sau bazată pe privilegii.

V. Leiv i. Coip. cu chipeii, 7. XIX.

4

- 50 -

Pentru a consolida naționalismul în cunoscut, „pentru dreptate? sferă delimitată, „constituie” naționalismul; a îngrădi ferm și ferm toate națiunile între ele prin intermediul unei instituții speciale de stat – aceasta este baza ideologică și conținutul națiunii-culturale. orice autonomie. Această idee este complet burgheză și falsă în întregime. Proletariatul nu poate susține nicio consolidare a naționalismului; dimpotrivă, susține tot ceea ce ajută la ștergerea diferențelor naționale, la doborarea barierelor naționale, tot ceea ce face legăturile dintre naționalități din ce în ce mai strânse, tot ceea ce duce la fuziunea națiunilor. A acționa altfel înseamnă a lua partea filistinismului naționalist reacționar.

Când se discuta proiectul autonomiei cultural-naționale de către social-democrații austrieци. la congresul lor de la Brunpe (1899), aproape nicio atenție a fost acordată evaluării teoretice a acestui proiect. Dar este instructiv de observat că s-au subliniat două astfel de argumente împotriva acestui program: 1) ar duce la întărirea clericalismului; 2) „rezultatul său ar fi perpetuarea șovinismului, introducerea lui în fiecare comunitate mică, în fiecare grup mic” (p. 92 din protocoalele oficiale ale întâlnirii Brunn în limba germană. Există o traducere în limba rusă în publicația evreiască. partidul naționalist „Serp”) 47).

* Nu există nicio îndoială că „cultură națională” în sensul obișnuit al cuvântului, i.e. școlile etc., se află în prezent sub influența predominantă a clericilor și a șovinilor burghezi din toate țările lumii. Când bundiștii, apărând autonomia „cultural-națională”, spun că constituția națiunilor va face lupta de clasă din interiorul lor liberă de orice considerente străine, acesta este un sofism pur și ridicol. Lupta de clasă serioasă din fiecare societate capitalistă este purtată în primul rând în sfera economică și politică. Evidențierea zonei școlare de aici este, în primul rând, o utopie absurdă, pentru că este imposibil să smulgi școala (precum și „cultura națională” în general) din economie și politică și, în al doilea rând, este tocmai cea economică și politică. Viața unei țări capitaliste care ne obligă să spargem ideile absurde și învechite la fiecare pas, împărțirile și prejudecățile naționale, și separarea școlii etc., ar conserva, ascuți, întări clericalismul „pur” și șovinismul burghez „pur”. .

În societățile pe acțiuni stau împreună, fuzionând complet unii cu alții, capitaliștii diferitelor națiuni. Muncitorii din diferite națiuni lucrează împreună într-o fabrică. Pe fiecare chestiune politică cu adevărat serioasă și profundă, gruparea se desfășoară pe clase, și nu după națiuni. „Retragerea din jurisdicția statului” școală etc.

- 51

iar transferul ei către națiuni înseamnă tocmai o încercare de separare de economia care secătuieste națiunea cea mai, ca să spunem așa, aria ideologică a vieții sociale, unde cultura națională „pură” sau cultivarea națională a clericalismului și șovinismului. este cel mai ușor dintre toate. În implementarea sa practică, planul de autonomie „extrateritorială” (extrateritorială, fără legătură cu pământul pe care trăiește una sau alta națiune) sau „cultural-național” ar însemna un singur lucru: împărțirea activităților extracurriculare pe naționalități, i.e. introducerea curiei naționale în afacerile școlare. Este suficient să ne imaginăm limpede această esență reală a celebrului plan bundist pentru a înțelege natura reacționară a acestuia chiar și din punctul de vedere al democrației, ca să nu mai vorbim de punctul de vedere al luptei de clasă a proletariatului pentru socialism.

Un exemplu și un proiect de „naționalizare” a afacerilor școlare vor explica clar care este ideea. În Connect. Statele de Nord. În America, împărțirea statelor în nord și sud continuă de-a lungul vieții sale: primul cu cele mai mari tradiții de libertate și luptă împotriva proprietarilor de sclavi, al doilea cu cele mai mari tradiții de sclavie, cu rămășițele persecuției negrilor, cu lor. opresiunea economică, umilirea culturală (44% analfabeti la negri și 6% la

albi), etc. Deci, în statele nordice, negrii studiaza împreună cu albi, în aceleași școli. Pe lângă există școli speciale - „naționale”, sau rusovye - - orice - pentru negri. Se pare că acesta este singurul exemplu de „naționalizare” a școlii în practică.

În estul Europei există o țară în care cazuri precum cazul Beilis sunt încă posibile (48), unde evreii au fost condamnați de către domnii. Purishkeviches sunt într-o poziție mai proastă decât negrii. În această țară, recent a apărut în minister un proiect de naționalizare a școlii evreiești. Din fericire, este puțin probabil ca această utopie reacționară să devină realitate, la fel ca și utopia mic-burghezilor austrieci, care au disperat să realizeze o democrație consistentă, să pună capăt certurilor naționale și să inventeze cazuri pentru națiuni în afacerile școlare, astfel încât nu putea să se ceartă pe împărțirea școlilor..., ci „constituit” pentru veșnica ceartă a unei „culturi naționale” împotriva alteleia.

În Austria, autonomia cultural-națională a rămas în mare măsură o invenție literară, pe care social-democrații austrieci înșiși nu au luat-o în serios. Pe de altă parte, în Rusia a fost acceptat în program de toate partidele burgheze ale evreilor și de mai multe elemente mic-burgheze, oportuniste ale diferitelor națiuni - de exemplu, bundiștii, lichidatorii din Caucaz, conferința națională rusă. partidele tendinței populare de stânga m) (Această conferință - să notăm între paranteze.-

4

a avut loc în 1907, la această decizie a fost luată în timpul congresului / .; rusă s.-r. și social-patrioți polonezi, PPS B0). Abstenența este o modalitate surprinzătoare de caracteristică a atitudinii socialiștilor-revoluționari și a T.I. e-s la cea mai importantă problemă fundamentală din domeniul programului național!)

În Austria, Otto Bauer, principalul teoretician al „autonomiei culturale naționale”, a fost cel care a dedicat un capitol special al cărții sale pentru a demonstra imposibilitatea expunerii acestui program evreilor. În Rusia, tocmai în evreiește, toate partidele burgheze - și Bund-ul lor, care ecou - au adoptat acest „program.” Ce înseamnă asta? - Nians53) (Struve, Tugan-Baranovsky, Berdyaev m) și Co.) expuse de evoluția lor rapidă de la marxism la liberalism conținutul ideologic real al bernsteinismului german.

Nici social-democrații austrieci, nici rușii. ns au acceptat în programul lor autonomia „cultural-națională”. Dar partidele burgheze ale evreilor din țara cea mai înapoiată și un număr de grupuri mic-burgheze presupus socialiste l-au adoptat pentru a introduce ideile naționalismului burghez într-o formă rafinată în mediul de lucru. Acest fapt vorbește de la sine.

Întrucât am fost deja nevoiți să atingem programul austriac pe problema națională, este imposibil să nu restabilim adevărul, care este adesea denaturat de bundiști. La Congresul Brunn a fost prezentat un program pur de „autonomie cultural-națională”. Acesta este programul c.-d. slavei de sud; § 2 din acesta prevede: „Orice popor care locuiește în Austria, indiferent de teritoriul ocupat de membrii săi, este

*) Că deseori bundiștii neagă cu o ferveare extraordinară faptul că toate partidele burgheze ale evreilor au acceptat „autonomia cultural-națională” este de înțeles. Acest fapt dezvăluie prea clar rolul real al Bund-ului. Când unul dintre bundiști, domnul Lapin, a încercat să-și repete negarea la Luch, a fost complet demascat de II. Skopin 5?) (vezi Iluminarea 3). Dar când domnul Lev Iurievici în „Dzvina” (1913, A 7-8, p. 92) citează din „Proev”. (A 3, p. 78) fraza II. Sk.: „Bundps-ul, împreună cu toate partidele și grupurile evreiești burgheze, au apărut de multă vreme autonomia cultural-națională” și. Dacă interpretează acest citat aruncând cuvintele „Bundpst” și înlocuind cuvintele: ♦ autonomie cultural-națională cu cuvintele: „morală națională”, atunci nu mai rămâne decât să ridice din umeri!! G. Lev Yurievici nu este doar un naționalist, nu doar un ignorant izbitor al istoriei social-democrate. și programul lor, io și drept falsificator iiiitmam de dragul Bund-ului. Puricii sunt treburile Bund-ului și ale domnilor Yurks-vichs!

- 55

Este un grup autonom care este complet independent în toate afacerile sale naționale (lingvistice și culturale)*. Acest program a fost apărut nu numai de Kristan 55), ci și de influentul Ellspbogs56). Dar a fost eliminat, nu s-a găsit un singur vot pentru el. A fost adoptat un program teritorialist, i.e. necrearea unor grupuri naționale „fără a ține seama de teritoriul ocupat de membrii națiunii”.

În programul adoptat, § 3 spune: „Regiunile autonome ale uneia și aceleiași națiuni formează împreună o uniune național-unificată, care decide treburile naționale în mod complet autonom” (cf. Provoshch., 1913, nr. 4, p. . 28) . Este clar că nici acest program de compromis nu este corect. Să explicăm cu un exemplu. Comunitatea germană de coloniști din provincia Saratov plus suburbia germană a muncitorilor din Riga sau Lodz plus așezarea germană, „iodul de Petru etc., formează o „uniune național-unită” a germanilor din Rusia. Este evident că a cere așa ceva, a se abține de la o asemenea alianță cu. -e. nu pot, deși nu neagă câtuși de puțin, desigur, libertatea tuturor sindicatelor, inclusiv unirea oricăror comunități de orice naționalitate într-un stat dat. O singură uniune germano-națională poate fi organizată de pom, burghezie, filistenii, oricine, dar nu social-democrații.

5. Egalitatea națiunilor și drepturile minorității naționale.

Dispozitivul cel mai obișnuit folosit de oportuniștii ruși atunci când discută chestiunea națională este de a face referire la exemplul Austriei. În articolul meu din Severnaya Pravda (nr. 10, Prosveshchenie, pp. 96-98), care a fost atacat de oportuniști (Semkovsky 57) în nov. R. Gaz., Libman, în Zant), afirm că există doar o soluție la problema națională, în măsura în care o astfel de soluție este posibilă în lumea capitalismului, și aceea soluție este democrația consecventă. Ca dovadă, mă refer, printre altele, la Elveția.

Această referire nu este pe placul celor doi oportuniști numiți mai sus, care încearcă să o infirme sau să-i slăbească sensul. Kautsky, vedeți, a spus că Elveția este o excepție; în Elveția există o descentralizare cu totul aparte, o istorie aparte, condiții geografice

deosebite, aşezarea unei populaţii vorbitoare de străinătate este extrem de originală etc., etc.

Vezi paginile 36-39 ale acestei ediţii. Reb.

– 54 –

Toate acestea nu sunt altceva decât o încercare de a sustrage esenţa disputei. Desigur, Elveţia este o excepţie în sensul că nu este un stat naţional integral. Dar o excepţie similară (sau înapoierea, adaugă Kautsky) este Austria şi Rusia. Desigur, în Elveţia, doar condiţiile istorice şi de viaţă originale speciale au asigurat mai multă democraţie decât în majoritatea ţărilor europene vecine.

Dar ce legătură au toate acestea, dacă vorbim de un model de la care trebuie să împrumutăm? Peste tot în lume, în condiţii moderne, excepţia este ţara în care cutare sau cutare instituţie s-a desfăşurat pe principii democratice consecvente. Ne împiedică acest lucru, în programul nostru, să susţinem democraţia consecventă în toate instituţiile?

Particularitatea Elveţiei este istoria sa, condiţiile geografice şi alte condiţii. Particularitatea Rusiei este puterea proletariatului, fără precedent chiar şi în epoca revoluţiilor burgheze, şi teribila înapoiere generală a ţării, care necesită în mod obiectiv o mişcare înainte excepţional de rapidă şi decisivă, sub ameninţarea a tot felul de dezavantaje şi înfrângerii. .

Elaborăm un program naţional din punctul de vedere al proletariatului. De când este recomandat să luăm cele mai proaste exemple în loc de cele mai bune din mostre?

Nu rămâne, în orice caz, un fapt indiscutabil şi incontestabil că pacea naţională sub capitalism se realizează (în măsura în care se poate realiza) exclusiv în ţările cu democraţie consistentă?

Întrucât acest lucru este incontestabil, referinţele încăpătânate ale oportuniştilor la Austria în loc de Elveţia rămân un truc complet cadet, căci cadeţii şterg mereu cele mai proaste, nu cele mai bune, constituţii europene.

Elveţia are trei limbi oficiale, dar proiectele de lege, în timpul unui referendum, sunt tipărite în cinci limbi, adică pe lângă cele trei limbi de stat în două dialecte „romanice”. Aceste două dialecte, conform recensământului din 1900, sunt vorbite în Elveţia de 38.651 de locuitori din 3.315.443, adică. puțin peste unu la sută. În armată, ofiţerilor şi subofiţerilor „li se oferă cea mai largă libertate de a se adresa soldaţilor în propria lor limbă”. În cantoanele Graubünden şi Wallis (fiecare cu puțin mai mult de o sută de mii de locuitori), ambele dialecte se bucură de egalitate deplină *).

*j Vezi P en è Henry, „La Suisse et la question des langues”. Wego 190".

Întrebarea este, ar trebui să predicăm şi să apărăm această experienţă de viaţă a unei ţări avansate, sau să împrumutăm de la austrieci

nicăieri altundeva în lume invenții încercate (și încă neacceptate de austriecii înșiși) invenții precum „autonomia extrateritorială”?

Predicarea acestei invenții este predicarea împărțirii lucrărilor școlare în funcție de naționalități, adică predicare de-a dreptul proastă. Iar experiența Elveției arată că în practică este posibil și implementat să se asigure cea mai mare pace națională (comparativ) cu o democrație consistentă (din nou, comparativ) a întregului stat.

„În Elveția”, spun oamenii care au studiat această întrebare, „nu există nicio întrebare națională în sensul est-european. Nici acest cuvânt (întrebare națională) nu este cunoscut aici... „Elveția a lăsat mult în urmă lupta naționalităților, în 1797-1803” *).

Aceasta înseamnă că epoca marii revoluții franceze, care a oferit cea mai democratică soluție problemelor imediate ale trecerii de la feudalism la capitalism, a putut, de altfel, să „rezolve” și chestiunea națională.

Și lasă-i să încerce acum. Soții Semkovsky, Liebman și alți oportuniști susțin că această decizie „exclusiv elvețiană” nu este aplicabilă niciunui județ și nici măcar părții din județul Rusiei, unde doar 200.000 de locuitori au două dialecte de patruzeci de mii de cetățeni care doresc să se bucure de egalitate deplină în ceea ce privește limba în regiunea lor!

Predicarea egalității depline a națiunilor și limbilor evidențiază în fiecare națiune doar elemente democratice consecvente (adică numai proletari), unindu-i nu în funcție de naționalitate, ci în funcție de eforturile lor pentru îmbunătățiri profunde și serioase în structura generală a stat. Dimpotrivă, predicarea „autonomiei cultural-naționale”, în ciuda dorințelor de bine ale indivizilor și grupurilor, desparte ioni și, de fapt, îi apropie pe muncitorii unei singure națiuni de burghezia sa (acceptarea acestei „autonomii cultural-naționale” de către toți partidele burgheze ale evreilor).

Inextricabil legată de principiul egalității depline este asigurarea drepturilor minorității naționale. În articolul meu din S. Pravda, acest principiu este exprimat aproape în același mod ca în hotărârea ulterioară, oficială și mai precisă, a conferinței marxistelor * **).

*'j Vezi Ed. Blecher, „Die Nationalitäten in der Schweiz”. Bri. 1910.

**j Vorbim despre rezoluția Comitetului Central al partidului, tipărită la paginile 34-36 din prezentul

volume.,

- 56 - I

Această decizie impune „includerea în constituție a unei legi fundamentale care să declare nule și neavenite orice privilegii ale uneia dintre națiuni și orice încălcări ale drepturilor unei minorități naționale,...

G. Liebman încearcă să râdă la această formulare, întrebând: „De unde știi care sunt drepturile unei minorități naționale?” Unul dintre aceste drepturi, spun ei, include dreptul la „programul propriu” în școlile naționale? Cât de mare ar trebui să fie o minoritate națională pentru a avea dreptul de a avea propriii judecători, oficiali și școli în limba lor maternă? G. Liebman dorește să deducă din aceste întrebări necesitatea unui program național „pozitiv”.

De fapt, aceste întrebări arată în mod clar prin ce fel de lucruri reacționare face buidist-ul nostru sub pretextul unei dispute despre detalii și detalii mărunte.

„Propriu program” în propria lor școală națională!... Marxistii, dragul meu național-socialist, au un program școlar pentru comunitate, care necesită, de exemplu, o școală necondiționat laică. Din punctul de vedere al marxiștilor, într-un stat democratic este inacceptabil oriunde și să nu se abată niciodată de la acest program general (iar completarea lui cu orice subiecte „locale”, limbi etc., este determinată de decizia populației locale).). Din principiul „eliminării școlii de sub jurisdicția statului” și predării ei națiunilor rezultă că noi, lucrătorii, lăsăm „națiunilor” din statul nostru democratic să cheltuiască banii poporului pe școlile clericale! H. Liebman, fără să observe el însuși, a explicat clar caracterul reacționar al „autonomiei cultural-naționale”!

„Cât de mare ar trebui să fie o minoritate națională?” Acest lucru nici măcar nu este determinat de programul austriac favorizat de Bund-uri: se citește (și mai scurt și chiar mai puțin clar decât al nostru): „Dreptul minorităților naționale este protejat de o lege specială, care trebuie emisă de parlamentul imperial” (§ 4 din programul Brunn).

De ce, atunci, acest Picto ne a găsit vina social-democraților austrieci? cu întrebarea, ce este mai exact această lege? Ce minoritate și ce morală anume ar trebui să asigure?

Pentru că toți oamenii rezonabili înțeleg irelevanța și imposibilitatea definirii detaliilor într-un program. Programul stabilește doar principiile de bază. În acest caz, principiul de bază este implicat de austrieci și direct exprimat în decizia ultimei conferințe rusești a marxiștilor. Acest principiu: fără privilegii naționale și fără inegalitate națională.

– 57 –

Să luăm un exemplu concret pentru a explica întrebarea unui bundist. La Sankt Petersburg, conform recensământului școlar din 18 ianuarie 1911, în școlile elementare ale Ministerului „Iluminismului” național erau 48.076 de elevi. Dintre aceștia, erau 396 de evrei, adică. mai puțin de unu la sută. Mai departe ar fi 2 romani, 1 georgian, 3 armeni, etc.. Este posibil să se întocmească un program național atât de „pozitiv” care să acopere această varietate de relații și condiții? (Și Peter, desigur, este departe de a fi cel mai „pestriț” oraș național din Rusia.) Se pare că nici măcar specialiștii în „subtilități” naționale, precum bundiștii, nu vor elabora un astfel de program.

Între timp, dacă constituția statului ar avea o lege de bază privind nulitatea oricărei măsuri care încalcă drepturile unei minorități, orice cetățean ar putea cere abrogarea unui ordin care ar refuza, de exemplu, angajarea, pe cheltuială publică, a unui profesor de limba evreiască, istoria evreiască etc. sau în asigurarea spațiilor publice pentru prelegeri copiilor evrei, armeni, români, chiar și unui copil georgian. În orice caz, nu este nimic imposibil în a satisface toate dorințele rezonabile și juste ale minorităților naționale pe baza egalității și nimeni nu va spune că propaganda pentru egalitate este dăunătoare. Dimpotrivă, propaganda pentru împărțirea școlii între națiuni, propaganda, de exemplu, pentru o școală specială evreiască pentru copiii evrei din Sankt Petersburg ar fi cu siguranță dăunătoare, iar crearea de școli naționale pentru tot felul de minorități naționale, pentru 1. , 2, 3 copii, este de-a dreptul imposibil.

Mai mult, este imposibil să se determine în vreo lege națională ce ar trebui să fie o minoritate națională pentru ca aceasta să aibă dreptul la o școală specială sau la profesori speciali la discipline suplimentare etc.

Dimpotrivă, o lege națională a egalității poate fi dezvoltată în detaliu și dezvoltată în legalizări speciale, în rezoluții ale dietelor regionale, orașe, zemstvos, comunități etc.

6. Centralizare și autonomie.

G. Liebman replică în obiecția sa:

Luați de la noi Lituania, regiunea baltică, Polonia, Volinia, sudul Rusiei etc., - veți găsi peste tot o populație de smântână; Nu există un singur oraș în care să nu existe o mare minoritate națională Indiferent cât de departe s-ar duce descentralizarea, peste tot în localități diferite (în principal în zonele urbane) se vor găsi laolaltă naționalități diferite și anume democrație

– 58 –

modul în mâinile majorității naționale. Dar, după cum știți, tí. Și. este ostil unei asemenea structuri de stat federal și descentralizării nesfârșite, care au loc în Uniunea Elvețiană. Întrebarea este de ce a citat Elveția ca exemplu?

Unde am dat exemplul Elveției a fost deja explicat mai sus. În același mod, s-a explicat că problema apărării drepturilor unei minorități naționale poate fi rezolvată doar prin emiterea unei legi naționale într-un stat consecvent democratic, care nu se abate de la principiul egalității. Dar în citatul de mai sus, domnul Liebman repetă încă una dintre cele mai actuale (și cele mai incorecte) obiecții (sau remarci sceptice) care sunt de obicei făcute împotriva programului național marxist și care merită să fie analizate.

Marxiștii, desigur, sunt ostili federației și descentralizării, dar din simplul motiv că capitalismul cere pentru dezvoltarea sa cât mai mare posibil și state cât mai centralizate. Cu alte lucruri egale, proletariatul conștient va apărea întotdeauna pentru un stat mai mare. Ea va lupta întotdeauna împotriva particularismului medieval, va saluta

întotdeauna coeziunea economică cât mai strânsă a teritoriilor mari în care lupta proletariatului împotriva burgheziei s-ar putea dezvolta pe scară largă.

Capitalismul necesită o dezvoltare largă și rapidă a forțelor productive. teritorii mari, solide de stat și unite, asupra cărora singur se poate rali, distrugând toate partițiile vechi, medievale, de clasă, îngust-locale, mici-naționale, religioase etc., clasa burgheză și, odată cu ea, inevitabilele ei. antipod, clasa proletarilor.

Despre dreptul națiunilor la autodeterminare, i.e. despre separarea și formarea unui stat-națiune independent, vom vorbi separat. .Dar,. atâta timp cât și în măsura în care națiuni diferite constituie un singur stat, marxistii nu vor predica în niciun caz nici principiul federal, nici descentralizarea. Un stat mare centralizat este un mare pas istoric înainte de la fragmentarea medievală la viitoarea unitate socialistă a întregii lumi, iar altfel există și nu poate fi un drum către socialism printr-un astfel de stat (indisolubil legat de capitalism).

Dar nu ar fi permis să uităm că apărând centralismul apărăm exclusiv centralismul democratic. În acest sens, toate filistinismul în general și mash-up-urile naționaliste

– 59 –

(inclusiv regretatul Drahomanov &8) au adus o asemenea confuzie în chestiune, încât trebuie să se dedice mereu dezvoltării acesteia.

Centralismul democratic nu numai că nu exclude autoguvernarea locală cu autonomie a regiunilor care se disting prin condiții economice și de viață deosebite, o compoziție națională specială a populației etc., ci, dimpotrivă, le cere în mod necesar pe ambele. Confundăm constant centralismul cu arbitrarul și birocrăția. Istoria Rusiei, desigur, ar fi trebuit să dea naștere unei asemenea confuzii, dar ea rămâne totuși absolut inacceptabilă pentru un marxist.

Cel mai ușor va fi să explici acest lucru cu un exemplu specific.

Rosa Luxemburg, în articolul său amplu: „The National Question and Autonomy” *), printre multele greșeli amuzante (care vor fi discutate mai jos), face și acea greșeală deosebit de amuzantă că cererea de autonomie încearcă să o limiteze doar la Polonia.

Dar uită-te mai întâi la cum definește ea autonomia.

Rosa Luxemburg recunoaște – și, fiind marxistă, trebuie, desigur, să admită – că toate problemele economice și politice cele mai importante și esențiale pentru societatea capitalistă nu ar trebui să fie supuse jurisdicției dietelor autonome ale regiunilor individuale, ci exclusiv parlamentul central, la nivel național. Aceste aspecte includ: politica vamală, legislația comercială și industrială, mijloacele de comunicare și mijloacele de comunicare (căi ferate, poștă, telegraf, telefon etc.), armata, sistemul fiscal, dreptul civil **) și penal, principiile generale ale școlii afaceri (de exemplu, legea cu privire la o școală exclusiv laică, la învățământul universal, la un curriculum minim, la

organizarea democratică a procedurilor școlare etc.), legislația privind protecția muncii, a libertăților politice (dreptul coalițiilor) etc. ., etc.. P.

Dietele autonome sunt supuse - pe baza legislației naționale - unor chestiuni de importanță pur locală, regională sau pur națională. Dezvoltând și această idee cu mult - ca să nu spunem: cu detalii excesive, Rosa Luxemburg indică, de exemplu, construcția de căi ferate locale (K 12, p. 149), la autostrăzi locale (nr. 14-15, p. 149). 37 c), etc.

*) „APrieglad Soejaldemokratyczny” Kraków 1908 și 1909.

**) Rosa Luxemburg intră în detaliu în dezvoltarea gândirii sale, menționând, de exemplu, și pe bună dreptate, legislația privind divorțul (X'12, pp. 0&2 din jurnalul menționat).

– tu –

Este destul de evident că este imposibil să ne imaginăm un stat modern cu adevărat democratic fără a acorda o asemenea autonomie oricărei regiuni cu trăsături economice și interne semnificative, cu o compoziție națională specială a populației etc. Principiul cent | kilnzma necesar în interesul dezvoltării capitalismului. nu numai că această autonomie (locală și regională) nu este subminată, ci, dimpotrivă, se realizează democratic, și nu birocratic, datorită acesteia. Dezvoltarea largă, liberă, rapidă a capitalismului ar deveni imposibilă, sau cel puțin extrem de dificilă, dacă o astfel de autonomie ar facilita atât concentrarea capitalului și dezvoltarea forțelor productive, cât și solidaritatea burgheziei și a proletariatului la scară națională. Pentru interferența birocratică în chestiuni deseori locale (regionale, naționale etc.) reprezintă unul dintre cele mai mari obstacole în calea dezvoltării economice și politice în general și, în special, una dintre cele mai importante. obstacole în calea centralismului pe scară serioasă, în principal

De aceea este greu să nu zâmbești citind cum splendida noastră Rosa Luxembourg încearcă, cu un aer cu totul serios și cu cuvinte „pur marxiste”, să demonstreze aplicabilitatea cererii de autonomie doar Poloniei, doar ca excepție! Bineînțeles, aici nu există nici măcar un strop de patriotism al „propriei părohii” – sunt doar considerente „de afaceri”... de exemplu, în ceea ce privește Lituania.

Rosa Luxemburg luptă cu patru provincii: Vilna, Kovno, Grodno și Suwalki, asigurând cititorii (și pe ea însăși) că lituanienii trăiesc „în principal” în ele și, combinând populația acestor provincii împreună, obține procentul de lituanieni = 23% din populația totală și dacă adăugăm Zhmud la lituanieni, atunci 31 ° / 0 din populație este mai puțin de o treime. Concluzia, desigur, este că ideea de autonomie lituaniană este „arbitrară și artificială” (nr. 10, p. 807).

Cititorul care este familiarizat cu binecunoscutele deficiențe ale statisticilor noastre oficiale rusești va vedea imediat greșeala Rosei Luxembourg. De ce să luăm provincia Grodno, în care lituanienii reprezintă doar 0,2°/o, două zecimi de procente? Ce rost avea să luăm întreaga provincie Vilna, și nu doar Troy uyezd, în care lituanienii

formează majoritatea populației? Ce rost avea să luăm întreaga provincie Suwalki, să determinăm numărul de lituanieni în 52% din populație, și nu districtele lituaniene din această provincie, adică. 5 județe din 7 în care lituanienii reprezintă 79%/0 din populație?

61

Este ridicol să vorbim despre condițiile și cerințele capitalismului modern și să le luăm nu pe cele „moderne” sau „capitaliste”, ci pe cele medievale. diviziunile administrative feudale, de stat-birocratice ale Rusiei, iritis în forma lor cea mai crudă (gubernii, nu județe). Este clar ca lumina zilei că nu poate fi vorba de vreo reformă locală serioasă în Gossip fără desființarea acestor diviziuni și înlocuirea lor cu unele cu adevărat „moderne”, care să nu îndeplinească cu adevărat cerințele nici trezoreriei, nici birocratiei, nici rutinei, nici proprietarii de pământ, nu preoți, ci capitalismul, diviziunile, iar printre revendicările moderne ale capitalismului se va afla fără îndoială cererea pentru cea mai mare unitate posibilă a componentei naționale a populației, pentru naționalitate, identitatea limbii este un factor important pentru cucerirea completă a pieței interne și pentru libertatea deplină a circulației economice.

Este curios că această greșală evidentă a Rosei Luxembourg este repetată de bundist Medom, care vrea să demonstreze nu trăsăturile „excepționale” ale Poloniei, ci lipsa de valoare a principiului autonomiei național-teritoriale (bundiștii sunt pentru autonomia național-extrateritorială). !). Bundiștii și lichidatorii noștri adună peste tot în lume toate greșelile și toate șovăielile oportuniste ale social-democrațiilor din diferite țări și națiuni diferite, luând în bagaj cele mai rele din social-democrația mondială; -muzeul democrat al prostului gust.

Autonomia regională, argumentează instructiv Modem, este potrivită pentru o regiune, pentru un „krai”, și nu pentru districtele letone, estoniene etc., cu o populație de la jumătate de milion până la 2 milioane, cu spațiul unei provincii. „Nu ar fi autonomie, ci un simplu zemstvo... Ar trebui să se stabilească autonomie reală peste acest zemstvo”... iar autorul condamnă „destrămarea” vechilor provincii și raioane*).

De fapt, „fragilarea” și desfigurarea condițiilor capitalismului modern este păstrarea diviziunilor administrative medievale, feudale, guvernamentale. Doar oamenii pătrunși de spiritul acestor diviziuni pot, cu o „aspect științific de expert”, să se gândească la opoziția „zemstvo” și „autonomie”, având grijă ca, conform șablonului, „autonomia” să fie pentru mari zone, iar zemstvo pentru cele mici. Capitalismul modern nu necesită deloc aceste modele birocratice. De ce nu poate exista națională autonomă

*) B. Modem. Despre Declarația chestiunii naționale în Rusia. „Buletinul Europei”, 1012, .VL „8 și 9.

- 62 -

raioane cu o populație nu numai de 1/2 milion, ci chiar de 50.000 de locuitori – de ce astfel de districte nu pot fi unite în cel mai divers

mod cu districtele învecinate de diferite dimensiuni într-o singură „regiune” autonomă; acest lucru este convenabil dacă este necesar pentru cifra de afaceri economică – toate acestea rămân secretul Bundistului Medem.

Să observăm că programul național brunnian al social-democraților. devine în întregime pe baza autonomiei național-teritoriale, propunând împărțirea Austriei „în locul ținuturilor istorice ale coroanei” în districte „demarcate național” (§ 2 din programul Brunn). Nu am fi mers atât de departe. Nu există nicio îndoială că o singură componentă națională a populației este unul dintre cei mai siguri factori pentru o cifră de afaceri liberă și largă, cu adevărat modernă. Nu există nicio îndoială că niciun marxist - și nici măcar un singur democrat hotărât - nu va apăra ținuturile coroanei austriece și provinciile și districtele rusești (nu sunt la fel de subțiri ca ținuturile coroanei austriece, dar totuși foarte subțiri), nu va contesta. necesitatea înlocuirii acestor diviziuni învechite cu diviziuni, dacă este posibil, în funcție de componenta națională a populației. În sfârșit, nu există nicio îndoială că pentru a elimina orice opresiune națională este extrem de important să se creeze districte autonome, chiar dacă sunt de cea mai mică dimensiune, cu o componentă integrală, unică, națională, de altfel, orice clanuri, membri ai unui naționalitate dată, împrăștiate în diferite părți ale țării sau chiar pe glob. Toate acestea sunt incontestabile, toate acestea nu pot fi contestate decât din punct de vedere întărit-birocratic.

Dar componenta națională a populației este unul dintre cei mai importanți factori economici, dar nu singurul și nici cel mai important printre alții. Orașele, nair., joacă cel mai important rol economic sub capitalism, iar orașele sunt peste tot - în Polonia, în Lituania și în Ucraina. iar în Rusia Mare etc., se disting prin cea mai variată compoziție națională a populației. Este absurd și imposibil să separăm orașele de gravitarea economică spre ele sate și districte din cauza momentului „național”. Prin urmare, marxistii nu trebuie să se bazeze în întregime și exclusiv pe principiul „nano-teritorialist”.

Și mult mai corectă decât cea austriacă este soluția problemei conturate de ultima conferință a marxistilor ruși. Această întâlnire a prezentat o poziție cu privire la această problemă:

... „necesar., autonomie regională largă * (desigur, nu numai pentru Polonia, ci pentru toate regiunile Rusiei) „și autoguvernare locală complet democratică, în stabilirea limitelor autoguvernării

– 83 –

regiuni aparținând și autonome” (nu granițele actualelor provincii, județe etc.), ci pe „pe baza populației locale ținând cont de condițiile economice și de viață, de componenta națională a populației etc.”.

Compoziția națională a populației este pusă aici alături de alte condiții (în primul rând economice, apoi gospodărești etc.), care ar trebui să servească drept bază pentru stabilirea unor noi granițe corespunzătoare capitalismului modern, și nu birocrăției și asiaticismului. Numai populația locală poate „ține în considerare”

destul de exact toate aceste condiții, iar pe baza unui astfel de cont, parlamentul central al statului va stabili limitele regiunilor autonome și limitele conducerii dietelor autonome.

* *

Mai trebuie să luăm în considerare problema dreptului națiunilor la autodeterminare. Pe această problemă, o întreagă colecție de oportuniști de toate naționalitățile și-a asumat sarcina de a „populariza” greșelile Rozei Luxemburg: lichidatorul Semkovsky, bundistul Libman și naționalistul ucrainean Lev Yurkevich. Vom dedica articolul următor acestei întrebări, care este în mod special confuză de întreaga „colecție” *).

„Iluminismul” X'L' 10-12,

octombrie-decembrie 1913, .

semnat de V. Ilyin.

Despre „autonomia cultural-națională.

Esența planului sau programului așa-numitei autonomii „cultural-națională” (cu alte cuvinte: „crearea de instituții care să garanteze libertatea dezvoltării naționale”) constă în împărțirea muncii școlare în funcție de naționalități.

Este cu atât mai necesar să insistăm asupra acestei esențe, cu atât mai des tot felul de naționaliști deschiși și deghizați (printre ei bundiști) încearcă să o ascundă.

Fiecare națiune, indiferent de locul în care locuiește orice persoană care îi aparține (indiferent de teritoriu: de unde și denumirea de „extrateritorială”, autonomie extraterestră), constituie o uniune unică recunoscută de stat, însărcinată cu activitățile naționale și culturale.

*) O continuare directă a acestui articol este articolul „Despre dreptul națiunilor la autodeterminare”, scris câteva luni mai târziu. Acest articol este retipărit în același volum la p. 30 următoare. Ed.

– 64 –

Da. Principalul lucru este afacerea școlară. Determinarea componenței națiunilor prin înregistrarea gratuită a fiecărui cetățean, indiferent de locul său de reședință, în orice uniune națională asigură acuratețea și consistența absolută în împărțirea muncii școlare după naționalități.

Întrebarea este dacă o astfel de împărțire este admisibilă din punctul de vedere al democrației în general și din punctul de vedere al intereselor fluviului luptei de clasă în special?

Este suficient să ne imaginăm clar esența programului de „autonomie cultural-națională” pentru a răspunde fără ezitare la această întrebare – desigur, este inacceptabil.

În timp ce diferite națiuni trăiesc într-un singur stat, ele sunt conectate prin milioane și miliarde de fire de natură economică, juridică și de zi cu zi. Cum se poate smulge afacerea școlară din aceste conexiuni? Se poate „retrage din jurisdicția” statului, așa cum spune clasicul, „subliniind prostiile, formularea bundistă” ? absurd și reacționar. Dimpotrivă, este necesar să luptăm pentru unificarea națiunilor în școală munca, astfel încât ceea ce se realizează în viață să fie pregătit în școală. În prezent, observăm inegalitatea națiunilor și nivelul inegal de dezvoltare; în asemenea condiții, împărțirea muncii școlare în funcție de naționalități va, de fapt, inevitabil se agravează pentru națiunile mai înapoiate.)' > În America, în fostele state de sclavi din sud, copiii negri sunt încă alocați la școli speciale, în timp ce în nord, albi și negrii învață împreună; e. separarea copiilor evrei de la copii de alte naționalități în școli speciale. Inutil să spun că acest proiect a luat naștere în cercuri cele mai reacționare, Nurishkevich

Este imposibil să fii democrat, susținând principiul împărțirii muncii școlare în funcție de naționalități. Notă: deocamdată argumentăm din democrația generală, adică din punct de vedere democrat-burghez.

Este nemăsurat mai hotărât să ieși împotriva divizării muncii școlare și a naționalităților din punctul de vedere al luptei de clasă proletare. Cine nu știe că capitaliștii, toate națiunile unui stat dat, se contopesc în cel mai apropiat, inseparabil mod în întreprinderi pe acțiuni, în carteluri și trusturi, în uniuni ale industriașilor etc. împotriva lucrătorilor de orice naționalitate? Cine nu știe că în orice întreprindere capitalistă...

– 65 –

Începând cu fabrici uriașe, mine și fabrici, continuând cu firmele comerciale și terminând cu ferme capitaliste proprietari de pământ - vedem întotdeauna, fără nicio excepție, o mai mare diversitate națională de muncitori decât într-un sat provincial, pașnic, somnoros?

Muncitorului urban care este cel mai familiarizat cu cel dezvoltat; și tatism, și cel mai profund perceput - din toată viața, a absorbit chiar, poate cu laptele mamei, psihologia.) lupta de clasă - - un astfel de muncitor îi vine involuntar și inevitabil în minte că împărțirea muncii școlare și naționalități nu este doar o întreprindere dăunătoare, dar și de-a dreptul frauduloasă, șarlatan din partea capitaliștilor. Muncitorii pot fi dezbinați, dezbinați, slăbiți de propovăduirea unei asemenea idei și cu atât mai mult de împărțirea școlilor publice după națiuni, în timp ce capitaliștii, ai căror copii sunt îngrijiți excelent de școli private bogate și de profesori special angajați, în niciun caz, nicio fragmentare, nici o slăbire, nicio „autonomie cultural-panpoială” nu poate amenința.

De altfel, „autonomie cultural-națională”, t.-s. Împărțirea absolut pură și consecventă a dolei școlare în funcție de naționalitate a fost inventată nu de capitaliști (încă folosesc metode mai crude pentru „separarea muncitorilor”), ci de inteligența oportunistă, mic-burgheză a Austriei. În niciuna dintre țările democratice din Europa de Vest, cu o compoziție națională pestriță a acestei idei geniu-mic-burgheze și

geniu-naționaliste nu există nicio urmă a acestei idei. Numai în estul Europei, în Austria înapoiată, feudală, clericală, birocratică, unde toată viața socială și politică este blocată de o mizerabilă luptă meschină (și mai gravă: o ceartă, o ceartă) asupra limbilor, a făcut această idee de un se ridică mici burghezi desperați. Numai să baricadă toate națiunile odată pentru totdeauna cu puritate și consecvență absolută către „curiile naționale” în afacerile școlare, dacă este imposibil să împaci pisica cu câinele! – aceasta este psihologia care a dat naștere prostului „cultural”. -autonomie patriotică”. Proletariatul, conștient și apreciindu-și internaționalismul, nu va merge niciodată pe această prostie a naționalismului rafinat.

Din întâmplare, în Rusia doar partidele burgheze ale evreilor au acceptat „autonomia cultural-națională”, apoi (în 1907) o conferință a partidelor mic-burgheze, de stânga-populiste din diferite națiuni și, în sfârșit, a mic-burghezilor. , elemente oportuniste ale grupurilor aproape marchiziste, acelea. bundiștii și lichidatorii (cei din urmă le era chiar frică să o facă direct, deschis, destul de sigur). Nu întâmplător de la tribuna Dumei de Stat doar infecție naționalistă

PI. L i* și și și. Soor, oo'ipepny, v. XIX. b

– GG

soția semilichidatoare Chkhenkeli și micul burghez Kerensky 60) vorbeau despre „autonomie cultural-națională”.

În general, este ridicol să citești referiri lichidaționaliste și bundiste la Austria cu privire la această problemă. Bo-1-x, de ce este necesar să luăm cea mai înapoiată dintre țările pestrițe la nivel național pentru un eșantion? De ce nu cel mai avansat? La urma urmei, aceasta este o metodă similară cu metoda liberalilor ruși răi, adică cadeții, care caută modele de constituție mai ales în țările înapoiate, Prusia, Austria, și nu în cele avansate, nu în Franța, Elveția și America!

Bo-2-x, luând exemplul austriac, filistenii naționaliști ruși, adică. Bundiștii, lichidatorii, parodiștii de stânga etc., la rândul lor, o înrăutățesc mai ales. În țara noastră, bundiștii, plus toate partidele burgheze ale evreilor, sunt pe care bundiștii îi urmăresc – nu întotdeauna concepând acest lucru – în propagandă și agitație, mai ales și în primul rând în utilizarea planului „autonomiei societății culturale”. . Între timp, în patria ideii de „autonomie cultural-națională”, în Austria, fondatorul acestei idei, Otto Bauer, a dedicat un capitol special al cărții sale pentru a demonstra că este imposibil să se aplice ideea. de „autonomie cultural-națională” pentru evrei!

Aceasta dovedește mai bine decât discursurile lungi cât de puțină consistență și credință în ideea sa O. Bauer, care a exclus singura națiune extrateritorială (neavând regiune proprie) din planul autonomiei extrateritoriale a națiunilor.

Aceasta demonstrează cum bundiștii adoptă planuri de modă veche din Europa, înmulțind greșelile Europei înzecit, ajungând la absurd „în dezvoltarea” acestor greșeli.

Căci – aceasta este în a 3-a – social-democrației austriece. La congresul de la Bruin (1899) au respins programul de „autonomie cultural-națională” propus de el. Aceștia au acceptat doar un compromis sub forma unei uniuni a tuturor regiunilor delimitate național ale statului. În acest compromis există esența extrateritorialității, și împărțirea muncii școlare în funcție de naționalități. Potrivit acestui proiect de compromis, locurile cele mai avansate (în sensul capitalist) – așezări, orașe, fabrici, mine, mari moșii rurale etc. – nu despart școlarizarea după naționalități!

Clasa muncitoare rusă a luptat și va lupta împotriva ideii reacționare, nocive, mic-burgheze, naționaliste de „autonomie națională cultă”.

„Pentru adevăr” L? 4.6,

28 noiembrie 1943

fără semnătura autorului.

- Ъї-

0 programul național al RSDLP.

În ședința Comitetului Central a adoptat rezoluția privind problema națională, publicată în Aviz, și a trecut problema programului național pe ordinea de zi a congresului.

De ce și cum a ieșit în prim-plan în momentul actual problema națională într-un loc proeminent – atât în întreaga politică a contrarevoluției, cât și în conștiința de clasă a burgheziei și în social-democrației proletari? partidul Rusiei – acest lucru este menționat în detaliu în rezoluția însăși. Nu este deloc necesar să ne oprim asupra acestui lucru, având în vedere claritatea deplină a stării lucrurilor. În literatura teoretică marxistă, aceasta este starea de fapt și baza programului național al social-democraților. au fost deja elucidate în ultima vreme (articolul lui Stalin este prezentat aici în primul rând)⁶¹). Așadar, în acest articol considerăm de cuviință să ne limităm la o formulare pur de partid a întrebării și a explicațiilor a ceea ce presa juridică, asuprită de Stolypin-Maklakov ⁶²) nu poate spune.

Social-democrația din Rusia se conturează în întregime pe baza experienței țărilor mai vechi, adică Europa, și în expresia teoretică a acestei experiențe, și anume marxismul. Particularitatea țării noastre și particularitatea momentului istoric al creării social-democrației în ea constă în faptul că în țara noastră, spre deosebire de Europa, social-democrația a început să se contureze înainte de revoluția burgheză și continuă să se contureze în timpul acesteia. . În al doilea rând, în țara noastră inevitabila luptă pentru separarea democrației proletare de democrația general-burgheză și cea mic-burgheză – o luptă fundamental aceeași cu cea trăită de toate țările – se desfășoară în condițiile victoriei teoretice complete a marxismului în Occident și în țara noastră... Prin urmare, forma acestei lupte nu este atât o luptă pentru marxism, cât o luptă pentru sau împotriva teoriilor mic-burgheze acoperite de fraze „aproape marxiste”.

Așa s-a întâmplat de la „Economism” (1895-1901)⁶³) și „Marxism legal” (1895-1901, 1902)⁶⁴). Numai oamenii cărora le este frică de adevărul istoric pot uita cea mai strânsă, directă legătură și rudenie a acestor ascuțiri cu menșevismul (1903-1907)⁶⁵) și lichidaționismul (1908-1913).

Pe problema națională, vechea Iskra, ⁰⁶), care a pregătit în 1901-1903 și a pregătit programul RSDLP, împreună cu prima și fundamentală fundamentare a marxismului în teoria și practica mișcării muncitorești din Rusia, a luptat, ca în alte întrebări, b*

- 68

cu oportunismul mic-burghez. S-a exprimat în pasiuni naționaliste sau în șovăielile Bund-ului, în primul rând. Bătrâna Iskra a dus o luptă încăpățânată împotriva naționalismului Bund-ului, iar a uita de această luptă înseamnă a deveni din nou Ivan Nepomniachtchi, a te desprinde de baza istorică și ideologică a întregului social-democrat. mișcarea muncitorească din Rusia.

Pe de altă parte, în timpul aprobării definitive a programului RSDLP în august 1903, la cel de-al doilea congres se desfășura o luptă – neconsemnată în procesul-verbal al congresului, pentru că era o chestiune a comisiei de program, care era cerut de aproape întregul congres – o luptă împotriva tentativei stângace a mai multor s.-d polonezi. a pune în discuție „dreptul națiunii la autodeterminare...”, vol.-s. rătăciți în oportunism și naționalism dintr-un cu totul alt unghi.

Și acum, zece ani mai târziu, lupta se desfășoară pe aceleași două linii principale, ceea ce demonstrează, la rândul său, legătura profundă a acestei lupte cu toate condițiile obiective ale problemei naționale din Rusia.

În Austria, la Congresul Brunp (1899) a fost respins programul „autonomiei cultural-naționale” (provocat de Kristaps, EllenGogsn și alții și exprimat în proiectul slavilor de sud). Autonomia teritorială națională a fost acceptată și doar propaganda de către Social-democrația a unirii obligatorii a tuturor regiunilor naționale este un compromis cu ideea de „autonomie cultural-națională.” Aplicabilitatea acestei idei la evrei a fost mai ales și subliniată în mod special de principalii teoreticieni ai ideii nefericite.

În Rusia - ca întotdeauna - au existat oameni care și-au pus sarcina de a umfla o mică greșeală oportunistă într-un sistem de politică oportunistă, laiat Bernstein în Germania a dat naștere cadeților de dreapta. în Rusia, Struve, Bulgakov ⁰⁷), Tugan și Compania, așa că „uitarea internaționalismului” a lui Otto Bauer (așa cum a apreciat-o foarte precaut Kautsky!) a dat naștere în Rusia acceptării complete a „autonomiei cultural-naționale” de către toate partidele burgheze ale evreilor și o serie de curente mic-burgheze (Bund și conferința partidelor naționale SR din 1907). Rusia înapoiată oferă, ca să spunem așa, un exemplu al modului în care microbii oportunismului vest-european dau naștere unor epidemii întregi în solul nostru sălbatic.

Ne place să subliniem că Bernstein este „tolerat în Europa, dar ei uită să adauge că nicăieri în lume, cu excepția „sfânței” Mame Ruse,

bernsteinismul a dat naștere struvismului, iar „bauerismul” nu a condus Socialul. Democrați pentru a justifica naționalismul rafinat al burgheziei evreiești.

- G9 -

„Autonomia cultural-socială” înseamnă naționalismul cel mai rafinat și deci cel mai nociv, înseamnă coruperea muncitorilor prin lozinca culturii naționale, propaganda unei împărțiri profund nocive și chiar antidemocratice a muncii școlare conform naționalității. Într-un cuvânt, acest program contrazice necondiționat internaționalismul proletariatului, răspunzând doar idealurilor filistenilor naționaliști.

Dar există o excepție când marxiștii sunt obligați, dacă doresc să impute democrația și proletariatul, să susțină o cerere specială în problema națională, și anume: dreptul națiunilor la autodeterminare (§ 9 din programul PSDL). os), adică la ramura politică. Rezoluția ședinței explică și motivează această cerere atât de detaliat încât să nu existe loc pentru neînțelegeri.

Prin urmare, ne vom opri doar pe scurt pe o caracterizare a obiecțiilor uimitor de pseudo și oportuniste care sunt ridicate împotriva acestui punct în program. Să remarcăm aici că, în cei 10 ani de existență a programului, nici o singură parte a PSDDL, nici o singură organizație națională, nici o singură conferință regională, nici un singur comitet local, nici un singur delegat la un congres sau întâlnire, a încercat să ridice problema modificării sau eliminării § 9!!

Acest lucru trebuie reținut. Aceasta ne arată imediat dacă există măcar un pic de seriozitate și post în obiecțiile la acest punct.

Iată-l pe domnul Semkovsky din ziarul lichidatorilor. Cu ușurința unei persoane care a lichidat partidul, el declară: „din anumite motive, împărtășim propunerile Rosei Luxembourg de a exclude în totalitate § 9 din program- (nr. 71 „I. R. Gaz.”).

Considerente secrete! Da, și cum să nu „păstrăm secrete” cu o asemenea ignoranță în istoria programului nostru! Cum să nu „păstrezi secrete” când același domnul Semkovsky, comparabil prin lejeritatea lui (că există un fel de petrecere și program acolo!) face o excepție pentru Finlanda?

Cum să fii... os. iar proletariatul polonez ar dori să ducă o luptă comună împotriva întregului proletariat rus în cadrul unui singur stat, în timp ce clasele reacționare ale societății poloneze, dimpotrivă, ar dori să separe Polonia de Rusia și s-ar aduna într-un referendum (un sondaj general al populației) o majoritate de voturi în favoarea acestui lucru: ar trebui noi, social-democrații ruși, să votăm în parlamentul central împreună cu tovarășii noștri polonezi împotriva secesiunii sau pentru a nu încălca „dreptul la autodeterminare” ”, pentru secesiune?

Cum să fii, într-o mare parte, când se pun întrebări de atâta naivitate, atât de confuzie fără speranță?

- 70 -

Dreptul la autodeterminare, stimate domnule Lichidator, înseamnă soluționarea problemei tocmai nu de către parlamentul central, ci de către parlament, Sejm, referendumul minorității secesive. Când Norvegia s-a separat (în 1905) de Suedia, numai Norvegia (care este jumătate din dimensiunea Suediei) a decis.

Chiar și un copil va vedea că domnul Semkovsky face confuzii fără Dumnezeu.

„Dreptul la autodeterminare” înseamnă un sistem democratic în care nu numai că ar exista democrație în general, dar nu ar putea exista o soluție nedemocratică a problemei secesiunii în mod intenționat. Democrația este, în general, compatibilă cu naționalismul militant și opresiv. Proletariatul cere democrație, care exclude reținerea forțată a uneia dintre națiuni în cadrul statului. Prin urmare, „pentru a nu încălca drepturile și autodeterminarea”, suntem obligați să nu „votăm pentru secesiune”, așa cum crede iutelitul dl Semkovsky, ci să votăm pentru a lăsa regiunea secesivă să decidă ea însăși această problemă.

S-ar părea că, chiar și cu abilitățile mentale ale domnului Semkovsky, nu este greu de ghicit că „dreptul la divorț” nu necesită votul pentru un divorț! Dar așa este soarta criticilor de la § 9, încât uită ABC-ul logicii.

Când Norvegia s-a separat de Suedia, proletariatul suedez, dacă nu voia să urmeze filistinismul naționalist, a fost obligat să voteze și să agite împotriva anexării forțate a Norvegiei, care era căutată de preoții și moșierii Suediei. Acest lucru este clar și totuși prea greu de înțeles. Democrația naționalistă suedeză nu a putut duce genul de agitație pe care principiul dreptului la autodeterminare o cere proletariatului națiunilor opresoare puternice.

„Ce este de făcut dacă reacționarii sunt majoritari”, se întreabă domnul Semkovski. O întrebare demnă de un elev de liceu de clasa a III-a. Dar cum rămâne cu constituția rusă dacă votul democratic oferă reacționarilor o majoritate? Domnul Semkovsky pune o întrebare inactivă, goală, irelevantă, una dintre acele întrebări despre care se spune că șapte proști pot pune mai multe întrebări decât pot răspunde șaptezeci de înțelepți.

Când reacționarii constituie majoritatea într-un vot democratic, în general se întâmplă și se pot întâmpla unul din două lucruri: fie decizia reacționarilor este pusă în practică, iar consecințele ei dăunătoare resping masele mai mult sau mai puțin repede de partea democrației împotriva reacționarii; fie conflictul dintre democrație și reacționari este rezolvat printr-un război civil sau de altă natură, ceea ce este posibil (până și Semkowski a auzit probabil despre asta) în democrație.

– 71 –

Recunoașterea dreptului la autodeterminare „joacă în mâinile” „cel mai notoriu naționalism burghez”, afirmă domnul Semkovsky. Este o prostie copilărească, căci recunoașterea acestui drept nu exclude în niciun fel nici propaganda și agitația împotriva secesiunii, nici expunerea

naționalismului burghez. Pe de altă parte, este absolut incontestabil că negarea dreptului la secesiune „joacă în mâinile” celui mai notoriu naționalism al Marii Sute Negre Ruse!

Acesta este miezul greșelii ridicole a Rosei Luxemburg, pentru care a fost multă vreme ridiculizată atât în germană, cât și în rusă (august 1903) *) Social-democrația, că, de frica de a nu juca în mâinile naționalismului burghez al națiunilor asuprite, oamenii juca în mâinile nu numai ale burghezilor, ci și ale naționalismului din Suta Neagră a națiunii opresoare.

Dacă domnul Semkovsky nu ar fi fost atât de pur în chestiuni legate de istoria partidului și programul partidului, el și-ar fi înțeles datoria de a-l respinge pe Plehanov, care în urmă cu 11 ani în Zarya G9, apăra proiectul de program (care a devenit programul din 1903) al RSDLP , a evidențiat în mod specific (p. 38) recunoașterea dreptului la autodeterminare și a scris despre aceasta:

Această cerere nu este obligatorie pentru democrații burghezi, chiar și în teorie este obligatorie pentru noi, ca social-democrați. Dacă am uita de asta, sau nu am îndrăzni să o expunem, de teamă să nu atingem prejudecățile naționale ale contemporanilor noștri, Marele trib rusesc, atunci strigătul de luptă al social-democrației internaționale: „Proletari din toate țările, uniți-vă!” deveni o minciună rușinoasă pe buzele noastre.

Încă de la Zarya, Plehanov a prezentat argumentul principal, dezvoltat în detaliu în rezoluția ședinței, un argument căruia nimeni nu avea să-i acorde atenție timp de 11 ani. Semkovspe. În Rusia, 43% sunt mari ruși, dar marele naționalism rus domină 57% din populație și zdrobește toate națiunile. Național-reacționarilor li s-au alăturat deja și național-liberalii (Struve și Co., Progresiștii etc.), și au apărut „primele semne” de național-democratism (amintiți-vă domnule prejudecăți naționaliste ale țăranului) **)

În Rusia, revoluția burghezo-democratică este considerată funingine doar de lichidatori, iar peste tot în lume mișcările naționale au fost și continuă să fie însoțitoarele unei astfel de revoluții. În Rusia, într-o serie întreagă de cazuri, vedem națiunile oprite bucurându-se

*) T.-e. la cel de-al 2-lea Congres al partidului. Ed.

**) Vezi articolul „Menșevicii socialist-revoluționari” din Vol. VII.Sobr. op. II. Lenin. Ed.

g. state vecine libertate mai mare. Țarismul este mai reacționar în statele vecine, constituind cel mai mare obstacol în calea dezvoltării economice libere și fomentând cu toată puterea naționalismul marilor ruși. Desigur, pentru un marxist, celelalte lucruri fiind egale, statele mari sunt întotdeauna de preferat celor mici. Dar simpla presupunere a ideii că condițiile din monarhia țaristă sunt egale cu cele ale tuturor curelelor europene și asiatice este ridicolă și reacționară.

Negarea dreptului la autodeterminare a națiunilor în toamna actuală este, așadar, un oportunism incontestabil și un refuz de a lupta

împotriva naționalismului rus din Suta Neagră, care a fost până acum atotputernic.

„Social-democrat”, Li 32,

15-28 decembrie 1913,

semnătura albă a autorului.

Cadeții și „dreptul popoarelor la autodeterminare”.

În vara acestui an, ziarul Rech, principalul organ liberal din Rusia, a publicat un articol al domnului Mikh. Mogilyansky despre Congresul studenților ucraineni de la Lvov. În gaz. Raboceaia Pravda a subliniat că domnul Mogiliansky, într-un mod cu totul inacceptabil (pentru un democrat sau cineva care vrea să fie cunoscut drept democrat), a înjurat înjurături asupra separatismului ucrainean, predicate, de altfel, de domnul Donțov. S-a remarcat imediat că nu a fost deloc. despre a fi de acord sau dezacord cu domnul Dontsov, căruia i se opun mulți marxiști ucraineni. Era vorba despre faptul că este inacceptabil să calomniezi (separatismul” ca „prostii” și aventurism, că aceasta este o metodă șovipstpistă, că, criticând cutare sau cutare plan de separare (secesiune), este imperativ ca un mare democrat rus să Agitați pentru libertatea secesiunii, pentru dreptul la secesiune.

După cum vede cititorul, aceasta este o întrebare fundamentală, programatică, referitoare la îndatoririle democrației în general.

Și acum, șase luni mai târziu, domnul Mikh. Mogilyansky vorbește din nou în Rech (nr. 331) despre acest aspect, răspunzând nu nouă, ci domnului Dontsov, care l-a atacat brusc pe Rech în ziarul din Lvov Shlyakhi, răzbunând în același timp că „atacul șovin al lui Rech doar rusă S.-D. presa”.

Opunându-se domnului Donțov, domnul Mogiliansky declară în repetate rânduri că „critica rețetelor domnului Donțov” nu are nimic de-a face cu negarea dreptului națiunilor la autodeterminare”.

Această declarație a unui membru al Rechului liberal este extrem de importantă și invităm cititorii să-i acorde o atenție deosebită. Cu cât mai puțin y.g. Dacă liberalii sunt de acord să treacă de la bârfele semi-opoziționale la stabilirea și analiza adevărurilor de bază și esențiale ale democrației, cu atât mai insistent ar trebui să ceară o evaluare serioasă a fiecărui caz de astfel de tranziție.

Partidul nostru Constituțional-Democrat recunoaște sau nu dreptul națiunilor la autodeterminare? – Iată o întrebare interesantă, pe care domnul Jogilyansky a atins-o din neatenție.

El își face rezervarea de trei ori, dar nu dă un răspuns direct la această întrebare! El știe bine că pi este la doctorat. poze, nici în predica politică zilnică (propaganda și agitația) a acestui partid nu se poate găsi un răspuns direct, precis, clar la această întrebare.

„Ar trebui spus”, scrie dl Mogilyansky, „că nici măcar „dreptul națiunilor la autodeterminare” nu este un fel de fetiș, care nu este

supus criticii: condițiile nesănătoase pentru existența unei națiuni pot da naștere unor situații nesănătoase. tendințele de autodeterminare națională și a dezvălui pe aceasta din urmă este încă a nega națiunile drepte la autodeterminare”.

Iată un exemplu al acelor evaziuni liberale, reluări ale cărora le găsiți în dl. Somkovsky pe paginile ziarului lichidator! Oh, da, domnule Mogilyansky, niciun drept democratic nu este un fetiș”, nu trebuie să uităm, nair., conținutul de clasă în niciunul dintre ele. Toate cerințele comune-dsmocratice sunt supă. revendicările bură/euaspo-democratice, dar din aceasta numai anarhiștii și oportuniștii pot trage o concluzie împotriva celei mai consistente apărări de către prol stariat a acestor revendicări.

Desigur, dreptul la autodeterminare este un lucru, dar. oportunitatea autodeterminării, separarea unui vârf sau a unei alte națiuni într-un caz sau altul este o altă chestiune. Acesta este alfabetul. Dar recunoaște domnul Mogilyansky, recunosc liberalii Rusia, recunosc cadeții? este de datoria partidului ca democrat să propage maselor – în special Marii Ruși – importanța acestui drept? urgenta ei?

Animal de companie, nu și animal de companie. Iată ce evită domnul Mogilyansky, asta ascunde domnul Mogilyansky. Aici se află una dintre rădăcinile naționalismului și șovinismului cadeților – nu numai Struve, Pzgoev și alți cadeți sinceri, ci și diplomați ai Partidului Cadeților precum Miliukov și filistenii ai acestui partid, cum ar fi... Dar ce nici nu contează!

Muncitorul rus conștient de clasă nu va uita niciodată că, pe lângă acționarii naționaliști, mai avem și național-liberalii, apar și începuturile național-democratismului (amintiți-vă pe domnul Peshshoiov în nr. 8 din Russk.

74 -

Bogatstva” pentru 1906 cu un apel la „prudență” cu privire la prejudecățile naționaliste ale Marelui țăran rus).

Pentru a combate ciuma naționalismului în toate formele sale, este foarte importantă predicarea dreptului la autodeterminare.

V „Adevărul proletar” L? 4,

11 decembrie 1913

semnat de I.

Compoziția națională a elevilor din școala rusă.

Pentru a avea o idee mai exactă a planului de „autonomie cultural-națională”, care se rezumă la împărțirea activității școlare în funcție de naționalități, este util să luăm date specifice privind componența națională a elevilor din școlile rusești. . În ceea ce privește districtul educațional Petersburg, astfel de date au fost culese de recensământul școlilor din 18 ianuarie 1911.

Iată datele despre repartizarea elevilor în școlile primare ale alin. educația în limba maternă a elevilor. Datele se referă la întregul spb. districtul de învățământ, iar între paranteze dăm cifre relative la Sankt Petersburg. Sub denumirea de „limba rusă”, oficialii amestecă în mod constant Marea Rusă, Belarusa și Ucraineană („Little Russian”, după numele oficial). Total studenți - 265.660 (48.076).

rusă-232.618 (44.223); poloneză - 1.737 (880); cehă-3 (2); lituaniană - 84 (35); letonă - 1.371 (113); Zhmudsky - 1 (0); franceza -14 (13); italiană - 4 (4); română - 2 (2); pe-metsky - 2.408 (845); suedeză - 228 (219); norvegiană - 31 (0); daneză - 1 (1); olandeză - 1 (0); engleză - 8 (7); armeană - 3 (3); țigan - 4 (0); evreiesc-1,19G (39C); georgiană - 2 (1); Osetia - 1 (0); finlandeză - 10.750 (874); Karelian - 3.998 (2); Chudsky 247 (0); Estonă - 4.723 (536); Laponă - 9 (0); Zyryansky - 6.008 (0); Samoiedu - 5 (0); Tătăresc - 63(13); persană - 1 (1); Chineză - 1 (1); nu se știe care -138 (7).

Acestea sunt dappie relativ precise. Opp arată enorma diversitate națională a populației - deși aparțin uneia dintre cele mai mari regiuni rusești din Rusia. Cea mai mare diversitate națională a orașului mare, Sankt Petersburg, este imediat vizibilă. Acesta nu este un fenomen întâmplător, ci legea capitalismului în toate țările și în toate părțile lumii. Fabrică mare, minerit, cale ferată,

în general, așezările comerciale și industriale se remarcă în mod inevitabil prin cea mai mare diversitate națională a populației și tocmai acest gen de așezări se dezvoltă cel mai rapid, luând în mod constant o proporție din ce în ce mai mare a locuitorilor din satul de provincie.

Încercați acum, folosind aceste date ale vieții vie, să estimați acea utopie moartă a filistenilor naționaliști, care se numește „autonomie cultural-națională” sau (în traducerea bundiștilor) „retragerea din jurisdicția statului” a chestiunilor de cultura nationala, adică în primul rând afaceri școlare.

Munca școlară este „expulsată de sub jurisdicția statului” și transferată în mâinile a 23 (față de Sankt Petersburg) „uniuni naționale”, fiecare dezvoltând „propria” „cultură națională”!!.

Este ridicol chiar să irosești cuvinte pentru a dovedi absurditatea și caracterul reacționar al unui astfel de „program național”.

Este clar ca lumina zilei că predicarea unui astfel de plan înseamnă de fapt promovarea sau susținerea ideilor naționalismului burghez, șovinismului și clericalismului. Interesele democrației în general, și interesele clasei muncitoare în special, necesită exact contrariul: trebuie să ne străduim să unim copiii de toate naționalitățile în școlile comune ale localității date; este necesar ca muncitorii de toate naționalitățile să urmeze în comun acea politică proletară în treburile școlare, pe care Samoilov, deputatul muncitorilor din Vladimir, a exprimat-o atât de bine în numele fracțiunii muncitorești social-democrate ruse a Dumei de Stat. Trebuie să ne pronunțăm în modul cel mai hotărât împotriva oricărei împărțiri a muncii școlare în funcție de naționalități.

Nu trebuie să ne preocupe împărțirea națiunilor într-un fel sau altul în problemele școlare, ci, dimpotrivă, crearea condițiilor democratice de bază pentru conviețuirea pașnică a națiunilor pe bază de egalitate. Nu trebuie să ridicăm „cultura națională” la scut, ci să expunem caracterul clerical și burghez al acestui slogan în numele culturii internaționale (internaționale) a mișcării muncitorești mondiale.

Dar este posibil, vor cere ei, să se asigure, pe bază de egalitate, interesele unui copil georgian dintre 48.076 de școlari din Sankt Petersburg? Vom răspunde la acest lucru: este imposibil să se creeze o școală georgiană specială la Sankt Petersburg pe baza „culturii naționale” georgiane, iar predicarea unui astfel de plan nu este o sursă de idei dăunătoare pentru masele de oameni.

Dar nu vom apăra nimic dăunător și ne vom strădui pentru ceva imposibil, cerând pentru acest copil un spațiu liber de stat pentru prelegeri despre limba georgiană, istoria georgiană etc., traducere,

- 76

pentru cărțile istorice georgiane din biblioteca centrală, plata părții de trezorerie din cheltuielile pentru remunerarea unui profesor georgian etc. Cu o democrație adevărată, cu expulzarea completă a birocrăției și stseredopovshchina" 71) din școală, acest lucru poate fi bine realizat de către populație. Și această democrație reală nu poate fi realizată decât cu condiția ca muncitorii de toate naționalitățile să se contopească.

Este reacționar să predici școli naționale speciale pentru fiecare „cultură națională-națională”. Dar sub condiția democrației reale, este foarte posibil să se asigure interesele predării în limba maternă, istoria nativă și ir. fără a separa școlile după naționalitate. Iar autoguvernarea locală deplină înseamnă imposibilitatea cooperării. ceva cu forța - de exemplu, să spunem - la 713 de copii kareliani din districtul Kama (unde sunt doar 514 copii ruși), sau 681 de copii Zyryansk din districtul Pechora (153 de ruși) sau 267 de letoni din districtul Poi>-city (peste 7.000 de ruși), etc etc.

Predicarea unei autonomii cultural-naționale impracticabile este o absurditate care nu face decât să zdrobească ideologic muncitorii și acum. Predicarea fuziunii muncitorilor de toate naționalitățile facilitează succesul solidarității de clasă proletară, care este capabilă să garanteze drepturi egale și cea mai pașnică conviețuire a tuturor naționalităților.

elirisepshrepp Pi>ciu6hi^> Al 'i,

14 decembrie 1913, fără semnătura autorului.

Mai multe despre împărțirea treburilor școlare în funcție de naționalitate.

Marxiștii duc o luptă hotărâtă împotriva naționalismului în toate formele sale, începând cu naționalismul brut, reacționar al cercurilor noastre conducătoare și al partidelor irakiano-octombrie, până la

naționalismul mai mult sau mai puțin rafinat și voalat. partidele burgheze și mic-burgheze.

Naționalismul reacționar sau din Suta Neagră urmărește să asigure privilegiile uneia dintre națiuni, condamnând toate celelalte națiuni la o poziție subordonată, inegală și chiar complet neputincioasă. Nu numai un marxist, nici măcar un democrat, poate trata un astfel de naționalism altfel decât cu ostilitate totală.

Naționalismul burghez și burghez-democrat, deși susține egalitatea națiunilor în cuvinte și cuvinte, susține de fapt (deseori în secret, pe spatele poporului) anumite privilegii ale uneia dintre națiuni și întotdeauna

77

străduindu-se să obțină mari beneficii pentru naționalul „sau” (adică pentru burghezia națiunii sale), la împărțirea și diferențierea națiunilor, la dezvoltarea exclusivității naționale etc. Vorbind mai ales despre „cultura națională”, subliniind că ceea ce separă o națiune de alta, naționalismul burghez îi împarte pe muncitorii diferitelor națiuni și îi păcălește cu „sloganuri naționale”.

Muncitorii conștienți de clasă, luptând împotriva oricărei note naționale și a oricărui privilegiu național, nu se limitează la asta. Ei luptă împotriva oricărui naționalism, chiar și a celui mai rafinat, apărând nu numai unitatea, ci și fuziunea muncitorilor de toate naționalitățile în lupta împotriva reacției și împotriva tuturor felurilor de naționalism burghez. Nu este treaba noastră să facem distincție între națiuni, ci să adunăm lucrătorii tuturor națiunilor. Pe stindardul nostru nu este scrisă „cultura națională”, ci mai degrabă internațională (internațională), contopind greutatea națiunii într-o unitate socialistă superioară și fiind deja pregătită acum de asociația internațională a capitalului.

Influența naționalismului mic-burghez, mic-burghez i-a infectat și pe unii „și socialiști” care susțin așa-zisa autonomie „cultural-națională”, adică transferul treburilor școlare (și ale culturii naționale în general) din mâinile statului în mâinile națiunilor individuale. Este de înțeles că marxiștii luptă împotriva acestei predici a împărțirii națiunilor, împotriva acestui naționalism rafinat, împotriva împărțirii muncii școlare în funcție de naționalități. Când bundiștii noștri, și mai târziu lichidatorii, sfidând programul, au dorit să apere „autonomia cultural-națională”, au fost condamnați nu numai de bolșevici, ci și mai puțin) de iki-parieni 72) (Plehanov).

Acum domnul An 73) în nov. Sclav. Gaz.” (A; 105) încearcă să apere o faptă rea, înlocuind întrebarea și împingând trecerea cu abuz. Îndepărtăm cu calm abuzul – acesta este doar un semn al neputinței lichidatorilor.

Școli în limba maternă, asigură domnul Ap, aceasta este împărțirea muncii școlare în funcție de naționalități; pravdiștii *) vor să le ia de la străini școlile naționale!

Nu se poate decât să râdă de o asemenea metodă a domnului Ana, căci toată lumea știe că pravdiștii susțin cea mai deplină egalitate a limbilor, și chiar pentru inutilitatea limbii de stat! Domnul Ahn a început să-și piardă capul din cauza mâniei impotente – asta e periculos, dragă domnule Ahn!

Drepturile limbii materne sunt recunoscute destul de precis și definitiv de § 8 din programul marxiștilor 71).

*) T.-e. „Bolșevici, care erau numiți „pravdiști” în presa juridică în ziarul lor <>11 Ravda>>. Pei).

– 78 –

Dacă domnul Ai avea dreptate că școlile sunt în limba lor maternă, aceasta este tocmai împărțirea activității școlare în funcție de naționalități – atunci de ce ar „complementa” (sau mai degrabă distorsiona) programul bundiștii în 1906 și lichidatorii din 1912. În 1903 a recunoscut pe deplin limba maternă chiar la congresul care a respins „cult-nat. autonomie!

Nu, domnule Ap, nu veți reuși să înlocuiți întrebarea și să taceți încălcarea acestui program de către lichidatori, „adaptarea socialismului la naționalism” a acestora, ca să folosim expresia tovarășului Lenin, cu zgomot, strigăte și înjurături. Pl v' khanova.

Nu vrem să perturbăm programul. Nu vrem să adaptăm socialismul la naționalism. Noi susținem democrația deplină, libertatea deplină și egalitatea limbilor și prin aceasta nu apărăm deloc „transferul muncii școlare către națiuni”, „diviziunea muncii școlare în pat”.

La urma urmei, este vorba de împărțirea școlilor pe națiuni”, scrie domnul Ahn, „ceea ce înseamnă că aceste națiuni trebuie să fie la locul lor, care să împiedice dezvoltarea reciprocă și, în consecință, trebuie delimitate în zona la fel de învățământ public.

Cuvintele pe care le-am subliniat arată clar cum lichidaționismul îl trage pe domnul Ana de la socialism spre naționalism. Împărțirea națiunilor în limitele unui singur stat este dăunătoare, iar noi, marxiștii, ne străduim să le unim și să le unim. Nu „demarcarea” națiunilor este scopul nostru, ci garantarea prin democrație deplină a drepturilor lor egale și a coexistenței la fel de pașnice (comparativ) ca în Elveția *).

„Adevărul proletar” nr. 9,

17 decembrie 1913, fără semnătura autorului.

Liberalismul național și dreptul națiunilor la autodeterminare.

Ajutându-l pe nedumerit dl Mogilyansky, editorii revistei liberale au plasat recent (nr. 340) un document nesemnăt, adică: Oeypdial editorial, o declarație pe o problemă importantă - dreptul națiunilor la autodeterminare.

Domnul Mogilyansky, eludând un răspuns direct, a asigurat că punctul său de vedere „nu are nimic în comun cu negarea dreptului națiunilor la autodeterminare”.

*) Domnul Ahn spune cu îndrăzneală că „nici în cantoanele Elveției nu există amestec de națiuni”, dar îi va fi rușine dacă îi numim patru cantoane: Berna, Freiburg, Graubünden, Wallis?

– 79 –

definiție”. Acum „Rech” declară oficial că în programul de doctorat. partid, în § 11, se dă un răspuns „direct”, precis și clar la întrebarea dreptului la „autodeterminare culturală” liberă.

Cuvântul pe care l-am subliniat este deosebit de important, pentru că nu a fost vorba despre autodeterminarea „culturală” în primul articol al domnului Mogilyansky, și în răspunsul domnului Donțov către acesta și în polemica domnului Mogilyapsky împotriva domnului Donțov. au fost discutate. Era vorba despre autodeterminarea politică a națiunilor, adică despre dreptul națiunilor de a se separa, în timp ce în ceea ce privește „autodeterminarea culturală” (o utilizare fără sens, pompoasă a cuvintelor care contrazice întreaga istorie a democrației), liberalii înțeleg, în esență, doar libertatea limbilor.

Rech declară acum că Pravda proletariană confundă fără speranță autodeterminarea cu „separatismul”, secesiunea uneia sau aceleia națiuni.

De partea cui este această confuzie fără speranță (sau, poate, deliberată...)?

Vor nega „democrații noștri constituționali” profetici că în întreaga istorie a democrației internaționale, mai ales de la mijlocul secolului al XIX-lea, autodeterminarea națiunilor înseamnă tocmai autodeterminare politică, adică autodeterminare? dreptul la secesiune, la formarea unui stat national independent?

Va nega „democrații noștri constituționali” luminați că Congresul Internațional Socialist de la Londra din 1890, repetând principiul democratic stabilit (la care congresul, bineînțeles, nu s-a limitat), a avut în vedere și tocmai cel politic, și deloc ceva? un fel de „cultural” este autodeterminarea.

Va nega „democrații constituționali” noștri luminați că, nair, Plehanov, care a scris despre autodeterminare încă din 1902, a înțeles prin aceasta tocmai autodeterminarea politică?

Vă rog, explicați-vă mai detaliat, domnilor, nu ascundeți roadele „iluminării” voastre de „mafie”!

Pe fondul întrebării, Rech afirmă:

„Într-adevăr, K.-D. niciodată și niciodată nu a îndrăznit să apere dreptul la „separarea națiunilor” de statul rus.

Fabulos! Vă mulțumim pentru sinceritate și pentru o declarație foarte principială! Atragem atenția lui Rossiya, Novoye Vremya, Zemshchina 75), etc., asupra acestei declarații de oficialitate „excelent de loiale” a cadeților!

Dar nu fi supărat, dle. K.-D., dacă de aceea ar trebui să vă numiți liberali naționali. Aici unul dintre fundamentele șovinismului tău și blocului tău ideologic și politic cu Purishkeviches

– 80 –

(sau dependența ta ideologică și politică de ele). Masele întunecate ale purishkevichilor și clasa lor sunt crescute în conștiința „firmă” a „dreptului” de a „păstra și elibera”. Domnilor, cadeții au studiat istoria și știu perfect ce... ca să spunem ușor... acțiunile „pogrom” au dus adesea la aplicarea acestei „legi primordiale” în practică. Un democrat nu ar putea rămâne democrat (vorbind deja despre democrația proletară) fără a predica sistematic tocmai marilor mase rusești, tocmai în rusă, „autodeterminarea, a națiunilor în sens politic, dar nu în sens „cultural”.

Pretutindeni și pretutindeni, liberalismul național se caracterizează, tocmai, prin faptul că se stabilește complet pe baza unor relații (și granițe) definite de clasa Purishkevich și protejate (adesea contrar cerințelor dezvoltării economice și „culturii”) de metodele Purishkevich. Aceasta înseamnă de fapt o adaptare la interesele feudalilor și la cele mai grave prejudecăți naționaliste ale națiunii conducătoare, în loc de o luptă sistematică împotriva acestor prejudecăți.

••Adevărul proletar” .V J2,

30 decembrie 79/3, fără semnătura autorului.

„Timp Nou”¹¹ și „Discurs”^{*} despre dreptul la autodeterminare a prezentului.

După cum era de așteptat, Novoye Vremya a devenit interesat de polemicele social-democraților. și doctorat. privind dreptul națiunilor la autodeterminare.

În № 135C3 organul principal al marelui naționalism rus scrie:

„Ceea ce constituie o axiomă de înțelepciune politică pentru social-democrați” (adică recunoașterea dreptului națiunilor la autodeterminare, la secesiune), „în prezent chiar și printre cadeți începe să trezească dezacorduri”.

În ciuda acestui ac de păr Black-Hundred pentru liberali (cuvântul „chiar”), Novoye Vremya este obligat să citeze declarația lui Rech că „C.D. nu sa angajat niciodată să apere dreptul de secesiune al națiunilor de statul rus”.

Această afirmație este atât de directă încât „Timpul Nou” trebuie să se întoarcă. Scrie:

Conceptul liber de autodeterminare culturală, judecând după fapte, diferă din punctul de vedere al cadetului de apărarea separatismului, aparent, doar prin metodele de acțiune.

– 81 –

Dar Novoye Vremya însuși a înțeles perfect diferența dintre absurdul „cultural” și real, adică politic, autodeterminare, pentru mai departe citim:

Și da. Într-adevăr, cadeții nu s-au angajat niciodată să apere dreptul de secesiune al națiunilor de statul rus... altfel decât într-un mod incomparabil mai cult de a-și subvenționa proprii străini și evrei?: presa.

Vechiul truc, șmecheriat, ridicol al Sutelor Negre de a reproșa liberalilor ajutorul evreilor! Dar ceea ce este esențial, cu toate acestea, nu poate fi uitat din cauza acestor metode stupide: ceea ce este esențial este că Novoye Vremya a eliminat complet diferența dintre social-democrați. și k.-D., recunoscând că cadeții nu s-au angajat să apere dreptul de secesiune.

Diferența-k.-d. și s.-d. există o diferență între liberalii naționali și democrații consecvenți.

„Adevărul proletar” № 16,

26 decembrie 1913, fără semnătura autorului.

Este necesară o limbă de stat obligatorie?

Liberalii se deosebesc de reacționari prin faptul că, cel puțin pentru școlile elementare, ei recunosc dreptul de a preda în limba maternă. Dar ei sunt deplin de acord cu reacționarii asupra faptului că ar trebui să existe o limbă de stat obligatorie.

Ce înseamnă limba de stat obligatorie? Aceasta înseamnă, în practică, că limba marilor ruși, care constituie o minoritate a populației Rusiei, este impusă restului populației Rusiei. Predarea limbii de stat ar trebui să fie obligatorie în fiecare școală. Toate lucrările oficiale de birou trebuie să fie efectuate în limba de stat, și nu în limba populației locale.

Cum justifică părțile care o apără necesitatea unei limbi obligatorii de stat?

„Argumentele” Sutelor Negre sunt, desigur, scurte: toți străinii trebuie ținuti în frâu strâns și nu lăsați să se „dizolve”. Rusia trebuie să fie indivizibilă și toate popoarele trebuie să se supună principiului Marelui Rus, deoarece Marii Ruși ar fi fost constructorii și culegătorii pământului rusesc. Prin urmare, limba clasei conducătoare trebuie să fie limba de stat obligatorie. Domnilor Puri i-kevichi nici măcar nu s-ar împotrivi să interzică „dialectele câinilor” cu totul, pisicii! rykh vorbește până la 60% din populația non-mare rusă a Rusiei.

Poziția liberalilor este mult mai „cultă” și „subtilă”. Aceștia sunt în favoarea admiterii limbii materne în anumite limite (de exemplu, școala inferioară). Dar, în schimb, apără obligația limbii de stat. Acest lucru, spun ei, este necesar în interesul „culturii”, în interesul unei Rusii „unite” și „indivizibile” etc.

Statalitatea este afirmarea unității culturale. Compoziția culturii de stat include cu siguranță și limba de stat. Baza statalității este unitatea puterii, iar limba de stat este instrumentul acestei unități. Limba de stat are aceeași putere coercitivă și obligatorie ca toate celelalte forme de statalitate.

Dacă Rusia este destinată să rămână unită și indivizibilă, atunci este necesar să se apere cu fermitate oportunitatea de stat a limbii literare ruse.

Iată o filozofie liberală tipică referitoare la necesitatea unei limbi de stat.

Cuvintele de mai sus au fost împrumutate de noi dintr-un articol al domnului S. Patrashkip din ziarul liberal The Day (nr. 7). Pentru astfel de gânduri, din motive complet eronate, Novoye Vremya din Suta Neagră și-a răsplătit autorul cu un sărut gras. Domnul Patrashkip exprimă aici „gânduri destul de sănătoase”, a declarat ziarul Menshikov 7c) (nr. 13588). Pentru astfel de gânduri foarte „sensibile”, Sutele Negre laudă constant „Gândirea Rusă” național-liberal. Da, și cum să nu lăudăm, întrucât liberalii, cu ajutorul argumentelor „culturale”, propagă ceea ce atât de corectat de nemți?

Limba rusă este mare și puternică, ne spun liberalii. Deci nu vrei ca toți cei care locuiesc la orice periferie a Rusiei să cunoască această limbă mare și puternică? Chiar nu vedeți că limba rusă va îmbogăți literatura străinilor, le va oferi posibilitatea de a se împărtăși de mari valori culturale etc.?

Așa e, domnilor liberali, le răspundem. Știm mai bine decât tine că limba lui Turgheniev, Tolstoi, Dobrolyubov, Chernyshevsky este mare și puternică. Dorim mai mult decât voi ca între clasele asuprite ale tuturor națiunilor care locuiesc în Rusia, fără deosebire, să se stabilească cea mai strânsă comuniune și unitate frățească. Și, desigur, susținem faptul că fiecare locuitor al Rusiei are posibilitatea de a învăța marea limbă rusă.

Nu ne dorim un singur lucru: elementul de constrângere. Nu vrem să mergem cu mașina în paradis cu un club. Căci, indiferent câte fraze frumoase despre „cultură” ați spune, limbajul obligatoriu de stat este asociat cu constrângerea, ciocănirea. Credem că cei mari și puternici

limba rusă nu are nevoie de nimeni să o învețe sub constrângere. Suntem convinși că dezvoltarea capitalismului în Rusia, în general, întregul

curs al vieții sociale duce la reunirea tuturor națiunilor între ele. Sute de mii de oameni sunt transferați de la un capăt la altul al Rusiei, compoziția națională a populației este amestecată, izolarea și rezistența națională trebuie să dispară. Cei care, în funcție de condițiile vieții și muncii lor, au nevoie de cunoașterea limbii ruse o vor învăța fără băț. Iar constrângerea (bățul) va duce la un singur lucru: va îngreuna accesul mării și puternice limbi ruse la alte grupuri naționale și, cel mai important, va agrava dușmănia, va crea un milion de noi fricțiuni, va crește iritarea, reciproc înțelegere etc.

Cine „are nevoie” de asta? Poporul rus, democrația rusă - nu este necesar. Nu recunoaște nicio opresiune națională, chiar dacă „în interesul culturii și statalității ruse”.

Acesta este motivul pentru care marxiștii ruși spun că este necesar: - absența unei limbi de stat obligatorii, oferind populației școli cu predare în toate limbile locale, precum și includerea în constituție a legii principale care declară invalide orice privilegii de una dintre națiuni și orice a existat o încălcare a drepturilor unei minorități naționale...

„Adevărul proletar” 14 (32),

18 ianuarie 1914, fără semnătura autorului.

Notă „Nota editorului** la articolul Veteranului: „Chestiunea națională și proletariatul leton**.

Ne face plăcere să publicăm articolul Tovarășului. Veteran 77). dând o schiță istorică a problemei naționale în rândul letonilor în general și al social-democraților letoni. în mod deosebit. Ar fi foarte de dorit proiecte de amendamente sau completări la decizia conferinței de vară (1913) din partea marxiștilor din Letonia . Letonul S.-D. au existat simpatii de lungă durată pentru Bund, care au început să se clătească, în primul rând, ca urmare a criticii teoretice la adresa marxiștilor; în al doilea rând, datorită separatismului practic al bundiștilor, mai ales după 1906. Să ne dorim ca discuția dintre social-democrații letoni asupra chestiunii naționale a continuat și a condus la adoptarea unor decizii destul de precise.

b Ps

— 84 —

Pe meritul remarcilor Tovarășului. Veteran, notăm doar următoarele. Referirea noastră la Elveția i se pare neconvingătoare, pentru toate cele trei națiuni există istorice și egale de la bun început; Dar pentru „națiunile fără istorie” nu există unde să cauți (dacă nu în utopie) un exemplu și un model, ca printre națiunile istorice. Iar egalitatea națiunilor este asumată de susținătorii „autonomiei cultural-naționale”. În consecință, experiența omenirii civilizate ne spune că, în condiția egalității reale a națiunilor și a democrației consistente, „autonomia cultural-națională” este de prisos; și fără aceste condiții rămâne utopic, iar propaganda ei este predicarea naționalismului rafinat.

„Iluminismul” nr.2, februarie 1914, fără semnătura autorului.

Despre istoria programului național din Austria și Rusia.

În Austria, programul național al social-democrației a fost discutat și adoptat la congresul de la Brunn în 1899. Opinia eronată este extrem de răspândită că așa a fost adoptată la acest congres. „autonomie cultural-națională”. Dimpotrivă, a fost respins în unanimitate la acest congres.

Sud-slav S.-D. a propus Congresului Brunn (vezi pagina XV din procesul-verbal oficial în limba germană) un program de autonomie cultural-națională, exprimat astfel:

(§ 2) fiecare popor care locuiește în Austria, indiferent de teritoriul ocupat de membrii săi, constituie un grup autonom, care se ocupă în mod complet independent de toate treburile sale naționale (lingvistice și culturale).

Cuvintele pe care le-am subliniat exprimă esența „autonomiei cultural-naționale” (altfel numită autonomie extrateritorială) deosebit de clar: statul trebuie să stabilească demarcarea națiunilor în școală etc. de fapt, cu intrarea liberă a tuturor în orice națiune.

Acest program a fost susținut la congres atât de Kristaps, cât și de influentul Ellenboge. Dar apoi l-au scos. Nu a fost un singur vot pentru ea. Liderul partidului, Victor Adler 78) a spus: „... Mă îndoiesc că cineva în momentul de față consideră că acest plan este practic fezabil” (p. 82 din proc.).

- 85 -

Dintre obiecțiile fundamentale, Preisler 79 a făcut următoarele: „propunerile t.t. Kristan și Ellenbogen ar duce la rezultatul că șovinismul va fi perpetuat și introdus în fiecare comunitate cea mai mică, în fiecare grup mai mic” (p. 92, ibid.).

În programul adoptat de Congresul Brunn, § 3, care se referă la aceasta, scrie:

Regiunile autonome ale uneia și aceleiași națiuni formează împreună o singură uniune națională care își decide treburile naționale în mod complet autonom.

Acesta este un program teritorialist care, prin urmare, exclude direct, de exemplu, autonomia cultural-națională evreiască. Principalul teoretician al „cult.-nat. autonomie” Otto Bauer a dedicat un capitol special al cărții sale (1907) dovedirii imposibilității de a cere „cult. autonomie” pentru evrei.

În esență, să remarcăm că marxiștii reprezintă libertatea completă de asociere, inclusiv asocierile din orice regiune națională (districte, volosturi, sate etc.); și să consolideze prin legea statului uniuni naționale unite în statul social-democrațiilor. nu pot fi deloc de acord.

În Rusia, tocmai toate partidele burgheze ale evreilor (și de asemenea Bund, care de fapt nu este un ecou) au acceptat teoreticienii Austriei și congresul social-democraților austrieci, care au fost respinse de toți teoreticienii. program de „autonomie extrateritorială (cult-națională)”!!

Acest fapt, pe care bundiștii au încercat adesea și înțeles să-l nege, poate fi ușor verificat prin referire la binecunoscuta carte The Forms of the National Movement (Sankt. Petersburg, 1910) – vezi și Iluminismul (1913, nr. 3).

Acest fapt arată clar cum structura socială mai înapoiată și mai mic-burgheză a Rusiei a dus la o infectare mult mai mare a unei părți a marxismului cu naționalismul burghez.

Oscilațiile naționaliste ale Bundului au fost condamnate formal și incontestabil chiar și de cel de-al doilea congres (1903), care a respins categoric amendamentul bundist Goldblat 80) privind „crearea de instituții care să garanteze libertatea dezvoltării naționalităților” (pseudonim pentru „cultural-național autono” și „-i”).

Când, la conferința lichidatorilor din august 1912, menșevicii caucazieni – până atunci timp de un deceniu luptă cu hotărâre împotriva Bundului – au alunecat ei înșiși la naționalism, sub influența întregii atmosfere naționaliste a contrarevoluției, nu a fost în niciun caz singurii bolșevici care i-au condamnat. Menșevicul Plekha i-a condamnat și el cu hotărâre.

– 86 –

Novov, care a numit decizia lor „o adaptare a socialismului la naționalism”.

Tovarășii caucazieni, scria Plehanov, vorbind despre autonomie culturală, în loc de autonomie politică, au mărturisit doar faptul subordonării lor nerezonabile față de hegemonia Bund-ului.

„Cult.-nat. autonomie”, în afară de partidele burgheze ale evreilor, Bund și lichidatorii, a fost adoptată doar de conferința partidelor naționale mic-burgheze de curent de stânga. Dar și aici, 4 partide au adoptat acest program („Serp” - partidul socialist evreu de lucru, comunitatea belarusă 8d), Dashnaktsutyun 82) și socialiști-federaliști georgieni) 83), iar cele mai mari 2 s-au abținut: Partidul Comunist Popular din Stânga Rusă s-a abținut. , iar „paltoane” poloneze 84) (p.n.s.)!

Stângii ruși, în special, s-au pronunțat împotriva unirii forțate, legal de stat, ale naționalităților din celebrul plan bundist.

Din acest scurt context istoric reiese de ce atât conferințele din februarie, cât și cele de vară ale marxiștilor din 1913 au condamnat cu hotărâre ideea mic-burgheză și naționalistă de „cult.-nat. autonomie”.

„Calea Adevărului” L? 13,

5 februarie 1914

semnat de M.

Mai multe despre naționalism.

„În vremea noastră”, când se încearcă aranjarea unui al doilea caz Beiliss, ar trebui să ne uităm mai des cu atenție la agitația naționaliștilor. Recentul al doilea congres al reprezentanților „Uniunii Naționale Întregul Ruse” a arătat cu o claritate deosebită ce fel de agitație este aceasta.

Și ar fi o mare greșeală să credem că semnificația acestei agitații este neglijabilă, pentru că întreaga „uniune integrală”, reprezentată de doar 21 de delegați din toată Rusia, este ne semnificativă și fictivă (iluzorie). „Uniunea Națională a Rusiei” este ne semnificativă și iluzorie, dar predicarea ei este susținută de toate partidele de dreapta și de toate instituțiile oficiale, predicarea ei se face în fiecare școală din sat, în fiecare cazarmă, în fiecare biserică.

Iată un reportaj din ziar despre unul dintre rapoartele citite la acest congres din 2 februarie:

Membru al Dumei de Stat Savenko 85) a citit un raport despre „lipismul labirint”, cum îl numesc ei, în jargonul naționaliștilor, mișcarea ucraineană. Vorbitorul consideră aspirații deosebit de periculoase pentru ce

– 87 –

garatismul (adică secesiunea de stat) între bieloruși și ucraineni. Mișcarea ucraineană în special reprezintă un mare și real pericol pentru unitatea Rusiei. Programul imediat al ucrainenilor se reduce la federalism și autonomie pentru Ucraina.

Ucrainenii își leagă speranțele pentru realizarea autonomiei cu înfrângerea Rusiei într-un viitor război cu Austro-Ungaria și Germania. Pe ruinele marii Rusii vor fi întemeiate Polonia autonomă și Ucraina sub sceptrul Habsburgilor, în limitele Austro-Ungariei.

Dacă ucrainenii reușesc cu adevărat să smulgă 30 de milioane de Mici Ruși din poporul rus, atunci va veni sfârșitul marelui Imperiu Rus. (apl.)

De ce acest „federalism” nu împiedică unitatea nici a Uniunii? State din America de Nord sau Elveția? De ce „autonomia” nu interferează cu unitatea Austro-Ungariei? De ce „autonomia” a întărit chiar mult timp unitatea Angliei și a multor colonii ale acesteia?

G. Savenko a prezentat în mod deosebit absurd „naționalismul” pe care l-a apărut, astfel încât a facilitat infirmarea ideilor sale până la extrem. Unitatea Rusiei, dacă vreți, este „amenințată” de autonomia Ucrainei, în timp ce unitatea Austro-Ungariei este întărită prin votul universal și autonomia regiunilor sale individuale! Ce fel de ciudățenie este asta? Nu s-ar întreba cititorii și ascultătorii predicii „naționaliste” de ce este imposibil să se întărească unitatea Rusiei prin autonomia Ucrainei?

Naționalismul moșier și burghez urmărește să divizeze și să corupă clasa muncitoare prin persecutarea „străinilor” pentru a o adormi mai ușor. Muncitorii conștienți de clasă răspund la aceasta susținând în practică egalitatea și unitatea completă a lucrătorilor de toate naționalitățile.

Declararea străinilor bieloruși și ucraineni, de ex. Naționaliștii uită să adauge că Marii Ruși (singurii care nu sunt „străini”) din Rusia reprezintă nu mai mult de 43% din populație. Deci „străini” în majoritate! Cum poate minoritatea să păstreze majoritatea fără a oferi beneficii acestei majorități, beneficiile libertății politice, egalității naționale, autonomiei locale și regionale?

Hărțuind ucrainenii și pe alții pentru „separatism”, pentru lupta pentru secesiune, naționaliștii apără astfel privilegiul marilor moșieri ruși și al Marii burghezii ruse față de statul „lor”. Clasa muncitoare este împotriva tuturor privilegiilor; prin urmare el apără dreptul națiunilor la autodeterminare.

Lucrătorii conștienți predică secesiunea; ei cunosc avantajele marilor state și unirea unor mase mari de muncitori. Dar statele mari pot fi democratice doar sub cei mai mulți

- - 88 -

egalitatea totală a națiunilor, iar o asemenea egalitate înseamnă și dreptul la secesiune.

Lupta împotriva opresiunii naționale și împotriva privilegiilor naționale este indisolubil legată de susținerea acestui drept.

„Calea Adevărului” nr. 17,

20 februarie 1911, fără semnătura autorului.

Egalitatea națională.

În nr. 48 (28 martie) din Puti Pravdy, Frația Muncii Social Democrată din Rusia a publicat un proiect de lege privind egalitatea națională sau, după cum spune titlul său oficial, „un proiect de lege privind abolirea tuturor restricțiilor asupra caracterului evreilor și toate restricțiile în general legate de originea sau apartenența la orice naționalitate” 8c).

În mijlocul neliniștilor și frământărilor aduse de lupta pentru existență, pentru o bucată de pâine, muncitorii ruși nu pot și nu trebuie să uite acea asupraire națională, sub jugul căreia se află zeci și zeci de milioane de „străini” care locuiesc în Rusia. . Naționalitatea dominantă, Marii Ruși, reprezintă aproximativ 43% din populația totală a imperiului. Din 100 de locuitori, peste 50 aparțin „străinilor”.

Și toată această populație vastă este plasată în condiții de viață chiar mai inumane decât condițiile de viață ale unui rus.

Politica de oprimare a naționalităților este politica de divizare a națiunilor. În același timp, este o politică de corupție sistematică a conștiinței oamenilor. Toate calculele Sutelor Negre sunt construite pe opoziția intereselor diverselor națiuni, pe otrăvirea conștiinței maselor ignorante și oprite. Luați orice ziar Black Hundred și veți vedea că persecuția „străinilor”, incitarea la neîncredere reciprocă între țaranul rus, negustorul rus, meșterul rus și țaranul, negustorul, evreu, finlandez, polonez, georgian, meșter ucrainean - aceasta este pâinea cu care se hrănește toată gașca Sutei Negre.

Dar clasa muncitoare nu are nevoie de diviziune, ci de unitate. Nu există pentru el un dușman mai rău decât prejudecățile și superstițiile sălbătice pe care dușmanii săi le seamănă în masa întunecată. Asuprirea „străinilor” este o sabie cu două tăișuri. Cu unul îl bate pe „străin”, cu celălalt - poporul rus.

Și de aceea clasa muncitoare trebuie să se pronunțe în modul cel mai hotărât împotriva oricărui fel de oprimare a naționalităților.

– 89 –

Agitația Sutelor Negre, care încearcă să-i distragă atenția către persecuția străinilor, trebuie să se opună convingerii sale în necesitatea egalității depline, a renunțării complete și definitive la orice privilegii pentru orice națiune.

O agitație deosebit de ură este purtată de Sutele Negre împotriva evreilor. Purishkeviches, poporul evreu, încearcă să facă un țap ispășitor pentru toate păcatele lor.

Și prin urmare este absolut corect R.S.-D. D. Frațiunea acordă locul principal în proiectul de lege lipsei de drepturi evreiești.

Și școala, și presa, și platforma parlamentară - totul, totul este folosit pentru a semăna ură întunecată, sălbatică, vicioasă față de evrei.

Nu numai dâra Sutelor Negre se angajează în această faptă neagră, ticăloasă, ci și profesori, oameni de știință, jurnaliști și deputați reacționari se angajează în ea. Milioane și miliarde de ruble sunt cheltuite pentru a otrăvi conștiința oamenilor.

Este o chestiune de onoare pentru muncitorii ruși ca proiectul de lege a R. S.-D. R. Frațiunea împotriva opresiunii naționale a fost întărită de zeci de mii de semnături și declarații proletare... Aceasta va întări cel mai bine unitatea completă, fuziunea între toți muncitorii Rusiei, fără deosebire de naționalități.

„Calea Adevărului” L? 62,

16 aprilie 1914, fără semnătura autorului.

Despre dreptul națiunilor la autodeterminare.

Punctul nouă din programul marxiștilor ruși, care vorbește despre dreptul națiunilor la autodeterminare, a provocat în ultima vreme (cum

am subliniat deja în Prosveshchenie) *) o întreagă campanie de oportuniști. Și lichidatorul rus Semkovsky din ziarul lichidationist din Petersburg, și bundistul Libman și național-socialistul ucrainean Yurkevich - ca fiu; organele au atacat acest paragraf, tratându-l cu cel mai mare dispreț. Nu există nicio îndoială că această „invazie a două limbi” a oportunismului în programul nostru marxist este strâns legată de oscilațiile naționaliste contemporane în general. Prin urmare, o analiză detaliată a întrebării ridicate ni se pare oportună. Să remarcăm doar că nici un singur argument independent al vreunui dintre oportuniștii numiți

*) Vezi paginile 36 - 63 din acest volum. Ed.

– 90 –

condus: toți repetă doar ceea ce Rosa Luxemburg a spus în lungul ei articol polonez din 1908-1909 „The National Question and Autonomy”. Cu argumentele „originale” ale acestui ultim autor le vom socoti cel mai adesea în expunerea noastră.

I. Ce este autodeterminarea națiunilor?

Desigur, această întrebare iese în prim-plan atunci când se încearcă examinarea așa-zisei autodeterminare într-un mod marxist. Ce ar trebui să se înțeleagă prin ea? Ar trebui să căutăm un răspuns în definițiile (definițiile) juridice derivate din tot felul de „concepte generale” de drept? Sau răspunsul trebuie căutat în studiul istoric și economic al mișcărilor naționale?

Nu este de mirare că dl. Ssmkovsky, Liebman și Yurkevichp nici nu s-au gândit să pună această întrebare, scăpând cu un simplu chicot de „obscuritatea” programului marxist și, se pare, nici măcar neștiind în simplitatea lor că nu numai programul rusesc din 1903, ci de asemenea, decizia Congresul Internațional de la Londra din 1896 (mai multe despre aceasta în locul său). Este mult mai surprinzător că Rosa Luxemburg, care a mulțumit mult despre presupusa abstractizare și metafizică a acestui paragraf, a căzut ea însăși în acest păcat al abstractității și metafizicii. Rosa Luxemburg este cea care se rătăcește constant în discuțiile generale despre autodeterminare (chiar până la un raționament destul de amuzant despre cum să cunoaștem voința națiunii), fără a pune nicăieri clar și precis întrebarea dacă esența problemei constă în definiții legale sau în experiența mișcărilor naționale din întreaga lume?

O formulare exactă a acestei întrebări, inevitabilă pentru un marxist, ar submina imediat nouă zecimi din argumentele Rosei Luxemburg. Nu este prima dată când mișcări naționale apar în Rusia și nu sunt unice doar Rusiei. În întreaga lume, epoca victoriei finale a capitalismului asupra feudalismului a fost asociată cu mișcările naționale. Baza economică a acestor mișcări stă în faptul că pentru victoria completă a producției de mărfuri este necesară cucerirea pieței interne de către burghezie, este necesară unirea teritoriilor cu populația vorbitoare de aceeași limbă, eliminând totodată toate obstacolele în cale. dezvoltarea acestei limbi și fixarea ei în literatură. Limba este cel mai important mijloc de comunicare umană; unitatea limbii și dezvoltarea nestingherită este una dintre cele mai importante condiții

pentru o grupare liberă și largă, corespunzătoare capitalismului modern, a unei rotații comerciale.

- 91

a populației din toate clasele separate – în cele din urmă, condiția pentru legătura strânsă a pieței cu fiecare proprietar sau proprietar, vânzător și cumpărător.

Formarea statelor-națiuni care îndeplinesc cel mai bine aceste cerințe ale capitalismului modern este deci tendința (aspirația) fiecărei mișcări naționale. Factorii economici cei mai profunzi împing în acest sens, iar pentru întreaga Europă de Vest – în plus, pentru întreaga lume civilizată – lucrul tipic, normal pentru perioada capitalistă este deci statul-națiune.

În consecință, dacă vrem să înțelegem semnificația autodeterminării națiunilor, fără a ne juca cu definiții legale, fără a „compune” definiții abstracte, ci examinând condițiile istorice și economice ale mișcărilor naționale, atunci vom ajunge inevitabil la concluzia. : autodeterminarea națiunilor înseamnă separarea lor statală de naționalitățile străine.colective, desigur, formarea unui stat național independent.

Vom vedea mai jos alte motive pentru care ar fi greșit să înțelegem dreptul la autodeterminare ca orice altceva decât dreptul la o existență separată a statului. Acum trebuie să ne oprim asupra modului în care Rosa Luxemburg a încercat să „scape” de concluzia inevitabilă despre fundamentele economice profunde ale aspirațiilor pentru statul național.

Rosa Luxemburg cunoaște bine pamfletul lui Kautsky Naționalitate și internaționalitate (supliment la Neue Zeit, nr. 1, 1907-1908; traducere în rusă în revista Scientific Thought, Riga, 1910). Ea știe că Kautsky, după ce a examinat în detaliu chestiunea statului-națiune în § 4 al acestui pamflet, a ajuns la concluzia că Otto Bauer „subestimează puterea luptei pentru crearea unui stat național” (p. 23). , citat în broșură). Rosa Luxemburg citează însăși cuvintele lui Kautsky: „Statul-națiune este forma de stat care corespunde cel mai mult condițiilor moderne” (adică, capitalist, civilizat, progresist economic, spre deosebire de medieval, precapitalist etc.) „condițiilor, există este forma în care își poate îndeplini sarcinile cel mai ușor” (adică sarcinile celei mai libere, mai ample și mai rapide dezvoltări a capitalismului). La aceasta trebuie adăugată și mai precisă remarcă de concluzie a lui Kautsky că statele diverse la nivel național (așa-numitele state ale naționalităților, spre deosebire de statele naționale) sunt „întotdeauna state a căror compoziție internă, dintr-un motiv sau altul, a rămas anormală sau

– 92 –

subdezvoltat” (întârziat). Este de la sine înțeles că Kautsky vorbește despre anormalitate doar în sensul de inconsecvență cu ceea ce este cel mai adaptat cerințelor capitalismului în curs de dezvoltare.

Întrebarea este acum, cum a reacționat Koza Luxemburg la aceste concluzii istorice și economice ale lui Kautsky? Sunt adevărate sau false? Are dreptate Kautsky cu teoria sa istorico-economică sau Bauer, a cărui teorie este în esență psihologică? Care este legătura dintre incontestabilul „oportunism național” al lui Bauer, apărarea sa a autonomiei cultural-naționale, pasiunile sale naționaliste („în unele locuri întărirea momentului național”, cum spunea Kautsky), „exagerarea extraordinară a momentului uitarea națională și completă a momentului internaționalului” (Kautsky) cu subestimarea sa a forței dorinței de a crea un stat național?

Rosa Luxemburg a pus chiar această întrebare. Ea nu a văzut legătura. Ea nu a meditat asupra întregii opinii teoretice ale lui Bauer. Nici măcar nu s-a opus teoriei istorico-economice și psihologice în problema națională. Opa s-a limitat la următoarele remarci împotriva lui Kautsky:

„... Acest „cel mai bun” stat-națiune este doar o abstractizare, ușor susceptibilă de dezvoltare teoretică și de apărare teoretică și nu corespunde realității” („Przeghl Socjaldemokratyczny” 1908, No. 6, p. 499).

Și în sprijinul acestei afirmații hotărâte, urmează argumente că dezvoltarea marilor puteri capitaliste și a imperialismului fac ca „dreptul la autodeterminare” al popoarelor mici să fie iluzoriu. „Se poate vorbi serios”, exclamă Rosa Luxembourg, „despre „autodeterminarea” muntenegrenilor, bulgarilor, românilor, sârbilor, grecilor și, într-o oarecare măsură, chiar și a elveției, a căror independență este ea însăși un produs independenți formal, lupta politică și jocul diplomatic al „concertului Europei”?! (pagina B00). Nailu corespunde mai bine condițiilor „nu un stat național, așa cum crede Kautsky, ci un stat prădător.” Sunt date câteva zeci de cifre cu privire la dimensiunea coloniilor aparținând Angliei, Franței etc.

Citind un astfel de raționament, nu se poate să nu se minuneze de capacitatea autorului de a nu înțelege ce este ce! Să învețe cu un aer de Kautsky că statele mici sunt dependente economic de cele mari; că există o luptă între statele burgheze din cauza suprimării prădătoare a altor națiuni; că există imperialism

– 93 –

colonii, este un fel de inteligență ridicolă, copilărească, pentru că toate acestea nu au nici cea mai mică legătură cu problema. Nu numai statele mici, ci și Rusia, de exemplu, sunt în întregime dependente din punct de vedere economic de puterea capitalului imperial și financiar al țărilor „bogate” burgheze. Nu numai statele în miniatură din Balcani, ci America din secolul al XIX-lea era, din punct de vedere economic, o colonie a Europei, după cum a subliniat Marx în Capitala. Toate acestea sunt perfect cunoscute lui Kautsky și oricărui marxist, desigur, dar în chestiunea mișcărilor naționale și a statului național este hotărât nu în sat, ci în oraș.

Rosa Luxemburg a înlocuit problema autodeterminării politice a națiunilor în societatea burgheză, a independenței lor de stat, cu problema independenței și independenței lor economice. Acest lucru este

la fel de inteligent ca și cum o persoană discută despre cererea programatică pentru supremația Parlamentului, adică adunarea reprezentanților poporului, într-un stat burghez, a început să-și expună convingerea complet corectă în supremația marelui capital sub tot felul de ordine într-o țară burgheză.

Nu există nicio îndoială că cea mai mare parte a Asiei, cea mai populată parte a lumii, se află fie în poziția de colonii ale „marilor puteri”, fie de state extrem de dependente și asuprite la nivel național. Dar oare această împrejurare socială zguduiește cât de puțin faptul incontestabil că în Asia însăși condițiile pentru cea mai completă dezvoltare a producției de mărfuri, cea mai liberă, mai largă și mai rapidă creștere a capitalismului, au fost create doar în Japonia, adică în Japonia. doar într-un stat-națiune independent? Acest stat este burghez și, prin urmare, el însuși a început să asuprească alte națiuni și să înrobească coloniile; Nu știm dacă Asia, înainte de prăbușirea capitalismului, va avea timp să se transforme într-un sistem de state naționale independente, precum Europa. Dar rămâne de netăgăduit că capitalismul, după ce a trezit Asia, a chemat pretutindeni mișcări naționale, că tendința acestor mișcări este crearea de state naționale în Asia, că tocmai aceste state sunt cele care oferă cele mai bune condiții pentru dezvoltarea capitalism. Exemplul Asiei vorbește pentru Kautsky și împotriva Rosei Luxemburg.

Și exemplul statelor balcanice vorbește împotriva lui, căci toată lumea vede acum că cele mai bune condiții pentru dezvoltarea capitalismului în Balcani se creează tocmai în măsura în care pe această peninsulă se creează state independente.

În consecință, atât exemplul întregii omeniri civilizate avansate, cât și exemplul Balcanilor, cât și exemplul Asiei se dovedesc, contrar

– 94

Rosé Luxemburg, corectitudinea necondiționată a propoziției lui Kautsky: Statul-națiune este regula și „norma” capitalismului, statul divers la nivel național este înapoierea sau o excepție. Din punctul de vedere al relațiilor naționale, cele mai bune condiții pentru dezvoltarea capitalismului sunt, fără îndoială, statul-națiune. Aceasta nu înseamnă, desigur, că un asemenea stat, pe baza relațiilor burgheze, poate exclude exploatarea și oprirea națiunilor. Înseamnă doar că marxistii nu pot pierde din vedere puternicii factori economici care dau naștere dorinței de a crea state naționale. Aceasta înseamnă că „autodeterminarea națiunilor” în programul marxistilor nu poate avea, din punct de vedere istoric și economic, alt sens decât autodeterminarea politică, independența statului, formarea unui stat național.

Ce condiții sunt puse marxistului, adică punct de vedere al proletarului de clasă, susținerea cererii burghezo-democratice pentru un „stat național”, acest lucru va fi discutat în detaliu mai jos. Acum ne limităm la o definiție a conceptului de „autodeterminare” și încă trebuie să ne răzbuim că Rosa Luxemburg cunoaște conținutul acestui concept („stat național”), în timp ce susținătorii ei oportuniști, Libmanii, Semkovskii, Yurkeviches, nici nu știu asta!

2. Formularea istorică concretă a întrebării.

O cerință necondiționată a teoriei marxiste, atunci când se analizează orice problemă socială, este să o plaseze într-un anumit cadru istoric și apoi, dacă vorbim despre o țară (de exemplu, despre un program național pentru o anumită țară), luând în considerare trăsăturile specifice care deosebesc această țară de altele. În cadrul aceleiași perioade istorice.

Ce înseamnă această cerere necondiționată a marxismului atunci când este aplicată la întrebarea noastră?

În primul rând, înseamnă nevoia de a separa strict două epoci fundamentale diferite, din punctul de vedere al mișcărilor naționale, ale capitalismului. Pe de o parte, aceasta este epoca prăbușirii feudalismului și absolutismului, epoca formării societății burghezo-democratice și a statului, când mișcările naționale devin pentru prima dată în masă, atrag într-un fel sau altul toate clasele de populație în politică prin presă, participarea la instituții reprezentative etc., pe de altă parte, avem o eră a capturilor bine stabilite.

– 95 –

state taliste, cu un sistem constituțional îndelungat, cu un antagonism foarte dezvoltat între proletariat și burghezie – epocă care poate fi numită ajunul prăbușirii capitalismului.

Tipic primei epoci a fost trezirea mișcărilor naționale, implicarea țăranimii în acestea, ca fiind cea mai numeroasă și cea mai „greu de înălțat” secțiune a populației în legătură cu lupta pentru libertatea politică în general și pentru drepturile de naționalitate în special. Absența mișcărilor burghezo-democratice de masă este tipică celei de-a doua epoci, când capitalismul dezvoltat, apropiind și amestecând națiunile deja complet atrase în rulajul comercial, aduce în prim-plan antagonismul capitalului fuzionat internațional cu mișcarea internațională a muncii.

Desigur, ambele epoci nu sunt separate una de cealaltă printr-un zid, ci sunt legate prin numeroase legături de tranziție, prin care diferite țări diferă în ceea ce privește viteza dezvoltării naționale, componența națională a populației, distribuția acesteia etc., etc. nu este vorba de a se angaja în programul național al marxiștilor dintr-o țară dată fără a ține cont de toate aceste condiții generale istorice și concrete de stat.

Și aici întâlnim cel mai slab punct al raționamentului Rosei Luxemburg. Cu un zel extraordinar, ea își înfrumusețează articolul cu un set de cuvinte „puternice” împotriva § 9 al programului nostru, declarându-l „flat”, „șablon”, „frază metafizică” și așa mai departe fără sfârșit. Ar fi firesc să ne așteptăm ca un scriitor care condamnă atât de admirabil metafizica (în sensul marxian, adică antidialectica) și abstracțiunile goale, să ne dea un exemplu de examinare istorică concretă a problemei. Vorbim despre programul național al marxiștilor dintr-o anumită țară, Rusia, o anumită epocă, începutul secolului XX. Probabil Rosa Luxemburg este cea care pune întrebarea ce epocă istorică trăiește Rusia, care sunt caracteristicile specifice ale problemei

naționale și ale mișcărilor naționale ale acestei țări în această epocă?

Rosa Luxemburg nu spune absolut nimic despre asta! Nu veți găsi o umbră a unei analize a întrebării cum se află problema națională în Rusia într-o anumită epocă istorică, care sunt particularitățile Rusiei în acest sens - nu veți găsi în ea!

Ni se spune că problema națională este pusă diferit în Balcani decât în Irlanda, că Marx a evaluat astfel mișcarea națională poloneză și cehă în condițiile concrete din 1848 (pagina de extrase din Marx), că Engels a evaluat lupta cantoane forestiere elvețiene în acest fel. Împotriva Austriei și bătălia de la Morgarts-

96 -

Nr. 87), care a avut loc în 1315 (o pagină de citate din Engels cu un comentariu corespunzător din Kautsky), că Lassalle 88) a considerat războiul țărănesc din Germania din secolul al XVI-lea ca fiind recționar etc.

Nu se poate spune că aceste observații și citate strălucesc de noutate, dar, în orice caz, este interesant pentru cititor să-și amintească din nou și din nou exact cum au abordat Marx, Engels și Lassalle analiza întrebărilor istorice concrete ale țărilor individuale. Și recitind citatele instructive din Marx și Engels, se vede cu o claritate deosebită în ce poziție ridicolă și-a plasat Rosa Luxemburg. Ea predică elocvent și furioasă necesitatea unei chestiuni antinaționale istorice concrete în diferite țări în momente diferite – și nu face nici cea mai mică încercare de a determina ce fel de etapă istorică în dezvoltarea capitalismului se confruntă cu Rusia la începutul al XX-lea, care sunt trăsăturile problemei naționale în această țară? Rosa Luxembourg oferă exemple despre modul în care alții au tratat problema într-un mod marxist, ca și cum ar sublinia în mod deliberat prin aceasta cât de des iadul este pavat cu bune intenții, lipsa de dorință sau incapacitatea de a le folosi în practică este acoperită de sfaturi bune.

R> dintr-una dintre comparațiile instructive. Răzvrătindu-se împotriva sloganului independenței Poloniei, Rosa Luxemburg se referă la opera sa din 1893, care a dovedit „dezvoltarea industrială” rapidă a Poloniei cu vânzarea de produse din fabrică în Rusia. Inutil să spunem că de aici nu rezultă absolut nimic în ceea ce privește problema dreptului la autodeterminare, că aceasta dovedește doar dispariția vechii nobili Poloni etc., deja acum predomină factorii pur economici ai relațiilor capitaliste moderne.

Dar acum Trandafirul nostru trece la problema autonomiei și – deși articolul ei este intitulat „The National Question and Autonomy” în general – începe să dovedească dreptul exclusiv al Regatului Poloniei la autonomie (vezi Iluminismul, 1913, nr. 12)*). Pentru a confirma dreptul Poloniei la autonomie, Rosa Luxembourg caracterizează sistemul statal al Rusiei pe baza, evident, a trăsăturilor economice, politice, cotidiene și sociologice - un set de trăsături care rezumă conceptul de „despotism asiatic” (nr. . 12 „Przeglqxi'a” , p. 137).

Toată lumea știe că acest tip de sistem politic are o putere foarte mare în cazurile în care economia

*) Vezi pagina 59 din acest volum. Ed.

– 97 –

această țară este dominată de trăsături complet patriarhale, precapitaliste și o dezvoltare nesemnificativă a unei economii de mărfuri și diferențiere de clasă. Dacă totuși, într-o țară în care sistemul de stat este marcant precapitalist, există o zonă delimitată la nivel național, cu o dezvoltare rapidă a capitalismului, atunci cu cât această dezvoltare capitalistă este mai rapidă, cu atât mai puternică este contradicția dintre aceasta și statul precapitalist. Sistem, cu atât mai probabilă este separarea regiunii avansate de întreg, regiune legată de întreg nu prin legături „capitaliste moderne”, ci prin legături „asiatico-despotice”.

Prin urmare, Rosa Luxemburg nici măcar nu a făcut rost de chestiunea structurii sociale a puterii în Rusia în raport cu Polonia burgheză și nici măcar nu a pus problema caracteristicilor istorice specifice ale mișcărilor naționale din Rusia.

În această întrebare trebuie să ne oprim.

B. Trăsături concrete ale chestiunii naționale în Rusia și transformările ei burghezo-democratice.

„... În ciuda extensibilității principiului „dreptul națiunilor la autodeterminare”, care este cel mai pur loc comun, fiind, evident, aplicabil în egală măsură nu numai popoarelor care trăiesc în Rusia, ci și națiunilor care trăiesc în Germania. și Austria, Elveția și Suedia, America și Australia, nu o găsim în niciun program al partidelor socialiste moderne...” (Nr. 6 din Przeg-Iŝchi'a, p. 483).

Așa scrie Rosa Luxemburg la începutul campaniei sale împotriva Secțiunii 9 din programul marxist. Acordând asupra noastră înțelegerea acestui punct din program ca „cel mai pur loc comun”, însăși Rosa Luxemburg cade în acest păcat, declarând cu o îndrăzneală amuzantă că acest punct este „evident la fel de aplicabil” Rusiei, Germaniei etc.

Este evident, vom răspunde, că Rosa Luxemburg s-a hotărât să ofere în articolul său o colecție de erori logice care se pretează pentru studiile elevilor de școală. Pentru Rosa Luxemburg tirada este cu totul un nonsens și o batjocură la adresa formulării concrete din punct de vedere istoric a întrebării.

Dacă se interpretează programul marxist nu într-un mod copilăresc, ci într-un mod marxist, atunci nu este greu de văzut că se referă la bur-P. L cu mine și cu mine. Sobr. oochikch! băătură. vol. XIX. 7

– 98 –

mișcări naționale joisepo-democratice. Dacă da - și asta. fără îndoială, este „evident” de aici că acest program se referă „nediscriminatoriu”, ca „loc obișnuit”, etc., la toate cazurile de

mișcări naționale burghezo-democratice. De asemenea, nu ar fi mai puțin evident ca Rosa Luxemburg, la cea mai mică reflecție, să concluzioneze că programul nostru se aplică doar cazurilor în care există o astfel de mișcare.

Gândindu-se la aceste considerații evidente, Rosa Luxemburg și-ar fi dat seama cu ușurință ce prostii spuse. Acuzându-ne că prezentăm un „loc comun”, argumentul împotriva noastră este că autodeterminarea națiunilor nu este menționată în programul acelor curele unde nu există mișcări naționale burghezo-democratice! Super idee inteligentă!

Compararea dezvoltării politice și economice a diferitelor țări, precum și a programelor lor marxiste, este de mare importanță din punctul de vedere al marxismului, deoarece atât natura capitalistă comună a statelor moderne, cât și legea generală a dezvoltării lor sunt incontestabile. Dar o astfel de comparație trebuie făcută cu pricepere. Condiția elementară în acest caz este de a clarifica întrebarea dacă epocile istorice de dezvoltare ale țărilor comparate sunt comparabile. De exemplu, programul agrar al marxiștilor ruși nu poate fi „comparat” cu cel al Europei de Vest decât de complet ignoranți (ca prințul E. Trubetskoy 89) din Gussk. Gânduri”), deoarece programul nostru oferă un răspuns la întrebarea reformei agrare burghezo-democratice, care este exclusă în țările occidentale.

Același lucru este valabil și pentru problema națională. În majoritatea țărilor occidentale, aceasta a fost rezolvată de mult. Este ridicol să cauți răspunsuri la întrebări inexistente în programele occidentale. Rosa Luxemburg a pierdut din vedere cel mai important lucru aici: diferența dintre țările cu transformări burghezo-democratice finalizate de mult și incomplete.

Această diferență este esențialul. Nerespectarea completă a acestei distincții transformă articolul lung al Rosei Luxemburg într-o colecție de generalități goale, fără sens.

În Europa occidentală, continentală, epoca revoluțiilor burghezo-democratice acoperă o perioadă de timp destul de determinată, aproximativ între 1789 și 1871. Tocmai această eră a fost epoca mișcărilor naționale și a creării statelor naționale. La sfârșitul acestei ere, Europa de Vest s-a transformat într-un sistem consacrat de state burgheze, după regula generală, în același timp, statele unite național. Prin urmare, acum să caute drepturile de autodeterminare

– J9 –

diviziunile în programele socialiștilor din Europa de Vest înseamnă a nu înțelege ABC-ul marxismului.

În Europa de Est și Asia, era revoluțiilor burghezo-democratice a început abia în 1905. Revoluții în Rusia, Persia, Turcia, China, războaiele din Balcani - acesta este lanțul evenimentelor mondiale ale erei noastre, „Estul nostru”. Și în acest lanț de evenimente, doar un orb nu poate vedea trezirea unei serii întregi de mișcări naționale burghezo-democratice, eforturi pentru crearea unor state naționale independente și la nivel național. Tocmai pentru că și numai pentru că Rusia, împreună cu țările vecine, trăiește această eră, avem nevoie de

o clauză privind dreptul națiunilor la autodeterminare în programul nostru.

Dar să continuăm citatul de mai sus din articolul Rosei Luxembourg:

„... În special”, scrie opa, „programul de pictură, care funcționează într-un stat cu o compoziție națională extrem de diversă și pentru care problema națională joacă un rol primordial, programul social-democrației austriece nu conține principiul dreptului națiunilor la autodeterminare” (acolo).

Deci, vor să convingă cititorul „în special” prin exemplul Austriei. Să vedem, din punct de vedere istoric concret, dacă există multă rezonabilitate în acest exemplu.

Bo-1-x, punem principala întrebare a finalizării revoluției burghezo-democratice. În Austria a început în 1848 și s-a încheiat în 1867. De atunci, timp de aproape o jumătate de secol, acolo a domnit o constituție burgheză general stabilită, pe baza căreia funcționează legal un partid muncitoresc legal.

Prin urmare, în condițiile interne ale dezvoltării Austriei (adică din punctul de vedere al dezvoltării capitalismului în Austria în general și în națiunile sale individuale în special), nu există factori care să dea naștere unor salturi, unul dintre care sateliți pot fi formarea unor state independente la nivel național. Presupunând, prin comparația ei, că Rusia se află, în acest punct, în condiții analoge, Rosa Luxemburg nu numai că face o presupunere antiistorică fundamental greșită, ci și alunecă involuntar în lichidationism.

Bo-2-x, raportul complet diferit între naționalitățile din Austria și din Rusia are o importanță deosebită în chestiunea care ne interesează. Nu numai că Austria a fost multă vreme un stat dominat de germani, dar germanii austriecei au pretins hegemonie în rândul națiunii germane în general. Această „pretenție,

- tu -

așa cum, poate, Rosa Luxembourg (căreia pare să nu-i placă atât de multe locuri obișnuite, tipare, abstracții...) se va demni să-și amintească, a fost învinsă de războiul din 1866. Națiunea dominantă din Austria, germanul, s-a trezit în afara granițelor statului german independent, care în cele din urmă fusese creat până în 1871. Pe de altă parte, încercarea maghiarilor de a crea un stat național independent a eșuat încă din 1849, sub loviturile trupelor de iobag rusești.

S-a creat astfel o situație extrem de ciudată: din partea maghiarilor, apoi a cehilor, gravitația era tocmai spre secesiunea de Austria, dar spre păstrarea integrității Austriei tocmai în interesul independenței naționale, care ar putea fi complet zdrobită de vecini mai prădători și mai puternici! Austria s-a conturat, datorită acestei situații deosebite, într-un stat bicentric (dualist), iar acum se transformă într-un stat tricentric (trialist: germani, maghiari, slavi) .

Există ceva asemănător în Rusia? Avem oare înclinația „străinilor” de a ne uni cu Marii Ruși sub amenințarea celei mai mari opresiuni naționale?

Este suficient să ridici această întrebare pentru a vedea în ce măsură comparația Rusiei cu Austria în problema autodeterminării națiunilor este lipsită de sens, stereotipă și ignorantă.

Condițiile particulare ale Rusiei în ceea ce privește problema națională sunt exact opusul celor văzute în Austria. Rusia este un stat cu un singur centru național, Marea Rusă. Marii Ruși ocupă un teritoriu continuu gigantic, ajungând în număr de aproximativ 70 de milioane de oameni. Particularitatea acestui stat-națiune, în primul rând, este că „străinii” (cuprinzând majoritatea populației în ansamblu - 67%) locuiesc doar la periferie; în al doilea rând, faptul că asupra acestor străini este mult mai puternică decât în statele vecine (și nu numai în cele europene); în al treilea rând, faptul că, într-o serie de cazuri, popoarele asuprite care locuiesc la periferie își au rudele de cealaltă parte a graniței, care se bucură de o mai mare independență națională (este suficient să ne amintim cel puțin de-a lungul granițelor de vest și de sud ale graniței). Stat - finlandezi, suedezi, polonezi, ucraineni, români); în al patrulea rând, faptul că dezvoltarea capitalismului și nivelul general al culturii este adesea mai ridicată în suburbiile „străine” decât în centrul statului. În cele din urmă, tocmai în statele vecine asiatice vedem începutul unei perioade de revoluții burgheze și mișcări naționale, cucerind parțial naționalități înrudite în Rusia.

– 101 –

Astfel, tocmai trăsăturile istorice concrete ale chestiunii naționale din Rusia ne dau o urgență deosebită de a recunoaște dreptul națiunilor la autodeterminare în epoca prin care trecem.

Cu toate acestea, chiar și din punct de vedere pur faptic, afirmația Rosei Luxemburg că în programul social-democraților austrieci. nicio recunoaștere a dreptului națiunilor la autodeterminare nu este greșită. Este suficient să deschidem procesul-verbal al Congresului Bryuinsky, care a adoptat programul național, și vom vedea acolo declarațiile social-democraților ruși. Gapkevich 90) în numele întregii delegații ucrainene (Rusyn) (p. 85 din protocoale) și al social-democratului polonez. Reger 11) în numele întregii delegații poloneze (p. 108) că social-democrații austrieci. ambele națiuni includ printre aspirațiile lor dorința de unificare națională, libertate și independență a popoarelor lor. În consecință, social-democrații austrieci, deși nu proclamă direct în programul lor dreptul națiunilor la autodeterminare, în același timp se împacă pe deplin cu susținerea de către părți ale partidului a cererii de independență națională. De fapt, asta înseamnă, desigur, recunoașterea dreptului națiunilor la autodeterminare! Referirea lui Rosa Luxemburg la Austria se dovedește astfel a fi anti-Rosa Luxemburg din toate punctele de vedere.

4. „Practicism” în problema națională.

Oportuniștii au preluat cu un zel deosebit argumentul Rosei Luxemburg potrivit căruia §9 din programul nostru nu conține nimic „practic”.

Rosa Luxemburg este atât de încântată de acest argument încât găsim uneori în articolul ei de opt ori pe pagină repetarea acestui „slogan”.

§ 9 „nu va da”, scrie ea, „nicio indicație practică pentru politica cotidiană a proletariatului, nicio soluție practică a problemelor naționale”.

Luați în considerare acest argument, care este de asemenea formulat în așa fel încât § 9 fie nu exprimă absolut nimic, fie obligă să susțină toate aspirațiile scrise.

Ce înseamnă cererea de „practicitate” în problema națională?

Fie sprijin pentru toate aspirațiile naționale; fie răspunsul: „da sau nu” la întrebarea secesiunii fiecărei națiuni; sau, în general, „fezabilitatea” imediată a cerințelor naționale.

Luați în considerare toate aceste trei semnificații posibile ale cerinței de „practicitate”.

Burghezia, care acționează în mod firesc la începutul oricărei mișcări naționale ca hegemon (conducător), îl numește

– 102 –

sprijin practic pentru toate aspirațiile naționale. Dar politica proletariatului în problema națională (ca și în alte chestiuni) nu sprijină burghezia decât într-o anumită direcție, dar nu coincide niciodată cu politica acesteia. Clasa muncitoare susține burghezia doar în interesul păcii naționale (pe care burghezia nu o poate oferi în totalitate și care poate fi realizată doar în măsura democratizării complete), în interesul egalității, în interesul celor mai bune condiții pentru luptă de clasă. De aceea tocmai împotriva caracterului practic al burgheziei proletarii avansează o politică principială în problema națională, susținând întotdeauna burghezia doar condiționat. Fiecare burghezie dorește în cauza națională fie privilegii pentru națiunea sa, fie beneficii exclusive pentru ea; acesta este ceea ce se numește „practic”. Proletariatul este împotriva tuturor privilegiilor, împotriva oricărei exclusivități. A cere „practicism” de la el înseamnă a urma conducerea burgheziei, a cădea în oportunism.

Dați un răspuns da sau nu la întrebarea secesiunii pentru fiecare națiune? Aceasta pare o cerință foarte „practică”. Dar în realitate este absurd, metafizic în teorie, dar în practică duce la subordonarea proletariatului față de politica burgheziei. Burghezia își pune mereu în prim plan revendicările naționale. Le pune necondiționat. Pentru proletariat, ele sunt subordonate intereselor luptei de clasă. Teoretic, nu se poate garanta în prealabil dacă secesiunea unei națiuni date sau statutul ei egal cu o altă națiune va duce la bun sfârșit revoluția burghezo-democratică; este important ca proletariatul în ambele cazuri să asigure dezvoltarea clasei sale; este important ca burghezia să împiedice această dezvoltare împingându-și sarcinile de la sarcinile națiunii „lor”. Prin urmare, proletariatul se limitează la o cerere negativă, ca să spunem așa, de recunoaștere a dreptului la autodeterminare, fără a-l garanta unei națiuni, fără a se angaja să dea ceva în detrimentul altei națiuni.

Deși acest lucru poate să nu fie „practic”, de fapt garantează cea mai democratică soluție posibilă; proletariatul are nevoie doar de aceste garanții, iar burghezia fiecărei națiuni are nevoie de garanții ale beneficiilor sale, fără a ține seama de poziția (posibilele dezavantaje) altor națiuni.

Ceea ce interesează cel mai mult pe burghezie este „fezabilitatea” acestei cereri – de aici veșnică politica de înțelegeri cu burghezia altor națiuni în detrimentul proletariatului. Ceea ce contează pentru proletariat este întărirea clasei sale împotriva burgheziei, educația maselor în spiritul democrației și socialismului consecvent.

Să nu fie acest lucru „practic” pentru oportuniști, ci este singura garanție pentru afaceri, o garanție a maximului național.

– 103 –

egalitate și pace în ciuda atât a feudalilor cât și a burgheziei naționaliste.

Întreaga sarcină a proletarilor în problema națională este „nepractică” din punctul de vedere al burgheziei naționaliste a fiecărei națiuni, căci proletarii cer egalitate „abstractă”, absența fundamentală a celor mai mici privilegii, fiind ostili oricărui naționalism. Neînțelegând acest lucru, Rosa Luxemburg, cu glorificarea ei nerezonabilă a caracterului practic, a deschis larg porțile tocmai oportuniștilor, și mai ales concesiunilor oportuniste către marele naționalism rus.

De ce mare rusă? Pentru că Marii Ruși din Rusia sunt o națiune opresoare și, la nivel național, firesc, oportunismul se va exprima diferit între națiunile asuprite și între națiunile opresoare.

Burghezia națiunilor asuprite, în numele „practicității” revendicărilor lor, va chema proletariatul să-și susțină necondiționat aspirațiile. Cel mai practic este să spunem un „da” direct pentru secesiunea unei astfel de națiuni, și nu pentru dreptul la secesiunea tuturor și a oricăror națiuni!

Proletariatul este împotriva unei astfel de practici practice: deși recunoaște egalitatea în drepturi și dreptul egal la un stat național, el prețuiește și plasează mai presus de orice alianța proletarilor tuturor națiunilor, evaluând fiecare cerere națională, fiecare secesiune națională din unghiul luptei de clasă a muncitorilor. Sloganul practicii este, de fapt, doar sloganul unei adoptări necritice a aspirațiilor burgheze.

Ni se spune: susținând dreptul la secesiune, susțineți naționalismul burghez al națiunilor asuprite. Așa spune Rosa Luxemburg și asta îi repetă oportunistul Semkovski – singurul, de altfel, care a reprezentat ideile lichidaționiste despre această problemă într-un ziar lichidaționist.

Răspundem: nu, tocmai burghezia este importantă aici pentru a găsi o soluție „practică”, iar muncitorii este important să distingă două tendințe în principiu. În măsura în care burghezia unei națiuni

asuprite luptă împotriva asupritorului, în aceeași măsură suntem mereu și în orice caz mai hotărât în favoarea, căci suntem cei mai curajoși și mai consecvenți dușmani ai asupririi. Din moment ce burghezia națiunii asuprite își susține naționalismul burghez, noi suntem împotriva lui. Lupta împotriva privilegiilor și violenței națiunii opresoare și nicio conviețuire cu dorința de privilegii din partea națiunii asuprite.

Dacă nu punem înaintea și nu punem înaintea în agitație sloganul dreptului la secesiune, vom juca în mâinile nu numai burgheziei, ci și domnilor feudali și absolutismul națiunii opresoare. Kautsky a avansat acest argument împotriva Rosei Luxemburg cu mult timp în urmă, iar acest argument este incontestabil. Temându-se de

104 -

capabilă” a burgheziei naționaliste a Poloniei, Rosa Luxemburg, prin negarea dreptului la secesiune în programul marxiștilor ruși, îi ajută de fapt pe Marii Ruși ai Sutele Negre. De fapt ajută la reconcilierea oportunistă cu privilegiile (și mai rău decât privilegiile) marilor ruși.

Purtată de lupta împotriva naționalismului din Polonia, Rosa Luxemburg a uitat de naționalismul marilor ruși, deși tocmai acest naționalism este cel mai teribil dintre toate acum, tocmai acest naționalism este mai puțin burghez, dar mai feudal, el tocmai aceasta este principala frână a democrației și a luptei proletare. În fiecare naționalism burghez al unei națiuni asuprite există un conținut democratic general împotriva opresiunii și sprijinim necondiționat acest conținut, evidențiind cu strictețe eforturile pentru propria noastră exclusivitate națională, combătând efortul burghezului polonez de a zdrobi evreul etc., etc.

Acest lucru este „nepractic” din punctul de vedere al burghezului și al filistinului. Aceasta este singura politică practică și principială în problema națională care ajută cu adevărat democrația, libertatea, alianța proletariană. '

Recunoașterea dreptului la separare pentru fiecare; evaluarea fiecărei chestiuni specifice de secesiune dintr-un punct de vedere care elimină orice inegalitate, toate privilegiile, orice exclusivitate.

Să luăm poziția națiunii opresoare. Poate fi liber un popor care asuprește alte popoare? Nu. Interesele libertății Marii Populații Ruse *) cer o luptă împotriva unei astfel de asupririi. O istorie lungă, o istorie veche de un secol a suprimării mișcărilor națiunilor asuprite, propaganda sistematică a unei astfel de suprimări din partea claselor „superioare”, au creat obstacole enorme în calea libertății Marii Rusi. oamenii înșiși în prejudecățile lor etc.

Marile Sute Negre Ruse susțin în mod conștient aceste prejudecăți și le aprind. Marea burghezie rusă se împacă cu ei sau se adaptează la ele. Marele proletariat rus nu își poate atinge scopurile, nu își poate deschide drumul către libertate fără a combate sistematic aceste prejudecăți.

Crearea unui stat național independent și independent rămâne deocamdată în Rusia doar privilegiul Marii Națiuni Ruse. Noi, marii proletari ruși, nu apărăm niciunul

*) La un anume L. Vl. 82) din Paris, acest cuvânt pare nemarxist. Acest L. Vl. „superklug” amuzant (într-o traducere ironică în rusă: „inteligent”). „Inteligent” L. Vl. se pare că urmează să scriem un studiu despre expulzarea din programul nostru, cel puțin (din punct de vedere al luptei de clasă), cuvintele: „populație”, „oameni”, etc.

105 -

unele privilegii, dar protejăm și acest privilegiu. Luptăm pe pământul unui stat dat, unind muncitorii tuturor națiunilor unui stat dat, nu putem garanta cutare sau cutare cale de dezvoltare națională, înaintăm pe toate căile posibile spre scopul nostru de clasă.

Dar este imposibil să avansăm spre acest scop fără a lupta împotriva tuturor tipurilor de naționalism și fără a susține egalitatea diferitelor națiuni. Dacă papr. U este destinat să formeze o stare extrem de independentă depinde de 1.000 de factori necunoscuți în prealabil. Și, fără să încercăm să „ghicim” în zadar, ne poziționăm ferm pe ceea ce este fără îndoială: dreptul Ucrainei la un astfel de stat. Respectăm acest drept, nu susținem privilegiile Marelui Rus asupra ucrainenilor, educăm masele în spiritul recunoașterii acestui drept, în spiritul negării privilegiilor de stat ale oricărei națiuni.

În răsturnările pe care le-au experimentat toate țările în epoca revoluțiilor burgheze, ciocnirile și luptele pentru dreptul la stat național sunt posibile și probabile. Noi, proletarii, declarăm dinainte că ne opunem marilor privilegii ale Rusiei și în această direcție ne conducem toată propaganda și agitația.

Urmărind „practicitatea”, Rosa Luxemburg a răsfoit pagina principală. sarcina practică atât a Marelui proletariat rus, cât și a celui non-național: sarcina agitației și propagandei zilnice împotriva tuturor privilegiilor statale și naționale, pentru dreptul, dreptul egal al tuturor națiunilor la propriul lor stat național; o asemenea sarcină, sarcina noastră principală (acum) în problema națională, căci numai așa putem apăra interesele democrației și unirea egală a tuturor proletarilor din toate națiunile.

Chiar dacă această propagandă este „nepractică” atât din punctul de vedere al marilor asupritori ruși, cât și din punctul de vedere al burgheziei națiunilor asuprite (amândoi cer un da sau nu categoric, acuzându-i pe social-democrați de „incertitudine”), de fapt, această propagandă și numai ea asigură o educație cu adevărat democratică și cu adevărat socialistă a maselor. Numai o astfel de propagandă garantează atât cele mai mari șanse de pace națională în Rusia, dacă rămâne un stat național pestriț, cât și cea mai pașnică (și inofensivă pentru lupta de clasă a proletarului) împărțire în diferite state naționale, dacă se pune problema unei astfel de diviziuni.

Pentru o explicație mai concretă a acesteia, singura politică proletariană în problema națională, vom avea în vedere atitudinea față

de „autodeterminarea națiunilor” a Marelui liberalism rus și exemplul separării Norvegiei de Suedia.

– 106 –

5. Burghezia liberală și oportuniștii socialiști în problema națională.

Am văzut că Rosa Luxemburg consideră că unul dintre principalele ei „atuuri” în lupta împotriva programului marxiștilor ruși este următorul argument: recunoașterea dreptului la autodeterminare echivalează cu susținerea naționalismului burghez al națiunilor asuprite. Pe de altă parte, spune Rosa Luxemburg, dacă acest drept este înțeles doar ca lupta împotriva oricărei violențe împotriva națiunilor, atunci nu este nevoie de un punct special în program, pentru că social-democrații. în general împotriva oricărei violențe și inegalități naționale.

Primul argument, așa cum a subliniat Kautsky în mod irefutabil în urmă cu aproape 20 de ani, este acela de a muta naționalismul de pe cap și la unul sănătos, pentru că, temându-se de naționalismul burgheziei națiunilor asuprite, Rosa Luxemburg se dovedește a juca de fapt în mâinile naționalismului sutei negre ale marilor ruși! Al doilea argument este, în esență, o eludare timidă a întrebării: include sau nu recunoașterea egalității naționale în drepturi și recunoașterea dreptului la secesiune? Dacă da, atunci Rosa Luxemburg recunoaște în principiu corectitudinea § 9 din programul nostru. Dacă nu, atunci nu recunoaște egalitatea națională. Evazivitatea și subterfugiile nu vor ajuta lucrurile aici!

Cu toate acestea, cel mai bun test al celor de mai sus și al tuturor argumentelor similare este studiul atitudinii față de problema diferitelor clase ale societății. Pentru un marxist, un astfel de test este indispensabil. Trebuie să pornim de la obiectiv, trebuie să luăm relația de clase pe un punct dat. Fără să facă acest lucru, Rosa Luxemburg cade tocmai în acel păcat de metafizică, abstractizare, banalitate, nediscriminare etc., în care încearcă în zadar să-și acuze adversarii.

Vorbim despre programul marxiștilor ruși, adică Marxiști de toate naționalitățile din Rusia. Nu ar trebui să ne uităm la poziția claselor conducătoare din Rusia?

Este binecunoscută poziția „birocrăției” (ne cerem scuze pentru cuvântul inexact) *) și a moșierilor feudali de tip nobilime unită. Negarea necondiționată și egalitatea naționalităților și dreptul la autodeterminare. Vechiul slogan preluat din vremurile iobăgiei: autocrație, ortodoxie, naționalitate, de altfel, sub

*) Exact – „țarismul” – nu putea fi spus din motive de cenzură. Articolul a fost publicat într-un organ juridic. Ed.

– 107 –

ea înseamnă doar mare rusă. Până și ucrainenii sunt declarați „străini”, chiar și limba lor maternă este persecutată.

Să aruncăm o privire asupra burgheziei ruse, „chemată” la participare, foarte modestă, însă, în ceea ce privește participarea la putere, în sistemul de legislație și administrare din „3 iunie”. Că Octobriștii de fapt urmează Drepturile în această chestiune, nu este nevoie să cheltuiți multe cuvinte în acest sens. Din păcate, unii marxști acordă mult mai puțină atenție poziției marii burghezii ruse liberale, a progresiștilor și a cadeților. Și între timp, cei care nu studiază această poziție și nu se gândesc la ea vor cădea inevitabil în păcatul abstractității și al netemeinicieii atunci când vorbește despre dreptul națiunilor la autodeterminare.

Anul trecut, polemica Pravdei cu Rech a forțat acest organ principal al partidului K.-D., atât de priceput în evitarea diplomatică a unui răspuns direct la întrebări „neplăcute”, totuși să facă câteva mărturisiri valoroase. Borul de brânză a luat foc din cauza congresului studenților ucraineni de la Lvov, în vara anului 1913. Un „erudit ucrainean” jurat sau un angajat ucrainean al Rech, domnul Mogilyansky, a publicat un articol în care a împrăștiat cu blesteme selective („prostii”, „aventurism”, etc.) ideea separării (departament) al Ucrainei, idee susținută de Donțov paciopal-social și pe care congresul menționat a aprobat-o.

Ziarul Rabochaya Pravda, deși nu era deloc solidar cu domnul Donțov, subliniind direct că este național-socialist, că mulți marxști ucraineni nu sunt de acord cu el, a afirmat, totuși, că tonul lui Rech, sau mai bine zis: prezentarea principială a întrebării lui Rech absolut indecentă, inacceptabilă pentru un mare democrat rus sau pentru o persoană care vrea să fie cunoscută drept democrat. Lasă-l pe Rech să-l respingă direct pe dl. Dontsovs, dar în principiu este inacceptabil ca un Mare organ rus al presupusei democrații să uite de libertatea de secesiune, de dreptul de secesiune*).

Câteva luni mai târziu, domnul Mogilyansky, în Rech No. 331, a dat „explicații”, aflând de la ziarul ucrainean din Lvov „Shlyakhi” despre obiecțiile domnului stigmatizat?) doar social-democrației ruși. presa”. „Explicațiile” domnului Mogilyansky au constatat în repetarea de trei ori: „critica rețetelor domnului Donțov” „nu are nicio legătură cu negarea dreptului națiunilor la autodeterminare”.

„Ar trebui spus”, a scris domnul Mogilyansky, „că nici „dreptul de a bea pentru autodeterminare” nu este un fel de fetiș (ascultă II),

) Articolul din Rabochaya Pravda este tipărit la paginile 29-30 ale acestui volum. Ed.

– 108 –

nepermiterea criticii: condițiile nesănătoase de viață ale unei națiuni pot da naștere unor tendințe nesănătoase de autodeterminare națională, iar dezvăluirea acesteia din urmă nu înseamnă negarea dreptului națiunilor la autodeterminare.

După cum puteți vedea, frazele liberalului pe tema „fetiș” erau destul de în spiritul frazelor lui Rosa Luxemburg. Era evident că domnul Mogilyansky dorea să evite un răspuns direct la întrebarea dacă

recunoaște sau nu dreptul la autodeterminare politică, adică la departament?

Iar Proletarskaya Pravda (nr. 4, 11 decembrie 1913) *) a pus această întrebare fără rost atât domnului Mogilyansky, cât și lui C.D. petreceri.

Ziarul „Rech” a fost plasat atunci (Nr. 340) nesemnat, i.e. oficial-editorial, declarație, dând un răspuns la această întrebare. Acest răspuns se rezumă la trei puncte:

- 1) În § 11 al programului de doctorat. Partidul vorbește direct, precis și clar despre „dreptul la autodeterminare culturală liberă” al națiunilor.
- 2) Pravda proletară, potrivit lui Rech, „confundă fără speranță” autodeterminarea cu separatismul, secesiunea cutare sau cutare națiune.
- 3) „Într-adevăr, Ph.D. nici măcar nu au strigat să apere cauza „separării națiunilor” de statul rus” (vezi articolul: „Național-liberalismul și dreptul națiunilor la autodeterminare” din „Span. Pravda” nr. 12, 20 decembrie , 1913) **).

Să ne îndreptăm mai întâi atenția asupra celui de-al doilea punct al declarației Rech. Așa cum le arată clar celor Semkovski, Liebman, Orkeviches și altor oportuniști, că strigătele și vorburile lor despre presupusa „absurditate” sau „supradefinire” a sensului „autodeterminare” sunt de fapt, adică, după corelarea obiectivă a claselor și a luptei de clasă din Rusia, o simplă reluare a discursurilor burgheziei liberal-monarhiste!

Când „Span. Pravda” a spus G.G. trei întrebări adresate „democraților-constituționaliști” luminați ai Rech: 1) neagă ei că în întreaga istorie a democrației internaționale, mai ales de la mijlocul secolului al XIX-lea, prin autodeterminarea națiunilor este tocmai autodeterminarea politică, dreptul de a forma un stat național independent? 2) Neagă ei că binecunoscuta decizie a Congresului Internațional Socialist de la Londra din 1896 are același sens? și 3) că Plehanov, scriind despre autodeterminare încă din 1902, a înțeles prin aceasta tocmai aspectul politic

*) Articolul este retipărit la paginile 72-74 ale acestui volum. Ed.

**) Articolul este retipărit la paginile 78-80 ale acestui volum. Ed.

– 109 –

autodeterminare? Când „Span. Pravda” a ridicat aceste trei întrebări, domnilor, cadeții au tăcut! !

N-au spus o vorbă pentru că nu au avut nimic de spus. Au fost nevoiți să recunoască în tăcere că „Prol. Adevărul” este cu siguranță drept.

Strigătele liberalilor despre neclaritatea conceptului de „autodeterminare”, despre „confuzia sa fără speranță” cu separatismul în rândul social-democraților. nu este altceva decât dorința de a

încurca problema, de a sustrage recunoașterea principiului general stabilit de democrație. Dacă y.g. Semkovskii, Libmanii și Yurkevichnii nu erau atât de ignorați; le-ar fi fost rușine să vorbească muncitorilor într-un spirit liberal.

Dar să mergem mai departe. Prol. Pravda l-a obligat pe Rech să admită că cuvintele despre autodeterminarea „culturală” sunt în programul de doctorat. din punctul de vedere al negării autodeterminării politice.

. „Într-adevăr, Ph.D. nu s-au angajat niciodată să apere dreptul de „separare a națiunii” de statul rus”, aceste cuvinte ale lui Rech, Prol. Pravda i-a recomandat nu degeaba pe Novoye Vremya și Zemshchina ca exemplu de „loialitate” cadeților noștri. Ziarul Novoye Vremya din nr. 13563, fără a rata, desigur, ocazia de a-l rechema pe „evreu” și de a spune tot felul de batjocuri cadeților, a afirmat însă:

„Ceea ce constituie o axiomă a înțelepciunii politice pentru social-democrați” (adică recunoașterea dreptului națiunilor la autodeterminare, la secesiune), „dar în vremurile moderne, chiar și printre cadeți, dezacordurile încep să trezească”.

Cadeții au adoptat în principiu o poziție complet identică cu Novyi Vremya, declarând că „nu s-au angajat niciodată să apere dreptul de secesiune al națiunilor de statul rus”. Acesta este unul dintre fundamentele național-liberalismului cadeților, apropierea lor de purishkeviches, dependența lor ideologic-politică și practic-politică de aceștia din urmă. „Domnilor cadeți au studiat istoria”, scria Prol. Adevărat”, și știu perfect ce, pentru a spune ușor, acțiunile „asemănătoare unui pogrom”, aplicarea dreptului primordial al purishkevichilor de a „trage și de a nu elibera” a condus adesea în practică. Cunoscând pe deplin sursa feudală și natura atotputerniciei Purishkeviches, cadeții, totuși, stau în întregime pe baza tocmai acestei clase de relații și granițe stabilite. Știind foarte bine cât de neeuropean, antieuropean (asiatic, am spune noi, dacă nu ar suna ca un nemeritat dispreț față de japonezi și chinezi) în relațiile și granițele create sau definite de această clasă, domnii de cadeții îi recunosc ca limită, soția lor a plecat.

De -

Aceasta este tocmai adaptarea la Purishkeviches, servilismul predecesorilor lor, teama de a le submina poziția, apărarea lor împotriva mișcării populare, împotriva democrației. „Aceasta înseamnă a îmbrăca”, a scris „Prol. Adevărul”, este o adaptare la interesele feudalilor și la cele mai grave prejudecăți naționaliste ale națiunii conducătoare, în loc de o luptă sistematică împotriva acestor prejudecăți”.

Ca oameni familiarizați cu istoria și care se pretind a fi democrați, cadeții nici măcar nu încearcă să afirme că mișcarea democratică, care caracterizează astăzi atât Europa de Est, cât și Asia, care se străduiește să refacă una sau alta pe linia civilizației, capitaliste. țări, trebuie cu siguranță să lase neschimbate granițele definite de epoca feudală, epoca atotputerniciei purishkevichilor și lipsa de drepturi a unor secțiuni largi ale burgheziei și micii burghezii.

Că întrebarea ridicată de controversa „Prol. Pravda cu Rech nu era deloc doar o chestiune literară, ci tratează adevăratul subiect politic al zilei; petrecere la 23-25 martie 1914. În raportul oficial al Rech (nr. 83, 26 martie 1914) citim despre această conferință;

„De asemenea, s-au discutat deosebit de vii problemele naționale. Deputații de la Kiev, cărora li s-au alăturat N. V. Nekrasov 03) și A. M. Kolyubakip „*), au subliniat că problema națională este un factor major emergent care trebuie să fie rezolvat cu mai multă hotărâre decât înainte, a subliniat însă F. F. Kokoshkin 95” (acesta este același „totuși”, care corespunde „po” al lui Shchedrin - „urechile nu cresc mai sus decât fruntea, ci cresc”), „că atât programul, cât și experiența politică anterioară necesită o manipulare foarte atentă a” formulelor libere „politice”. autodeterminarea naționalităților”.

Acest raționament extrem de remarcabil de la conferința cadeților merită atenția enormă a tuturor marxiștilor și a tuturor democraților. (Să notăm între paranteze că Kievskaya Mysl, aparent foarte bine informat și, fără îndoială, transmite corect gândurile domnului Kokoshkin, a adăugat că acesta a ridicat în mod deliberat, desigur, sub forma unui avertisment către oponenții săi, amenințarea „dezintegrării” statul.)

Raportul oficial al Rech a fost întocmit cu virtuozitate și diplomatie pentru a ridica cât mai puțin vâlul, pentru a ascunde cât mai mult. Dar totuși, în termeni de bază, pot vedea ce s-a întâmplat la Conferința Cadeților. Delegații sunt burghezi liberali, familiarizați cu starea de lucruri din Extrema Ucraina, iar cadeții „de stânga” au pus problema tocmai

– ili

asupra autodeterminării politice a națiunilor. Altfel, nu ar fi nevoie ca domnul Kokoshkin să ceară „manipularea atentă” a acestei „formule”.

În programul Cadeților, care, desigur, era cunoscut delegaților conferinței Cadeților, nu există tocmai autodeterminare politică, ci „culturală”. Asta înseamnă că domnul Kokoshkin a apărut programul împotriva delegaților din Ucraina, împotriva cadeților de stânga, a apărut autodeterminarea „culturală” față de autodeterminarea „politică”. Este destul de evident că, răzvrătindu-se împotriva autodeterminării „politice”, ridicând amenințarea „dezintegrării statului”, numind formula „autodeterminării politice” „extensibilă” (tot în spiritul Rosei Luxemburg!), domnul Kokoshkin a apărut marele liberalism național rus împotriva elementelor mai „de stânga” sau mai democratice ale c.-d. partid și împotriva burgheziei ucrainene.

G. Kokoshkin a câștigat conferința de cadeți, așa cum reiese din cuvântul perfid „totuși” din raportul lui Rech. Marele liberalism național rus a triumfat printre cadeți. Această victorie nu va ajuta să limpezească mințile acelor unități nerezonabile dintre marxiștii din Rusia, care au început să se teamă, imediat după. Cadeți, „formule flexibile de autodeterminare politică a naționalităților”?

Să ne uităm, „cu toate acestea”, la fondul problemei, la modul de gândire al domnului Kokoshkin. Referindu-se la „experiența politică

anterioară" (adică, evident, la experiența celui de-al cincilea an, când Marea burghezie rusă s-a speriat pentru privilegiile sale naționale și a înspăimântat partidul Kadet cu frica sa), ridicând amenințarea „dezintegrării de stat”, dl Kokoshkin a descoperit un exemplu excelent în acest sens, că autodeterminarea politică nu poate însemna altceva decât dreptul de a se seceda și de a forma un stat-națiune independent. Întrebarea este cum ar trebui să privim aceste temeri ale domnului Kokoshkin din punctul de vedere al democrației în general și din punctul de vedere al luptei de clasă proletare în special?

Domnul Kokoshkin vrea să ne asigure că recunoașterea dreptului la secesiune crește pericolul „dezintegrării statului”. Acesta este punctul de vedere al gardianului Mymretsov cu motto-ul său: „să târâi și să nu lași”. Din punctul de vedere al democrației, în general, este exact exact contrariul: recunoașterea dreptului la secesiune reduce pericolul „dezintegrării statului”.

G. Kokoshkin argumentează complet în spiritul naționaliștilor. La ultimul lor congres, ei i-au spulberat pe ucrainenii - „Mazepins”. Mișcarea ucraineană, a exclamat domnul Savenko și Compania, amenință că va slăbi legăturile dintre Ucraina și Rusia, pentru că Austria este Ukrainophilie

– 112 –

intăreste legatura ucrainenilor cu Austria!! *) A rămas de neînțeles de ce Rusia nu poate încerca să „întărească” legătura ucrainenilor cu Rusia prin aceeași metodă pe care dl. Savenki sunt dați vina pe Austria, adică acordarea ucrainenilor libertatea limbii lor materne, autoguvernare, un Sejm autonom etc.?

Raționamentul lui y.g. Savenko și G.G. Kokoshkins sunt complet omogeni și la fel de ridicoli și absurdi din punct de vedere pur logic. Nu este clar că cu cât naționalitatea ucraineană va avea mai multă libertate c. aceasta sau acea țară, cu atât mai puternică va fi legătura acestei naționalități cu această țară? Se pare că nu se poate argumenta împotriva acestui adevăr elementar decât dacă se rupe decisiv cu toate premisele democrației. Poate exista o mai mare libertate a naționalității ca atare decât libertatea de a se seceda, libertatea de a forma un stat național independent?

Pentru a explica și mai mult această întrebare, care este încurcată de liberali (și de cei care îi reproșează cu prostie), vom da exemplul cel mai simplu. Luați problema divorțului. Rosa Luxembourg scrie în articolul său că un stat democratic centralizat, pe deplin împăcat cu autonomia părților individuale, ar trebui să lase toate cele mai importante ramuri ale legislației și, printre altele, legislația privind divorțul sub jurisdicția parlamentului central. Această preocupare de a se asigura că guvernul central al unui stat democratic asigură libertatea divorțului este destul de de înțeles. Reacționarii sunt împotriva libertății divorțului, cerând „manipulare atentă” a acesteia și strigând că înseamnă „destrămarea familiei”. Democrația, pe de altă parte, consideră că reacționarii sunt ipocriți, apărând în practică atotputernicia poliției și a birocrăției, privilegiile unui sex și cea mai mare oprimare a femeilor; – că de fapt libertatea

divorțului nu înseamnă „dezintegrarea” legăturilor familiale, ci, dimpotrivă, întărirea lor pe singurele fundații democratice posibile și stabile într-o societate civilizată.

Pentru a acuza susținătorii libertății de autodeterminare, t.-s. libertatea secesiunii, a încurajării separatismului, este la fel de stupidă și ipocrită ca și acuzarea susținătorilor libertății de divorț de încurajarea distrugerii legăturilor de familie. Așa cum în societatea burgheză apărătorii privilegiului și ai venalității, pe care se construiește căsătoria burgheză, se opun libertății de divorț, tot așa într-un stat capitalist negarea libertății de autodeterminare, adică, secesiunea națiunilor, înseamnă doar protecția privilegiilor națiunii conducătoare și metodele polițienești de guvernare în detrimentul celor democratice.

*) Vezi art. „Mai multe despre naționalism” la pp. 86-88 din acest volum. Ed.

– 113 –

Fără îndoială că politica, cauzată de toate relațiile societății capitaliste, provoacă uneori discuții extrem de frivole și chiar pur și simplu absurde ale parlamentarilor sau publiciștilor despre secesiunea cutare sau cutare națiune. Dar numai reacționarii își pot permite să fie intimidați (sau să pretindă că sunt intimidați) de o astfel de vorbărie. Cine stă din punctul de vedere al democrației, adică. rezolvarea problemelor de stat de către masele populației, el știe perfect că de la vorbăria politicianilor până la soluționarea maselor există „o distanță uriașă”. Masele populației cunosc perfect, din experiența cotidiană, semnificația legăturilor geografice și economice, avantajele unei piețe mari și ale unui stat mare și se vor separa doar atunci când opresiunea națională și tensiunile naționale vor face viața împreună complet insuportabilă, împiedică. orice fel de relații economice. Și într-un astfel de caz, interesele dezvoltării capitaliste și libertății luptei de clasă vor fi tocmai de partea secesioniștilor.

Și astfel, indiferent de modul în care abordăm argumentele domnului Kokoshkin, ele se dovedesc a fi culmea absurdității și batjocurității principiilor democrației. Dar există o anumită logică în aceste raționamente; aceasta este logica intereselor de clasă ale Marii burghezii ruse. G. Kokoshkin, la fel ca majoritatea Partidului Cadet, este un lacheu al pungii acestei burghezii. El îi apără privilegiile în general, privilegiile ei de stat în special, le apără împreună cu Purishkevich, alături de el – doar Purishkevich crede mai mult în slujba iobagului, în timp ce Kokoshkin și Compania înseamnă să umfle masele, de exemplu, prin intimidarea filistenilor. iar țăranii cu spectrul „dezintegrării statului”, înșelându-i cu fraze despre îmbinarea „libertății poporului” cu fundamentele istorice etc.

Semnificația reală de clasă a ostilității liberale față de principiul autodeterminării politice a națiunilor este una și una: liberalismul național, susținerea privilegiilor statului de către Marea burghezie rusă. Iar oportuniștii ruși dintre marxiști, care tocmai acum, în epoca sistemului de 3 iunie, s-au luat împotriva dreptului națiunilor la autodeterminare, toate acestea: lichidatorul Semkovski, bundistul Libman, micul burghez ucrainean. Iurkevici, de fapt, sunt pur și simplu

în urmă în coada liberalismului național, corupând clasa muncitoare a ideilor liberale naționaliste.

Interesele clasei muncitoare și lupta ei împotriva capitalismului cer o solidaritate deplină și cea mai strânsă unitate a muncitorilor tuturor națiunilor, ele cer o respingere a politicii naționaliste a burgheziei H. Lepin. *Sobr. lucrări*, vol. XIX. 8

– 114 –

indiferent de naționalitate. Prin urmare, eludarea sarcinilor politicii proletare și subordonarea muncitorilor politicii burgheze ar fi ca și cum social-democrației a început să nege dreptul la autodeterminare, adică. dreptul de a se separa de națiunile asuprite și chiar și atunci, dacă social-democrației s-a angajat să susțină toate revendicările naționale ale burgheziei națiunilor asuprite. Pentru muncitorul salariat este la fel dacă marea burghezie rusă, mai degrabă decât burghezia străină, sau burghezia poloneză, mai degrabă decât evreia, etc., va fi principalul lui exploatator, acel paradis va fi stabilit pe pământ atunci când vor avea. privilegiu de stat. Dezvoltarea capitalismului este și va continua să avanseze, într-un fel sau altul, într-un singur stat pestriț și în state naționale separate.

În orice caz, muncitorul salariat va rămâne obiect de exploatare, iar o luptă reușită împotriva lui necesită independența proletariatului față de naționalism, neutralitatea deplină, ca să spunem așa, a proletarilor în lupta burgheziei diferitelor națiuni pentru primatul. Cel mai mic sprijin din partea proletariatului oricărei națiuni pentru privilegiile „proprii” burgheziei naționale va stârni inevitabil neîncrederea proletariatului altei națiuni, va slăbi solidaritatea internațională de clasă a muncitorilor și îi va împărți spre bucuria burgheziei. Iar negarea dreptului la autodeterminare, sau secesiune, înseamnă inevitabil în practică sprijinirea privilegiilor națiunii dominante.

Putem vedea acest lucru și mai clar dacă luăm exemplul concret al separării Norvegiei de Suedia.

G. Separarea Norvegiei de Suedia.

Rosa Luxembourg ia acest exemplu și îl discută după cum urmează:

Ultimul eveniment din istoria relațiilor federative, separarea Norvegiei de Suedia, care la un moment dat a fost preluată în grabă de presa social-patriotică poloneză (vezi „Napshud” din Cracovia) (b), ca o manifestare îmbucurătoare a forței și progresivității aspirațiilor de secesiune de stat, transformată imediat în dovadă izbitoare că federalismul și secesiunea de stat care decurge din acesta nu sunt nicidecum expresia progresivității sau a democrației. După așa-numita „revoluție” norvegiană, care a constatat în strămutarea și îndepărtarea regelui suedez din Norvegia, norvegienii și-au ales calm un alt rege pentru ei înșiși,

115 –

respingând ușor proiectul înființării unei republici prin vot popular. Ceea ce admiratorii superficiali ai tot felul de mișcări naționale și

tot felul de aparențe de independență au proclamat „revoluție” a fost o simplă manifestare a particularismului țărănesc și mic-burghez, dorința ca banii lor să aibă un rege „propriu” în locul celui impus de aristocrația suedeză și, prin urmare, a fost o mișcare care nu avea absolut nimic în comun cu revoluția. În același timp, această istorie a rupturii uniunii suedo-norvegiene a dovedit din nou în ce măsură în acest caz federația care exista până atunci nu era decât o expresie a intereselor pur dinastice și, prin urmare, o formă de monarhism și reacție („Przeglad ”).

Asta este literalmente tot ce are de spus Rosa Luxemburg în acest punct!! Și, trebuie să mărturisesc, ar fi dificil să arăți neputința poziției ei mai viu decât a făcut-o Rosa Luxemburg în acest exemplu.

Întrebarea a fost și continuă să fie dacă social-democratul într-un stat-națiune pestriț, un program care recunoaște dreptul la autodeterminare sau secesiune.

Ce ne spune exemplul Norvegiei, luat de însăși Rosa Luxemburg, în această problemă?

Autorul nostru se răsucește, duh și face zgomot împotriva „Napshud”, dar nu răspunde la întrebare!! Rosa Luxemburg vorbește despre orice, ca să nu spună o vorba despre fondul problemei!!

Fără îndoială, micii burghezi norvegieni, dorind să aibă propriul lor rege pentru banii lor și eșuând proiectul de a înființa o republică prin vot popular, au dat dovadă de calități mic-burgheze foarte proaste. Fără îndoială că „Napshud”, dacă nu a observat acest lucru, a arătat calități la fel de rele și la fel de filistene.

Dar ce sunt toate acestea?

Până la urmă, era vorba de dreptul națiunilor la autodeterminare și de atitudinea proletariatului socialist față de acest drept!

De ce Rosa Luxembourg nu răspunde la întrebare, ci bate în jurul tufișului?

Se spune că pentru un șoarece nu există animal mai puternic decât o pisică. Pentru Rosa Luxemburg, se pare, nu există nicio fiară mai puternică decât o „paltonă”. „Redochine” sunt numite colocvial „Partidul Socialist Polonez”, deci groove. fracțiune revoluționară, iar ziarul din Cracovia „Napshud” împărtășește ideile acestei „fracțiuni”. Lupta Rosei Luxemburg împotriva naționalismului acestei „fracții” l-a orbit în așa măsură pe autorul nostru, încât totul, în afară de „Napshud”, dispăre din orizontul său.

8*

– 116 –

Dacă „Napshud” spune „da”, Rosa Luxemburg consideră că este de datoria ei sfântă să proclame imediat „nu”, deloc gândindu-se că prin această metodă nu își dezvăluie independența față de „Napshud”, ci, dimpotrivă, dependența ei amuzantă. pe „fracci”, incapacitatea lor de a privi

lucrurile dintr-un punct de vedere ceva mai profund și mai larg decât punctul de vedere al furnicarului din Cracovia. Napshud este, desigur, un organ foarte sărac și deloc marxist, dar acest lucru nu trebuie să ne împiedice să examinăm esența exemplului Norvegiei, din moment ce am luat-o.

Pentru a analiza acest exemplu într-un mod marxist, trebuie să ne oprim nu asupra calităților proaste ale „fracelor” teribil de teribile, ci, în primul rând, asupra trăsăturilor istorice specifice ale separării Norvegiei de Suedia și, în al doilea rând, asupra a ceea ce erau sarcinile proletariatului ambelor țări aflate sub acest departament.

Norvegia este adusă mai aproape de Suedia prin legăturile geografice, economice și lingvistice nu mai puțin strânse decât legăturile multor națiuni slave non-mare rusești cu mării ruși. Dar unirea Norvegiei cu Suedia a fost involuntară, așa că Rosa Luxemburg vorbește degeaba despre „fедераție”, pur și simplu pentru că nu știe ce să spună. Norvegia a fost dată Suediei de către monarhi în timpul războaielor napoleoniene, împotriva voinței norvegienilor, iar suedezii au fost nevoiți să trimită trupe în Norvegia pentru a o subjugă.

După aceea, timp de multe decenii, în ciuda autonomiei extrem de largi de care se bucura Norvegia (alimentul propriu etc.), fricțiunile dintre Norvegia și Suedia au existat continuu, iar norvegienii au încercat cu toată puterea să arunce de pe jugul aristocrației suedeze. În august 1905, l-au renunțat în cele din urmă: Dieta norvegiană a decis că regele Suediei a încetat să mai fie regele Norvegiei, iar referendumul următor, un sondaj asupra poporului norvegian, a dat o majoritate covârșitoare de voturi (aproximativ 200 de mii împotriva câteva sute) pentru separarea completă de Suedia. Suedezii, după o oarecare ezitare, s-au împăcat cu faptul secesiunii.

Acest exemplu ne arată pe ce temei sunt posibile cazuri de secesiune a națiunilor și apar în relațiile economice și politice moderne și ce formă ia uneori secesiunea în condiții de libertate politică și democrație.

Niciun social-democrat, cu excepția cazului în care îndrăznește să-și declare indifferente problemele libertății politice și democrației (și în acest caz, desigur, ar înceta să mai fie social-democrat), nu poate nega că acest exemplu demonstrează de fapt.

117 -

„obligația muncitorilor conștienți de a desfășura propagandă sistematică” și de a se pregăti pentru eventualele ciocniri din cauza secesiunii națiunilor să fie rezolvate doar în modul în care au fost rezolvate în 1905 între Norvegia și Suedia, și nu „pe cale rusească”. Este exact ceea ce se exprimă prin cererea programatică de recunoaștere a dreptului națiunilor la autodeterminare. Iar Rosa Luxembourg a trebuit să se scuze de un fapt neplăcut pentru teoria ei prin intermediul unor formidabile patsade despre filistinismul filistenilor norvegieni și al „Napshud” din Cracovia, pentru că a înțeles perfect în ce măsură acest fapt istoric îi respinge irevocabil fraza că dreptul la autodeterminare este o „utopie”, parcă echivalată cu dreptul de a „mânca pe farfurii de aur”, etc. Astfel de fraze exprimă

doar o credință mizerabil de mulțumită de sine, oportunistă, în imuabilitatea echilibrului de putere dat între naționalitățile Europei de Est.

Să mergem mai departe. În problema autodeterminării națiunilor, ca și în orice altă chestiune, ne interesează în primul rând și mai ales autodeterminarea proletariatului în interiorul națiunilor. Rosa Luxemburg s-a susținut și ea cu modestie de această întrebare, simțind cât de neplăcut era pentru „teoria” ei să o analizeze folosind exemplul Norvegiei pe care o luase.

Care a fost și ar fi trebuit să fie poziția proletariatului norvegian și suedez în conflictul de secesiune? Muncitorii conștienți de clasă din Norvegia ar vota, desigur, pentru o republică după secesiune*), iar dacă ar fi socialiști care au votat diferit, asta dovedește doar cât de cât de prost este oportunismul mic-burghez uneori în socialismul european. Nu pot exista două păreri despre asta și atingem acest punct doar pentru că Rosa Luxemburg încearcă să tacă esența problemei cu discuții în afara subiectului. În chestiunea secesiunii, nu știm dacă programul socialist norvegian ia obligat pe social-democrații norvegieni. rămâi la o părere certă. Să presupunem că nu este, că socialiștii norvegieni au lăsat deschisă întrebarea cât de suficientă a fost autonomia Norvegiei pentru o luptă de clasă liberă și cât de mult au îngreunat libertatea vieții economice eternele fricțiuni și conflicte cu aristocrația suedeză. Dar faptul că proletariatul norvegian a trebuit să meargă împotriva acestei aristocrații pentru democrația țărănească norvegiană (cu toate limitările mic-burgeze ale acesteia din urmă) este incontestabil.

*) Dacă majoritatea națiunii norvegiene era în favoarea unei monarhii, iar proletariatul era în favoarea unei republici, atunci, în general vorbind, proletariatului norvegian îi erau deschise două căi: fie revoluție, dacă condițiile pentru aceasta erau coapte. , sau munca pe termen lung de propagandă și agitație ar trebui să fie subordonată majorității.

– 118 –

Și proletariatul suedez? Se știe că proprietarii suedezi, însoțiți de preoți suedezi, au predicat război împotriva Norvegiei, iar din moment ce Norvegia este mult mai slabă decât Suedia, din moment ce trăia deja invazia suedeză, întrucât aristocrația suedeză are o pondere foarte puternică în țara lor, această predică a fost foarte gravă. amenințare. Se poate garanta că suedezii Kokoshkins au corupt îndelung și cu sânguință masele suedeze cu apeluri la „manipularea prudentă” a „formulelor extensibile pentru autodeterminarea politică a națiunilor”, descriind pericolele „dezintegrării suveranului” și asigurări de compatibilitate „libertății poporului” cu bazele aristocrației suedeze. Nu există nici cea mai mică îndoială că social-democrația suedeză ar fi trădat cauza socialismului și cauza democrației dacă nu ar fi luptat cu toată puterea atât împotriva proprietarului, cât și a ideologiei și politicii lui Kokoshkin, dacă nu ar fi susținut, în pe lângă egalitatea națiunilor în general (recunoscută de către Kokoshkins) dreptul națiunilor la autodeterminare, libertatea de a se separa de Norvegia.

Alianța strânsă a muncitorilor norvegieni și suedezi, deplină lor solidaritate de clasă tovarășă, a beneficiat de această recunoaștere de către muncitorii suedezi a dreptului norvegienilor de a se separa. Căci muncitorii norvegieni erau convinși că muncitorii suedezi nu erau infectați de naționalismul suedez, că fraternitatea cu proletarii norvegieni era pentru ei mai mare decât privilegiile burgheziei și aristocrației suedeze. Distrugerea legăturilor impuse Norvegiei de monarhii europeni și aristocrației suedeze a întărit legăturile dintre muncitorii norvegieni și suedezi. Muncitorii suedezi au arătat că, prin toate vicisitudinile politicii burgheze, este foarte posibil, pe baza relațiilor burgheze, să reînvie supunerea forțată a norvegienilor față de suedezi! – vor fi capabili să păstreze și să apere egalitatea deplină și solidaritatea de clasă a lucrătorilor ambelor națiuni în lupta atât împotriva burgheziei suedeze, cât și împotriva burgheziei norvegiene.

Acest lucru arată, de altfel, cât de neîntemeiate și pur și simplu deloc serioase sunt încercările făcute uneori de „fraccii” de a „utiliza” diferențele dintre noi cu Rosa Luxemburg împotriva social-democrației poloneze. Frocks nu sunt un proletar, nu un socialist, ci un partid naționalist mic-burghez, ceva asemănător cu socialiștii-revoluționari polonezi. Despre orice unitate a social-democrațiilor ruși. acest partid nu a fost niciodată și nu a putut fi discutat. Dimpotrivă, nici un social-democrat rus nu s-a „căiat” niciodată de apropiere și unitate de social-democrației polonezi. Social-democrații polonezi au un merit istoric enorm în a crea pentru prima dată un cu adevărat marxist, cu adevărat proletar.

119 -

partidul din Polonia, complet saturat de aspirații și hobby-uri naționaliste. Dar acest merit al social-democrațiilor polonezi. este un mare merit, nu datorită faptului că Rosa Luxemburg a rostit prostii împotriva § 9 din programul marxist rus, dar. în ciuda acestei nefericite împejurări.

Pentru polonezul S.-D. „dreptul la autodeterminare” nu este, desigur, la fel de important ca pentru ruși. Este destul de înțeles că lupta împotriva mic-burgheziei orbite naționalist a Poloniei i-a forțat pe social-democrați. Polonezii cu un zel deosebit (uneori, poate un pic excesiv) de a „mergi prea departe”. Nici un marxist rus nu s-a gândit vreodată să-i dea vina pe social-democrații polonezi pentru că sunt împotriva secesiunii Poloniei. Acești social-democrați fac o greșală. numai atunci când încearcă – ca Rosa Luxemburg – să nege necesitatea recunoașterii dreptului la autodeterminare în programul marxiștilor ruși.

Aceasta înseamnă, în esență, transferarea unor relații de înțeles din punctul de vedere al orizontului Cracoviei la scara tuturor popoarelor și națiunilor Rusiei, inclusiv a Marilor Ruși. Asta înseamnă să fii naționaliști polonezi pe dinafară, și nu ruși, nu social-democrați internaționali.

Căci social-democrația internațională stă tocmai pe baza recunoașterii dreptului națiunilor la autodeterminare. La aceasta ne întoarcem acum.

7. Decizia Congresului Internațional de la Londra din 1896

Solutia este:

Congresul declară că susține dreptul deplin la autodeterminare (Selbstbestimmungsrecht) al tuturor națiunilor și își exprimă simpatia pentru lucrătorii fiecărei țări care suferă în prezent sub jugul absolutismului militar, național sau de altă natură; Congresul face apel la muncitorii din toate aceste țări să se alăture rândurilor muncitorilor conștienți de clasă (klassenbewusst - conștienți de interesele clasei lor) din întreaga lume, pentru a lupta împreună cu ei pentru a depăși capitalismul internațional și pentru a realiza obiectivele social-democrației internaționale *).

După cum am subliniat deja, oportuniștii noștri, dl. Semisovsky, Libman, Yurkevich pur și simplu nu știu despre această decizie. Dar Rose

*) Vezi raportul oficial german despre Congresul de la Londra: „Verhandlungen und Beschlüsse des internationalen! sozialistischen Arbeiter-und Gewerkschafts-Kongresses zu London, vom 27 Juli bis 1 August 1896”, Berlin 1897, S. 18. Există o broșură rusă cu deciziile internaționalului. congrese, unde în loc de „autodeterminare” se traduce greșit: „autonomie”.

- 120 -

Luxemburg își cunoaște și citează textul integral, care conține aceași expresie ca în programul nostru: „autodeterminare”.

Întrebarea este cum înlătură Rosa Luxemburg acest obstacol care se află în calea teoriei sale „originale”?

Oh, pur și simplu: ... centrul de greutate este aici în a doua parte a rezoluției ... natura sa declarativă ... doar prin neînțelegere se poate face referire la el!!

Neputința și confuzia autorului nostru este pur și simplu uimitoare. De regulă, doar oportuniștii indică natura declarativă a punctelor de program democratice și socialiste consecvente, evitând cu lașitate polemicile directe împotriva lor. Aparent, nu degeaba Rosa Luxembourg s-a trezit de data aceasta în trista companie a anului. Semkovsky, Liebman și Iorksvich. Spuneți direct Rosa. Luxemburg ezită dacă consideră că rezoluția menționată este corectă sau eronată. Ea se eschivează și se ascunde, de parcă ar conta pe un cititor atât de neatent și conștient care uită prima parte a rezoluției, citește până la a doua, sau nu a auzit niciodată de dezbaterile din presa socialistă dinaintea Congresului de la Londra.

Dar Rosa Luxemburg greșește foarte mult dacă își închipuie că va putea, în prezența muncitorilor conștienți de clasă ai Rusiei, să păsească atât de ușor pe rezoluția Internaționalului cu privire la o problemă importantă de principiu, fără să se demnească măcar să examineze este critic.

În dezbaterile dinaintea Congresului de la Londra – în principal în paginile revistei marxiste germane Die Neue Zeit – s-a exprimat punctul de vedere al Rosei Luxemburg, iar acest punct de vedere a fost în esență învins în fața Internaționalei. rețineți cititorul rus.

Dezbaterea a fost despre problema independenței Poloniei. Au fost exprimate trei puncte de vedere:

1) Punctul de vedere al „fracilor”, în numele cărora a vorbit Hecker”). • Au vrut ca Internaționala să recunoască drept program cererea de independență a Poloniei. Această propunere nu a fost acceptată. Acest punct de vedere a fost învins înaintea Internaționalei.

2) Punctul de vedere al Rosei Luxemburg: socialiștii polonezi nu trebuie să ceară independența Poloniei. Proclamarea dreptului națiunilor la autodeterminare din acest punct de vedere era exclusă.

Și acest punct de vedere a fost învins de Internațională.

3) Punctul de vedere pe care K. Kautsky l-a dezvoltat atunci cel mai amănunțit, vorbind împotriva Rosei Luxemburg și dovedind „unilateralitatea” extremă a materialismului ei. Din acest punct de vedere, Interna

– 121

În prezent, raționalul poate să nu facă din independența Poloniei programul său, dar socialiștii polonezi, a spus Kautsky, ar putea foarte bine să prezinte o astfel de cerere. Din punctul de vedere al socialiștilor, este cu siguranță o greșeală să ignorăm sarcinile de eliberare națională într-o atmosferă de opresiune națională.

În rezoluția Internațională sunt reproduse cele mai esențiale, propozițiile de bază ale acestui punct de vedere: pe de o parte, recunoașterea absolut directă și fără nicio înțelegere greșită a dreptului deplin la autodeterminare pentru toate națiunile; pe de altă parte, apelul la fel de neechivoc al muncitorilor pentru unitatea internațională a luptei lor de clasă.

Credem că această rezoluție este absolut corectă și că pentru țările din Europa de Est și Asia de la începutul secolului al XX-lea tocmai această rezoluție, și tocmai în legătura inseparabilă dintre cele două părți ale sale, oferă singura directivă corectă a politica de clasă proletară asupra problemei naționale.

Să ne oprim mai în detaliu asupra celor trei puncte de vedere de mai sus.

Se știe că K. Marx și pr. Engels a considerat că este absolut obligatoriu pentru toată democrația vest-europeană, și cu atât mai mult pentru social-democrația, să susțină activ cererea de independență a Poloniei. Pentru epoca anilor 40-60 ai secolului trecut, epoca revoluției burgheze din Austria și Germania, epoca „reformei țărănești” din Rusia, acest punct de vedere era destul de corect și singurul punct de vedere democratic și proletar în mod constant. de vedere. În timp ce

masele populare din Rusia și majoritatea țărilor slave încă dormeau, în timp ce în aceste țări nu existau mișcări independente, de masă, democratice, mișcarea de eliberare a nobililor din Polonia a căpătat o importanță gigantică, primordială din punctul de vedere al democrației, nu. numai în întregime rusă, nu numai în întregime slavă, ci și paneuropeană *).

♦) Ar fi o lucrare istorică foarte interesantă să comparăm poziția rebelului nobiliar polonez din 1863, poziția democrat-revoluționarului integral rus Cernizevski, care și el (ca și Marx) a știut să evalueze semnificația mișcării poloneze. , și poziția negustorului ucrainean Dragomanov, care a vorbit mult mai târziu, care a exprimat punctul de vedere al țăranului, atât de sălbatic, de somnoros, înrădăcinat în grămada lui de gunoi, încât din cauza urii sale legitime față de domnul polonez, a putut nu înțelege semnificația luptei acestor domni pentru democrația integrală rusească (cf. „Polonia istorică și Marea Democrație Rusă” a lui Dragomanov) . Dragomanov a meritat din plin săruturile entuziaste cu care l-a răsplătit ulterior domnul P. B. Struve, devenit deja Național Liberal.

– 122 –

Dar dacă acest punct de vedere al lui Marx a fost destul de corect pentru al doilea al treilea sau al treilea sfert al secolului al XIX-lea, atunci a încetat să mai fie adevărat în secolul al XX-lea. Mișcări democratice independente și chiar o mișcare proletariană independentă s-au trezit în majoritatea țărilor slave și chiar într-una dintre cele mai înapoiate țări slave, Rusia. Gentry Polonia a dispărut și a făcut loc Poloniei capitaliste. În asemenea condiții, Polonia nu putea decât să-și piardă semnificația revoluționară excepțională.

Dacă în 1896 PPS („Partidul Socialist Polonez”, „paltoanele” de astăzi) a încercat să „repare” punctul de vedere al lui Marx dintr-o altă epocă, atunci aceasta însemna deja folosirea literei marxismului împotriva spiritului marxismului. Așadar, social-democrații polonezi au avut perfectă dreptate când au ieșit împotriva înclinațiilor naționaliste ale micii burghezii poloneze, când au arătat că problema națională era de o importanță secundară pentru muncitorii polonezi, când au creat pentru prima dată un stat pur proletar. partidul din Polonia, când au proclamat principiul celei mai strânse alianțe între muncitorii polonezi și ruși în lupta lor de clasă.

Însemna aceasta însă că Internaționala de la începutul secolului al XX-lea putea recunoaște principiul autodeterminării politice a națiunilor ca fiind de prisos pentru Europa de Est și Asia? dreptul lor la secesiune? Aceasta ar fi cea mai mare absurditate, care ar fi egală (teoretic) cu recunoașterea transformării burghezo-democratice finalizate a statelor turce, ruse, chineze, care ar fi egală (practic) cu oportunismul în raport cu absolutismul.

Nu. Pentru Europa de Est și Asia, în epoca revoluțiilor burghezo-democratice care au început, în epoca trezirii și ascuțirii mișcărilor naționale, în epoca apariției partidelor proletare independente, sarcina acestor partide în politica națională. ar trebui să aibă două părți: recunoașterea dreptului la autodeterminare pentru toate națiunile, pentru burghez-democrații transformarea nu a fost încă

finalizată, deoarece democrația muncitorească susține în mod consecvent, serios și sincer, nu în modul liberal, kokoșkinian. egalitatea națiunilor și alianța cea mai strânsă și inseparabilă a luptei de clasă a proletarilor tuturor națiunilor unui stat dat, prin toate vicisitudinile istoriei sale, în timp ce toate și toate modificările de către burghezie a granițelor statelor individuale .

Tocmai această sarcină dublă a proletariatului este formulată prin rezoluția Internațională din 1896. Exact asta este, în principiile sale fundamentale, rezoluția reuniunii de vară a rusului

– 123 –

există în 1913. Sunt oameni cărora li se pare „contradictoriu” că această rezoluție din paragraful 4, recunoașterea dreptului la autodeterminare, la secesiune, parcă „oferă” maximum naționalismului (de fapt, în recunoașterea dreptului la autodeterminare). dintre toate națiunile există un maxim de democrație și un minim de naționalism), iar în paragraful 5 îi avertizează pe muncitori împotriva lozincilor naționaliste ale oricărei burghezii și cere unitatea și comasarea muncitorilor tuturor națiunilor în organizații proletare unite internațional . Dar numai mințile foarte plate pot vedea aici o „contradicție”, incapabilă de a înțelege, de exemplu, de ce unitatea și solidaritatea de clasă a proletariatului suedez și norvegian a câștigat atunci când muncitorii suedezi au apărut libertatea Norvegiei de a se separa într-un stat independent.

8. Karl Marx utopic și Rosa Luxemburg practică.

Declarând independența Poloniei o „utopie” și repetând-o deseori până la nebunie, Rosa Luxemburg exclamă ironic: de ce să nu cerem independența Irlandei?

Evident, „practicul” Rosa Luxembourg nu știe ce simțea K. Marx cu privire la problema independenței Irlandei. Merită să ne oprim aici pentru a arăta o analiză a cererii concrete de independență națională dintr-un punct de vedere cu adevărat marxist, și nu oportunist*).

Marx obișnuia să „pipăie dintele”, așa cum spunea el, cunoscuților săi socialiști, testându-le conștiința și convingerile. Făcând cunoștință cu Lopatin⁹⁸, Marx îi scrie lui Engels la 15 iulie 1870, o recenzie extrem de măgulitoare a tânărului socialist rus, dar adaugă:

„... Punct slab: Polonia. În acest punct, Lopatin vorbește exact în același mod ca un englez - să zicem, un chartist englez „al vechii școli – despre Irlanda”.

Marx pune la îndoială un socialist aparținând unei națiuni asupra căreia cu privire la atitudinea sa față de o națiune asupra căreia și dezvăluie imediat un defect comun comun socialiștilor națiunilor conducătoare (engleze și ruse): lipsa lor de înțelegere a obligațiilor lor socialiste față de națiunile asupra căreia, experiența prejudecăților adoptate de la burghezia „mare-putere” .

Este necesar să facem o rezervă înainte de a trece la declarațiile pozitive ale lui Marx despre Irlanda, că problema națională în

*) Toate citatele următoare sunt preluate din ediția în patru volume a corespondenței lui Marx cu Engels. Berlin 1913. Ed.

– 124 –

În general, Marx și Engels au fost strict critici, evaluându-i semnificația istorică convențională. Astfel, Engels i-a scris lui Marx la 23 mai 1851, că studiul istoriei îl conduce la concluzii pesimiste despre Polonia, că semnificația Poloniei este temporară, doar până la revoluția agrară din Rusia. Rolul polonezilor în istorie este „prostii îndrăznețe”. „Nici o clipă nu se poate presupune că Polonia, chiar și numai împotriva Rusiei, reprezintă cu succes progres sau are vreo semnificație istorică”. Există mai multe elemente de civilizație, educație, industrie și burghezie în Rusia decât în „Polonia adormită-nobilă”. „Ce înseamnă Varșovia și Cracovia împotriva Sankt Petersburgului, Moscovei, Odesei!” Engels nu crede în succesul revoltelor nobilii poloneze.

Dar toate aceste gânduri, în care există atât de mult geniu și perspicacitate, nu i-au împiedicat câtuși de puțin pe Engels și Marx, 12 ani mai târziu, când Rusia încă dormea și Polonia clocotea, să trateze mișcarea poloneză cu cel mai profund și mai înflăcărat simpatie.

În 1864, în timp ce compunea discursul Internaționalei, Marx ia scris lui Engels (4 noiembrie 1864) că naționalismul lui Mazzini trebuie să fie combatut. „Când o adresă vorbește despre politică internațională, eu vorbesc despre țări, nu despre naționalități, și expun Rusia și state nu mai puțin importante”, scrie Marx. În comparație cu „întrebarea muncitorilor”, semnificația subordonată a chestiunii naționale este fără îndoială pentru Marx. Dar teoria lui este la fel de departe de a ignora mișcările naționale precum este cerul de pe pământ.

Se apropie anul 1866. Marx îi scrie lui Engels despre „clica Proudhon” de la Paris, care „declară naționalități aiurea și îi atacă pe Bismarck¹⁰¹) și Garibaldi¹⁰²)”. Ca o polemică împotriva șovinismului, această tactică este utilă și de înțeles. Dar când credincioșii din Proudhon [i includ și pe bunii mei prieteni de aici, Lafargue¹⁰³) și Longuet¹⁰⁴)] cred că toată Europa poate și ar trebui să stea liniștită și liniștită pe spate, în timp ce domniile din Franța elimină sărăcia și ignoranța... atunci ei sunt ridicole (scrisoare din 7 iunie 1866).

„Ieri”, scrie Marx la 20 iunie 1866, „a avut loc o dezbatere în Consiliul Internaționalului despre războiul actual... Dezbaterile s-a redus, așa cum era de așteptat, la problema „naționalităților” și a noastră. atitudine față de ea... Reprezentanții „tinerei Franțe” (nemuncători) au prezentat punctul de vedere că fiecare naționalitate și națiune în sine sunt prejudecăți depășite. Stirnerianismul proudhonist ¹⁰⁵)... Întreaga lume trebuie să aștepte până când francezii sunt copti pentru o revoluție socială... -franceză, adică. într-o limbă de neînțeles pentru congregația 9/10

– 125 –

npya. Mai mult, am sugerat că Lafargue, fără să-și dea seama, pare să înțeleagă prin negarea naționalităților absorbția lor de către națiunea franceză exemplară.

Concluzia din toate aceste critici la adresa lui Marx este clară: clasa muncitoare poate, cel mai puțin, să-și creeze un fetiș din problema națională, deoarece dezvoltarea capitalismului nu trezește neapărat toate națiunile la viață independentă. Dar, odată ce au apărut mișcările naționale de masă, a le da deoparte, a refuza să susțină ceea ce este progresist în ele, înseamnă de fapt a ceda prejudecăților naționaliste, și anume: a recunoaște „propria” națiune ca „națiune model” (sau, să adăugăm în numele nostru, o națiune care are privilegiul exclusiv de pentru construirea statului) *).

Dar să revenim la întrebarea Irlandei.

Poziția lui Marx cu privire la această problemă este exprimată cel mai clar în următoarele pasaje din scrisorile sale:

„Am încercat să provoc o demonstrație a muncitorilor englezi în favoarea fenianismului 106) în toate modurile posibile... Anterior, am considerat imposibilă separarea Irlandei de Anglia. Acum consider că este inevitabil, chiar dacă după secesiune chestiunea a ajuns la federație. Acesta este ceea ce a scris Marx într-o scrisoare către Engels din 2 noiembrie 1867.

Într-o scrisoare din 30 noiembrie a aceluiași an, el a adăugat:

„Ce sfaturi ar trebui să le dăm muncitorilor britanici? După părerea mea, ei ar trebui să pună în evidență programul lor de Abrogare (ruptură; unire” (Irlanda cu Anglia, adică separarea Irlandei de Anglia) – „pe scurt, cererea din 1783, doar democratizată și adaptată modernului. Aceasta este - singura formă legală de eliberare a Irlandei și, prin urmare, singura care poate fi acceptată în programul Experienței Partidului Englez va arăta mai târziu dacă poate exista o simplă uniune personală durabilă între cele două țări...

„... Irlandezii au nevoie de următoarele:

„1. Autoguvernare și independență față de Anglia.

„2. Revoluția agrară...

Acordând o importanță extraordinară problemei Irlandei, Marx a citit rapoarte de o oră și jumătate pe acest subiect în Uniunea Muncitorilor Germani (scrisoare din 17 decembrie 1867).

*) Comparați și scrisoarea lui Marx către Engels din 3 iunie 1867... „Am aflat cu adevărată plăcere din corespondența de la Paris a The Times despre exclamațiile de tip holocaust ale parizienilor împotriva Rusiei”... H. Proudhon și micuța lui Clica doctrinară nu este aceeași cu poporul francez”.

Engels notează într-o scrisoare din 20 noiembrie 1868, „ura irlandezilor printre muncitorii englezi”, iar aproape un an mai târziu (24 octombrie 1869), revenind la acest subiect, scrie:

„Din Irlanda până în Rusia, il n'y a qu'un pas (doar un pas)... Se vede din exemplul istoriei irlandeze ce nenorocire .?. pentru popor, dacă a înrobii un alt popor. Toată răutatea engleză își are originea în țărâmul irlandez. Mai trebuie să studiez epoca kromwegiană de 10 ", dar în orice caz este cert pentru mine că lucrurile în Anglia ar fi luat o altă întorsătură dacă nu ar fi fost necesar să dominem Irlanda pe cale militară și să creez o nouă aristocrație.

Să remarcăm în trecere scrisoarea lui Marx către Engels din 18 august. 1869.

„La Posen, muncitorii polonezi au făcut o grevă victorioasă datorită ajutorului camarazilor lor din Berlin. Această luptă împotriva „domnului Capital” – chiar și în forma sa cea mai de jos, sub formă de grevă – va înlătura mai serios prejudecățile naționale decât declamațiile de pace din gura domnilor burghezii.

Politica lui Marx cu privire la problema irlandeză în Internațională este evidentă din următoarele:

La 18 noiembrie 1869, Marx îi scrie lui Engels că a ținut un discurs la ora 4 în Consiliul Internațional cu privire la problema atitudinii ministerului britanic față de amnistia irlandeză și a propus următoarea rezoluție:

Rezolvat

că, în răspunsul său la cererile irlandeze de eliberare a patrioților irlandezi, domnul Gladstone 108) jignește în mod deliberat națiunea irlandeză;

că el asociază amnistia politică cu condiții care sunt la fel de umilitoare pentru victimele unei guvernări proaste și pentru oamenii pe care îi reprezintă;

că Gladstone, legat de poziția sa oficială, a salutat public și solemn rebeliunea proprietarilor de sclavi americani, iar acum se obișnuiește să predice poporului irlandez doctrina ascultării pasionale;

că întreaga sa politică față de amnistia irlandeză este cea mai reală manifestare a acelei „politici de cucerire” prin care domnul Gladstone a răsturnat ministerul oponentilor săi, conservatorii;

că Consiliul General al Asociației Internaționale a Muncitorilor își exprimă admirația pentru cât de îndrăzneț, ferm și sublim cântă? poporul irlandez campania lor pentru amnistie;

ca această rezoluție să fie comunicată tuturor secțiunilor Asociației Internaționale a Muncitorilor și tuturor organizațiilor de muncitori asociate acestora din Europa și America.

La 10 decembrie 1869, Marx a scris că raportul său asupra chestiunii irlandeze către Consiliul Internațional va fi structurat după cum urmează:

„... În afara oricărei expresii „internaționale” și „umanitare” despre „dreptatea pentru Irlanda” – pentru aceasta, desigur, în Consiliul Internaționalului – interesul absolut direct al clasei muncitoare engleze cere ca ei să încalce acum. legăturile lor cu Irlanda. Aceasta este cea mai profundă convingere a mea, bazată pe motive pe care nu le pot dezvălui parțial muncitorilor englezi înșiși. Am crezut multă vreme că este posibil să răsturnăm regimul irlandez prin ascensiunea clasei muncitoare engleze. Am apărut întotdeauna această viziune în New York Tribune (un ziar american la care Marx a contribuit multă vreme). Un studiu mai profund al problemei m-a convins de contrariul. Clasa muncitoare engleză nu va face nimic până nu va scăpa de Irlanda... Reacția engleză din Anglia are rădăcinile în înrobirea Irlandei” (italice de Marx).

Până acum, cititorii ar trebui să fie destul de clari cu privire la politica lui Marx cu privire la problema irlandeză.

„Utopicul” Marx este atât de „nepractic” încât reprezintă secesiunea Irlandei, care s-a dovedit a fi nerealizată chiar și o jumătate de secol mai târziu.

Ce a cauzat această politică a lui Marx și nu a fost o greșeală?

La început, Marx a crezut că nu mișcarea națională a națiunii asuprite, ci mișcarea muncitorilor din națiunea opresoare va elibera Irlanda. Marx nu face absolut deloc mișcările naționale, știind că numai victoria clasei muncitoare poate aduce emanciparea completă a tuturor naționalităților. Luați în considerare în prealabil toate corelațiile posibile dintre mișcările de eliberare burgheză a națiunilor asuprite și mișcarea de eliberare a proletarului în rândul asupritorului. națiune (tocmai problema care face problema națională atât de dificilă în Rusia contemporană) este un lucru imposibil.

Dar împrejurările s-au dezvoltat în așa fel încât clasa muncitoare engleză a căzut destul de mult sub influența liberalilor, devenindu-le coada, decapitându-se cu o politică liberală a muncii. Mișcarea de eliberare burgheză din Irlanda s-a intensificat și a căpătat forme revoluționare. Marx își reconsideră punctul de vedere și o corectează. „O nenorocire pentru un popor dacă înrobește un alt popor”. Clasa muncitoare din Anglia nu se va elibera până când Irlanda nu va fi eliberată de opresiunea engleză. Reacția din Anglia este întărită și alimentată de înrobirea Irlandei (cum reacția din Rusia este hrănită de înrobirea mai multor națiuni!).

– 128 –

Iar Marx, promițând în Internațională o rezoluție de simpatie pentru „națiunea irlandeză”, pentru „poporul irlandez” (înțeleptul L. Vl. l-ar fi certat probabil pe bietul Marx că a uitat lupta de clasă!), propovăduiește despărțirea Irlandei. din Anglia, „cel puțin după despărțire și a venit la federație.

Care sunt premisele teoretice ale acestei concluzii a lui Marx? În Anglia, în general, revoluția burgheză s-a încheiat cu mult timp în urmă. Dar în Irlanda operațiunea nu sa încheiat; este finalizat abia acum, o jumătate de secol mai târziu, de reformele liberalilor englezi. Dacă capitalismul din Anglia ar fi fost răsturnat la fel de repede pe cât se aștepta Marx la început, atunci nu ar mai fi loc pentru o mișcare naționalistă burghezo-democrată în Irlanda. Dar odată ce a apărut, Marx îi sfătuiește pe muncitorii britanici să o susțină, să-i dea un impuls revoluționar, să-l împingă până la oase în interesul libertății lor.

Legăturile economice ale Irlandei cu Anglia în anii 1960 erau, desigur, chiar mai strânse decât legăturile Rusiei cu Polonia, Ucraina etc. imensa putere colonială a Angliei) au fost vizibile. Fiind un dușman de principiu al federalismului, Marx permite în acest caz și federația *), cu condiția ca eliberarea Irlandei să aibă loc nu prin mijloace reformiste, ci prin mijloace revoluționare, în virtutea mișcării maselor de oameni din Irlanda, susținută de clasa muncitoare a Angliei. Nu poate exista nicio îndoială că numai o astfel de soluție la problema istorică ar fi cea mai favorabilă intereselor proletariatului și vitezei dezvoltării sociale.

S-a dovedit altfel. Atât poporul irlandez, cât și proletariatul englez s-au dovedit slabi. Abia acum se rezolvă târgurile mizerabile ale liberalilor englezi cu burghezia irlandeză (exemplul Ulster 110) arată cât de strânsă este problema irlandeză prin reforma agrară (cu răscumpărare) și autonomie (încă nu a fost introdusă). Ce? Rezultă din

*) De altfel, nu este greu de înțeles de ce, sub dreptul la „autodeterminare”, națiunile nu pot, cu social-democrației. punct de vedere, să nu înțeleagă nici federația, nici autonomia (deși, abstract vorbind, ambele se încadrează în „autodeterminare”). Dreptul la o federație este un nonsens în general, pentru că federația este un tratat bilateral. În general, marxiștii nu pot pune în programul lor apărarea federalismului, nu este nimic de spus despre asta. În ceea ce privește autonomia, marxiștii nu apără „dreptul la autonomie”, ci autonomia însăși, ca principiu general universal al unui stat democratic cu o compoziție națională diversă, cu o diferență accentuată în condiții geografice și de altă natură. Prin urmare, a recunoaște „dreptul națiunilor la autonomie” ar fi la fel de lipsit de sens ca și „dreptul națiunilor la federație”.

– 129 –

că Marx și Engels erau „utopisti”, că au făcut revendicări naționale „imposibile”, că au cedat influenței naționaliștilor irlandezi, mic-burghezului (caracterul mic-burghez al mișcării „Fenian” este fără îndoială) etc. .?

Nu. Marx și Engels au urmat și o politică proletariană consecventă în problema irlandeză, care a educat cu adevărat masele în spiritul democrației și socialismului. Doar această politică a fost capabilă să salveze atât Irlanda, cât și Anglia de o jumătate de secol de amânare a transformărilor necesare și de a le mutila de către liberali de dragul reacției.

Politica lui Marx și Engels cu privire la problema irlandeză a oferit cel mai mare exemplu al modului în care proletariatul națiunilor opresoare ar trebui să privească mișcările naționale, care și-a păstrat enorma semnificație practică până astăzi; – a dat un avertisment împotriva „grabei servile” cu care filistenii din toate țările, culorile și limbile se grăbesc să recunoască drept „utopică” schimbarea granițelor statelor create de violența și privilegiile proprietarilor de pământ și ale burgheziei din o singură națiune.

Dacă proletariatul irlandez și englez nu ar accepta politicile lui Marx, dacă nu și-ar pune ca slogan secesiunea Irlandei, acesta ar fi cel mai rău oportunism din partea lor, uitarea sarcinilor democratului și socialist, concesiune către Reacția engleză și burghezia.

9. Programul din 1903 și lichidatorii săi.

Procesul-verbal al congresului din 1903, care a adoptat programul marxiștilor ruși, a devenit cea mai mare raritate, iar marea majoritate a liderilor contemporani ai mișcării muncitoare nu sunt familiarizați cu motivele punctelor individuale ale programului (toate cu atât mai mult cu cât departe de toată literatura referitoare la aceasta se bucură de avantajele legalității...). De aceea, este necesar să ne oprim asupra analizei chestiunii care ne interesează la congresul din 1903.

În primul rând, să remarcăm că, oricât de slab ar fi social-democratul rus literatura referitoare la „dreptul națiunilor la autodeterminare”, dar din aceasta reiese destul de clar că acest drept a fost întotdeauna înțeles în sensul dreptului la secesiune. G.g. Semkovskii, Lieberman și Orkevici, care se îndoiesc de acest lucru, declarând § 9 „la jumătate de lungime” etc., vorbesc despre „obscuritate” doar din extremă ignoranță sau neglijență. În 1902, la Zaria, Plehanov, apărând „dreptul la autodeterminare” într-un proiect de program, scria că această cerere, deși nu este obligatorie pentru democrații burghezi, „este obligatorie pentru social-democrați”.

P. Levin. Sobr. lucrări, vol. XIX. 9

130 -

„Dacă am uitat de psm sau nu am îndrăznit să-l expunem”, a scris Plehanov, „de teamă să nu afectăm prejudecățile naționale ale contemporanilor noștri din marele trib rus, atunci în gura noastră ar deveni o minciună rușinoasă... strigătul...: „muncitori din toate țările, uniți-vă!”

Aceasta este o caracterizare foarte bine îndreptată a argumentului principal pentru punctul luat în considerare, atât de bine îndreptată încât nu degeaba a fost evitată timid și este evitată de criticii de „rudenie fără amintire” ai programului nostru. Respingerea acestui punct, indiferent de motivele folosite pentru a-l încadra, înseamnă de fapt o concesie „rușinoasă” față de marele naționalism rus. De ce marele rus când se spune despre dreptul tuturor națiunilor la autodeterminare? Pentru că vorbim despre despărțirea de Marii Ruși. Interesul unirii proletarilor, interesul solidarității lor de clasă,

necesită recunoașterea dreptului națiunilor la secesiune. - asta a recunoscut Plehanov în cuvintele citate acum 14 ani; gândindu-mă la asta, oportuniștii noștri nu ar spune: „probabil atâtea prostii despre autodeterminare.

La congresul din 1903, unde a fost aprobat acest proiect de program apărut de Plehanov, munca principală a fost concentrată în comitetul de program. Protocoalele ei, din păcate, nu au fost păstrate. Și anume, în acest punct ar prezenta un interes deosebit, deoarece doar în comisie reprezentanții social-democraților polonezi, Varșavsky 1P) și Ganetsky 112), au încercat să-și apere punctele de vedere și să conteste „recunoașterea dreptului la autodeterminare-. Cititorul care ar dori să compare argumentele lor (expuse în discursul lui Varshavsky și în declarația lui și a lui Gapetsky, pp. 134-13b și 388-390 din procesul-verbal) cu argumentele Rosei Luxemburg din articolul ei polonez analizat de noi, ar vezi identitatea completă a acestor argumente.

Cum a reacționat Comitetul de Program al celui de-al Doilea Congres la aceste argumente, în care Plehanov a vorbit mai ales împotriva marxiștilor polonezi? II și de aceste argumente s-a răs crunt! Absurditatea propunerii adresate marxiștilor ruși de a renunța la recunoașterea dreptului la autodeterminare a națiunilor a fost arătată atât de clar și grafic, încât marxistii polonezi nici nu au îndrăznit să-și repete argumentele la ședința plenară a congresului!! Ei au părăsit congresul, convinși de lipsa de speranță a poziției lor în fața celei mai înalte adunări a marxiștilor, atât marele rus, cât și evrei, și georgieni și armeni.

Acest episod istoric este, desigur, foarte important pentru oricine este serios interesat de programul său. Distrugerea completă a argumentelor marxiștilor polonezi în Comitetul de Program al Congresului și refuzul lor de a încerca să-și apere punctele de vedere la o ședință a Congresului este un fapt extrem de semnificativ. Rosa Luxembourg, fără să știe, „modest” a tăcut despre acest lucru în articolul ei din 1908 -

131

Era deja prea neplăcut, se pare, să-mi amintesc de congres! Ea a tăcut cu privire la propunerea ridicol de nereușită de a „corecta” § 9 al programului, care a fost făcută de Varshavsky și Ganecki, în numele tuturor marxiștilor polonezi, în 1903 și pe care nici Rosa Luxembourg, nici alți polonezi s.-d.

II) Dacă Rosa Luxembourg, ascunzându-și înfrângerea din 1903, a tăcut despre aceste fapte, atunci cei interesați de istoria partidului lor vor avea grijă să afle aceste fapte și să se gândească la semnificația lor.

„... Propunem”, au scris prietenii Rosei Luxemburg la congresul din 1903, părăsindu-l, „să dăm următoarea formulare celui de-al șaptelea (acum al 9-lea) punct din proiectul de program: § 7. Instituții care garantează libertatea deplină a culturii. dezvoltare pentru toate națiunile, aparținând statului” (p. 390 din protocoale).

Deci, marxiștii polonezi de la acea vreme au ieșit cu opinii asupra chestiunii naționale atât de vagi, încât în loc de autodeterminare nu au oferit, de fapt, decât un pseudonim pentru notoria „autonomie cultural-națională”.

Sună aproape de necrezut, dar este, din păcate, un fapt. La congres propriu-zis, deși au fost 5 bundiști cu 5 voturi și 3 caucazieni cu 6 voturi, fără a număra votul consultativ al lui Kostrov 113), nu s-a găsit niciun vot pentru eliminarea clauzei de autodeterminare. 3 voturi au fost în favoarea adăugării „autonomiei cultural-naționale” în acest punct (pentru formula Goldblat: „crearea de instituții care să garanteze națiunilor libertatea deplină de dezvoltare culturală”) și patru voturi pentru formula Lieber 114) („dreptul lor la libertatea de lor – națiunile – dezvoltarea culturală”).

Acum că a apărut un partid liberal rus, partidul K.-Democrat, știm că în programul său autodeterminarea politică a națiunilor a fost înlocuită cu „autodeterminarea culturală”. Prietenii polonezi ai Rozei Luxemburg, așadar, „luptând” cu naționalismul PPS, au făcut-o cu atât de mult succes încât și-au propus înlocuirea programului marxist cu un program liberal! Și în același timp ne-au acuzat programul de oportunism - este de mirare că în Comitetul de Program al Congresului al II-lea această acuzație s-a întâlnit doar cu râs!

În ce sens au dat cu piciorul la „autodeterminare” delegații Congresului II, dintre care, după cum am văzut, nu s-a găsit niciunul împotriva „autodeterminării națiunilor”?

Acest lucru este evidențiat de următoarele trei extrase din protocoale:

9*

– 132 –

„■Martynov 115) constată că cuvântului „autodeterminare” nu i se poate da o interpretare largă; înseamnă doar dreptul națiunii de a se despărți într-o entitate politică separată și în niciun caz autoguvernare regională” (p. 171). Martynov a fost membru al comitetului de program, în care argumentele prietenilor Rosei Luxemburg au fost infirmate și ridiculizate. După părerile sale, Martynov era atunci un economist, un oponent înflăcărat al Iskra și, dacă și-ar fi exprimat o opinie care nu era împărtășită de majoritatea comisiei de program, ar fi fost, desigur, respins.

Goldblat, membru al Bund-ului, a fost primul care a luat cuvântul când, după lucrările comisiei, s-a discutat în cadrul congresului § 7 (acum 9) din program.

„Împotriva „dreptului la autodeterminare”, a spus Goldblat, nimic nu poate fi obiectat. În cazul în care vreo națiune luptă pentru autonomie, nu i se poate rezista. Dacă Polonia nu dorește să încheie o căsătorie legală cu Rusia, atunci nu vă amestecați, așa cum a spus tovarășul. Plehanov. Sunt de acord cu această opinie în aceste limite” (pp. 175-176).

Plehanov nu a luat cuvântul la ședința completă a congresului pe acest punct. Goldblat se referă la cuvintele lui Plehanov din comisia de program, unde „dreptul la autodeterminare” a fost explicat în detaliu și popular în sensul dreptului la secesiune. Lieber, care a vorbit după Goldblat, a remarcat:

„Desigur, dacă orice naționalitate nu poate trăi în granițele Rusiei, atunci partidul nu va interveni în aceasta” (p. 176).

Cititorul vede că la cel de-al 2-lea Congres al Partidului, care a adoptat programul, nu au existat două opinii cu privire la întrebarea că autodeterminarea însemna „doar” dreptul la secesiune. Chiar și bundiștii și-au asimilat atunci acest adevăr și numai în timpul nostru trist al contrarevoluției în desfășurare și a tot felul de „abnegații” au fost oameni îndrăzneți în ignoranța lor care au declarat programul „obscur”. Dar, înainte de a le dedica timp acestor triști „și social-democrați”, să punem capăt atitudinii față de programul polonezilor.

Au venit la al doilea congres (1903) cu o declarație despre necesitatea și urgența unificării. Au părăsit însă congresul, după „eșecuri” în comisia de program, iar ultimul lor cuvânt a fost o declarație scrisă tipărită în procesul-verbal al congresului și care conținea propunerea de mai sus de înlocuire a autodeterminării cu autonomie cultural-națională.

În 1906, marxiștii polonezi s-au alăturat partidului și nici o singură dată după aderarea la acesta (nici la congresul din 1907, nici la conferințele din 1907 și 1908, nici la plenul din 1910) nu au contribuit cu o singură propunere de modificare. § 9 din programul rus!!

– 133 –

Este un fapt.

Și acest fapt dovedește clar, contrar tot felului de fraze și asigurări, că prietenii Rosei Luxemburg au considerat discuția din comisia de program a celui de-al 2-lea Congres și decizia acestui congres exhaustivă, că și-au recunoscut în tăcere greșeala și au corectat-o atunci când au intrat în partid în 1906. , după ce au părăsit congresul în 1903, fără a încerca vreodată să pună problema revizuirii § 9 din program de către partid.

Sub semnătura ei a apărut un articol de Rosa Luxembourg în 1908 - bineînțeles, nicio persoană nu i-a trecut niciodată prin minte să refuze dreptul scriitorilor de partid de a critica programul - și după acest articol, de asemenea, nici o singură instituție oficială a marxiștilor polonezi. a pus problema revizuirii § 9- go.

Prin urmare, Troțki face cu adevărat un deserviciu unor admiratori ai Rosei Luxemburg când, în numele editorilor cărții Borba 116, scrie în Ya 2 (martie 1914):

„...Marxiștii polonezi consideră că „dreptul la autodeterminare națională” este complet lipsit de conținut politic și trebuie scos din program” (p. 25).

Când în 1903 reprezentanții marxiștilor polonezi s-au retras din Congresul al II-lea din cauza dreptului la autodeterminare, atunci Troțki a putut spune că ei considerau acest drept lipsit de conținut și de scos din program.

II „După aceasta, marxiștii polonezi au intrat în partidul care avea un astfel de program și nu au făcut niciodată o propunere de revizuire*).

Iată-l pe Bundistul Libman:

Când social-democrația rusă”, scrie acest domn, „în urmă cu 15 ani în programul său a prezentat o clauză privind dreptul fiecărei naționalități la „autodeterminare”, toată lumea (!!) s-a întrebat: ce anume face acest lucru la modă (!! !!) înseamnă expresia? Nu a existat niciun răspuns la aceasta (II). Cuvântul acesta a rămas (!!) înconjurat de ceață. De fapt, la vremea aceea era greu să risipiți această ceață. Nu a sosit încă timpul ca acest punct să se concretizeze, spuneau ei atunci, să rămână acum în ceață (II), iar viața însăși va arăta ce conținut să pună în acest punct.

*) Ni se spune (II17) că la conferința din vara 1913 a marxiștilor ruși, marxiștii polonezi au participat doar cu un vot consultativ și la chestiunea dreptului la autodeterminare (la secesiune; nu au votat deloc, vorbind împotriva unui astfel de drept în general. Desigur, aveau dreptul deplin de a acționa în acest fel și de a agita ca înainte în Polonia împotriva secesiunii. „eliminarea din program” din secțiunea 9.

– 134 –

Nu e adevărat cât de magnific este acest „băiat fără pantaloni”, batjocorind programul petrecerii?

De ce batjocorește?

Doar pentru că este un total ignorant, care nu a studiat nimic, nici măcar nu a citit istoria Partidului, ci pur și simplu a intrat în mediul lichidaționist, unde este „acceptat” să meargă dezbrăcați pe problema Partidului și a apartenenței la Partid. .

Lucrătorul lui Pomyalovsky se laudă cu felul în care „scuipă într-o cadă de varză”. G.g. bundiștii au mers înainte. Îi eliberează pe Liebman pentru ca acești domni să scuipe public în propria lor cadă. Că a existat un fel de decizie a unui congres internațional, că la congresul propriului partid, doi reprezentanți ai propriului Bund au descoperit (care erau criticii „severi” și inamicii decisivi ai Iskra?!) capacitatea deplină de a înțelege sensul de „autodeterminare” și chiar de acord cu ea, care este problema cu toate acestea, de exemplu. Liebman? Nu ar fi mai ușor să lichidăm Partidul dacă „publiciștii Partidului” (nu glumiți!) tratează istoria și programul Partidului ca pe o burghezie?

Iată al doilea „băiat fără pantaloni”, domnul Iorkevich din Dzvin. Domnul Iorkevici a avut probabil în mână procesul-verbal al Congresului al II-lea, pentru că citează cuvintele lui Plehanov, reproduse de

Goldblat, și dezvăluie o cunoaștere a faptului că autodeterminarea nu poate însemna decât dreptul la secesiune. Dar acest lucru nu-l împiedică să răspândească în rândul micii burghezii ucrainene calomnia asupra marxiștilor ruși, că ei reprezintă „integritatea statului” (1913, nr. 7-8, p. 83 etc.) a Rusiei. Desigur, nu există o cale mai bună decât această calomnie pentru a înstrăina democrația ucraineană de Marele oraș rusec. Yurkevichi nu a putut veni. Și o astfel de înstrăinare se află pe linia întregii politici a grupului literar Dzvină, care pledează pentru separarea muncitorilor ucraineni într-o organizație națională specială *)!

Grupul de mic-burghezi naționaliști care despart proletariatul – tocmai acesta este rolul obiectiv al dzvinului – este, desigur, destul de potrivit pentru răspândirea confuziei fără Dumnezeu asupra chestiunii naționale. Este de la sine înțeles că dl. Yurkeviches și Liebman, care sunt „teribil” jigniți atunci când sunt numiți „aproiați de Partid” - nu au spus niciun cuvânt, literalmente nici un cuvânt, despre modul în care ar dori să rezolve problema dreptului la secesiune în program?

Iată al treilea și principalul „băiat fără pantaloni”, domnul Semkovski, care, pe paginile ziarului lichidaționist înaintea Marelui Rus

*) A se vedea în special prefața domnului Yurkevich la cartea domnului Levinsky: „Paris Development of Ukrainian Robotic Movement in Galicia”, Kiev, 1914.

135-

public „zdrobește” § 9 din programul π în același timp declară că „din anumite motive nu împărtășește propunerile” pentru excluderea acestui alineat!!

Incredibil, de fapt.

În august 1912, conferința lichidatorilor a ridicat oficial problema națională. Timp de un an și jumătate, nici măcar un articol, cu excepția domnului Semkovsky, despre problema § 9. Iar în acest articol, autorul respinge programul, „prin împărțirea în funcție de unele (boală secretă, sau ce?) Considerații” propuneri de corectare!! Putem garanta că nu este ușor să găsim exemple de astfel de oportunism și blasfemie în întreaga lume decât de oportunism, renunțare la Partid, lichidare a acestuia.

Care sunt argumentele lui Semkovsky, este suficient să arătăm un exemplu:

Ce să facă, scrie op, dacă proletariatul polonez vrea să ducă o luptă comună împotriva întregului proletariat rus în cadrul unui singur stat, iar clasele reacționare ale societății poloneze, dimpotrivă, vor să separe Polonia de Rusia și să colecteze o majoritate de voturi la un referendum (studiu general al populației) în favoarea concluziei: ar trebui noi, social-democrații ruși, să votăm în parlamentul central împreună cu camarazii noștri polonezi împotriva secesiunii sau pentru a nu încălca „dreptul la autodeterminare”, secesiune? („P. R. G.” 71).

De aici rezultă clar că domnul Semkovski nici măcar nu înțelege despre ce vorbește, nu credea că dreptul la secesiune presupune soluționarea problemei tocmai nu de către parlamentul central, ci doar de către parlament (Sejm, referendum). , etc.) din regiunea secesivă.

Nedumerirea copilărească a „cum să fii”, dacă într-o democrație majoritatea este pentru reacție, ascunde problema politicii reale, reale, vii, când atât Purishkevich, cât și Kokoshkini consideră că chiar și ideea de secesiune este criminală! Probabil ca proletarii din întreaga Rusie trebuie să lupte azi nu împotriva Purinkevichilor și Kokoshkinilor, ci, ocolindu-i, împotriva claselor reactionare ale Poloniei!!

Și în organul lichidatorilor sunt scrise prostii similare incredibile, în care domnul L. Martov este unul dintre liderii ideologici. Același L. Martov care a întocmit programul și l-a realizat în 1903, care a scris ulterior în apărarea libertății de secesiune. L. Martov argumentează acum, aparent, conform regulii:

Nu este nevoie de inteligent

O trimiți pe Reada,

Și voi arunca o privire.

Îl trimite pe Read-Semkovsky și permite în ziarul cotidian, în fața unor noi straturi de cititori care nu cunosc programul nostru, să-l deformeze și să-l încurce la nesfârșit!

– 136 –

Da, da, lichidaționismul a mers departe – de la apartenența la partid la foarte mulți foști social-democrați proeminenți. nu a mai rămas nici o urmă.

Rosa Luxemburg, desigur, nu poate fi echivalată cu Liebman, Orkeviches, Semkovsky, dar faptul că tocmai astfel de oameni s-au apucat de această eroare demonstrează cu o claritate deosebită în ce fel de oportunism a căzut.

10. Concluzie.

Să rezumam.

Din punctul de vedere al teoriei marxismului în general, problema dreptului la autodeterminare nu prezintă dificultăți. Nu se poate pune problema serioasă nici de a contesta decizia de la Londra din 1896, nici că autodeterminarea înseamnă doar dreptul la secesiune, sau că formarea de state naționale independente este tendința tuturor revoluțiilor burghezo-democratice.

Într-o anumită măsură, dificultatea este creată de faptul că în Rusia proletariatul națiunilor asuprite și proletariatul națiunii opresoare luptă și trebuie să lupte cot la cot. A apăra unitatea luptei de clasă a proletariatului pentru socialism, a respinge toate influențele burgheze și a sutei negre ale naționalismului – aceasta este sarcina.

Între națiunile asuprite, separarea proletariatului într-un partid independent duce uneori la o luptă atât de acerbă împotriva naționalismului națiunii date, încât perspectiva este distorsionată și naționalismul națiunii opresoare este uitat.

Dar o astfel de perversiune a perspectivei este posibilă doar pentru o perioadă scurtă de timp. Experiența luptei comune a proletarilor din diferite națiuni arată prea clar că trebuie să punem întrebări politice nu din „Cracovia”, ci din punct de vedere integral rusesc. Și politica integrală rusească este dominată de purishkeviches și kokoshkins. Ideile lor domnesc suprem, persecutarea străinilor pentru „separatism”, căci ideea de secesiune este propovăduită și condusă în Duma, în școli, în biserici, în barăci, în sute și mii de ziare. Această mare otrăvă rusă a naționalismului otrăvește întreaga atmosferă politică rusă. Nenorocirea unui popor care înrobește alte popoare întărește reacția în toată Rusia. Reminiscențele anilor 1849 și 1863 constituie o tradiție politică vie, care, dacă nu se produc furtuni de foarte mare amploare, amenință să împiedice orice mișcare democratică și mai ales social-democrată pentru multe decenii viitoare.

Nu poate exista nicio îndoială că, oricât de firesc ar părea uneori punctul de vedere al anumitor marxiști ai națiunilor asuprite (a căror „ghinion” constă uneori în orbirea maselor populației cu ideea

– 137 –

„eliberarea sa” națională), de fapt, conform echilibrului obiectiv al forțelor de clasă din Rusia, refuzul de a apăra dreptul la autodeterminare echivalează cu cel mai rău oportunism, infectarea proletariatului cu ideile Kokoshkinilor. Și aceste idei sunt, în esență, ideile și politicile Purishkeviches.

Prin urmare, dacă punctul de vedere al Rozei Luxemburg ar putea fi justificat la început ca o îngustime specific poloneză, „krakswiană” *), atunci în prezent, când naționalismul s-a intensificat peste tot și, mai ales, naționalismul guvernamental, marele rus, când conduce politica, o astfel de îngustime devine de neiertat. De fapt, este agățat de oportuniștii tuturor națiunilor, care au nevoie de ideea de „furtuni” și „salturi”, care recunosc revoluția burghezo-democratică ca finalizată, care sunt atrași de liberalismul Kokoshkins.

Marele naționalism rus, ca orice alt naționalism, va trece prin diferite faze, în funcție de dominația unei clase sau alteia într-o țară burgheză. Până în 1905 am cunoscut aproape doar reacționari naționali. După revoluție, la noi s-au născut nali/ilnal-liberali.

De fapt, atât Octobriștii, cât și Cadeții (Kokoshkin), tovarăși. întreaga burghezie modernă.

Și atunci nașterea Marilor Național Democrați Ruși este inevitabilă. Unul dintre fondatorii partidului „socialist al poporului”, domnul Peshekhonov, a exprimat deja acest punct de vedere atunci când a cerut (în numărul din august al Russkoye Bogatstvo din 1906) să fie atent cu privire la prejudecățile naționaliste ale mujicului. Oricât de mult îi defăimează pe bolșevici, că „idealizăm” mujik, noi întotdeauna am distins cu strictețe și vom continua să deosebim rațiunea mujică de

prejudecățile mujik, democrația mujik împotriva Purishkevici și dorința mujik de a se împăca cu preotul și proprietarul pământului.

Democrația proletariană trebuie să țină seama și acum de naționalismul marilor țărani ruși (nu în sensul concesiilor, ci în sensul luptei) și probabil că va lua în calcul destul de mult timp**). Trezire

*) Nu este greu de înțeles că recunoașterea de către marxiști a întregii Rusii, și mai ales de către Marii Ruși, a dreptului națiunilor de a se seceda nu exclude câtuși de puțin agitația împotriva secesiunii de către marxisti a cutare sau cutare. națiunea asuprită, la fel cum recunoașterea dreptului la divorț nu exclude agitația în cutare sau cutare cauză împotriva divorțului. Credem, așadar, că numărul marxiștilor polonezi va crește inevitabil, iar aceștia vor râde de „contradicția” inexistentă acum „încălzită” de Semkovski și Troțki.

**) Ar fi interesant de urmărit cum, de exemplu, naționalismul în Polonia se schimbă, trecând de la nobili la burghez și apoi la țărănesc. Ludwig Bernhardt în cartea sa „Das polnische Gemeinwesen in preus-

138 -

naționalismul în națiunile asuprite, care a avut un efect atât de puternic după 1905 (să ne amintim, de exemplu, un grup de „autonomiști-federaliști” 118) în Prima Duma, creșterea mișcării ucrainene, a mișcării musulmane etc.), va provoca inevitabil întărirea naționalismului Marii mici burghezii ruse în orașe și la sate. Cu cât evoluează mai lentă transformarea democratică a Rusiei, cu atât mai încăpățânată, mai crudă și mai amară va fi persecuția națională și cearta burgheziei diferitelor națiuni. Caracterul reacționar deosebit al purișchevicilor ruși va da, în același timp, naștere (și intensifica) aspirații „separatiste” în rândul anumitor națiuni asuprite, bucurându-se uneori de o libertate mult mai mare în statele vecine.

Această stare de fapt pune proletariatului rus o sarcină dublă, sau mai degrabă dublă: să lupte împotriva întregului naționalism și, mai ales, împotriva marelui naționalism rus; recunoașterea nu numai a egalității complete a tuturor națiunilor în general, ci și a egalității în ceea ce privește construirea statului, adică dreptul națiunilor la autodeterminare, la secesiune; - și odată cu aceasta, și tocmai în interesul unei lupte reușite împotriva tuturor tipurilor de naționalism al tuturor națiunilor, susținând unitatea luptei proletare și a organizațiilor proletare, cea mai strânsă contopire a acestora într-o comunitate internațională, contrar aspirațiilor burgheze pentru izolare.

Egalitatea totală a națiunilor; dreptul la autodeterminare al națiunilor; fuziunea lucrătorilor tuturor națiunilor – acest program național este predat muncitorilor de marxism, de experiența lumii întregi și de experiența Rusiei.

Articolul era deja dactilografiat când am primit Nr. 3 din R. Nostru Gaz., unde -r. Vl. Kossovsky scrie despre recunoașterea dreptului la autodeterminare pentru toate națiunile: „Fiind transferat mecanic din

rezoluția 119) a Primului Congres al Partidului (1898), care, la rândul său, a împrumutat-o din deciziile congreselor socialiste internaționale. , ea, după cum se vede din dezbateri, a fost înțeleasă de congresul din 1903 în același sens pe care l-a investit Internaționala socialistă: în sensul autodeterminării politice, t.-s. autodeterminarea națiunilor în direcția independenței politice. Astfel, formula pentru

sischen Staat "(„Polezii în Prusia "; există o traducere în limba rusă), din punctul de vedere al germanului Koksshkin, el descrie un fenomen extrem de caracteristic: formarea unui fel de „republică țărănească” a polonezilor din Germania sub forma adunării strânse a tot felul de cooperative și alte uniuni ale țăranilor polonezi în lupta pentru naționalitate, la religie, pentru pământul „polonez”. Opresiunea germană i-a adunat pe polonezi, i-a izolat, trezind naționalismul mai întâi al nobilității, apoi al burgheziei și în cele din urmă al maselor țărănești (mai ales după campania germanilor împotriva limbii polone în școli care a început în 1873). Lucrurile se îndreaptă în acest sens atât în Rusia, cât și în relație nu numai cu Polonia.

– 139 –

autodeterminarea națională, care denotă dreptul la izolare teritorială, nu privește deloc problema modului de reglementare a relațiilor naționale în cadrul unui anumit organism de stat pentru naționalitățile care nu pot sau nu doresc să părăsească statul existent.

Din aceasta se vede că domnul Vl. Kossovsky a avut în mâini procesul-verbal al celui de-al Doilea Congres din 1903 și cunoaște perfect sensul real (și singurul) al conceptului de autodeterminare. Comparați cu acesta faptul că redacția ziarului bundist Tsaiit îl publică pe domnul Libman pentru a bate joc de program și a-l declara obscur!! Tradiții ciudate de „Petrecere” în oraș. Bundiștii... De ce anunță Kossovsky adoptarea autodeterminării de către congres ca un transfer mecanic, „Allah știe”. Sunt oameni care „vreau să obiecteze”, dar ce, cum, de ce, vachsm, acest lucru nu le este dat.

„Iluminismul”, АíАí 4-(>,

aprilie - iunie 1914, semnat de V. Ilyin.

Nota „Nota editorului” la „Apelul către muncitorii ucraineni” a lui Oksen Lola 12°).

Ne face plăcere să tipărim apelul tovarășului nostru, marxist ucrainean, către muncitorii ucraineni conștienți de clasă. Unitate fără distincție de națiuni – acest strigăt este deosebit de urgent acum în Rusia. Bieții consilieri ai muncitorilor, intelectualii mici-burghezi din Dzvin, încearcă din răspuțeri să-i abate pe social-democrații ucraineni. muncitori din Marii Ruși. „Dzvin” face munca filistenilor naționaliști.

Și vom face munca muncitorilor internaționali: să unim, să unim, să unim muncitorii tuturor națiunilor pentru o singură muncă comună.

Trăiască alianța strânsă frățească a muncitorilor Ucrainei, Marelui Rus și a tuturor celorlalte națiuni ale Rusiei!

„Adevărul muncii” J\i 28,

29 iunie 1914 i.,

fara semnatura autop.

Partea a II-a

DUPA RAZBOI

1914

Despre mândria națională a marilor ruși.

Cât de mult vorbesc, vorbesc, strigă acum despre naționalitate, despre patrie! Miniștrii liberali și radicali ai Angliei, abisul publiciștilor „avansați” ai Franței (care s-au dovedit a fi deplin de acord cu publiciștii reacției), nenumăratele de publiciști de stat, kadeți și progresiști (până la și inclusiv unii populiști și „marxisti”) ai Rusiei – toate în mii de feluri cântă libertatea și independența „patriei”, măreția principiului independenței naționale. Este imposibil de deslușit unde se termină aici lauda venală a călăului Nikolai Romanov sau a torționarilor negrilor și a locuitorilor Indiei, unde începe negustorul de rând, din prostie sau din lipsă de spinare, mergând cu fluxul. Da, este important să înțelegeți asta. În fața noastră se află un curent ideologic foarte larg și foarte profund, ale cărui rădăcini sunt foarte strâns legate de interesele proprietarilor de pământ și ale capitaliștilor națiunilor mari puteri. Zeci și sute de milioane sunt cheltuite pe an pentru propaganda ideilor benefice acestor clase: o moară considerabilă, care trage apă de pretutindeni, de la șovinul convins Menșikov la șovini din oportunism sau din lipsă de spinare – Plehanov și Maslov 121), Rubapovicism. 122) și Smirnov 123), Kropotkin t) și Burtsev 12i).

Să încercăm și noi, mari social-democrați ruși, să ne stabilim atitudinea față de această tendință ideologică. Ar fi indecent pentru noi, reprezentanți ai națiunii mari puteri din extremul est al Europei și o bună parte a Asiei, să uităm de importanța enormă a problemei naționale; - mai ales într-o astfel de țară, care se numește pe bună dreptate „închisoarea popoarelor::; - într-un moment în care tocmai în Orientul îndepărtat al Europei și în Asia, capitalismul trezește la viață și conștiință o serie întreagă de națiuni „noi”, mari și mici; - într-un moment în care monarhia țaristă a pus sub arme milioane de mari ruși și „străini” pentru a „rezolva” o serie de probleme naționale, în concordanță cu interesele

– 144 –

sfatul nobilimii unite și al Gucicovilor cu Krestovnikov 12n, Dolgorukov 127), Kutler Rodichev 129).

Ne este străin un sentiment de mândrie națională, marii proletari ruși conștienți de clasă? Desigur că nu! Ne iubim limba și patria noastră,

lucrăm mai ales pentru a-și ridica masele muncitoare (adică 9/10 din populație) la viața conștientă a democrațiilor și socialiștilor. Este foarte dureros pentru noi să vedem și să simțim la ce violență, opresiune și abuz este supusă frumoasa noastră patrie de către călăii țariști, nobilii și capitaliștii. Suntem mândri că aceste acte de violență au evocat o respingere dintre noi, dintre Marii Ruși, că miercuri i-a adus în față pe Radișciiov 13°), pe Decembriști, pe revoluționarii raznocintsy ai anilor 70, pe care Marea clasă muncitoare rusă i-a creat în 1905 un puternic partid revoluționar al maselor, care în același timp, Marele țaran rus a început să devină democrat, a început să răstoarne preotul și moșierul.

Ne amintim cum, în urmă cu jumătate de secol, marele democrat rus Cernișevski, dându-și viața cauzei revoluției, spunea: „O națiune mizerabilă, o națiune de sclavi, de sus până jos, toți sunt sclavi”. Sclavi franci și ascunși - Marii ruși (sclavi în relație cu monarhia țaristă) nu le place să-și amintească aceste cuvinte. Și, în opinia noastră, acestea au fost cuvinte de dragoste adevărată pentru patrie, dor de dragoste din cauza lipsei de spirit revoluționar în rândul maselor Marii populații rusești. Apoi a plecat. Acum nu este suficient, dar este deja acolo. Suntem plini de un sentiment de mândrie națională, pentru că Marea Națiune Rusă a creat și o clasă revoluționară, a dovedit că este capabilă să ofere omenirii exemple mari de luptă pentru libertate și socialism, și nu numai mari pogromuri, rânduri de spânzurațoare, temnițe, greve mari ale foamei și mare servilitate față de preoți, regi, moșieri și capitaliști.

Suntem plini de un sentiment de mândrie națională și de aceea urâm în special trecutul nostru sclav (când moșierii nobili au condus țărani la război pentru a înăbuși libertatea Ungariei, Poloniei, Persiei, Chinei) și prezentul nostru sclav, când aceiași proprietari de pământ, ajutați de capitaliști, ne conduc la război pentru a înăbuși Polonia și Ucraina, pentru a zdrobi mișcarea democratică din Persia și China, pentru a întări banda Romanovilor, Bobrinskii, 131), Purishkeviches, care dezonorează marea noastră demnitate națională rusă. Nu este vina lui Picto dacă s-a născut sclav; dar un sclav care nu numai că se ferește de aspirațiile pentru libertatea sa, dar își justifică și înfrumusețează sclavia (de exemplu, numește strangularea Poloniei, a Ucrainei etc., „apărarea patriei” marilor ruși), un astfel de sclav este

– 145 –

provocând un sentiment legitim de indignare, dispreț și dezgust lacheu și boor.

Un popor care asuprește alte popoare nu poate fi liber”, au spus cei mai mari reprezentanți ai democrației consistente în secolul al XIX-lea, Marx și Engels, care au devenit profesori ai proletariatului revoluționar. Iar noi, marii muncitori ruși, plini de sentimente de mândrie națională, dorim să devenim liberi și independenți, independenți, democrați, republicani, mândri Marea Rusie, construindu-și relațiile cu vecinii săi pe principiul uman al egalității, și nu pe baza feudalului. principiul privilegiilor care umilește o mare națiune... Tocmai pentru că ne dorim, spunem: este imposibil în secolul XX, în Europa (chiar și în Europa de Est Îndepărtat), să „apărăm

patria" altfel decât luptând cu toate mijloacele revoluționare împotriva monarhiei, proprietarilor de pământ și capitaliștilor din propria patria, i.e. cei mai mari dușmani ai țării noastre; - Marii Ruși nu pot „apăra patria” decât dorind înfrângerea în orice război a țarismului, ca cel mai mic rău pentru 9/10 din populația Marii Rusii, pentru că țarul nu asuprește doar economic și politic acești 9/10 din populație. , dar și demoralizează, umilește, dezonorează, prostituate obișnuindu-l cu asuprirea popoarelor străine, obișnuindu-l să-și acopere rușinea cu fraze ipocrite, presupus patriotice.

Ne poate obiecta că, pe lângă țarism, și sub aripa lui, a apărut deja și a căpătat putere o altă forță istorică, Marele capitalism rusesc, care face treabă progresivă, centralizează economia și unește regiuni vaste. Dar o asemenea obiecție nu îi justifică, ci îi acuză și mai puternic pe socialiștii noștri șovini, care ar trebui numiți socialiști țariști Purishkevici (cum i-a numit Marx pe lassaleeni socialiști prusaci regali). Să presupunem chiar că istoria decide chestiunea în favoarea capitalismului de mare putere rusă împotriva a o sută și o națiune mică. Acest lucru nu este imposibil, pentru că întreaga istorie a capitalului este o istorie de violență și jaf, sânge și murdărie. Și nu suntem deloc susținători ai națiunilor neapărat mici; suntem necondiționat, celelalte lucruri fiind egale, pentru centralizare și împotriva idealului mic-burghez al relațiilor federative. Cu toate acestea, nici în acest caz, în primul rând, nu este treaba noastră, nici treaba democraților (să nu mai vorbim despre socialiști) să-i ajutăm pe Romanov-Bobripsky-Purișkevici să sugrume Ucraina etc. Bismarck a făcut în felul său, în Mod Junker, o chestiune istorică progresistă, dar ar fi bine acel „marxist” care, pe această bază, și-ar lua în cap să justifice ajutorul socialist pentru Bismarck! Și, în plus, Bismarck a ajutat dezvoltarea economică, unind germanii fragmentați,

I. Levy v. Sobr. lucrări, vol. XIX. YU

– 14G –

care au fost asupriți de alte națiuni. Iar prosperitatea economică și dezvoltarea rapidă a Marii Rusii necesită eliberarea țării de violența marilor ruși împotriva altor popoare – această diferență este uitată de admiratorii noștri ai cu adevărat rusilor, aproape Bismarcks.

În al doilea rând, dacă istoria decide întrebarea în favoarea capitalismului mare-rus de mare putere, atunci rezultă că cu atât mai mare va fi rolul aschimist al marelui proletariat rus ca principal motor al revoluției comuniste generată de capitalism. Iar pentru revoluția proletariatului este necesară o educație pe termen lung a muncitorilor în spiritul egalității naționale și fraternității depline. În consecință, din punctul de vedere al intereselor Marelui Proletariat Rus, o educație pe termen lung a maselor în sensul susținerii celei mai hotărâte, consecvente, îndrăznețe, revoluționare a egalității depline și a dreptului la autodeterminare al tuturor. națiunile asuprite de Marii Ruși este necesar. Interesul (nu într-un mod servil) al mândriei naționale a marilor ruși coincide cu interesul socialist al marelui ruși (și al tuturor celorlalți) proletari. Marx, care, după ce a trăit decenii în Anglia, a devenit jumătate englez și a cerut libertatea și

independența națională a Irlandei în interesul mișcării socialiste a muncitorilor britanici, va rămâne un exemplu.

, Plehanov etc., se vor dovedi a fi trădători nu numai patriei lor, Marea Rusie liberă și democratică, ci și trădători ai frăției proletare a tuturor. popoarele Rusiei, adică- e. cauza socialismului.

„social-democrat” L? 35,

12 decembrie 1914, să fie semnată de autor.

1916

Despre o lume fără anexări și despre independența Poloniei, ca sloganurile zilei în Rusia.

„Una dintre formele de păcălire a clasei muncitoare este pacifismul și predicarea abstractă a păcii... Propaganda pentru pace în prezent, care nu este însoțită de un apel la acțiune revoluționară a maselor, nu poate decât să semăneze iluzii, să corupă proletariatul prin insuflarea încrederii în umanitatea burgheziei și transformarea ei într-o jucărie în mâini

147 -

diplomația secretă a țărilor în război. Aceasta este ceea ce spune Rezoluția Berna 132) a partidului nostru (vezi L1, 40, S.-D. și Socialism și război).

Numeroși oponenți ai prezentării noastre a chestiunii păcii, în rândul emigrației ruse, și nu în rândul muncitorilor ruși, nu și-au făcut niciodată osteneala să analizeze aceste propuneri. Teoretic de nerefuzat, ei primesc acum, tocmai din cauza întorsăturii evenimentelor din țara noastră, o confirmare practică deosebit de clară.

Ziarul lichidatorilor legaliști din Sankt Petersburg, susținut ideologic de O. K. 133), Rab. Morning, după cum se știe, a luat o poziție social-șovină, „defencistă” în primul număr. Ea a publicat manifeste „defensiste” ale social-șoviniștilor din Sankt Petersburg și Moscova. Ambele manifeste exprimă, de altfel, ideea unei „păci fără anexări”, iar nr. 2 „Sclav. Utra”, propunând acest slogan în special, îl imprimă cu caractere cursive, îl numește „o linie care oferă țării o cale de ieșire din impas”. Iată, spun ei, ce calomnie este că suntem șovini; recunoaștem pe deplin „cel mai democratic”, chiar și sloganul „cu adevărat socialist” al „pacii fără anexări”!

Nu există nicio îndoială că este foarte benefic pentru Nicholas cel Sângeros acum că un astfel de slogan este înaintat de supușii săi loiali. Țarismul, bazându-se pe moșieri și burghezie, a condus trupele la jefuirea și înrobirea Galiției (ca să nu mai vorbim de acordul privind împărțirea Turciei etc.). Trupele imperialiștilor germani la fel de prădători i-au respins pe brigantii ruși și i-au alungat nu numai din Galiția, ci și din „Polonia rusă”. (În același timp, în numele intereselor ambelor clicuri, sute de mii de muncitori și țărani ruși și germani s-au întins pe câmpurile uciderii.) Sloganul „pace fără anexări” s-a dovedit astfel a fi o minunată „jucărie”. În mâinile

diplomației secrete” ale țarismului: aici, de, suntem jigniți, ne-au fost jefuiți, ne-a fost luată Polonia, suntem împotriva anexărilor!

În ce măsură social-șoviniștii „G. Dimineața, acest rol al lacheilor țarismului este evident mai ales din articolul din nr.1: „Emigrația poloneză”. „Lunile de război scurse – citim în el – au generat în mintea unor secțiuni largi ale poporului polonez o dorință profundă de independență”. Înainte de război, desigur, nu exista! „În conștiința publică a straturilor largi ale democrației poloneze, masa” (evident o greșeală de tipar; ar trebui citit: idee, gândire etc.) a „independenței naționale a Poloniei” a triumfat... „Democrația rusă se confruntă cu problema poloneză în întregime” ... „liberalii ruși” refuză să dea răspunsuri simple la întrebările blestemate „despre independența Poloniei”...

Ei bine, totuși, Nikolai cel Însângerat, Hvostov 134), Chelnokov 135), Milyukov și Co. sunt complet pentru independența Poloniei, cu toată inima pentru asta acum, când acest slogan în practică înseamnă lozinca victoriei peste 10 ”.

– 148 –

Germania, care a luat Polonia din Rusia. Rețineți că creatorii „Partidului Muncii Stolypin” 13c) înainte de război erau în întregime și exclusiv împotriva sloganului autodeterminării națiunilor, împotriva libertății Poloniei de a se separa, pentru acest scop nobil de apărare a opresiunii țariste asupra Poloniei, ei au trimis afară oportunistul Semkovski. Acum că Polonia a fost luată din Rusia, ei sunt pentru „independența” Wormwood (din Germania, acest lucru se tăce cu modestie...).

Nu înșelați muncitorii conștienți de clasă ai Rusiei, domnilor social-șovini! Sloganul tău „octobrist” din 1915, independența Poloniei și o lume fără anexări, este de fapt servilism față de țarism, care, tocmai acum, tocmai în februarie 1916, are nevoie doar să-și acopere războiul cu frumoasele cuvinte „Despre o lume”. fără anexări” (alunga Hindenburg din Polonia) și independența Poloniei (de Wilhelm, dar dependență de Nicholas N).

Social-democratul rus, care nu și-a uitat programul, argumentează altfel. democrația rusă. va spune el, având în vedere în primul rând și mai ales Marea democrație rusă, căci singură ea s-a bucurat întotdeauna de libertatea limbii în Rusia, această democrație a beneficiat, fără îndoială, de faptul că Rusia nu mai oprimă Polonia, ci ține ea cu forta. Proletariatul rus beneficiază cu siguranță de faptul că nu asuprește niciunul dintre popoarele pe care le-a ajutat ieri să le asuprească. Democrația germană a pierdut definitiv: atâta timp cât proletariatul german va îndura opresiunea Poloniei de către Germania, va rămâne într-o poziție mai proastă decât a unui sclav, în poziția unui proletariat care ajută la ținerea altora în sclavie. Necondiționat, au câștigat doar junkerii și burghezia Germaniei.

De aici concluzia: social-democrației ruși trebuie să demască înșelăciunea poporului de către țarism, când sloganurile „pace fără anexări” și „independența poloneză” sunt acum avansate în Rusia, pentru ambele lozinci, în situația actuală, semnifică dorința de a continua

războiul și justifică o astfel de dorință. Trebuie să spunem: fără război asupra Poloniei! Poporul rus nu vrea să-i redevină opresor!

Și cum să ajuți la eliberarea Poloniei de Germania? Nu ar trebui să ajutăm? Desigur, trebuie, dar nu susținând războiul imperialist al Rusiei țariste sau chiar burgheze, chiar burghezo-republicane, ci susținând proletariatul revoluționar din Germania, susținând acele elemente ale social-democraților. partidele din Germania care luptă cu partidul muncitoresc contrarevoluționar al Südekums,137), Kautsky și Co. Kautsky și-a demonstrat destul de recent natura contrarevoluționară într-o manieră deosebit de grafică: la 26 noiembrie 1915, el a numit spectacolele de pe stradă o „aventură” (așa cum Struve înainte

149 -

9 jāv. 1905 spunea că nu există oameni revoluționari în Rusia). Iar pe 30 noiembrie 1915, 10.000 de femei muncitoare au manifestat la Berlin!

Toți cei care fără ipocrit, nu în Südekumian, nici în Plekhanovian, nici în Kautskian, vor să recunoască libertatea popoarelor, dreptul națiunilor la autodeterminare, trebuie să fie împotriva războiului din cauza asupririi Poloniei; – ai libertatea de a se separa de Rusia acelor popoare pe care Rusia le asuprește acum: Ucraina, Finlanda și așa mai departe. Oricine nu vrea să fie social-șovin, de fapt, trebuie să susțină exclusiv acele elemente ale partidelor socialiste din toate țările care lucrează direct, direct, imediat pentru revoluția proletară în interiorul propriei țări.

Nu o „pace fără anexări”, ci pace la colibe, război la palate, pace proletariatului și muncitorilor, război burgheziei!

„social-democrat” L „51,

'29 februarie 1916, fără semnătura autorului.

Despre programul de pace.

Una dintre cele mai importante întrebări puse pe ordinea de zi a celei de-a doua conferințe internaționale a „Zimmerwalders” 138) este problema social-democraților. „program de pace”. Pentru a introduce imediat cititorul în esența reală a acestei întrebări, să cităm o declarație conexă a lui Kautsky, cel mai autorizat reprezentant al Internaționalei a II-a și cel mai autoritar apărător al social-șovipților din toate țările.

„Internaționala nu este o armă utilă în timp de război; el este, în esență, un instrument al păcii... O luptă pentru pace, o luptă de clasă într-un timp de pace” (Nene Zeit, 27 XI 1914). „Toate programele de pace care au fost formulate până acum în cadrul Internaționalei, Copenhaga, Londra, Viena, 139), toate cer recunoașterea independenței națiunilor, și pe bună dreptate. Această cerere trebuie să fie busola noastră în războiul actual” (ibid., 21 V 1916).

Aceste câteva cuvinte exprimă frumos „programul” de unire și reconciliere internațională a social-șoviniștilor. Toată lumea știe că prietenii și susținătorii lui Südekum stăteau la Viena, acționând în

întregime în spiritul său, apărând imperialismul german sub pretextul „apărării patriei”. Iar la Londra s-au întâlnit al treisprezecelea decum francez, englez și rus, apărând sub același prețext „lor” imperialismul național. Adevărata politică a eroilor social-șovinului de la Londra și de la Viena este de a justifica participarea la războiul imperialist, de a justifica uciderea francezilor.

150 -

Muncitorii germani și invers din cauza cărora burghezia națională ar trebui să aibă avantajul să jefuiască țările străine. Și pentru a acoperi această politică adevărată, pentru a înșela muncitorii, eroii din Londra și Viena folosesc expresia că noi, de, „recunoaștem” „independența națiunilor” sau, cu alte cuvinte, recunoaștem autodeterminarea națiunilor. , respinge anexările etc., etc.!

Este clar ca lumina zilei că această „recunoaștere” este o minciună flagrantă, cea mai josnică ipocrizie, căci participarea la un război este justificată, care de ambele părți servește la înrobirea națiunilor, și nu la independența lor. Și acum autoritatea Kautsky, în loc să dezvăluie, să dezvăluie, să marcheze ipocrizia, o sfințește. Efortul unanim al șovinilor care au trădat socialismul de a înșela muncitorii servește pentru Kautsky drept dovadă a „unanimității” și vitalității Internaționalei. întrebare eo lume!!! Ipocrizie națională, crudă, grafică, evidentă, evidentă pentru muncitori, Kautsky se transformă în ipocrizie internațională, subtilă, ascunsă, care înfunda ochii muncitorilor. Politica lui Kautsky este de o sută de ori mai dăunătoare și mai periculoasă pentru mișcarea muncitoare decât cea a lui Südekum, ipocrizia lui Kautsky este de o sută de ori mai dezgustătoare.

Și nu este deloc o chestiune de apă Kautsky, căci, de fapt, aceeași udare o fac Axelrod, Martov, Chkheidze în Rusia, Longuet și Press-Map în Franța, Treves în Italia etc. Semnificația obiectivă a această politică constă în faptul că servește drept suport pentru minciunile burgheze în clasa muncitoare, pentru introducerea ideilor burgheze în proletariat. Că Südekum, pe de o parte, și Plehanov, pe de altă parte, nu fac decât să repete minciunile burgheze ale capitaliștilor națiunii „lor” este evident, dar nu este atât de evident că Kautsky sfințește aceleași minciuni și le ridică la nivelul „cel mai înalt adevăr” al Internaționalei „unanime”. Este exact ceea ce are nevoie burghezia, pentru ca muncitorii să-i considere pe Zyu Dekum și Plehanov ca „socialiști” autoritari, unanimi, doar temporar dispersați. Tocmai de asta are nevoie burghezia, cu fraze ipocrite despre pace, fraze goale, lipsite de angajare, pentru a distrage atenția muncitorilor de la lupta revoluționară din timpul războiului, pentru a-i adormi, pentru a-i consola cu speranța unei „păci fără anexări”, a unei democrații democratice. pace etc., etc. Și.

Huysmans¹¹⁰) a popularizat doar programul de pace kautskian, adăugând: instanțele de arbitraj, democratizarea politicii externe etc. Iar primul și principalul punct al programului de pace socialist ar trebui să fie demascarea ipocriziei programului de pace kautskian, care constă în întărirea burghezei. influența asupra proletariatului.

Să ne amintim conceptele fundamentale ale doctrinei socialiste, distorsionate de kautskiști. Războiul este continuarea prin violență a politicii duse de clasele conducătoare ale puterilor beligerante cu mult înainte de război. Lumea este o continuare a aceleiași politici, cu o evidență a acelor schimbări în relația dintre forțele oponentilor, care sunt create de operațiuni militare. Războiul în sine nu schimbă direcția în care s-a dezvoltat politica înainte de război, ci doar accelerează această dezvoltare.

7 Războiul din 1870-71 a fost o continuare a politicii burghezo-progresiste (care a durat decenii) de eliberare și unificare a Germaniei. Înfrângerea lui Napoleon al III-lea și răsturnarea lui au grăbit această eliberare. Programul de pace al socialiștilor din acea epocă a fost o relatare a acestui rezultat progresist-burghez, a fost sprijinul burgheziei democratice: nu jefuiți Franța, o pace onorabilă cu republica.

Vezi ce clovnerie este încercarea de a „repetă” servil acest exemplu în contextul războiului imperialist din 1914-1916. Acest război continuă politica burgheziei supracoapte, reacționare, care a jefuit lumea, a pus mâna pe colonii etc. Acest război, pe baza relațiilor burgheze, nu poate, din cauza situației obiective, să conducă la nici un fel de „progres” democratic. ”, ci doar la întărirea și extinderea oricărei asupririi în general, a asupririi naționale în special – și aceasta, indiferent de rezultatul războiului.

Acel război a accelerat dezvoltarea în direcția unui progres democratic, burghez-progresist: răsturnarea lui Napoleon al III-lea, unificarea Germaniei. Acest război accelerează dezvoltarea doar către revoluția socialistă. La acea vreme, programul unei păci democratice (burgheze) avea o bază istorică obiectivă. Acum această fundație a dispărut, iar frazele despre o pace democratică este o minciună burgheză, al cărei sens obiectiv este acela de a distrage atenția muncitorilor de la lupta revoluționară pentru socialism! La vremea aceea, socialiștii susțineau mișcarea democrat-burgheză existentă, profundă, de decenii, a maselor (spre răsturnarea lui Nicolae al III-lea, spre unificarea Germaniei) cu programul unei păci democratice. Acum, cu programul de pace democratică, pe baza relațiilor burgheze, socialiștii susțin înșelăciunea poporului de către burghezie, care vrea să deturneze proletariatul de la revoluția socialistă.

Așa cum expresiile despre „apărarea patriei” duc în mod flagrant ideologia unui război de eliberare națională către mase, tot așa și frazele despre o pace democratică într-un mod obișnuit fac contrabandă în aceeași minciună burgheză!

„Asta înseamnă că nu aveți niciun program de pace, înseamnă că sunteți împotriva revendicărilor democratice”, obiectează kautskii, speculând

– 152

și că oamenii neatenți nu vor observa înlocuirea sarcinilor socialiste existente cu sarcini burghezo-democratice inexistente cuprinse în această obiecție.

O, nu, domnilor, le răspundem kautskiștilor. Suntem pentru revendicări democratice, noi singuri luptăm pentru ele nu ipocrit, pentru că situația istorică obiectivă nu ne permite să le scoatem de legătură cu revoluția socialistă. Să luăm, de exemplu, „busola” care îi servește pe Kautsky și Co. pentru înșelătoria burgheză a muncitorilor.

Südekum și Plehanov sunt „unanimi” în „programul de pace”: împotriva anexărilor! pentru independența națiunilor! Și rețineți că Südekum-ii au dreptate când spun că atitudinea Rusiei față de Polonia, Finlanda etc., este o atitudine anexionistă. Plehanov are dreptate și când spune că aceasta este atitudinea Germaniei față de Alsacia-Lorena, Serbia, Belgia etc. Ambele au dreptate, nu-i așa? II Kautsky „împacă” Südekumul german cu Südekumul rusesc!!!

Fiecare muncitor sensibil vede deodată că atât Kautsky, cât și cei doi Südekum sunt ipocriți. Este clar. Pentru a fi socialist, nu trebuie să suporti democrația ipocrită, ci să o expui. Cum să-l demasc? Este foarte simplu: „recunoașterea” independenței națiunilor poate fi considerată neipocrită doar atunci când reprezentantul națiunii opresoare, atât înaintea războiului, cât și în timpul acestuia, a cerut libertatea de a se separa de națiunea asupra căreia a fost impusă „patrie” .

Numai această cerere corespunde marxismului. Marx a prezentat-o în interesul proletariatului britanic când a cerut libertatea Irlandei, admitând totodată posibilitatea unei federații după secesiune, adică cerând libertatea de secesiune, nu de dragul fragmentării și izolării, ci de dragul unei legături mai puternice și mai democratice. În toate cazurile în care există națiuni asupra căreia a fost impusă, când nu există circumstanțe speciale care să facă distincția între națiunile revoluționar-democratice și reacționare (astfel de circumstanțe erau evidente, japonez, în anii 40 ai secolului al XIX-lea), politica lui Marx față de Irlanda ar trebui să devină model. a politicii proletare. Și imperialismul este tocmai acea epocă în care este esențial și tipic să împarți națiunile în asupra și asupra și este absolut imposibil să faci distincția între națiunile reacționare și revoluționare din Europa.

Încă din 1913, într-o rezoluție pe problema națională, partidul nostru a înaintat obligația social-democraților. aplica conceptul de autodeterminare în sensul indicat aici. Și războiul din 1914-1916. ne-a confirmat pe deplin.

Luăți ultimul articol al lui Kautsky din Neue Zeit din 3/3/1916. El își declară în mod expres acordul cu notoriul și extremul german

153 -

Kim șovin în Austria, Austerlitz, redactor la șovinul vienez Rab. Ziarele”, de acord că nu este necesar „a confunda independența națiunii cu suveranitatea ei”. Cu alte cuvinte: destule națiuni asupra și autonomie națională în cadrul „statului naționalităților”, nu este necesar să le cerem un drept egal la independență politică. Și chiar acolo, în același articol, Kautsky afirmă că este imposibil de demonstrat că „apartenența la statul rus este o necesitate pentru polonezi”!!!

Ce înseamnă? Aceasta înseamnă că, pentru a-i face pe plac lui Hindenburg, Südekum, Austerlitz și Compania, Kautsky recunoaște libertatea de a se separa Polonia de Rusia, deși Rusia este un „stat de naționalități”, dar tăce despre libertatea polonezilor de a se separa de Rusia. Germania!!! În același articol, Kautsky declară că socialiștii francezi s-au îndepărtat de internaționalism pe motiv că vor să obțină libertatea Alsaciei-Lorena prin război. Kautsky tăce despre faptul că Südekums and Co. germani se retrag din internaționalism când refuză să ceară libertatea de secesiune a Alsaciei-Lorena de Germania!

Cuvântul „stat al naționalităților” – acest cuvânt poate fi aplicat atât Angliei, adică Irlandei, cât și Germaniei, adică Poloniei, Alsacia și așa mai departe! – Kautsky îl folosește pentru a apăra deschis social-șovipismul. Kautsky a transformat „lupta împotriva anexărilor” într-un „program de pace”... cu șovinii, într-o ipocrizie flagrantă. Și în același articol, Kautsky repetă discursurile dulci ale lui Iuda: „Internaționala nu a încetat niciodată să ceară acordul populației interesate la mutarea frontierelor de stat”. Nu este clar că Südekum și Co. cer „consimțământul” alsacienilor și belgienii pentru anexarea lor la Germania, Austerlitz și Compania cer „consimțământul” polonezilor și sârbilor pentru anexarea lor la Austria.

Și rusul kautskist Martov? S-a dus la ziarul Gvozdeviților 14 4), Nash Golos (Samara), pentru a dovedi adevărul incontestabil că apărarea patriei într-un război imperialist nu decurge din autodeterminarea națiunilor. Dar faptul că social-democratul rus. trădează principiul autodeterminării dacă nu cere libertatea secesiunii de națiunile asuprite de Marii Ruși, Martov tace – întinzând astfel mâna pentru pace cu Aleksinskii, 14’-), Gvozdevii, Potresovii, 143.) și Plehanovii! Martov tăce despre asta chiar și în presa ilegală! El argumentează cu olandezul Gorter 14 4), deși Gorter, deși neagă greșit principiul autodeterminării națiunilor, îl aplică corect, cerând independența politică a Indiilor olandeze și expunând-o ca trădare.

– 154 –

socialismul oportuniștilor olandezi care nu sunt de acord cu aceasta. Dar Martov nu vrea să se certe cu co-secretarul său 140) Semkovski, care în 1912-1915. unul a vorbit în presa lichidaționistă pe această chestiune și a negat dreptul la secesiune, a negat autodeterminarea în general!

Nu este clar că Martov „apără” autodeterminarea la fel de ipocrit ca și Kautsky? Își acoperă și el dorința de a petrece cu șoviniștii?

Și Troțki? El este un munte pentru autodeterminare, dar chiar și cu el această este o frază goală, căci el nu cere libertatea de secesiune a națiunilor asuprite de „patria” național-socialistului dat; el tăce despre ipocrizia lui Kautsky și a kautskistilor!

O astfel de „luptă împotriva anexărilor” este o înșelăciune a muncitorilor, și nu o explicație a programului social-democraților; este o replică verbală, și nu o indicație concretă a datoriei internaționaliștilor; șovini, extragem „beneficii” din asuprirea

națiunii de către patria „noastră”!), și nu lupta împotriva naționalismului.

„Programul de pace” al social-democraților trebuie să conștie în primul rând în demascarea ipocriziei frazelor burgheze, social-șoviști și kautskiste despre pace. Acesta este primul și principalul. Fără aceasta, suntem complici involuntar sau voiați în înșelarea maselor. „Programul de pace” Ngpa cere ca punctul principal al democrației în această chestiune - negarea anexărilor - să fie aplicat în fapte și nu în cuvinte, să servească propagandei internaționaliste și nu ipocriziei naționale. Pentru aceasta, este necesar să explicăm maselor că negarea anexărilor, adică recunoașterea autodeterminării, este sinceră doar atunci când socialistul fiecărei națiuni cere libertatea de a se separa de națiunile asuprite de națiunea sa. Ca slogan pozitiv care atrage masele în lupta revoluționară și explică necesitatea măsurilor revoluționare pentru „lumea democratică”, ar trebui pus sloganul: refuzul de a plăti datoriile publice.

În fine, „programul nostru de pace” trebuie să conștie în a explica că puterile imperialiste și burghezia imperialistă nu pot da pace democratică. Trebuie căutat și realizat - dar ;■ ? în urmă, în utopia reacționară a capitalismului neimperialist sau o unire a națiunilor egale sub capitalism, dar înainte, în revoluția socialistă a proletariatului. Nicio cerere democratică fundamentală nu poate fi realizată într-un mod larg și ferm în statele imperialiste avansate decât prin bătălii revoluționare sub steagul socialismului.

155 -

Iar cine promite popoarelor o pace „democratică”, fără să propovăduiască în același timp revoluția socialistă, tăgăduind lupta pentru ea, lupta deja în timp de război, înșală proletariatul.

„social-democrat” L „52,

25 martie 1916, fără semnătura autorului.

Revoluția socialistă și dreptul națiunilor la autodeterminare.

(To z și s.)

I. Imperialismul, socialismul și eliberarea națiunilor asuprite.

Imperialismul este cea mai înaltă etapă în dezvoltarea capitalismului. Capitalul din țările avansate a depășit cadrul statelor-națiune, a pus monopolul în locul concurenței și a creat toate condițiile prealabile obiective pentru practicabilitatea socialismului. Prin urmare, lupta revoluționară a proletariatului pentru răsturnarea guvernelor capitaliste, pentru exproprierea burgheziei. Imperialismul împinge masele la o asemenea luptă, ascuțind contradicțiile de clasă pe o scară enormă, înrăutățind poziția maselor atât din punct de vedere economic - trusturi, prețuri mari -, cât și politic: creșterea militarismului, frecvența războaielor, intensificarea reacției, consolidarea și extinderea opresiunii naționale și a jefuirii coloniale. Socialismul victorios trebuie să realizeze în mod necesar democrația completă și, în consecință, nu numai să realizeze egalitatea totală a națiunilor, ci

și să realizeze dreptul la autodeterminare al națiunilor asuprite, adică dreptul la liberă secesiune politică. Partidele socialiste care nu dovedesc cu toate activitățile lor, atât acum, cât și în timpul revoluției și după victoria ei, că vor elibera națiunile înrobite și își vor construi atitudinea față de ele pe baza unei alianțe libere - și o alianță liberă este un frază falsă fără libertatea de secesiune - astfel de partide pe care le-au comis ar fi o trădare împotriva socialismului.

Desigur, democrația este și o formă a statului, care trebuie să dispară atunci când statul va dispărea, dar asta va fi doar în trecerea de la socialismul în sfârșit victorios și stabilit la comunismul deplin.

- 156 -

2. Revoluție socialistă și lupta pentru democrație.

Revoluția socialistă nu este un act, nu o bătălie pe un singur front, ci o întreagă epocă de conflicte de clasă ascuțite, o serie lungă de bătălii pe toate fronturile, adică. pe toate problemele economice și politice, bătălii care nu se pot sfârși decât cu exproprierea burgheziei. Ar fi o greșeală fundamentală să credem că lupta pentru democrație este capabilă să deturne proletariatul de la revoluția socialistă, sau să-l întunece, să-l întunece etc. conducând o luptă cuprinzătoare, consecventă și revoluționară pentru democrație.

Nu mai puțin ar fi o greșeală să înlăturăm unul dintre punctele programului democratic, de exemplu, autodeterminarea națiunilor, pe motiv că ar fi „imposibil” sau „iluzoriu” sub imperialism. Afirmatia că dreptul națiunilor la autodeterminare este irealizabil în capitalism poate fi înțeleasă fie într-un sens absolut, economic, fie într-un sens condiționat, politic.

În primul caz, este fundamental eronat teoretic. Bo-1-x, în acest sens, sunt irealizabile, sub capitalism, de exemplu, banii de lucru sau eliminarea crizelor etc. Nu este adevărat că autodeterminarea națiunilor este în acest fel imposibilă. Bo-2-x, chiar și un exemplu de separare a Norvegiei de Suedia în 1905 este suficient pentru a infirma „nefezabilitatea” în acest sens. În al treilea rând, ar fi ridicol să negem că, odată cu o ușoară modificare a relațiilor politice și strategice, de exemplu, între Germania și Anglia, astăzi sau mâine formarea de noi state - poloneză, indiană etc. - este destul de „fezabilă”. În al patrulea rând, capitalul financiar, în aspirațiile sale de expansiune, va cumpăra „în mod liber” și va mitui cel mai liber guvern democratic și republican și oficiali aleși din orice țară, chiar „independentă”. Dominanța capitalului financiar, precum și a capitalului în general, nu poate fi înlăturată prin nicio transformare în domeniul democrației politice; iar autodeterminarea aparține în întregime și exclusiv acestui domeniu. Dar această dominare a capitalului financiar nu distruge în niciun caz semnificația democrației politice ca formă mai liberă, mai largă și mai clară de opresiune de clasă și de luptă de clasă. Prin urmare, toate argumentele despre „imposibilitatea”, în sens economic, a uneia dintre cerințele democrației politice sub capitalism se reduc la teoretic

- 157 -

o definiție incorectă a relațiilor generale și de bază ale capitalismului și democrației politice în general.

În al doilea caz, această afirmație este incompletă și inexactă. Căci nu numai dreptul națiunilor la autodeterminare, ci și toate cerințele fundamentale ale democrației politice sunt „realizabile” sub imperialism doar incomplet, mutilate și sub forma unei rare excepții (de exemplu, separarea Norvegiei de Suedia în 1905).). Cererea de eliberare imediată a coloniilor, înaintată de toți social-democrații revoluționari, este și ea „imposibilă” sub capitalism fără o serie de revoluții. Dar aceasta nu implică în niciun caz respingerea social-democraților. Dintr-o luptă imediată și hotărâtă pentru toate aceste revendicări – un asemenea refuz nu ar juca decât în mâna burgheziei și a reacției –, dimpotrivă, necesitatea formulării și punerii în aplicare a tuturor acestor revendicări nu într-un mod reformist, ci într-un mod revoluționar. Cale; nelimitându-se la granițele legalității burgheze, ci rupându-le; nu mulțumiți cu discursurile parlamentare și protestele verbale, ci atrăgând masele în acțiune activă, extinzând și aprinzând lupta pentru orice cerere democratică fundamentală până la un atac direct al proletariatului asupra burgheziei, adică înainte de revoluția socialistă expropriind burghezia. O revoluție socialistă poate izbucni nu numai din cauza unei greve majore sau a unei demonstrații de stradă sau a unei revolte alimentare sau a unei revolte militare sau a unei insurecții coloniale, ci și din cauza oricărei crize politice precum afacerea Dreyfus 146) sau Incidentul Zabern 147) sau în legătura cu un referendum asupra chestiunii secesiunii unei națiuni asuprite etc.

Întărirea opresiunii naționale sub imperialism îi condiționează pe social-democrați. nu o respingere a luptei „utopice”, după cum spune burghezia, pentru libertatea de a se separa de națiune, ci, dimpotrivă, utilizarea sporită a conflictelor care apar și pe această bază, ca pretexte pentru acțiunea în masă și pentru acțiuni revoluționare împotriva burgheziei.

3. Valoarea dreptului la autodeterminare și relația acestuia cu federația.

Dreptul la autodeterminare al națiunilor înseamnă exclusiv dreptul la independență în sens politic, la separarea politică liberă de națiunea opresoare. Concret, această cerere de democrație politică înseamnă libertate deplină - agitație pentru secesiune și decizia chestiunii secesiunii prin referendum a națiunii secesioare. Astfel, această cerință nu este deloc echivalentă cu cerința

– 153 –

separare, zdrobire, formare de state mici. Înseamnă doar o expresie consecventă a luptei împotriva oricărei opresiuni naționale. Cu cât structura democratică a statului este mai aproape de libertatea completă a secesiunii, cu atât mai rară și mai slabă va fi, în practică, lupta pentru secesiune, deoarece avantajele statelor mari atât din punct de vedere al progresului economic, cât și din punctul de vedere al interesele maselor sunt neîndoielnice și cresc odată cu creșterea capitalismului. Recunoașterea autodeterminării nu echivalează cu recunoașterea federației ca principiu. Se poate fi un oponent

hotărât al acestui principiu și un susținător al centralismului democratic, dar preferă federația inegalității naționale ca singura modalitate de a desăvârși centralismul democratic. Din acest punct de vedere, Marx, fiind un centralist, a preferat chiar și federația Irlandei cu Anglia subjugării forțate a Irlandei britanicilor.

Scopul socialismului nu este doar distrugerea fragmentării omenirii în state mici și orice izolare a națiunilor, nu numai apropierea națiunilor, ci și contopirea lor. Și tocmai pentru a atinge acest scop trebuie, pe de o parte, să explicăm maselor caracterul reacționar al ideilor lui Renner¹⁴³) și O. Bauer despre așa-numita „autonomie cultural-națională”, iar pe de altă parte, de mână, cere eliberarea națiunilor asuprite nu în fraze generale vagi, nu în declamații fără sens, nu sub forma „amânării” întrebării până la socialism, ci într-un program politic clar și precis formulat, care ține cont în mod special de ipocrizie. și lășitatea socialiștilor din națiunile opresoare. Așa cum umanitatea poate ajunge la abolirea claselor doar printr-o perioadă de tranziție a dictaturii clasei asuprite, în mod similar, umanitatea poate ajunge la inevitabila contopire a națiunilor doar printr-o perioadă de tranziție a emancipării complete a tuturor națiunilor asuprite, adică. libertatea lor de separare.

4. Planificarea proletar-revoluționară a problemei autodeterminării națiunilor.

Există o singură cerere pentru autodeterminarea națiunilor și toate punctele programului nostru democratic - Minpmum au fost mai devreme, în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, înaintate de mica burghezie. Iar mica burghezie încă le pune pe toate utopic, nevăzând lupta de clasă și întărirea ei sub democrație, crezând în capitalismul „pasnic”. Așa este utopia care înșală poporul și este apărută de kautskyiți.

– 159 –

unirea pașnică a națiunilor egale sub imperialism. În contrast cu această utopie mic-burgheză, oportunistă, programul social-democraților. trebuie să avanseze, ca fundamentală, esențială și inevitabilă sub imperialism, împărțirea națiunilor în asupritori și asuprite.

Proletariatul națiunilor opresoare nu se poate limita la fraze generale, stereotipe, repetate de orice burghez pacifist, împotriva anexărilor și pentru egalitatea națiunilor în general. Proletariatul nu poate trece în tăcere problema granițelor unui stat bazat pe opresiunea națională, care este mai ales „neplăcută” pentru burghezia imperialistă. Proletariatul nu poate decât să lupte împotriva reținerii forțate a națiunilor asuprite în granițele unui stat dat, iar aceasta înseamnă lupta pentru dreptul la autodeterminare. Proletariatul trebuie să ceară libertatea secesiunii politice a coloniilor și națiunilor asuprite de națiunea „sa”. Altfel, internaționalismul proletariatului va rămâne gol și verbal; nici încrederea și nici solidaritatea de clasă între lucrătorii unei națiuni asuprite și asupritoare nu sunt posibile; ipocrizia apărătorilor reformiști și kautskieni ai autodeterminării, care tac despre națiunile asuprite de „propria lor” națiune și ținute cu forța în „propriul lor” stat, rămâne neexpusă.

Pe de altă parte, socialiștii națiunilor asupraite trebuie, în special, să apere și să pună în practică unitatea completă și necondiționată, inclusiv organizatorică, a lucrătorilor națiunii asupraite cu lucrătorii națiunii asupraite. Fără aceasta, este imposibil să apărăm politica independentă a proletariatului și solidaritatea sa de clasă cu proletariatul din alte țări împotriva tuturor și diverselor trucuri, trădări și fraude ale burgheziei. Căci burghezia națiunilor asupraite transformă în mod constant sloganurile eliberării naționale într-o înșelăciune a muncitorilor: în politica internă folosește aceste sloganuri pentru înțelegeri reacționare cu burghezia națiunilor conducătoare (de exemplu, polonezii din Austria și Rusia intrând în se ocupă de reacția de a oprima pe evrei și ucrainenii); în politica externă, încearcă să încheie înțelegeri cu una dintre puterile imperialiste rivale pentru a-și atinge scopurile de pradă (politica statelor mici din Balcani etc.).

Faptul că lupta pentru libertatea națională împotriva unei puteri imperialiste poate fi folosită, în anumite condiții, de o altă „mare” putere în scopurile ei la fel de imperialiste, îi poate forța la fel de puțin pe social-democrați să refuze recunoașterea dreptului la autodeterminare. a națiunilor., ca cazuri repetate de utilizare a lozincilor republicane de către burghezie, în

160 -

nair, in tarile romanice nu pot obliga pe social-democrati sa renunte la republicanismul lor*).

5. Marxismul și proudhonismul în problema națională.

Spre deosebire de democrații mici-burghezi, Marx a văzut în toate revendicările democratice fără excepție nu o expresie absolută, ci o expresie istorică a luptei maselor de oameni conduse de burghezie împotriva feudalismului. Nu există nici una dintre aceste revendicări care să nu fi putut și să nu fi fost, în anumite împrejurări, un instrument de înșelare a muncitorilor din partea burgheziei. A evidenția în acest sens una dintre cerințele democrației politice, și anume autodeterminarea națiunilor, și a o opune celorlalte este fundamental greșit teoretic. În practică, proletariatul își poate păstra independența doar subordonându-și lupta pentru toate revendicările democratice, fără a exclude republica, luptei sale revoluționare pentru răsturnarea burgheziei.

Pe de altă parte, spre deosebire de proudhoniști, care „negau problema națională” în numele revoluției sociale, „Marx a prezentat, având în vedere interesele luptei de clasă a proletariatului din țările avansate, fundamentala principiul internaționalismului și socialismului: poporul nu poate fi liber, asupraind alte națiuni. Din punctul de vedere al intereselor mișcării revoluționare a muncitorilor germani, Marx a cerut în 1848 ca democrația victorioasă a Germaniei să proclame și să realizeze libertatea popoarelor asupraite de germani. Tocmai din punctul de vedere al luptei revoluționare a muncitorilor englezi, Marx a cerut în 1899 secesiunea Irlandei de Anglia, în care a adăugat: „cel puțin după secesiune problema a ajuns la federație”. Numai făcând o astfel de cerere Marx a educat cu adevărat muncitorii britanici într-o inter-

.?) Inutil să spun că ar fi absolut ridicol să respingem dreptul la autodeterminare din motivul că „apărarea patriei” se presupune că decurge din acesta. Cu un asemenea drept, adică la fel de frivol, social-șovinii din 1914-1916 se referă la orice cerere de democrație (de exemplu, la republicanismul acesteia) și la orice formulare a luptei împotriva opresiunii naționale, pentru a justifica „apărarea patriei”. Marxismul deduce recunoașterea apărării patriei în războaiele, papr., marea revoluție franceză sau în războaiele lui Garibaldi, în Europa, precum și negarea apărării patriei în războiul imperialist din 1914-1916. , dintr-o analiză a trăsăturilor istorice concrete ale fiecărui război individual, și în niciun caz din vreun „principiu general”, ci dintr-un anumit punct al programului.

161 –

spiritul nationalist. Numai așa s-ar putea opune oportuniștilor și reformismului burghez, care încă, o jumătate de secol mai târziu, nu a realizat „reforma” irlandeză, o soluție revoluționară a acestei sarcini istorice. Numai în acest fel ar putea Marx, spre deosebire de apologeții capitalului, care strigă despre utopismul și impracticabilitatea libertății de secesiune a națiunilor mici și caracterul progresist al concentrării nu numai economice, ci și politice, să apere progresivitatea acestei concentrarea nu într-un mod imperialist, apără apropierea națiunilor pe baza non-violenței, ci unirea liberă a proletarilor din toate țările. Numai așa s-a putut Marx să se opună recunoașterii verbale și adesea ipocrite a egalității și autodeterminării națiunilor de către acțiunea revoluționară a maselor în sfera rezolvării problemelor naționale. Războiul imperialist 1914-1916 iar grajdurile augiene dezvăluite ale ipocriziei oportuniștilor și kautskyiților au confirmat clar corectitudinea acestei politici a lui Marx, care ar trebui să devină un model pentru toate țările avansate, căci acum fiecare dintre ele asuprește națiunile străine: i).

C>. Trei tipuri de țări în raport cu autodeterminarea națiunilor.

Este necesar să distingem trei tipuri principale de țări în acest sens:

Bo-1-x, țările capitaliste avansate 3. Europa și S. State. Mișcările naționale burghezo-progresiste s-au încheiat de mult aici. Fiecare dintre aceste „mari” națiuni oprimă națiuni străine în colonii și în interiorul țării. Sarcinile proletariatului națiunilor conducătoare de aici sunt exact ceea ce erau în secolul al XIX-lea în Anglin în raport cu Irlanda.

*) Se citează adesea, '-papr., în ultima vreme pe șovinul german Lench Pi) în nr. 8 și 9 „Die Glocke” 150) – la faptul că atitudinea negativă a lui Marx față de mișcarea națională a unor popoare, de exemplu. Cehov în 1848, respinge necesitatea recunoașterii autodeterminării națiunilor din punctul de vedere al marxismului. Dar acest lucru nu este adevărat, căci în 1848 existau temeuri istorice și politice pentru a face distincția între națiunile „reționare” și revoluționar-democratice. Marx a avut dreptate când l-a condamnat pe primul și l-a susținut pe cel din urmă. Dreptul la autodeterminare este una dintre cerințele democrației, care, desigur, trebuie să fie subordonată intereselor

generale ale democrației. În 18-48 și următoarele. a.a. aceste interese comune constau în primul rând în lupta împotriva țarismului.

**) În unele state mici care au rămas la distanță față de războiul din 1914-1916, de exemplu, în Olanda și Elveția, burghezia folosește cu insistență sloganul „autodeterminării ritmurilor” pentru a justifica participarea la războiul imperialist. . Acesta este unul dintre motivele care îi împing pe social-democrați. astfel de țări la negarea autodeterminării. Politica proletară corectă , și anume respingerea „apărării patriei” în războiul imperialist, este apărută de greșitul I. Linii. Sobr. lucrări, vol. XIX. ȘI

– 162 –

Bo-2-x, Europa de Est: Austria, Balcani și mai ales Rusia. Aici secolul XX a dezvoltat în special mișcările naționale burghezo-democratice și a intensificat lupta națională. Sarcinile proletariatului acestor țări, atât în finalizarea transformării lor burghezo-democratice, cât și în acordarea de asistență revoluției socialiste din alte țări, nu pot fi îndeplinite fără susținerea dreptului națiunilor la autodeterminare. Deosebit de dificilă și deosebit de importantă este aici sarcina contopării luptei de clasă a lucrătorilor asuprașilor și a lucrătorilor națiunilor asuprașite.

În al treilea rând, țările semi-coloniale precum China, Persia, Turcia și toate coloniile, împreună până la 1000 de milioane. populația. Aici mișcările burghezo-democratice sunt parțial abia la început, parțial departe de a fi încheiate. Socialiștii nu trebuie doar să ceară eliberarea necondiționată, fără răscumpărare și imediată a coloniilor – iar această cerere în exprimarea sa politică nu înseamnă altceva decât un nume.) recunoașterea dreptului la autodeterminare – socialiștii trebuie să susțină cu cea mai mare hotărâre majoritatea elementelor revoluționare ale mișcărilor burgheze democratice de eliberare națională din aceste țări și să le ajute să se ridice – și, dacă este necesar, războiul lor revoluționar – împotriva puterilor imperialiste care îi asuprașesc.

7. Sovinismul social și autodeterminarea națiunilor.

Epoca imperialistă și războiul din 1914-1916 în special a înaintat sarcina combaterii șovinismului și naționalismului în țările avansate. În ceea ce privește problema autodeterminării națiunilor, există două nuanțe principale în rândul social-șoviniștilor, adică: oportuniști și kautskiști, care înfrumusețază războiul imperialist, reacționar, aplicând acestuia conceptul de „apărare a patriei”.

Pe de o parte, vedem servitori destul de deschiși ai burgheziei care apără anexările în numele imperialismului progresist și al concentrării politice și neagă pe presupusul utopic, iluzoriu, lăptos-burghez etc. dreptul la autodeterminare.

argumente vicioase. Ceea ce rezultă în teorie este o perversiune a marxismului, dar în practică este un fel de îngustime națională, o uitare a sutelor de milioane de populație a națiunilor înrobite de națiunile „marilor puteri”. Tov. Gorter, în excelenta sa broșură Imperialism, War and Social Democracy, neagă în mod greșit principiul

autodeterminării națiunilor, dar îl aplică corect atunci când cere „independența politică și națională” imediată a Indiilor Olandeze și îi demască pe oportuniștii olandezi care refuză să faci o asemenea cerere și luptă pentru ea.

– 163 –

Printre acestea se numără Kunov 151), Parvus 152) și oportuniștii extremi din Germania, unii dintre fabieni 153) și liderii sindicali din Anglia, oportuniștii din Rusia: Semkovsky, Liebman, Iorkevici etc.

Pe de altă parte, îi vedem pe kautskyi, care includ și pe Vandervelde (ii), Genodel 165) și mulți pacifisti din Ugley și Franța etc. Ei susțin unitatea cu cei dintâi și, în practică, coincid complet cu ei, apărând dreptul la sine. -determinarea pur verbală și ipocrită.: ei consideră că este „excesiv” („zu viei verlangt”: Kautsky în „NZ” 16 mai 1915) să ceară libertatea de secesiune politică; oportunismul, le face mai ușor să înșele poporul, ocolind tocmai problema granițelor unui stat care reține cu forța în componența sa națiuni incomplete și așa mai departe.

■ Ambii sunt la fel de oportuniști care prostituează marxismul, pierzându-și toată capacitatea de a înțelege semnificația teoretică și relevanța practică a tacticii lui Marx, pe care le-a explicat prin exemplul Irlandei.

În ceea ce privește anexările în special, problema lor a devenit de actualitate în special în legătură cu războiul. Dar ce este anexarea? Este ușor de observat că protestul împotriva anexărilor fie se rezumă la recunoașterea autodeterminării națiunilor, fie se bazează pe o frază pacifistă care apără status quo-ul și este ostil oricărei violențe, chiar revoluționare. O astfel de frază este fundamental falsă și ireconciliabilă cu marxismul.

8. Sarcinile concrete ale proletariatului în viitorul apropiat.

Revoluția socialistă poate începe în viitorul foarte apropiat. Proletariatul avea să se confrunte atunci cu sarcina imediată de a prelua puterea, de a expropria băncile și de a pune în aplicare alte măsuri dictatoriale. Burghezia – și mai ales inteligența de tip Fabian și Kautskan – va încerca într-un asemenea moment să spargă și să încetinească revoluția impunându-i obiective democratice limitate. Dacă toate revendicările pur democratice sunt capabile, în condiția asaltului proletar asupra fundației burgheziei deja început, să joace rolul de a împiedica într-un anumit sens revoluția, atunci necesitatea proclamării și realizării libertății tuturor. popoarele asuprite (adică dreptul lor la autodeterminare) vor fi după cum urmează: la fel de esențiale în revoluția socialistă, pe cât de esențială a fost pentru

unsprezece*

--IG 4

victoria revoluției burghezo-democratice, nair., în Germania în 1848 sau în Rusia în 1905.

Este posibil, însă, ca până la începutul revoluției socialiste să treacă 5-10 ani sau mai mult. Următorul pas va fi educația revoluționară a maselor într-un asemenea spirit încât să facă imposibilă apartenența șovinilor și oportuniștilor socialiști la partidul muncitoresc și pentru victoria lor, asemănătoare cu victoria din 1914-1910. Socialiștii vor trebui să explice maselor că socialiștii englezi, care nu cer libertatea, secesiunea coloniilor și a Irlandei, sunt socialiștii germani, care nu cer libertatea de secesiune a coloniilor, alsacienii, danezii, Polonezii, care nu răspândesc direct propaganda revoluționară și acțiunea revoluționară în masă în zona de luptă împotriva opresiunii naționale, care nu folosesc incidente precum cel zabernian, pentru cea mai largă propagandă ilegală în rândul proletariatului națiunii opresoare, pt. demonstrații de stradă și acțiuni revoluționare de masă - ruși care nu cer libertatea de secesiune a Finlandei, Poloniei, Ucrainei etc., etc., etc., - că astfel de socialiști se comportă ca șovini, ca lacheii monarhiilor imperialiste și ai burgheziei imperialiste . care s-au acoperit cu sânge și noroi.

9. Atitudinea față de autodeterminare a social-democrației ruse și poloneze și a Internaționalei a II-a.

Diferențele dintre revoluționarii S.-D. Rusia și polonez S.-D. asupra problemei autodeterminării a ieșit încă din 1903, la congres, care a adoptat programul lui R. S.-D. Partidul R. și care, în ciuda protestului delegației social-democraților polonezi, a inclus în acest program § 9, recunoașterea dreptului națiunilor la autodeterminare. De atunci, social-democrații polonezi nu o dată, în numele partidului lor, au repetat propunerea de a elimina § 9 din programul nostru sau de a-l înlocui cu o altă formulare.

În Rusia, unde cel puțin 57% din populație aparține națiunilor asuprite, peste 100 de milioane de oameni - unde aceste națiuni locuiesc în cea mai mare parte în regiunile periferice - unde unele dintre aceste națiuni sunt mai cultivate decât Marii Ruși - unde sistemul politic este deosebit de barbară și cu caracter medieval - acolo unde revoluția burghezo-democratică nu s-a încheiat încă -, în Rusia, recunoașterea dreptului la libera separare de Rusia a națiunilor asuprite de țarism este absolut esențială pentru social-democrați. în numele sarcinilor lor democratice și socialiste. Partidul nostru, restaurat în ianuarie 1912, a acceptat.

- 165 -

În 1913, rezoluție care confirmă dreptul la autodeterminare și îl explică tocmai în sensul specific menționat mai sus. Marele șovinism rusesc rampant în 1914-1916. atât în rândul burgheziei, cât și printre socialiștii oportuniști (Rubanovici, Plehanov, Nashe Delo etc.) ne încurajează și mai mult să insistăm asupra acestei cereri și să admitem că cei care o neagă nu o fac. practica servește drept suport pentru marele șovinism și țarism rus. Partidul nostru declară că respinge cu cea mai mare hotărâre orice responsabilitate pentru. un astfel de act împotriva dreptului la autodeterminare.

Cea mai recentă formulare a poziției social-democraților polonezi cu privire la problema națională (declarația social-democraților polonezi la Conferința de la Zpmmerwald) conține următoarele idei:

Acest. declarația stigmatizează guvernele germane și alte guverne, care consideră „...regiunile poloneze” drept un angajament în viitorul joc de despăgubiri, „privează poporul polonez de posibilitatea de a-și decide propria soartă”. „Social-democrații polonezi protestează hotărât și solemn împotriva remodelării și dezmembrării în părți ale unei țări umflate”... Opa. îi critică pe socialiștii care au părăsit Gogepzollerp... „cauza eliberării popoarelor asuprite”. Ea exprimă convingerea că numai participarea la această luptă iminentă a proletariatului internațional revoluționar, lupta pentru socialism, „va sparge lanțurile opresiunii naționale și va distruge toate formele de dominație străină și va asigura poporului polonez oportunitatea de a se dezvolta. liber în toate direcțiile ca membru egal în uniunea popoarelor”. Declarația recunoaște războiul „pentru polonezi drept „dublu fratricid” (Buletinul IIpt. Sots. Kom., nr. 2, 27 sed., 1915, p. 15; traducere rusă în colecția „Int. și Război” *), p. .97).

Aceste prevederi nu se deosebesc în esență de recunoașterea dreptului națiunilor la autodeterminare, suferind doar de o și mai mare vagitate și nedeterminare a formulărilor politice decât majoritatea programelor și rezoluțiilor Internaționalei a II-a. Orice încercare de a exprima aceste gânduri în formulări politice precise și de a determina aplicabilitatea lor la sistemul capitalist sau numai la sistemul socialist va arăta și mai clar eroarea negării social-democraților polonezi a autodeterminării națiunilor.

Decizia Congresului Internațional Socialist de la Londra din 11.96, de recunoaștere a autodeterminării națiunilor, trebuie să fie

*i Internațional și război. Nr I-1915. Publicat de Secretariatul Zagr al Org, Comitetul PSRDS. Zurich. Ed.

166

completate pe baza tezelor de mai sus cu indicii- 1) a urgenței deosebite a acestei cereri sub imperialism; asupritorii și social-democrații. națiunile asuprite, 4) la inconsecvența, pur verbală, și din această cauză, în semnificația ei politică, recunoașterea ipocrită a autodeterminării de către oportuniști și kautskyiști, d) la coincidența efectivă cu șoviniștii acelor social-democrați, în special națiunile de mare putere (mari ruși, anglo-americani germani, francezi, italieni, japonezi etc.) care nu susțin libertatea de a se separa de coloniile și națiunile asuprite de națiunile „lor”, 6) la necesitatea subordonării. lupta pentru această cerere, ca și pentru toate revendicările fundamentale ale democrației politice, până la lupta revoluționară directă în masă pentru răsturnarea guvernelor burgheze și pentru realizarea socialismului.

Transferarea către Internațională a punctului de vedere al anumitor națiuni mici, și mai ales al social-democraților polonezi, cărora lupta lor împotriva burgheziei poloneze, care înșală poporul cu lozinci naționaliste, a dus la o negare incorectă a autodeterminării, ar fi un greșeala teoretică o înlocuire a marxismului cu proudhonismul, dar în

practica ar însemna sprijinirea involuntară a burgheziei poloneze însăși. sovism periculos și oportunism al națiunilor mari puteri.

. P.S. În proaspătul apărut „Nene Zeit” din 3 martie 1916, Kautsky întinde deschis mâna creștină a concilierii către reprezentantul celui mai murdar șovinism german, Austerlitz, respingând pentru Austria Habsburgică libertatea de secesiune a națiunilor asuprite, dar recunoscând-o pentru Polonia rusă, pentru a presta un serviciu lacheu lui Hindenburg și Wilhelm al II-lea. Ar fi greu să-ți dorești o mai bună autoexpunere a kautskismului! Tipărită inițial în Vorbote nr.2, aprilie 1916, retipărită în Colecția social-democrată nr.1.

octombrie 1916

semnat: Editorial „S.-D-ta”, centru, organ al RSDLP.

Rezultatele discuției despre autodeterminare.

Numărul 2 al jurnalului marxist al stângii Zimmerwald (lse) Harbinger (Vorbote, nr. 2, aprilie 1916) conține teze pentru și împotriva autodeterminării națiunilor, semnate de redactori. C-ul nostru. O. "S.-D." iar redactorii organului S.-D polonez. opoziție 157) „Ziare

167 -

Robotică.” Cititorul va găsi mai sus *) o retipărire a primei teze și o traducere a celei de-a doua teze * **). Pe arena internațională, această întrebare a fost pusă atât de larg, poate pentru prima dată: într-o discuție care a fost purtată în jurnalul marxist german Nene Zeit cu 20 de ani în urmă, 1895-1896, înaintea Congresului Internațional Socialist de la Londra din 1896, Rosa Luxemburg, K. Kautsky și polonez „nepodleglos-tsevtsy” (suținători ai independenței Poloniei, PPS), reprezentând trei puncte de vedere diferite, întrebarea a fost ridicată doar despre Polonia. Până acum, din câte știm, problema autodeterminării a fost discutată în orice mod sistematic doar de olandezi și polonezi. Să sperăm că The Harbinger va putea duce mai departe discuția despre această problemă acum atât de presantă între britanici, americani, francezi, germani și italieni. Socialismul oficial, prezentat atât ca susținători direcți ai guvernului „lor”, Plehanov, David (138) și Compania, cât și ca apărători deghizat ai oportunismului, kautskii (printre ei Axelrod, Martov, Chkheidze etc.), au mințit în această privință. Întrebare în așa măsură încât pentru o perioadă foarte lungă de timp vor exista inevitabile, pe de o parte, încercări de a păstra tăcerea și de a se eschiva” și, pe de altă parte, cererile muncitorilor de a le oferi „răspunsuri directe”. la „întrebări blestemate”. Ne vom strădui să ținem cititorii noștri informați cu privire la cursul luptei de opinii dintre socialiștii din străinătate.

Pentru noi, social-democrații ruși, însă, întrebarea este încă de o importanță deosebită: această discuție este o continuare a discuției din 1903 și 1913; întrebarea a stârnit în timpul războiului o oarecare zdruncinare a gândirii în rândul membrilor partidului nostru; este exacerbât de trucurile unor lideri proeminenți ai Gvozdev sau ai partidului muncitoresc șovin precum Martov și Chkheizde de a se sustrage de la esența problemei. Prin urmare, este necesar să rezumăm

cel puțin primele rezultate ale discuției începute pe arena internațională.

După cum se vede din teze, camarazii noștri polonezi ne oferă un răspuns direct la unele dintre argumentele noastre, de exemplu, despre marxism și proudhonism. Dar, în cea mai mare parte, ei ne răspund nu direct, ci indirect, contrastând afirmațiile lor. Luați în considerare răspunsurile lor indirecte și directe.

1. Socialismul și autodeterminarea națiunilor.

Am susținut că ar fi o trădare a socialismului să refuzi exercitarea autodeterminării națiunilor sub socialism. Ni se răspunde: „Dreptul la autodeterminare nu este aplicabil unei societăți socialiste”. Divergența este fundamentală. Care este sursa lui?

Vezi articolul anterior. Ed.

**i Vezi P. Yumsepie, Nr. 4, Ed.

168 -

„Știm”, obiectează adversarii noștri, „că socialismul va desființa orice opresiune națională, deoarece distruge interesele de clasă care conduc la ea.” când disputa este despre una dintre formele de opresiune politică și anume: despre reținerea forțată a o națiune în granițele statului altei națiuni? La urma urmei, aceasta este doar o încercare de a evita problemele politice! Și alte considerații ne convin și mai mult de această evaluare: „Nu avem niciun motiv să presupunem că caracterul unei unități economice și politice va aparține unei națiuni într-o societate socialistă. După toate probabilitățile, ea va avea doar caracterul de unitate culturală și lingvistică, întrucât divizarea teritorială a cercului cultural socialist, în măsura în care există, nu poate avea loc decât în funcție de nevoile de producție și, desigur, problematica această împărțire nu ar trebui să fie decisă de națiunile individuale, singure, având toată plenitudinea propriei puteri - (așa cum este cerut de „dreptul la autodeterminare”), iar toți cetățenii interesați vor decide în comun ...

Acest ultim argument, despre determinarea comună în loc de autodeterminare, îi mulțumește atât de mult pe tovarășii polonezi, încât îl repetă de trei ori în tezele lor! Dar frecvența repetiției nu transformă acest argument octobrist și reacționar într-unul social-democrat. Căci toți reacționarii și burghezii acordă națiunilor ținute cu forța în limitele unui stat dat dreptul de a-și „determina în comun” soarta într-un parlament comun. Wilhelm al II-lea le acordă belgienilor dreptul de a „determina în comun” în parlamentul comun german soarta Imperiului German.

Tocmai ceea ce este discutabil – exact ceea ce este exclusiv și pus în discuție, dreptul de secesiune – oponenții noștri ai lui π se străduiesc să ocolească. Ar fi amuzant dacă nu ar fi atât de trist!

Chiar prima noastră teză spune că eliberarea națiunilor asuprite presupune, în sfera politică, o dublă transformare: 1) egalitatea totală a națiunilor. Nu există nicio dispută în acest sens, iar acest

lucru se aplică doar la ceea ce se întâmplă în interiorul statului; 2) libertatea secesiunii politice. Aceasta se referă la definirea limitelor statului. Este doar discutabil. Și cam asta, adversarii noștri tac. Ei nu vor să se gândească la granițele statului și nici măcar la stat în general. Acesta este un fel de „economism imperialist” asemănător vechiului „economism” din 189-!-1902, care argumenta: capitalismul

169 -

câștigat, deci întrebări politice și de ce! O astfel de teorie apolitică a domnului este fundamental ostilă marxismului.

Marx scria în critica sa la adresa Programului Gotha 18 9: „Între societatea capitalistă și cea comunistă se află perioada transformării revoluționare a primei în a doua. De asemenea, corespunde unei perioade politice de tranziție, a cărei stare nu poate fi altceva decât dictatura revoluționară a proletariatului. Până acum, acest adevăr a fost incontestabil pentru socialiști și în el constă recunoașterea statului până la dezvoltarea socialismului victorios în comunism deplin. Vorba lui Engels despre ofilirea statului este binecunoscută. Am subliniat în mod deliberat în prima teză că democrația este o formă a statului, care se va ofili și atunci când statul se va ofili. Și atâta timp cât oponenții noștri nu au înlocuit marxismul cu un punct de vedere nou, „de stat”, raționamentul lor este o completă greșeală.

În loc să vorbească despre stat (și, prin urmare, despre definirea limitelor acestuia!), ei vorbesc despre „cercul cultural socialist”, adică. alege în mod deliberat o expresie vagă în acest sens, că toate întrebările de stat sunt șterse! Se dovedește o tautologie ridicolă: desigur, dacă există un stat, atunci nu se pune problema granițelor sale. Atunci întregul program democratic-politic este inutil. Nu vor exista nici republici când statul „se ofilește”.

Șovinul german Lench, în articolele notate de noi în teza 5 (notă.), a citat un citat interesant din opera lui Engels: Poe și Hein. Engels spune acolo, printre altele, că granițele „națiunilor europene mari și viabile” în cursul dezvoltării istorice, care au absorbit un număr de națiuni mici și neviabile, au fost determinate mai mult sau mai puțin de „limbajul și simpatiile” ale lui. populația. Aceste granițe le numește Engels „naturale”. Acesta a fost cazul în epoca capitalismului progresist în Europa, în jurul anilor 1848-1871. Acum, capitalismul reacționar, imperialist, încalcă din ce în ce mai mult aceste granițe definite democratic. Toate semnele indică faptul că imperialismul va lăsa frontiere mai puțin democratice, o serie de anexări în Europa și în alte părți ale lumii, ca moștenire socialismului care îl va înlocui. Ce? Socialismul victorios, restabilind și urmărind până la capăt democrația completă de-a lungul întregii linii, va renunța la determinarea democratică a granițelor statului? dorește să țină seama de „simpatiile” populației? Este suficient să punem aceste întrebări pentru a vedea clar cum alunecă colegii noștri polonezi de la marxism la „economismul imperialist”.

170 -

Vechii „economiști”, transformând marxismul într-o caricatură, i-au învățat pe muncitori că „doar” „economicul” era important pentru marxiști. Noii „economiști” cred fie că statul democratic al socialismului victorios va exista fără granițe (ca un complex de „senzații” fără materie), fie că granițele vor fi determinate „doar” în funcție de nevoile producției. În realitate, aceste limite vor fi determinate democratic, adică. după voința și „simpatia” populației. Capitalismul încalcă aceste simpatii și, prin urmare, adaugă noi dificultăți cauzei apropierei națiunilor. Socialismul, prin organizarea producției fără opresiune de clasă și asigurarea bunăstării tuturor membrilor statului, dă astfel joc din plin „simpatiilor” populației și, tocmai din această cauză, facilitează și accelerează enorm apropierea și fuziunea națiunilor. .

Pentru a oferi cititorului puțină odihnă de „economismul” greu și stângaci, să cităm argumentul unui scriitor socialist care se află în afara disputei noastre. Acest scriitor este Otto Bauer, care are și un „moft” al „autonomiei cultural-naționale”, dar care vorbește foarte corect despre o serie de întrebări importante. De exemplu, în § 29 din cartea sa *The National Question and Social-Democracy*, el a observat cel mai corect că ideologia națională a acoperit politica imperialistă. În § 30: „Socialismul și principiul naționalității” el spune:

„Comunitatea socialistă nu va putea niciodată să folosească violența” pentru a include în componența sa națiuni întregi. Imaginați-vă că masele de oameni posedă toate binecuvântările culturii naționale, participă deplin și activ la legislație și administrație și în cele din urmă sunt echipate cu arme – ar fi posibil să supunem astfel de națiuni cu forța dominației unui organism social străin? Toată puterea statului se bazează pe forța armelor. Armata populară actuală, datorită unui mecanism iscusit, constituie încă o armă în mâinile unei anumite persoane, nume de familie, clasă, la fel ca armata cavaleriească și mercenară din vremuri trecute. Armata comunității democratice a unei societăți socialiste nu este altceva decât un popor înarmat, deoarece este alcătuită din oameni foarte cultivați, care lucrează în largul lor în atelierele publice și participă pe deplin la toate sferele vieții statului. În asemenea condiții, orice posibilitate de dominație națională străină dispăre.

Asta e corect. Sub capitalism, este imposibil să aboliți opresiunea națională (și politică în general). Pentru a face acest lucru, este necesar să distrugeți clasele, adică. introduce socialismul. Dar, pe baza economiei.

171

socialismul nu se reduce în totalitate la el. Pentru eliminarea asupririi naționale este nevoie de o fundație – producție socialistă, dar pe acest fundament sunt necesare și o organizare democratică a statului, o armată democratică etc. doar „- atâta”!- cu implementarea deplină a democrației. În toate zonele, până la definirea granițelor statului în conformitate cu „simpatiile” populației, până la libertatea deplină de secesiune. Pe această bază se va dezvolta, la rândul său, eliminarea aproape absolută a celei mai mici frecări naționale, cea mai mică neîncredere națională, se va crea o apropiere și unire accelerată a națiunilor, care se va încheia cu ofilirea statului. Iată teoria

marxismului de la care colegii noștri polonezi s-au îndepărtat în mod eronat.

2. Este democrația „fezabilă” sub imperialism?

Toate vechile polemici ale social-democraților polonezi. împotriva autodeterminării națiunilor se construiește pe argumentul că este „imposibil” în capitalism. În 1903, în comisia de program a celui de-al 2-lea Congres al RSDLP, noi, iskraiștii, am râs de acest argument și am spus că repetă caricatura marxismului de către (trista amintire) „Economisti”. În tezele noastre ne-am oprit în detaliu asupra acestei erori și tocmai aici, unde se află temeiul teoretic al întregii dispute, tovarășii polonezi nu au dorit (sau nu au putut?) să răspundă la niciunul dintre argumentele noastre.

Imposibilitatea economică a autodeterminării ar trebui dovedită prin intermediul analizei economice, prin care să dovedim impracticabilitatea interzicerii mașinilor sau a introducerii banilor de muncă etc. Pictu nu încearcă să dea o asemenea analiză. Nimeni nu va afirma că chiar și într-o singură țară „ca excepție” a fost posibil să se introducă „bani de muncă” în capitalism, întrucât o țară mică a reușit, ca excepție, în epoca celui mai neînfrânat imperialism, să realizeze un sine imposibil. -determinare, și chiar fără război și revoluție (Norvegia 190e).

În general, democrația politică este doar una dintre firmele posibile (deși teoretic normală pentru capitalismul „pur”) ale unei suprastructuri asupra capitalismului. Atât capitalismul, cât și imperialismul, după cum arată faptele, se dezvoltă sub tot felul de forme politice, subjugându-le pe toate. Prin urmare, teoretic, este fundamental greșit să vorbim despre „impracticabilitatea” uneia dintre formele și una dintre cerințele democrației.

Lipsa unui răspuns din partea colegilor noștri polonezi la aceste argumente ne obligă să recunoaștem că discuția pe acest punct s-a încheiat. Pentru claritate, ca să spunem așa, am înaintat cea mai concretă afirmație că ar fi ■ ridicol să negăm „fezabilitatea” refacerii Poloniei tes uch. în funcție de strategic etc. și. momentele acestui război. Nu a fost nici un raspuns!

Tovarășii polonezi au repetat pur și simplu o afirmație evident falsă (§ П. 1), spunând: „în chestiunile privind anexarea regiunilor străine, formele democrației politice au fost eliminate; violența deschisă decide... Capitalul nu va lăsa niciodată poporul să decidă chestiunea granițelor sale de stat... De parcă „capitalul” ar putea „da poporului” alegerea birocrăților săi care servesc imperialismul! Sau, de parcă, fără „constrângere deschisă”, orice decizii majore cu privire la chestiuni democratice importante, de exemplu, despre o republică în loc de monarhie, despre o miliție în loc de o armată permanentă, ar fi deloc de imaginat! Subiectiv, camarazii polonezi vor să „aprofundeze” marxismul, dar o fac destul de fără succes. Obiectiv, frazele lor despre impracticabilitate sunt oportunism, căci se presupune în tăcere: „imposibil” fără o serie de revoluții, la fel cum toată democrația, toate revendicările ei în general, sunt irealizabile sub imperialism.

O singură dată, chiar la sfârșitul § 11, 1, într-o discuție despre Alsacia, colegii polonezi au părăsit poziția de „economism imperialist: .., abordând întrebările uneia dintre formele democrației cu un răspuns specific, și nu cu referire generală la „economic”. Și tocmai această abordare s-a dovedit a fi greșită! Ar fi „particularistic, nedemocratic”, scriu ei, „dacă alsacienii, fără să-i întrebe pe francezi, le-ar „impune” anexarea Alsaciei la Franța, chiar dacă o parte din Alsacia gravita spre germani și acest război amenințat!! Confuzia este destul de amuzantă: autodeterminarea presupune (aceasta este de la sine înțeles, și am subliniat acest lucru în tezele noastre) libertatea de a se separa de statul opresor; faptul că aderarea la un stat dat presupune consimțământul lui este la fel de „nu obișnuit” să se spună în politică, la fel ca în economie nu se vorbește despre „consimțământul” unui capitalist de a primi profit sau al unui muncitor de a primi salarii! E amuzant să vorbești despre asta. .

Dacă ești un politician marxist, atunci, vorbind despre Alsacia, trebuie să îi ataci pe ticăloșii socialismului german pentru că nu au luptat pentru libertatea de separare a Alsaciei – ticăloșii socialismului francez; pentru că au suportat burghezia franceză, care vrea să anexeze cu forța întreaga Alsacie – împotriva amândurora pentru că slujesc imperialismul țării „lor”, temându-se chiar și de un singur.

stat mic; este necesar să se arate cum oora.tm. socialiștii, recunoscând autodeterminarea, ar fi rezolvat problema în câteva săptămâni fără a încălca voința alsacienilor. A vorbi în schimb despre pericolul teribil pe care alsacienii francezi se vor „impune” Franței este pur și simplu o bijuterie.

3. Ce este anexarea?

Am pus această întrebare în tezele noastre cu toată certitudinea (§ 7). Tovarășii polonezi nu i-au răspuns: l-au înconjurat, declarând cu insistență 1) că sunt împotriva anexărilor și 2) explicând de ce sunt împotriva acestora. Acestea sunt întrebări foarte importante, cuvintele sunt. Dar acestea sunt alte întrebări. Dacă ne pasă câtuși de puțin de chibzuința teoretică a principiilor noastre, de formularea lor clară și distinctă, nu putem evita întrebarea ce este anexarea, întrucât acest concept apare în propaganda și agitația noastră politică. Ocolirea acestei probleme într-o discuție colegială nu poate fi interpretată altfel decât ca o respingere a poziției.

De ce am pus această întrebare? Am explicat-o punând-o. Pentru că „un protest împotriva anexărilor nu este altceva decât recunoașterea dreptului la autodeterminare”. Conceptul de anexare include de obicei 1) conceptul de violență (anexare forțată); 2) conceptul de opresiune extraterestră (anexarea unei regiuni „străine” etc.) și – uneori – 3) conceptul de încălcare a status quo-ului. Și asta am indicat în teze, iar această instrucțiune a noastră a fost criticată.

Întrebarea este dacă pot exista social-democrați. în general împotriva violentei? Este clar că ist. Asta înseamnă că suntem împotriva anexărilor nu pentru că ar fi violență, ci din cauza a altceva. La fel, nu pot exista social-democrați. și pentru status quo-ul. Indiferent cum te-ai întoarce, nu vei evita concluzia: anexarea este o încălcare a

autodeterminării națiunii, este stabilirea granițelor statului împotriva voinței populației.

A urla împotriva anexărilor înseamnă a fi pentru dreptul la autodeterminare. A fi „împotriva reținerii forțate a oricărei națiuni în limitele unui stat dat” (am folosit în mod deliberat această formulare ușor modificată a aceleiași idei în § 4 din tezele noastre, iar camarazii polonezi ne-au răspuns destul de clar aici, declarând în § I, 4, la început că sunt „împotriva reținerii cu forța a națiunilor asuprite în hotarele statului anexator”) este același lucru cu a fi pentru autodeterminarea națiunilor.

Nu vrem să ne certăm despre cuvinte. Dacă există o parte care spune în programul său (sau într-o rezoluție obligatorie pentru toți, nu este o chestiune de

174

în forma) că este împotriva anexării *), împotriva reținerii forțate a națiunilor asuprite în granițele statului său, atunci ne declarăm deplin acord de principiu cu un astfel de partid. Ar fi absurd să păstrăm cuvântul „autodeterminare”. Și dacă există oameni în Partidul nostru care vor să schimbe cuvintele în acest spirit, formularea § 9 din programul Partidului nostru, vom considera că dezacordul cu astfel de camarazi nu este deloc fundamental!

Ideea este doar în claritatea politică și în chibzuința teoretică a sloganurilor noastre.

În discuțiile verbale pe această chestiune – a cărei importanță, mai ales acum, în legătură cu războiul, nimeni nu o neagă – s-a întâlnit următorul argument (nu l-am găsit tipărit): un protest împotriva unui anumit rău nu înseamnă neapărat recunoașterea unui concept pozitiv care exclude răul. Argumentul este în mod clar de nesusținut și de aceea, evident, nu a fost reprodus nicăieri în presă. Dacă un partid socialist declară că este „împotriva reținerii forțate a unei națiuni oprimăte în granițele altui stat”, atunci acest partid se angajează prin aceasta să renunțe la reținerea forțată atunci când este la putere.

Nu ne îndoim nicio clipă că, dacă mâine Hindenburg semi-câștigă Rusia și expresia acestei semi-victorie va fi (în legătură cu dorința Angliei și Franței de a slăbi ușor țarul) un nou stat polonez, complet „realizabil” din punctul de vedere al legilor economice ale capitalismului și imperialismului, iar dacă apoi poimăine revoluția socialistă va triumfa la Sankt Petersburg, Berlin și Varșovia, atunci guvernul socialist polonez, ca și cel rus și german, va renunța la „reținerea forțată” a, să zicem, ucrainenii, „în interiorul granițelor statului polonez.” Dacă acest guvern include membri ai redacției *Gazeta Robotnichy*, ei își vor sacrifica, fără îndoială, „tezele” și, prin aceasta, vor respinge „teoria” conform căreia „dreptul la autodeterminare este inaplicabil unei societăți socialiste”. Dacă ne-am gândi altfel, am pune la ordinea zilei o discuție fără tovarășă cu social-democrații. Polonia, și declanșează lupta fără milă, ca șoviniștii.

Să presupunem că ies pe străzile oricărui oraș european și declar public, apoi repet în ziare, un „protest” împotriva faptului că nu am voie să cumpăr o persoană în sclavie. Nu există nicio îndoială că voi avea dreptul să fiu considerat un proprietar de sclavi, un susținător al principiului

*) „Împotriva anexărilor vechi și noi”, a formulat aceasta K. Radek într-unul din articolele sale din Berner Tagwacht 16°).

17 h

sistem ilp, după cum doriți, sclavie. Că simpatia mea pentru sclavie este îmbrăcată într-o formă negativă de protest, și nu într-o formă pozitivă („Sunt pentru sclavie”), acest lucru nu va înșela pe nimeni. Un „protest” politic este destul de echivalent cu un program politic, este atât de evident încât e cam jenant chiar și să fii obligat să-l explici. În orice caz, suntem ferm convinși că cel puțin din partea Stângii Zimmerwald – nu vorbim despre toți Zimmerwaldeii, pentru că există Martov și alți kautskiți – nu vom întâlni niciun „protest” dacă spunem că în a treia. Internațional nu va fi loc pentru oameni capabili să separe un protest politic de un program politic, să se opună unul altuia etc.

Nevrând să ne certăm despre cuvinte, ne vom permite să exprimăm speranța fermă pe care social-democrații polonezi. în curând vor încerca să formuleze oficial atât propunerea lor de a elimina § 9 din programul partidului (și și al lor), cât și din programul Internaționalei (rezolvat de Congresul de la Londra din 1896), cât și definirea lor a programului corespunzătoare. gânduri politice despre „anexările vechi și noi” și „menținerea cu forța a unei națiuni oprimate în granițele unui stat care se anexează.” – Să trecem la următoarea întrebare.

4. Pentru anexări sau împotriva anexărilor?

În secțiunea 3 din prima secțiune a tezelor lor, camarazii polonezi declară fără echivoc că sunt împotriva oricăror anexări. Din păcate, în § 4 al aceleiași secțiuni întâlnim afirmații pe care trebuie să le recunoaștem ca anexioniste. Acest § începe cu următoarele... cum să-l spun blând?... cu o frază ciudată:

„Punctul de plecare al luptei social-democraților. împotriva anexărilor, împotriva reținerii forțate a națiunilor asuprite în granițele statului anexator, este respingerea oricărei apărări, a patriei (italicele autorilor), care în epoca imperialismului este apărarea drepturilor propriei burghezii. a asupri și a jefui popoarele străine „...”

Ce este asta? Ca aceasta?

„Punctul de plecare al luptei împotriva anexărilor este respingerea oricărei apărări a patriei”... Dar la urma urmei, „apărarea patriei” poate fi numită, iar până acum a fost general acceptat să se numească orice război național. și orice răscoală națională! Suntem împotriva anexărilor, dar... o înțelegem în așa fel încât suntem împotriva războiului anexaților pentru... eliberarea lor de sub anexă, suntem

împotriva revoltei anexațiilor în scopul eliberării de sub anexă. anexe. Nu este aceasta o afirmație anexionistă?

– 176

Autorii tezelor își motivează... ciudata afirmație spunând că „în epoca imperialismului” apărarea patriei este apărarea drepturilor burgheziei de a asupra popoare străine. H) acest lucru este adevărat numai în legătură cu războiul imperialist, adică. un război între puteri imperialiste, sau grupuri de puteri, când ambii beligeranți opresc doar „popoare străine” și duc război pentru cine. mai mult pentru a asupra alte popoare.

Aparent, autorii pun problema „apărării patriei” într-un mod complet diferit de modul în care o pune partidul nostru. Respingem „apărarea patriei”. în războiul imperialist. Acest lucru este afirmat mai clar în manifestul Comitetului Central al Partidului Paschen și în rezoluțiile de la Berna retipărite în pamfletul Socialism și război, care a fost publicat în germană și franceză. Am subliniat acest lucru de două ori și în tezele noastre (note la § 4 și la § 6). Aparent, autorii tezelor poloneze resping apărarea patriei în general, adică și pentru un război național, considerând poate că războaiele naționale „în epoca imperialismului” sunt imposibile. Spunem: „poate”, pentru că în tezele lor tovarășii polonezi o spun. nu a arătat nicio privire.

Un asemenea punct de vedere este exprimat clar în tezele grupului german al Internaționalei, 61) și în pamfletul Jujapus 11!2), căruia îi consacram un articol special. Să notăm, pe lângă cele spuse acolo, că o insurecție a unei regiuni ocupate sau a unei țări împotriva uneia anexate poate fi numită răscoală, dar război (am auzit o asemenea obiecție și de aceea o cităm, deși considerăm frivolă această dispută terminologică). În orice caz, aproape nimeni nu va îndrăzni să nege că anunțând Belgia, Serbia, Galiția, Armenia își va numi „răscoala” împotriva celui care a subliniat „apărarea patriei” și o numește corect. Se dovedește că tovarășii polonezi sunt împotriva unei astfel de revolte pe motiv că în aceste țări accentuate există și o burghezie, care asuprește și popoarele străine, sau mai bine zis, poate asupra, pentru că este vorba doar de „drepturile” lor de a asupra-i. Pentru a evalua un anumit război sau o anumită răscoală, nu se ia, așadar, conținutul social propriu-zis (lupta unei națiuni asupra împotriva unui opresor pentru emancipare), ci posibila exercitare de către burghezia acum asuprită a „dreptului său”. a asupra”. Dacă Belgia, să zicem, în 1917 este anunțată de Germania – și se ridică în 1918 pentru eliberarea ei, atunci tovarășii polonezi vor fi împotriva revoltei pe motiv că burghezia belgiană are „dreptul de a asupra alte popoare”!

Nu există nicio intrap în acest raționament nici marxist, nici revoluționar în general. Fără a trăda socialismul, trebuie să sprijinim

orice răscoală împotriva principalei noastre ; paia, burghezia marilor state, dacă nu este o răscoală a clasei reacționare. Refuzând să sprijinim răscoala zonelor anexate, noi – în mod obiectiv – devenim anexioniști. Tocmai „în epoca imperialismului”, care este epoca începutului revoluției sociale, proletariatul va sprijini astăzi cu o energie deosebită răscoala regiunilor anexate, pentru a ataca mâine sau

în același timp burghezia de puterea „mare”, slăbită de o asemenea răscoală.

Totuși, tovarășii polonezi merg și mai departe în anexionismul lor. Ei nu sunt doar împotriva revoltei regiunilor anexate, ci sunt împotriva oricărei restabiliri a independenței lor, chiar dacă pașnice.

Deși respinge orice responsabilitate pentru consecințele politicii opresive a imperialismului și le luptă cel mai aspru, S.-Dt. nu pledează în niciun fel pentru stabilirea de noi posturi de frontieră în Europa sau pentru restaurarea celor demolate de imperialism (sublinierea adăugată de autorii).

Acum „imperialismul a demolat punctele de frontieră” dintre Germania și Belgia, dintre Rusia și Galiția. Social Democrația Internațională trebuie, vedeți, să fie împotriva restabilirii lor în general, în orice fel. În 1905, „în epoca imperialismului”, când Sejm-ul autonom al Norvegiei a proclamat secesiunea de Suedia, iar războiul Suediei împotriva Norvegiei, propovăduit de reacționarii Suediei, nu a reușit atât din cauza rezistenței muncitorilor suedezi, cât și a din cauza situației imperialiste internaționale – S.- d-tia ar fi trebuit să fie împotriva secesiunii Norvegiei, căci aceasta însemna fără îndoială „stabilirea de noi posturi de frontieră în Europa”!!

Acesta este anexionism direct, deschis. Nu este nevoie să-l respingi, el se respinge pe sine. Niciun partid socialist nu va îndrăzni să ia această poziție: „suntem împotriva anexărilor în general, dar pentru Europa sancționăm anexările sau le suportăm de îndată ce sunt realizate”...

Trebuie să ne oprim doar asupra surselor teoretice de eroare, care i-au adus pe tovarășii noștri polonezi la o astfel de evidentă... „imposibilitate”. Vom vorbi mai jos despre lipsa de temei a identificării „Europei”. Următoarele două fraze din teză explică alte surse de eroare.

„...Acolo unde roata imperialismului a trecut peste statul capitalist deja format, strivindu-l, acolo, în forma brutală a opresiunii imperialiste, are loc concentrarea politică și economică a lumii capitaliste, pregătind socialismul”...

H. Levin. Sobr. Sochi pe in V, vol. XIX. 12

17b

Această justificare a anexărilor este struvism și nu marxism. Social-democrații ruși, care își amintesc de anii 1890 în Rusia, sunt foarte conștienți de această manieră de pervertire a marxismului, comună Struve, Kunov, Loginam și K0. Cam despre struviștii germani, așa că groove. „Social-principaliști”, într-o altă teză (I, 3) a camarazilor polonezi citim:

...- (Sloganul autodeterminării) „oferă social-imperialiștilor posibilitatea, prin demonstrarea caracterului iluzoriu al acestui slogan, de a prezenta lupta noastră împotriva opresiunii naționale ca

fiind sentimentală nejustificată istoric, subminând astfel încrederea proletariatului. în valabilitatea științifică a lui E.-D. programe..."...

■ Aceasta înseamnă că poziția struviștilor germani este considerată de autori ca fiind „științifică”! Felicitări.

Un singur „fleeac” distruge acest argument uimitor, care ne amenință cu faptul că Lenches, Kunov. Parvus - morală împotriva trecerii: toți acești Lenchs sunt oameni psledoi în felul lor, iar în problema „-!> a șovinului german „Kolokol”; slogan, autodeterminare (social-democrației polonezi se pare că au recunoscut ca lui Lentsch argumentul ca irezistibil, după cum reiese din raționamentul pe care l-am citat în tezele lor...), și „netemeinicia științifică” a sloganului: împotriva anexărilor!!

• Căci Lench a explicat perfect adevărul simplu pe care l-am subliniat colegilor noștri polonezi, care nu au vrut să răspundă la ceea ce ați spus: nu există nicio diferență, nici „economică, nici politică”, nici deloc logică, între „recunoașterea” autodeterminarea și „protestul împotriva anexărilor. Dacă tovarășii polonezi consideră că argumentele Lenczy împotriva autodeterminării sunt irefutabile, este imposibil să nu admitem faptul; Toate aceste argumente ale lui Lenci sunt îndreptate și împotriva luptei împotriva anexărilor.

Eroarea teoretică care stă la baza tuturor raționamentului colegilor noștri polonezi i-a adus în punctul în care s-au dovedit a fi nsiit-.iebvnv-iiiel'iiiwii au-iiiek<-i<iitsi!<c'.iii.

J. 7 / ochi'MU HjfuîH-IHi a II lli'ia n il'S

■ (' Din punctul nostru de vedere, răspunsul este clar: pentru că anexarea încalcă autodeterminarea națiunilor, sau, cu alte cuvinte, constituie una dintre formele dacă ale opresiunii naționale. .

(Din punctul de vedere al social-democraților polonezi, trebuie să aflăm de ce suntem împotriva anexărilor, iar aceste discuții (I. 3 în teze) încurcă inevitabil autorii într-o serie întreagă de contradicții.

170

Două argumente sunt date de ei în „justificarea''.'unea a ceea ce ne dorim. (contrar argumentelor „întemeiate științific” ale Lenches) împotriva anexărilor. Primul:

„Afirmația că anexările în Europa sunt necesare pentru sprijinul militar al suveranilor imperialiști victorioși, social-democrației. contrast cu faptul că anexările nu fac decât să mărească antagonismele lui pi și, prin urmare, cresc pericolul de război”...

Acesta nu este un răspuns adecvat pentru Lench, pentru că argumentul lor principal nu este necesitatea militară, ci progresivitatea economică a anexărilor, care înseamnă concentrare sub imperialism. Unde este logica aici, dacă social-democrații polonezi. recunoaște, în același timp, progresivitatea unei astfel de concentrări, refuzând în Europa restabilirea posturilor de frontieră demolate de imperiu și obiectează la anexări?

-Mai departe. Ce fel de războaie sunt agravate de anexări? Nu imperialist. căci sunt generate de alte cauze; Principalele antagonisme în actualul război imperialist sunt, fără îndoială, antagonismele Angliei cu Germania, Rusiei cu Germania. Nu au fost anexări aici. Vorbim despre pericolul crescut al războaielor militare și al revoltelor naționale. Dar cum este posibil, pe de o parte, să se declare războaie naționale „în strada imperialismului este imposibil. A. <; pe de altă parte, să ridice „pericolul4* al războaielor naționale? Acest lucru nu este logic.

Al doilea argument. Anexările „creează un abis între proletariatul națiunii conducătoare și națiunii asuprite"... „proletariatul națiunii asuprite s-ar uni cu burghezia sa și va vedea inamicul în proletariatul națiunii dominatoare. În locul luptei internaționale de clasă a proletariatului împotriva burgheziei internaționale, ar urma o scindare, proletariatul, corupția sa ideologică...

Suntem pe deplin de acord cu aceste argumente. Dar este logic să se propună argumente care se exclud reciproc pe aceeași problemă, în același timp? În § 3 al secțiunii 1 din teze citim argumentele citate, care văd scindarea proletariatului în anexări, iar, alături, în § 4, ni se spune că în Europa trebuie să fim împotriva abolirii anexărilor. deja angajate, în favoarea „educării maselor muncitoare ale națiunilor asuprite și asupritoare la lupta de solidaritate. Dacă abolirea anexărilor este o „săitmentalitate” reacționară, atunci nu se poate argumenta că anexările creează o prăpastie între proletariat și creează o „despărțire” în el. atunci, dimpotrivă, este necesar să vedem în anexări condițiile de apropiere a proletariatului diferitelor națiuni.

Spunem: pentru ca noi să putem face o revoluție socialist-nisistă și să răsturnăm burghezia, muncitorii trebuie să lucreze îndeaproape, iar atomul să închidă soia,

– 180 –

autodeterminare, adică împotriva anexărilor. Rămânem consecvenți. Dar tovarășii polonezi, recunoscând „irevocabilitatea” anexărilor europene, recunoscând „imposibilitatea” războaielor naționale, se bat atunci când argumentează „împotriva” anexărilor tocmai cu argumente din războaiele naționale! Tocmai prin argumente de acest fel că anexările le îngreunează muncitorilor din diferite națiuni să se reunească și să fuzioneze!

Cu alte cuvinte: pentru a obiecta la anexări, social-democrații polonezi. trebuie să luăm argumente dintr-un asemenea bagaj teoretic, pe care le resping în mod fundamental.

Acest lucru este și mai clar în chestiunea coloniilor.

6. Este posibil să opunem coloniile „Europei” în această chestiune?

Tezele noastre spun că cererea pentru eliberarea imediată a coloniilor este la fel de „realizabilă” (adică irealizabilă fără o serie de revoluții și instabilă fără socialism) în capitalism precum este autodeterminarea națiunilor, alegerea oficialilor de către popor, o

republică democratică etc. pe de altă parte, că cererea de eliberare a coloniilor nu este altceva decât „recunoașterea” autodeterminării națiunilor.

Tovarășii polonezi nu au răspuns la niciunul dintre aceste argumente. Au încercat să facă distincția între „Europa” și colonii. Numai pentru Europa ei devin anexați inconsecvenți, refuzând să anuleze anexările, deoarece acestea au fost deja comise. Pentru colonii, ei proclamă o cerere necondiționată: „ieșiți din colonii!”.

Socialiștii ruși trebuie să ceară: „Ieșiți din Turkestan, din Khiva, din Bukhara etc.”, dar vor cădea, spun ei, în „utopism”, „neștiințific” „sentimentalism” etc., dacă aceeași libertate de secesiune va fi cerut pentru Polonia, Finlanda, Ucraina etc. Socialiștii britanici trebuie să ceară: „Ieși din Africa, din India, din Australia”, dar nu din Irlanda. Ce temeuri teoretice pot explica o diferență atât de atrăgătoare? Această problemă nu poate fi ocolită.

Principala „bază” a oponentilor autodeterminării: „imposibilitatea”. Referirea la „concentrare economică și politică” exprimă aceeași idee cu o ușoară nuanță.

Este clar că concentrarea are loc și prin adăugarea de colonii. Diferența economică dintre colonii și popoarele europene – cel puțin majoritatea celor din urmă – a constat în primul rând în faptul că coloniile erau implicate în schimbul de mărfuri, dar nu încă în producția capitalistă. Imperialismul a schimbat asta.

– 181

Imperialismul este, printre altele, exportul de capital. Producția capitalistă este transplantată din ce în ce mai rapid în colonii. Este imposibil să le smulgi din dependența de capitalul financiar european. Din punct de vedere militar, precum și din punct de vedere al expansiunii (expansiunii), separarea coloniei este fezabilă, de regulă, numai cu socialismul, iar sub capitalism fie ca excepție, fie cu prețul a unei serii de revoluții și războaie atât în colonie cât și în țara mamă.

În Europa, în cea mai mare parte, națiunile dependente sunt mai dezvoltate capitalist (deși nu toate: albanezi, mulți neruși) decât în colonii. Dar tocmai aceasta este ceea ce provoacă o mai mare respingere a opresiunii și anexărilor naționale! Tocmai din această cauză dezvoltarea capitalismului este mai sigură în Europa în toate condițiile politice, inclusiv secesiune, decât în colonii... „Acolo”, spun camarazii polonezi despre colonii (I, 4), „capitalismul încă”. se confruntă cu sarcina de a dezvolta forțele productive în mod independent.” ... În Europa, acest lucru este și mai vizibil: capitalismul din Polonia, Finlanda, Ucraina, Alsacia, fără îndoială, dezvoltă forțele productive mai puternice, mai rapid și mai independent decât în India, Turkestan, Egipt și alte colonii de cel mai pur tip. Nici o dezvoltare independentă și nici o dezvoltare a producției de mărfuri în societate nu este posibilă fără capital. În Europa, națiunile dependente au propriul lor capital și o oportunitate ușoară de a-l obține în cele mai variate condiții. În colonii nu există sau aproape deloc capital propriu; coloniei îi este imposibil să-l extragă

decât în condițiile subordonării politice, în condițiile capitalului financiar. Ce înseamnă, având în vedere toate acestea, să ceri eliberarea imediată și necondiționată a coloniilor? Nu este oare clar că este mult mai „utopic” în acel sens vulgar, caricatural „marxist” al cuvântului „utopie” în care este folosit de dl. Struve, Lenchi, Kunov, iar în spatele lor, din păcate, tovarășii polonezi? Prin „utopism” se înțelege aici îndepărtarea corespunzătoare de la filistin-obișnuit, incluzând tot ceea ce este revoluționar. Dar mișcările revoluționare de tot felul, inclusiv cele naționale, sunt mai posibile, mai practicabile, mai încăpățănate, mai conștiente, mai greu de promovat într-o situație europeană decât în colonii.

Socialismul, spun camarazii polonezi (I, 3), „va putea acorda popoarelor nedezvoltate din colonii ajutor cultural dezinteresat, fără a le domina”. Absolut corect. Dar unde este motivul de a crede că o națiune mare, un stat mare, trecând la socialism, nu va putea atrage o națiune mică asuprită în Europa prin intermediul „ajutoarelor culturale dezinteresate”? Și anume, libertatea de secesiune, pe care social-democrații polonezi. „dau” coloniilor, și va atrage la o alianță cu marile state socialiste mici, dar

182

cultivate și solicitate politic, națiunile asuprite ale Europei, dar un stat mare sub socialism va însemna: mai puține ore de muncă pe zi, atât de multe câștiguri pe zi. Masele muncitoare, eliberându-se de sub jugul burgheziei, se vor strădui din toată puterea spre o alianță și fuziune cu națiunile socialiste mari și avansate, de dragul acestui „ajutor cultural”, dacă doar asupritorii de ieri nu jignesc pe simțul democratic foarte dezvoltat al respectului de sine al unei națiuni mult timp asuprite, numai dacă ar acorda egalitate tuturor, inclusiv în construirea statului, în experiența de a construi „propriul lor” stat. Sub capitalism, această experiență înseamnă războinici, izolare, izolare, egoism îngust al națiunilor mici privilegiate (Olanda, Elveția). În socialism, masele muncitoare înseși nu vor fi de acord nicăieri să fie izolate din motive pur economice, motivele mai sus menționate, ci diversitatea formelor politice, libertatea de a părăsi statul, experiența construirii statului - toate acestea vor fi, până la stingerea oricărui stat în general, – baza unei vieți culturale bogate, o garanție de accelerare a procesului, o apropiere voluntară și unirea națiunilor.

Îndepărtând coloniile și opunându-le Europei, tovarășii polonezi cad într-o asemenea contradicție încât le distrug pe toate deodată. raționament eronat.

7. Marne.nzm sau Proudhonismul.

Referirea noastră la atitudinea lui Marx, la secesiunea Irlandei, este replicată de camarazii polonezi ca o excepție, nu indirect, dar. direct. Care este obiecția lor? Referirile la poziția lui Marx din 1848-1871 nu sunt, în opinia lor, „de cea mai mică valoare”. Această declarație neobișnuit de furioasă și hotărâtă este motivată de Vol. că Marx „în același timp s-a opus aspirațiilor de independență ale cehilor, slavilor de sud și așa mai departe”.

Motivată tocmai pentru că este deosebit de furioasă pentru că este deosebit de insuportabilă. În rândul marxiștilor polonezi s-a dovedit că Marx nu era decât un încurcăcios care, în același timp, spunea contrariul! Acest lucru este complet greșit și nu este deloc marxism. Tocmai cererea unei analize concrete, pe care tovarășii polonezi o propun pentru a nu o aplica, ne obligă să luăm în considerare dacă atitudinea diferită a lui Marx față de diferitele „mișcări naționale” concrete provine din aceeași viziune socialistă a lumii.

După cum se știe, Marx a susținut independența Poloniei din punctul de vedere al intereselor democrației europene în lupta sa împotriva forței.

183

și influență --- s-ar putea spune: împotriva yussnliya și influenței reacționare predominante -- țarismul. Corectitudinea acestui punct este vrepnya. a primit confirmarea cea mai evidentă și faptică în 1849, când armata iobagilor rusi a zdrobit eliberarea națională și revolta democratică revoluționară din Ungaria. II de atunci până la moartea lui Marx, chiar mai târziu, până în 1890, când un război reacționar al țarismului în alianță cu Franța amenința nu Germania imperialistă, ci independența națională, Engels a stat mai presus de toate și mai ales pentru lupta împotriva țarismului. Din acest motiv, și numai din acest motiv, Marx și Engels erau împotriva mișcării naționale a cehilor și slavilor de sud. O simplă referire la ceea ce au scris Marx și Engels în anii 1848-1849 va arăta oricui este interesat de marxism, nu pentru a înlătura marxismul, că Marx și Engels la acea vreme s-au opus direct și definitiv „întregilor popoare reacționare” care serveau „rușii”. avanposturi / în Europa, „popoare revoluționare: germani, polonezi, maghiari. Este un fapt. II acest fapt a fost apoi subliniat indiscutabil corect: în 1848 popoarele revoluționare au luptat pentru libertate, principalul dușman al căruia era țarul, iar cehii etc. într-adevăr erau popoare reacționare, avanposturi ale țarismului

Ce ne spune acest exemplu concret, care trebuie analizat concret dacă vrem să fim fideli marxismului? Numai că 1) interesele eliberării mai multor popoare mari și majore ale Europei sunt mai mari decât interesele mișcării de eliberare a națiunilor mici; 2) că cererea de democrație trebuie luată la nivel paneuropean – acum ar trebui să spunem: la scară mondială, și nu izolat.

Nimic mai mult. Este umbra unei infirmări a acelui principiu socialist elementar, pe care polonezii îl uita și caruia i-a fost mereu credincios. Marx: Un popor care asuprește alte popoare nu poate fi liber. Dacă situația concretă cu care se confruntă Marche, în epoca influenței predominante a țarismului în politica internațională, se repetă, de exemplu, în așa formă încât mai multe popoare încep o revoluție socialistă (ca în 1848 a început o revoluție burghezodemocratică în Europa).), iar alte popoare se dovedesc a fi pilonii principali ai reacției burgheze – și noi trebuie să fim în favoarea unui război revoluționar împotriva lor, pentru „zdrobirea” lor, căci. Acea. să-și distrugă toate avanposturile, indiferent ce mișcări naționale mici sunt prezentate aici. În consecință, nu trebuie să renunțăm deloc la exemplele tacticii lui Marx – asta ar însemna, în

cuvinte, a mărturisi marxismul. de fapt, rupe cu el, iar din analiza lor concretă să tragă lecții neprețuite pentru viitor. Tre separat

184 –

principiile democrației, inclusiv autodeterminarea, nu sunt un absolut, ci o particulă a mișcării mondiale democratice generale (acum socialistă generală) Este posibil ca în unele cazuri specifice o particulă să contrazică generalul, atunci trebuie respinsă. este posibil ca mișcarea republicană dintr-una dintre țări să fie doar un instrument de intrigă clericală sau financiar-monarhistă în alte țări – atunci nu ar trebui să susținem această mișcare dată, concretă, dar ar fi ridicol pe această bază să renunțăm la sloganul de o republică din programul social-democraților internaționali.

Cum sa schimbat exact situația specifică din 1848-1871 în 1898-1916? (Prin reperele majore ale imperialismului ca fiind perioada de la războiul imperialist hispano-american la războiul imperialist european)? Țarismul a încetat cu siguranță și incontestabil să fie principalul bastion al reacției, în primul rând, ca urmare a sprijinului său din partea capitalului financiar internațional, în special Franța, și în al doilea rând, în virtutea anului 1905. La vremea aceea, sistemul marilor democrații naționale din Europa aducea democrația și socialismul în lume în ciuda țarismului*). Marx și Engels nu au trăit ca să vadă imperialismul. Acum s-a conturat un sistem de o mână (5-6 la număr) de „mari” puteri imperialiste, fiecare dintre ele oprind națiuni străine, iar această opresiune este una dintre sursele întârzierii artificiale a căderii capitalismului, susținând artificial oportunismul. și social-șovinismul națiunilor imperialiste care domină lumea. La acea vreme, democrația vest-europeană, care a eliberat cele mai mari națiuni, se opunea țarismului, care folosea mici mișcări naționale individuale în scopul reacției. Acum, alianța țaristului cu imperialismul capitalist avansat, european, pe baza opresiunii lor generale asupra unui număr de națiuni, stă împotriva proletariatului socialist, divizat în șovin, „social-imperialist” și revoluționar.

Aceasta este schimbarea concretă a situației, care este tocmai ignorată de social-democrații polonezi. contrar promisiunii lor de a fi concret! De aici.

Ryazanov 6') publicat în Arhiva lui Grünberg pentru istoria socialismului 106) (1915. I) Cel mai interesant articol al lui Engels din 18-6 despre problema poloneză. Engels subliniază necesitatea ca proletariatul să recunoască independența politică și „autodeterminarea” (dreptul de a dispune de sine) marilor, mari națiuni ale Europei, remarcând absurditatea „principiului naționalităților” (în special, în documentul său bonapartist). utilizare), adică echivalând orice națiune mică cu aceste mari. „Rusia”, spune Engels, „este proprietarul unei cantități enorme de proprietăți furate” (adică a națiunilor asuprite), „pe care va trebui să le dea înapoi în ziua așezării”. Atât bonapartismul, cât și țarismul folosesc mișcări meschine-rationale în avantajul lor, împotriva democrației europene.

– 185 –

o schimbare concretă în aplicarea aceluiași principii socialiste: apoi, în primul rând, „împotriva țarismului” (și împotriva anumitor mișcări naționale mici folosite de acesta în direcția antidemocratică) pentru popoarele mari-naționale, revoluționare ale Vest. Acum împotriva frontului unit, uniformizat al puterilor imperialiste, a burgheziei imperialiste, a imperialiștilor socialiști, pentru folosirea tuturor mișcărilor naționale împotriva imperialismului în scopurile revoluției socialiste. Cu cât lupta proletariatului împotriva frontului general imperialist este acum mai pură, cu atât mai urgent este, evident, principiul internaționalist: „Un popor nu poate fi liber dacă asuprește alte popoare”.

Proudhoniștii, în numele unei revoluții sociale doctrinare, au ignorat rolul internațional al Poloniei și au dat deoparte mișcările naționale. Social-democrații polonezi acționează exact în aceeași manieră doctinară atunci când zdrobesc frontul internațional de luptă împotriva social-imperialiștilor, ajutându-i (obiectiv) pe aceștia din urmă cu oscilațiile lor asupra chestiunii anexărilor. Căci tocmai Frontul Internațional al Luptei Proletare s-a schimbat în raport cu poziția concretă a națiunilor mici: atunci (1848-1871) națiunile mici au contat ca un posibil aliat fie al „democrației occidentale” și al popoarelor revoluționare, fie a țarismului; acum (1898-1914) națiunile mici și-au pierdut o asemenea importanță; semnificația lor astăzi este una dintre sursele hrănitoare ale parazitismului și, în consecință, ale social-imperialismului „națiunilor mari puteri”. Nu este important dacă înainte de revoluția socialistă vor fi eliberate războaiele x/1 națiuni mici, dar important este că proletariatul din epoca imperialistă, din motive obiective, a fost împărțit în două tabere internaționale, dintre care una era coruptă de firimiturile căzute de pe masa burgheziei marii puteri – între și, printre altele, din exploatarea dublă sau triplă a națiunilor mici – iar celălalt nu se poate elibera fără a elibera națiunile mici, fără a educa masele într-un anti-șovin, adică anti-anexionist, i.e. spirit de „autodeterminare”.

Această latură cea mai importantă a problemei este ignorată de tovarășii polonezi, care privesc lucrurile nu din poziția centrală, în epoca imperialismului, nu din punctul de vedere al celor două tabere ale proletariatului internațional.

Iată câteva exemple mai ilustrative ale proudhonismului lor: 1) atitudinea lor față de revolta irlandeză din 1916, care este discutată mai jos; 2) afirmația din teze (II, 3, la sfârșitul § 3) că sloganul revoluției socialiste „nu trebuie acoperit de nimic”. Aceasta este tocmai ideea profund antimarxistă că este posibil să „ascundem” sloganul revoluției socialiste,

asociindu-l cu o poziție constant revoluționară asupra fiecărei chestiuni, inclusiv în cea națională.

Programul nostru al social-democraților polonezi. găsi-l -. •.pacio-reformist”. Comparați două propuneri practice: 1) pentru autonomie. (tezele poloneze III, 4) și 2) pentru libertatea secesiunii. La urma urmei, aceasta și numai aceasta este ceea ce distinge programele noastre. Și nu este clar că tocmai primul este reformist, în contrast cu cel din urmă? O schimbare reformistă este aceea care nu subminează fundamentele puterii clasei conducătoare, fiind doar o concesie față de

aceasta, menținându-și în același timp dominația. Revoluționarul subminează baza puterii. Ceea ce este reformist în programul național nu desființează toate privilegiile națiunii conducătoare, nici nu creează egalitate totală de drepturi, nu elimină orice opresiune națională. O națiune „autonomă” nu este. egal în drepturi cu „suveranul? națiune; Tovarășii polonezi nu puteau să nu observe acest lucru dacă nu s-au încăpățânat (la fel ca vechii noștri „economiști”) să ignore analiza conceptelor fără sens ale categoriilor n. Norvegia autonomă s-a bucurat, ca parte a Suediei, până în 1905, de cea mai largă autonomie și are drepturi egale. Suedia nu era. Doar această secesiune liberă și-a demonstrat în practică și și-a dovedit egalitatea (mai mult – adăugăm între paranteze – tocmai această secesiune liberă este cea care a creat baza pentru o apropiere mai strânsă, mai democratică, bazată pe egalitatea în drepturi). Atâta timp cât Norvegia a fost doar autonomă, aristocrația suedeză a avut un privilegiu de prisos, iar acest privilegiu nu a fost „slăbit (■-esența reformismului, slăbit și-și nu rău, dar nu în distrugerea sa), ci complet eliminat de către secesiune ((Si-sing un semn de revolutionar in program).

De altfel, autonomia, ca reformă, este fundamental diferită de libertatea de secesiune, ca măsură revoluționară. Este cert. Dar toată lumea știe că reforma este adesea doar un pas către revoluție în practică. Tocmai autonomia este cea care permite unei națiuni deținute cu forța în limitele unui stat dat să fie în final construită ca națiune, să-și adune, să recunoască, să-și organizeze forțele, să aleagă un moment complet oportun pentru o declarație... în spiritul norvegian : noi, dieta autonomă a unei națiuni de cutare sau regiune cutare, anunțăm că împăratul întregii Rusii a încetat să mai fie regele Poloniei, și așa-zisul. Din aceasta de obicei „obiectează”: astfel de întrebări sunt decise de războaie, eh. nu declarații. Este adevărat: în marea majoritate a cazurilor războaie (la fel cum întrebările despre forma de guvernare a marilor state în marea majoritate a cazurilor sunt decise doar de războaie și revoluții). Totuși, nu strică să te gândești dacă o astfel de „obiecție” împotriva programului politic al partidului revoluționar este logică? Suntem împotriva

– 187 –

războinic și revoluție pentru drepti și util pentru proletariat. pentru democrație și socialism?

- Pentru cine putem susține un război între națiuni mari, pentru. scăparea a 20 de milioane de oameni de dragul problemei eliberării unei națiuni mici, formată poate din 10-20 de milioane de oameni!'/ Desigur, nu putem. Dar nu pentru că excludem egalitatea națională deplină din programul nostru, ci pentru că interesele democrației unei țări ar trebui să fie subordonate intereselor democrației tuturor țărilor. Să ne imaginăm că între două monarhii mari există una mică, al cărei rege este „legat” prin legături de familie și alte legături cu monarhii ambelor țări vecine. Să ne imaginăm în continuare că proclamarea unei republici într-o țară mică, expulzarea monarhului ei, ar însemna în practică un război între două mari țări vecine pentru restaurarea unui monarh sau aceluia, țara mică. Nu există nicio îndoială că întreaga internațională S.-d-tpya, cum. și într-adevăr partea internaționalistă a e-d-tii a unei țări mici ar fi împotriva înlocuirii monarhiei cu o republică în acest caz. Înlocuirea monarhiei cu o republică nu este un

absolut, ci una dintre revendicările democratice, subordonate intereselor democrației (și mai mult, desigur, ale proletariatului socialist) în ansamblu. Probabil, un astfel de caz nu ar fi provocat tone de neînțelegeri între social-democrați. orice țară. Dar dacă, pe această bază, vreun social-democrat a propus scoaterea din programul social-democraților internaționali. în general, sloganul unei republici – probabil că ar fi considerat nebun. I s-ar fi spus: cu toate acestea, nu trebuie uitată diferența logică elementară dintre persoana celuilalt și general.

Acest exemplu ne conduce, dintr-un unghi puțin diferit, la problema educației AI-teționaliste a clasei muncitoare. Poate această educație – despre necesitatea și importanța cea mai urgentă a cărei dezacorduri între stânga Zimmerwald sunt de neconceput – să fie concret aceeași în națiunile mari și opresive și în națiunile mici, asuprite, în națiunile care injectează și națiunile care sunt reținute/ Evident, ist. Călea către un singur scop: egalitatea completă, apropierea cea mai strânsă și contopirea ulterioară a tuturor națiunilor de aici urmează, evident, diferite drumuri concrete - este aceeași cu calea, să zicem, către un punct situat în mijlocul unei pagini date, devine palid. dintr-o margine laterală a acesteia. și în dreapta marginii opuse. Dacă un social-democrat al unei națiuni mari, opresive, anti-politice, în timp ce pretinde în general o fuziune a națiunilor, uită asta chiar și pentru un minut. ce tero" Nicolae al II-lea, "al lui" Wilhelm, Georg, Poincaré etc., tot pentru p. iar mon nu cu națiuni mici (prin anexări) - Nicolae al II-lea pentru „contopire

188 -

nie" cu Galiția, Wilhelm al II-lea pentru „contopire" cu Belgia etc., ceva asemănător cu social-democrației. se va dovedi a fi un doctrinar ridicol în teorie, un complice al imperialismului în practică.

Centrul de greutate al educației internaționaliste a muncitorilor din țările opresive trebuie să fie inevitabil în predicarea și apărarea libertății de secesiune a țărilor asuprite. Fără aceasta, nu există internaționalism. Avem dreptul și datoria de a trata fiecare social-democrat. o națiune asupritoare care nu face o asemenea propagandă ca imperialist și ca ticălos. Aceasta este o cerere necondiționată, chiar dacă cazul secesiunii a fost posibil și „realizabil" înainte de socialism în doar r, 1 din 1.000 de cazuri.

Trebuie să educăm muncitorii în „indiferență" față de diferențele naționale. Acest lucru este de netăgăduit. Io adică în indiferența anexioniștilor. Un membru al unei națiuni opresoare trebuie să fie „indiferent" la întrebarea dacă națiunile mici aparțin statului său sau unuia vecin sau ale lor, după simpatiile lor: fără o asemenea „indiferență" el nu este social-democrat. Pentru a fi un social-democrat internaționalist, trebuie să se gândească nu numai la propria națiune, ci să pună deasupra ei interesele tuturor, libertatea lor universală și egalitatea. În „teorie" toată lumea este de acord cu asta, dar în practică arată exact aceeași indiferență. Aici este rădăcina răului.

Dimpotrivă, s.-d. o națiune mică trebuie să plaseze centrul de greutate al agitației sale pe al doilea cuvânt al formulei noastre generale:

„unirea voluntară” a națiunii. El poate, prin încălcarea îndatoririlor sale de internaționalist, să fie atât pentru independența politică a națiunii sale, cât și pentru includerea acesteia în statul vecin X, Y, Z etc. Dar, în toate cazurile, trebuie să lupte împotriva îngustării naționale meschine, izolare, izolare, pentru luarea în considerare a întregului și universalului, pentru subordonarea intereselor particularului față de interesele generalului.

Oamenii care nu s-au gândit prea mult la întrebare consideră că este „contradictoriu” că social-democrații națiunile opresoare au insistat pe „libertatea de secesiune”, iar social-democrații. națiunile asuprite – despre „libertatea de asociere”. Dar o mică reflecție arată că nu poate exista o altă cale către internaționalism și fuziunea națiunilor, o altă cale către acest scop din poziția dată a notelor.

Și aici ajungem la poziția specială a social-democrației olandeze și poloneze.

8. Special și general în poziția social-democraților olandezi și polonezi. internaționaliști.

Nu există nici cea mai mică îndoială că marxiștii olandezi și polonezi care se opun autodeterminării aparțin celor mai bune elemente revoluționare și internaționaliste ale lumii internaționale.

– 189 –

s.-d-tii. Cum se poate ca raționamentul lor teoretic să fie, după cum am văzut, o rețea continuă de erori? nici un singur raționament general corect, nimic altceva decât „economism imperialist”!

Problema nu se explică deloc prin calitățile subiective deosebit de proaste ale camarazilor olandez-noliani, ci prin condițiile obiective deosebite ale țărilor lor. Ambele țări sunt: 1) mici și neajutorate în „sistemul” modern al marilor puteri; 2) ambele geografii sunt situate între cei mai competitivi prădători imperialiști ai puterii gigantice (Anglia și Germania, Germania și Rusia); 3) în ambele, amintirile și tradițiile acelor vremuri în care ambii erau ei înșiși „mari puteri” sunt teribil de puternice: Olanda era o mare putere colonială mai puternică decât Anglia; Polonia era o mare putere mai cultă și mai puternică decât Rusia și Prusia; 4) amândoi au păstrat până acum privilegiile constând în asuprirea popoarelor străine: burghezul olandez deține cea mai bogată India olandeză; latifundiarul polonez îl asuprește pe „clop” ucrainean și bieloruș, burghezul polonez pe evreu etc.

O astfel de originalitate, care constă în combinarea acestor patru condiții speciale, nu veți găsi în poziția Irlandei, Portugaliei (a fost la un moment dat o anexare a Spaniei), Alsaciei, Norvegiei, Finlandei, Ucrainei, Letonului, Belarusului și multe altele. etc. Și tocmai în această originalitate se află esența problemei! Când olandezul și polonezul S.-D. argumentați împotriva autodeterminării, cu ajutorul argumentelor generale, adică în ceea ce privește imperialismul în general, socialismul în general, democrația în general, opresiunea națională în general, se poate spune cu adevărat că greșeala urmează greșelii și greșește. Dar nu trebuie decât să renunțăm la acest înveliș

evident eronat de argumente generale și să privim esența problemei din punctul de vedere al particularității condițiilor speciale ale Olandei și Poloniei, deoarece poziția lor particulară devine de înțeles și complet legitimă. Se poate spune, fără teama de a cădea într-un paradox, că atunci când marxiștii olandezi și polonezi fac spumă la gură împotriva autodeterminării, ei nu spun exact ce vor să spună, sau altfel: vor să spună nu chiar ce . ei spun *).

Un exemplu a fost deja dat pompă în tezele noastre. Gorter este împotriva autodeterminării țării sale, dar pentru autodeterminarea Indiei olandeze asuprite de națiunea „sa”! Este de mirare că vedem în el un internaționalist mai sincer și mai aproape de noi

*) Să ne amintim că în Declarația lor de la Zpmmerwald toți social-democrații polonezi autodeterminare recunoscută în general, doar într-o formulare puțin diferită

190 -

Ce gând, de ce oamenii care recunosc autodeterminarea atât de verbal, atât de ipocrit recunosc autodeterminarea, ca Kautsky printre germani, Troțki și Martov printre noi? Din principiile generale și fundamentale ale marxismului decurge cu siguranță datoria de a lupta pentru libertatea de secesiune a națiunilor asuprite de „propria mea * . națiune, dar nu rezultă deloc necesitatea de a pune independența Olandei la prima. prim-plan, care suferă cel mai mult de o izolare îngustă, întărită, mercenară și uluitoare: să ardă lumea întreagă, coliba noastră este pe margine, „noi” ne mulțumim cu pământul arabil al vechii pradă și cu cel mai bogat „rezidu” al ei, India, „noi” nu ne mai pasă!

Alt exemplu. Karl Wadek, social-democratul polonez, care și-a câștigat un merit deosebit de mare prin lupta sa hotărâtă pentru internaționalism în social-democrații germani de după război, în articolul său „Dreptul națiunilor la autodeterminare” („Liclistrahlen:” –interzis de cenzura prusacă, lunar de stânga, editat de K). Worhardt 166) -1915.5 Dec., anul III, nr.m.Z) se răzvrătește vehement împotriva autodeterminării. citând, printre altele, doar autoritățile olandeze și poloneze în favoarea sa și propunând, printre altele, următorul argument: autodeterminarea alimentează ideea că „este datoria social-democraților să susțină orice luptă pentru independență -

(' punct de vedere: din punctul de vedere al teoriei generale:> acest argument este direct scandalos, pentru că în mod clar nu este logic: în primul rând, nu există și nu poate exista o singură cerere specială de dems-ratin, care să nu fie da naștere la abuzuri dacă particularul nu este subordonat generalului; noi Suntem obligați să nu susținem nici vreo „luptă pentru independență” și nici „orice” mișcare republicană sau antipreot. Radek în - Berner TadhlasIN ■> a folosit formula (1915). . camera 253): împotriva anexărilor vechi și noi... Orice naționalist polonez va „deduce legal din această formulă: Volhynia este o anexare, eu sunt împotriva anexării. adică sunt pentru independență II0 .n shi. Sau Rosa. Luxemburg, Îmi amintesc, într-un articol din 1908, exprimat chshchiie.th < „e suficientă formula: -împotriva asupririi naționale” .și există o miting de feluri de opresiune națională.

■a s.td.. Vin î.

Luați, totuși, în loc de :> mtx obn-P \ argumente, zhnbm condițiile Wormwood: „și independența acum nu este fezabilă fără război și revoluții. Urlă pentru. un război pan-european doar de dragul restaurării Poloniei de la zshichpg pentru a fi un shnngopalist al celui mai prost brand, pentru a pune înt < p < s a unui număr mic de polonezi în cauciuc de interes

191

sute de milioane de oameni care suferă de război. Și până la urmă, aceștia sunt tocmai, nair., „frac” (PPS, pravitsa), care sunt socialiști doar în cuvinte și împotriva cărora social-democrații polonezi au dreptate de o mie de ori. A ridica sloganul independenței Wormwood acum în mijlocul unei corelații de jos în jos a puterilor vecine imperialiste înseamnă a alerga cu adevărat după utopie, a cădea într-un naționalism îngust, a uita premisa unui pan-european sau, cel puțin, revoluția rusă și germană. La fel, a pune, ca slogan independent, sloganul libertății coalițiilor în Ross din 1908-1914 însemna a urmări utopie, a ajuta în mod obiectiv partidul muncitoresc Stolypin (nu același lucru). Dar ar fi o nebunie să scoatem cererea de libertate de coaliție din programul e.

Al treilea --- și poate cel mai important -- este un exemplu. În tezele poloneze (ITI, § 2, la sfârșit) citim Împotriva ideii de independență a statului-tampon polonez, care este „...o utopie goală a grupurilor mici, fără putere. Dacă va fi pusă în aplicare, această idee ar însemna crearea unui mic fragment polonez - Statul, care ar fi o colonie militară a unuia sau altul grup al tuturor puterilor, o jucărie a intereselor lor militare și economice, o zonă pentru exploatarea puterilor străine. capital, zero bpgva în războaiele viitoare. Toate acestea sunt foarte adevărate împotriva sloganului, nicio independență a Poloniei acum, căci nici măcar o revoluție în Polonia nu ar schimba nimic aici, eh. Atenția maselor poloneze ar fi distrasă de la principalul lucru: de la legătura dintre lupta lor și lupta proletariatului rus și german. Acesta nu este un paradox, ci un fapt pe care proletariatul polonez. ca atare, poate ajuta acum cauza socialismului și libertății. inclusiv pe cel polonez, doar lupta, împreună cu proletarii țărilor vecine, împotriva naționaliștilor îngusti polonezi. Este imposibil de negat marele merit al Petorică 11 social-democrații polonezi. În lupta împotriva acestor din urmă.

Dar aceleași argumente, corecte din punctul de vedere al unei persoane.) · condițiile din Polonia · în epoca dată, sunt vădit greșite în forma generală care le este dată. Polonia va rămâne întotdeauna un câmp de luptă în războaiele dintre Germania și Rusia atâta timp cât vor exista războaie; acesta nu este un argument împotriva unei mai mari libertăți politice (și, în consecință, a independenței politice) în perioadele dintre războaie. Același lucru este valabil și pentru luarea în considerare a exploatării. capital străin, despre rolul jucăriilor de interes străine. Polsky S.-!, nu poate ridica acum sloganul independenței Poloniei, pentru că, ca proletari internaționaliști, polonezii nu pot face nimic pentru asta, dar, ca frac, cad în servitutea de bază a uneia dintre monarhiile imperialiste. . Dar muncitori ruși și germani

Nu este o chestiune de indiferență pentru ei dacă vor participa la anexarea Poloniei (aceasta înseamnă educația muncitorilor și țăranilor germani și ruși în spiritul celei mai josnice grosolanie, reconcilierea cu rolul călăului popoarelor străine) , sau dacă Polonia va fi independentă.

Situația este cu siguranță foarte confuză, dar există o cale de ieșire, în care toți participanții ar rămâne internaționaliști: social-democrații ruși și germani, care cer necondiționat „libertatea de secesiune” a Poloniei; Social-democrați polonezi, luptă pentru unitatea luptei proletare în țările mici și mari, fără a propune pentru o anumită epocă sau pentru o anumită perioadă sloganul independenței Poloniei.

9. Scrisoare de la Engels către Kautsky.

În pamfletul său *Socialism and Colonial Policy* (Berl. 1907), Kautsky, pe atunci încă marxist, a publicat o scrisoare către el de la Engels din 12 sept. 1882, care este de mare interes în problema care ne interesează; Iată partea principală a acestei scrisori:

„... După părerea mea, coloniile propriu-zise, adică. pământurile ocupate de așezările europene, Canada, Cap, Australia, vor deveni toate independente; dimpotrivă, numai pământurile subordonate ocupate de băștinași, India, Alger, posesiunile olandeze, portugheze, spaniole, proletariatul va trebui să preia o vreme și să le aducă la independență cât mai curând. Este dificil de spus exact cum se va desfășura acest proces. Poate că India poate face o revoluție, chiar probabil, și din moment ce proletariatul care se emancipează nu poate duce războaie coloniale, acest lucru va trebui să fie împăcat cu, desigur, problema nu va fi fără tot felul de distrugerii. Dar astfel de lucruri sunt inseparabile de toate revoluțiile. Același lucru se poate întâmpla și în alte locuri, de exemplu, în America și Egipt, și pentru noi ar fi, fără îndoială, cel mai bun. Vom avea destulă muncă acasă. De îndată ce Europa și America de Nord vor fi reorganizate, aceasta va da o forță atât de colosală și un astfel de exemplu încât țările semicivilizate ne vor urma în mod firesc; numai nevoile economice se vor ocupa de asta. Prin ce faze sociale și politice vor trebui să treacă apoi aceste țări înainte de a ajunge și la organizarea socialistă, despre asta cred că am putea înainta doar ipoteze destul de inutile. Un singur lucru este sigur: proletariatul victorios nu poate impune nicio fericire niciunui alt popor fără ca prin aceasta să-și submineze propria victorie. Desigur, acest lucru nu exclude în niciun fel războaiele defensive de diferite feluri.

Engels nu crede deloc că „economicul” în sine și rezolvă direct toate dificultățile. Tulburările economice vor determina toate popoarele să lupte pentru socialism, dar sunt posibile și revoluții – împotriva statului socialist – și războaie. Adaptarea politicii la economie va avea loc inevitabil, dar nu imediat și fără probleme, nu pur și simplu, nu imediat. Ca „neîndoielnic”, Engels a prezentat un singur principiu,

indiscutabil internaționalist, pe care îl aplică tuturor „popoarelor străine”, adică. nu numai celor coloniali: a le impune fericirea ar însemna subminarea victoriei proletariatului.

Proletariatul nu va deveni sfânt și asigurat împotriva greșelilor și slăbiciunilor doar pentru că realizează o revoluție socială. Io posibilele greșeli (și interesele egoiste - să încerce să stea pe spatele altcuiva) îl vor duce inevitabil la conștiința acestui adevăr.

Noi toți, stânga Zimmerwald, suntem convinși de ceea ce Nair și Kautsky au fost convinși înainte de rândul său, în 1914, de la marxism la apărarea șovinismului, și anume că o revoluție socialistă este foarte posibilă în viitorul foarte apropiat, „de astăzi. pe mâine”, cum a spus odată același Kautsky. Antipatiile naționale sunt așa. nu dispar repede; ura – si destul de legitima – în neamul asupritului fata de opresor vom ramane o vreme; se va evapora abia după victoria socialismului și după stabilirea definitivă a unor relații complet democratice între națiuni. Dacă vrem să fim fideli socialismului, trebuie deja acum să conducem educația internaționalistă a maselor, ceea ce este imposibil în națiunile opresoare fără a predica libertatea de secesiune națiunilor asuprite.

Rebeliunea irlandeză din 1916.

Tezele noastre au fost scrise înainte de această răscoală, care ar trebui să servească drept material pentru testarea opiniilor teoretice.

Părerile oponenților autodeterminării conduc la concluzia că viabilitatea națiunilor mici asuprite de imperialism a fost deja epuizată, că nu pot juca niciun rol împotriva imperialismului, sprijinul pentru aspirațiile lor pur naționale nu va duce nicăieri etc. experiența războiului imperialist din 1914-1917 oferă o înfirmare faptică a unor asemenea concluzii.

Războiul a fost o epocă de criză pentru națiunile vest-europene, pentru întregul imperialism. Fiecare criză aruncă deoparte condiționalul, smulge învelișurile exterioare, mătură învechitul, dezvăluie izvoare și forțe mai profunde. Ce a dezvăluit el din punctul de vedere al mișcării de oprimare?

II. L e i i i. Sobr. compoziție, vol. XIX. 1 .'

191 -

națiuni genetice? În colonii au existat o serie de încercări de răscoală pe care, desigur, națiunile opresoare, cu ajutorul cenzurii militare, au făcut tot posibilul să le ascundă. Se știe, totuși, că britanicii au tratat cu brutalitate revolta trupelor lor indiene din Singapore; că au existat încercări de revoltă în franceză Annam (vezi „Cuvântul tău”) 167) și în Camerunul german (vezi pamfletul lui Onius); că în Europa, pe de o parte, Irlanda s-a răzvrătit, care a fost pacificată de execuțiile englezilor „iubitoare de libertate”, care nu au îndrăznit să-i atragă pe irlandezi în serviciul militar universal; iar, pe de altă parte, guvernul austriac i-a condamnat pe deputații Sejmului Ceh la executare „pentru trădare” și a împușcat regimente întregi cehe pentru aceeași „crimă”.

Desigur, această listă este departe de a fi completă. Și totuși demonstrează că flăcările revoltelor naționale în legătură cu criza imperialismului s-au aprins atât în colonii, cât și în Europa, că simpatiile și antipatiile naționale s-au manifestat în ciuda amenințărilor și măsurilor draconice de represiune. Dar criza imperialismului era încă departe de punctul cel mai înalt al dezvoltării sale; puterea burgheziei imperialiste nu fusese încă subminată (un război „până la epuizare” poate face acest lucru, dar nu a făcut-o încă); mișcările proletare din cadrul puterilor imperialiste sunt încă destul de slabe. Ce se va întâmpla când războiul îl va duce la epuizare completă sau când, sub loviturile luptei proletare, puterea burgheziei în cel puțin o putere va fi spulberată ca puterea țarismului în 1906?

În ziarul Berner Tagwacht, organul zimmerwaldiștilor până la unii dintre stângi, la 9 mai 1916 a apărut un articol pe tema răscoalei irlandeze sub inițialele C.R. intitulat „The Song is Sung”. Răscoala irlandeză a fost declarată, nimic mai puțin decât „pusă” pentru că, de, „chestiunea irlandeză a fost o chestiune agrară”, țăranii au fost calmați de reforme, mișcarea naționalistă era acum „o mișcare pur urbană, mic-burgheză, care, în ciuda zgomotului mare pe care l-a produs, a valorat puțin din punct de vedere social.”

Nu este surprinzător că această apreciere, monstruoasă prin doctrinarismul și pedanteria ei, a coincis cu aprecierea național-liberalului rus, cadetul domnului A. Kulischer (Discurs, 1916, camera 102, 15 aprilie), care a numit și răscoala drept un „Putsh de la Dublin.” „.

Este permis să sperăm că, conform proverbului „nu există binecuvântare fără bine”, mulți tovarăși care nu au înțeles în ce mlaștină se alunecau, negând „autodeterminarea” și tratând cu dispreț mișcările naționale ale națiunilor mici, vor deschide acum ochii sub influența acestei coincidențe „întâmplătoare”. evaluări ale unui reprezentant al burgheziei imperialiste cu o evaluare a social-democraților!!

– 195 –

Se poate vorbi de „putsch-uri” în sensul științific al cuvântului numai atunci când o încercare de revoltă nu a scos la iveală altceva decât un cerc de conspiratori sau de maniac absurd și nu a stârnit nicio simpatie în rândul maselor. Mișcarea națională irlandeză, având secole în spate, trecând prin diferite etape și combinații de interese de clasă, s-a exprimat, printre altele, în Congresul Național Irlandez de masă în America (Vorwärts, 20 / I-1916), care a vorbit pentru independența Irlandei - s-a exprimat în luptele de stradă ale unei părți din mica burghezie urbană și ale unei părți a muncitorilor, după agitație în masă de lungă durată, demonstrații, interzicerea ziarelor etc. Cine numește o astfel de revoltă putsch este fie un reacționar vicios sau un doctrinar, fără speranță, incapabil să-și imagineze revoluția socială ca pe un fenomen viu.

Căci a crede că o revoluție socială este de conceput fără răscoale ale națiunilor mici în colonii și în Europa, fără izbucniri revoluționare din partea micii burghezii cu toate prejudecățile ei, fără mișcări ale

maselor iresponsabile proletare și semiproletare împotriva moșierului. , bisericesc, monarhic, național etc. opresiune – a gândi așa înseamnă a renunța la revoluția socială. Trebuie să fie că o armată se va alinia într-un loc și va spune: „Suntem pentru socialism”, iar în alta și va spune: „Suntem pentru imperialism”, iar aceasta va fi o revoluție socială! Doar dintr-un punct de vedere atât de pedant ridicol era de conceput să denunțăm revolta irlandeză drept „putsh”.

Cine așteaptă o revoluție socială „pură” nu o va aștepta niciodată. Acel revoluționar în cuvinte, care nu înțelege adevărata revoluție.

Revoluția rusă din 1905 a fost burghezo-democratică. Ona a constatat dintr-o serie de bătălii ale tuturor claselor, grupurilor, elementelor populației nemulțumiți. Dintre aceștia, erau masele cu cele mai sălbatice prejudecăți, cu cele mai obscure și fantastice scopuri ale luptei, erau mici grupuri care luau bani japonezi, erau speculatori și aventurieri etc. Obiectiv, mișcarea maselor a spart țarul și a deschis calea pentru democrație, prin urmare muncitorii conștienți de clasă au condus-o.

Revoluția socialistă din Europa nu poate fi altceva decât o explozie a luptei de masă a tuturor și a celor asupriți în cei nemulțumiți. Secțiuni ale micii burghezii și muncitorii înapoiați vor lua parte inevitabil la ea - fără o astfel de participare o luptă de masă este imposibilă, nicio revoluție nu este posibilă - și vor introduce la fel de inevitabil în mișcare prejudecățile, fanteziile lor reacționale, slăbiciunile și greșelile lor. Dar în mod obiectiv vor ataca capitalul, avangarda conștientă a revoluției, proletariatul avansat,

196 -

exprimând acest adevăr obiectiv al luptei de masă pestrițe și discordante, pestriță și sălbatic fragmentată, el va putea să o unească și să o dirijeze, să cucerească puterea, să pună mâna pe bănci, să exproprie trusturi urate de toată lumea (deși din diferite motive!) și să ducă la îndeplinire alte dictaturi. ciume, care au ca rezultat în totalitate răsturnarea burgheziei și victoria socialismului, care, departe de a fi imediat, „se vor curăța de zgură mic-burgheză.

Social-democrația – citim în tezele poloneze (I, 4) – „ar trebui să folosească lupta tinerei burghezii coloniale îndreptată împotriva imperialismului european pentru a exacerba criza revoluționară din Europa” (Italică la autori).

Nu este clar că, în această privință, este cel mai puțin permis să opunem Europa coloniilor? Lupta națiunilor asuprite din Europa, capabile să ajungă la revolte și lupte de stradă, până la încălcarea disciplinei de fier a trupelor și a stării de asediu, această luptă va „agrava nemăsurat mai mult criza revoluționară din Europa” decât o mult mai mare. a dezvoltat răscoala într-o colonie îndepărtată. O lovitură de forță egală dată puterii burghezii imperialiste britanice printr-o revoltă în Irlanda are o semnificație politică de o sută de ori mai mare decât în Asia sau Africa.

Recent, presa șovină franceză a relatat că numărul 80 al revistei ilegale Free Belgium a fost publicat în Belgia. Desigur, presa șovină

franceză minte foarte des, dar acest raport pare să fie adevărat. În timp ce social-democrații germani șovini și kautskieni nu și-au creat o presă liberă în doi ani de război, smulgând servil jugul cenzurii militare (doar elementele de stânga radicală au publicat, spre meritul lor, pamflete și proclamații fără cenzură), – în în acest moment, națiunea civilizată asuprită răspunde ferocității nemaiauzite a opresiunii militare prin crearea unui organ de protest revoluționar! Dialectica istoriei este de așa natură încât națiunile mărunte, neputincioase ca factor independent în lupta împotriva imperialismului, își joacă rolul de unul dintre fermente, unul dintre bacilii care ajută forța reală să iasă în față împotriva imperialismului și anume: duzele. al proletariatului alimentar.

În războiul actual, Statul Major General încearcă cu grijă să folosească fiecare mișcare națională și revoluționară din tabăra oponenților lor, pomiștii - revolta irlandeză, francezii - mișcarea cehă etc. Și din punctul lor de vedere, ei sunt merge destul de bine. Nu se poate lua în serios un război serios fără a profita de cea mai mică slăbiciune a inamicului, fără a profita de orice șansă, cu atât mai mult cu cât nu se poate ști dinainte exact în ce moment și cu ce

– 197 –

cu forța, cutare sau cutare depozit de praf de pușcă va „exploda” aici sau colo. Am fi foarte proi reno.pozitionari daca in marele razboi de eliberare al proletariatului pentru socialism nu am reusi sa folosim pe toti. mișcarea populară împotriva calamităților individuale ale imperialismului în interesul exacerbarii și extinderii crizei. Dacă, pe de o parte, am început să declarăm și să repetăm în mii de feluri că suntem „împotriva” oricărei opresiuni naționale și, pe de altă parte, să numim o răscoală eroică a părții cele mai mobile și inteligente a anumitor clase de o națiune asuprită împotriva asupritorilor „putsh” – ne-am reduce la nivelul de a fi la fel de proști ca kautskiștii.

Ghinionul irlandezilor este că s-au ridicat într-un moment prematur, când răscoala europeană a proletariatului nu era încă coaptă. Capitalismul nu este aranjat atât de armonios încât diversele surse ale revoltelor să se contopească de la sine deodată, fără eșecuri și înfrângeri. Dimpotrivă, tocmai eterogenitatea, eterogenitatea, eterogenitatea revoltelor garantează amploarea și profunzimea mișcării generale: numai în experiența mișcărilor revoluționare care sunt întempestive, private, fragmentate și, prin urmare, fără succes, masele vor dobândi experiență. , învață, își adună puteri, își vor vedea adevărații conducători, proletari socialiști, și se vor pregăti astfel pentru un atac general, la fel cum grevele individuale, demonstrațiile urbane și naționale, izbucnirile în armată, exploziile împotriva țărănimii etc. au pregătit atacul general. în 1905.

II. Concluzie.

Cererea de autodeterminare a națiunilor, contrar afirmației incorecte a social-democraților polonezi, a jucat un rol nu mai mic în agitația noastră de partid decât, de fapt, înarmarea poporului, separarea dintre biserică și stat, alegerea. a oficialităților de către oameni și alte așa-zise puncte „utopice” de către orășeni. Dimpotrivă, renașterea mișcărilor naționale de după 1905 a evocat firesc o renaștere în

agitația noastră: o serie de articole în 1912-1913, o rezoluție a partidului nostru în 1913, în raport cu o „mărturisire” pur verbală, definiția domeniului de aplicare al cazului.

Chiar și atunci, a fost dezvăluit un fapt, pe care nu este permis să îl ocolim: sunt membri ai Ortu de diferite națiuni, ucraineanul Iorkevich, bundistul Libman, slujitorul rus al lui Potrssov și Compania. Ssmkowski a susținut argumentele Rosei Luxembourg împotriva autodeterminării! Ceea ce polonezul s-.d-tshi a fost doar o generalizare teoretică incorectă a persoanei: /· condițiile de trafic în Polonia, sa dovedit. pe loc

– 198 –

de fapt, într-o situație mai largă, în condițiile unui stat nu mic, ci unul mare, la scară internațională, și nu unul polonez restrâns, s-a dovedit a fi un sprijin obiectiv oportunist pentru marele imperialism rus. Istoria curentelor de gândire politică (în contrast cu opiniile indivizilor) a confirmat corectitudinea programului nostru.

Iar acum social-imperialiști sinceri precum Lench se răzvrătesc deschis atât împotriva autodeterminării, cât și împotriva negării anexărilor. Iar kautskiștii recunosc în mod ipocrit autodeterminarea – în Rusia, Troțki și Martov urmează această cale. În cuvinte, ambele sunt pentru autodeterminare, la fel ca Kautsky! Dar, de fapt? În cea a lui Troțki – luați articolele sale „Nation and Economy” din Nashe Slovo – vedem eclectismul său obișnuit: pe de o parte, economia unește națiunile, pe de altă parte, opresiunea națională împarte. Concluzie? Concluzia este că ipocrizia domnitoare rămâne nedemascată, agitație neînsuflețită, neafectând principalul, fundamental, esențial, aproape de practică: atitudinea față de națiunea asuprită de neamul „meu”, Martov și alți secretari de externe au preferat pur și simplu să uite – uitare profitabilă. ! – lupta colegiului și colegului lor, Semkovsky, împotriva autodeterminării. În presa juridică a gvozdeviților (Nash Golos), Martov a scris în favoarea autodeterminării, dovedind adevărul incontestabil că într-un război imperialist nu obligă încă participarea etc., dar, ocolind principalul lucru, el ocolește acest lucru. chiar și în presa ilegală, liberă! – și anume că Rusia, chiar și pe timp de pace, a doborât recordul mondial de oprimare a națiunilor pe baza imperialismului, care este mult mai grosolan, medievall, înapoiat din punct de vedere economic, militar-birocratic. Social-democratul rus, care „recunoaște” autodeterminarea națiunilor aproximativ în același mod în care o recunosc nobilii. Plehanov, Potresov a Co, adică nu luptă pentru libertatea de secesiune a națiunilor asuprite de țarism, este de fapt un imperialist și un lacheu al țarismului.

Oricare ar fi intențiile „bune” subiective ale lui Troțki și Martov, ei susțin obiectiv social-imperialismul rus prin evaziunea lor. Epoca imperialistă a transformat toate „marile” puteri în asupritori ai mai multor națiuni, iar dezvoltarea imperialismului va duce inevitabil la o divizare mai distinctă a tendințelor pe această chestiune și în social-democrația internațională.

„Colecția social-democratului” nr. 1,

octombrie 1916

m semnat II. Lenin.

199 -

1917 168).

Finlanda și Rusia.

Problema demisiei Finlandei în Rusia a devenit actuală. Timp Guvernul nu a reușit să mulțumească poporul finlandez, care nu cere încă secesiunea, ci doar autonomie largă.

Politică nedemocratică, anexionistă Provizoriu. Drepturi, formulate și „apărate” pe-dpyah „Sclav. Ziar”. Ea a făcut-o în așa fel încât să fie imposibil să „eșuezi” clientul cu mai mult succes. Aceasta este într-adevăr o întrebare fundamentală, națională, și este necesar să ne oprim asupra ei cu toată atenția.

„Comitetul de organizare crede”, scrie Rab. Gazeta, nr. 42 – că problema relațiilor dintre Finlanda și statul rus în ansamblu poate și trebuie rezolvată numai printr-un acord între Seimas finlandez și Adunarea Constituantă. Cu-tion. Până atunci, t.t. Finlandezii” (Org. Kom. a discutat cu social-democrații finlandezi) „ar trebui să-și amintească că dacă tendințele separatiste s-ar intensifica în Finlanda, acest lucru ar putea întări aspirațiile centraliste ale burgheziei ruse”.

Acesta este punctul de vedere al capitaliștilor, al burgheziei, al cadeților, dar nicidecum punctul de vedere al proletariatului. Programul social-democraților partid – tocmai § 9 al acestuia, recunoscând dreptul la autodeterminare pentru toate națiunile care alcătuiesc statul – social-democrat. menșevicii l-au aruncat peste bord. De fapt, ei au renunțat la acest program, trecând de fapt de partea burgheziei, precum și în problema înlocuirii armatei permanente cu armamentul general al poporului etc.

Capitaliștii, burghezia, inclusiv C.D. nu a recunoscut niciodată autodeterminarea politică a națiunilor, adică libertatea de a-i separa de Rusia.

S.-d. Partidul, în programul său adoptat în 1903, a recunoscut acest drept în secțiunea 9 a programului.

Dacă Org. Com. „trimis” pe social-democrații finlandezi. la „acordul” Fnl. Seimas cu Const. Sobr., atunci aceasta este trecerea, pe această problemă, de partea burgheziei. Pentru a fi pe deplin convins de acest lucru, este suficient să comparăm clar poziția tuturor claselor și partidelor principale.

Țarul, dreapții, monarhiștii nu sunt pentru un acord între Sejm și SUA, ci pentru subordonarea directă a Finlandei poporului rus. Burghezia republicană este pentru un acord între Sejm finlandez și SUA. Proletariatul conștient de clasă și social-democrații, fideli programului lor, sunt pentru libertatea de a se separa Finlanda, ca

toate celelalte naționalități fără drepturi, de Rusia. Iată o imagine indiscutabilă, clară, exactă. Sub sloganul „de acord-

- 200 -

chenille, care nu rezolvă absolut nimic - pentru ce dacă nu se ajunge la un acord? - burghezia urmărește aceeași supunere țaristă, aceeași politică de anexiuni.

Căci Finlanda a fost anexată de țarii ruși în înțelegeri cu sugrumatorul revoluției franceze, Napoleon etc. Dacă suntem cu adevărat împotriva anexărilor, atunci trebuie să spunem: libertatea de secesiune pentru Finlanda. Când am spus-o și am îndeplinit-o, atunci - și numai atunci.! - „acordul” cu Finlanda va fi într-adevăr voluntar, gratuit, într-adevăr un acord, și nu o înșelăciune.

Numai cei egali pot fi de acord. Pentru ca acordul să fie acord de facto, și nu o acoperire verbală a subordonării, aceasta necesită egalitatea efectivă a ambelor părți, de exemplu. astfel încât atât Rusia să aibă dreptul de a fi de acord, cât și Finlanda. Acest lucru este clar, la fel de limpede este ziua senină a lui Dumnezeu.

Doar „libertatea de a se secedera” exprimă acest lucru: doar Finlanda, care are libertatea de a se secedera, este într-adevăr în măsură să încheie un „acord” cu Rusia dacă ar trebui să se secedeze. Cine, fără această condiție, fără a recunoaște libertatea de secesiune, vorbește despre o „înțelegere”, se înșală pe sine și pe oameni.

„Org. Com.” a trebuit să spună clar finlandezilor dacă a recunoscut libertatea secesiunii sau nu. El a trecut peste asta ca un cadet și, prin urmare, a renunțat la libertatea secesiunii. El urma să atace burghezia rusă pentru că a refuzat națiunilor asuprite dreptul de a se separa - un refuz echivalent cu anihilaționismul. A Org. Com. în schimb îi ataca pe finlandezi, avertizându-i ca tendințele „separate” (ar fi trebuit spus: separatiste) vor întări aspirațiile centraliste!! Org. Kom., cu alte cuvinte, îi amenință pe finlandezi cu întărirea marii burghezii ruse anexioniste - așa au făcut întotdeauna cadeții, sub acest steag rodichevii și compania își desfășoară anexionismul.

Iată o explicație practică clară a chestiunii anexărilor, despre care „toată lumea” vorbește acum, temându-se să pună întrebarea direct și precis. Cine este împotriva libertății de separare. cel pentru anexări.

Țarii au dus o politică de anexare în mod nepolitic, schimbând un popor cu altul prin înțelegere cu alți monarhi (împărțirea Poloniei, o înțelegere cu Napoleon despre Finlanda etc.), la fel cum stăpânii făceau schimburi între ele. un iobag. Burghezia, devenind republicană, urmărește aceeași politică de anexări mai subtil, mai ascuns, promisă „înțelegere”, dar înlăturând singura garanție reală a egalității reale în acord și anume: libertatea secesiunii. Organ. Comitet rămânând în urmă burgheziei, trecând de fapt de partea ei. (A fost destul de corect, prin urmare

- 201 -

Bprzhevka, care a retipărit tot ce este esențial din articolul Rabochaya Gazeta și a lăudat răspunsul Orgii. Comitet finlandezi, numind acest răspuns „lecție de democrație rusă” pentru finlandezi. Rabochaya Gazeta a meritat acest sărut Birzhevka.)

Partidul proletariatului („bolșevicii”) a reafirmat libertatea secesiunii la conferința sa într-o rezoluție asupra chestiunii naționale *).

Gruparea claselor și a petrecerilor este clară.

Micii burghezi se lasă înspăimântați de spectrul unei burghezii înspăimântate – aceasta este întreaga esență a politicii social-democraților. Menșevici și socialiști-revoluționari. Le este „frică” de separare. Proletarii conștienți nu se tem de el. II Norvegia și Suedia a câștigat când Norvegia s-a separat în mod liber de Suedia în 1906: încrederea între ambele națiuni a câștigat, apropierea voluntară între ele a câștigat, fricțiunile absurde și dăunătoare au dispărut, s-a consolidat atracția economică și politică, culturală și cotidiană a ambelor față de cealaltă, uniune fraternă. a muncitorilor ambelor țări.

Tovarăși, muncitori și țărani! Nu cedați în fața politicii anexioniste a capitaliștilor ruși: Gucikov, Miliukov, Bremen. Reguli, în raport cu Finlanda, Curland, Ucraina etc.! Nu vă fie teamă să recunoașteți libertatea de secesiune a tuturor acestor națiuni. Nu prin violență trebuie atrase alte popoare într-o alianță cu Marii Ruși, ci doar printr-un acord cu adevărat voluntar, cu adevărat liber, imposibil fără libertatea de secesiune.

Cu cât Rusia este mai liberă, cu atât pașa, republica, recunoaște cu mai multă hotărâre libertatea de secesiune a Marilor Națiuni Ruse, cu cât celelalte națiuni vor fi mai puternice să fie atrase de o alianță cu noi, cu atât mai puține fricțiuni vor fi, cu atât mai puține cazuri de reale. Secesiunea va fi, cu cât va fi mai scurt timpul în care unele dintre națiuni se vor separa, cu atât mai strânsă și mai puternică – în ultimă analiză – este alianța frățească a republicii ruse proletar-țăărănești cu republicile oricărei alte națiuni.

„Adevărat” L? 46,

2 mai 7.9 ./7

inscripții albe ale autorului.

Nu democrat, cetățean Kerensky

Petersburg Telegraph Agency relatează:

Kiev, 30/V. La o ședință a Congresului Țăranilor din Ucraina, a fost citită o telegramă a ministrului de război. Kerensky, în care el

*) Vezi Anexa, ..V» 5. Rsd.

din cauza circumstanțelor militare, recunoaște convocarea celui de-al doilea congres militar ucrainean ca fiind prematură. Congresul a recunoscut ordinul ministrului ca o încălcare a libertății de întrunire în raport cu ucrainenii și a trimis următoarea telegramă Guvernului provizoriu și Sovietului deputaților muncitorilor și soldaților din Sankt Petersburg;

„Atragem atenția asupra primului caz de încălcare a legii libertății de întrunire, aplicat de ministrul Kerenski în legătură cu congresul militar ucrainean. Renunțăm la responsabilitatea pentru posibilele consecințe ale încălcării principiilor democratice ale unei noi vieți în raport cu ucrainenii și, exprimând un puternic protest, așteptăm un răspuns imediat la cererile înaintate de delegația Radei Centrale Ucrainene către Guvernul provizoriu.

Acest mesaj provoacă, fără îndoială, cea mai puternică alarmă în rândurile muncitorilor socialiști.

Ministrul de Război recunoaște ca „intempestiv” congresul ucrainenilor și interzice acest congres cu puterea sa! Mai recent, cetățeanul Kerensky „a tras în sus” Finlanda, acum a decis să „tragă în sus” ucrainenii. Și toate acestea se fac în numele „democrației”.

Odată, A. I. Herzen a spus că atunci când te uiți la „arta” claselor conducătoare din Rusia, ți-e rușine să te recunoști ca rus. Aceasta s-a spus când Rusia gemea sub jugul iobăgiei, când biciul și bastonul stăpâneau peste țara noastră.

Acum Rusia l-a răsturnat pe țar. Acum, Kerenskii și Lvovii vorbesc în numele Rusiei. Rusia Kerensky și Lvovs tratează naționalitățile subordonate în așa fel încât și acum cuvintele amare ale lui A. I. Herzen se sugerează involuntar pe limbă.

Nu vorbim despre faptul că cu politica sa naționalistă de „mare putere”, contele. Kerensky nu face decât să intensifice, doar să aprindă tocmai acele aspirații „separatiste” împotriva cărora vor să lupte Kerensky și Lvovi.

Ne întrebăm: este un astfel de tratament al naționalităților asupraite compatibil cu demnitatea chiar și nu a socialismului, ci a democrației simple? Întrebăm: unde este limita la „farse” gr. Kerensky și cei care sunt cu el?

Întrebăm partidul „Socialiștilor-Revoluționari”: aprobă interzicerea congresului ucrainean, membru de onoare al acestuia, cetățeanul Kerenski?

* *

*

Suntem informați că în Fulfillment. Comitetul S. R. și S. D. au decis ieri să invite cetățenii. Kerensky special pentru explicații

dezacord cu el în chestiunea autodeterminării națiunilor și a politicii naționale în general.

Și mai spun că „comisia de contact” 169) a ordonat o viață lungă. Deloc, domnilor! Dualitatea rămâne. Nu există nicio cale de ieșire din situația actuală, cu excepția transferului întregii puteri către sovieticii R. și S.D.

„Adevărat” L? 77,

2 iunie 1917

fără semnătura autorului.

Ucraina.

Prăbușirea politicii noului Guvern provizoriu, de coaliție, se profilează din ce în ce mai clar. „Actul universal” 17°) privind organizarea Ucrainei, emis de Rada Centrală a Ucrainei și adoptat la 11 iunie 1917 de Congresul Militar All-Ucrainean, este o expunere directă a acestei politici și o dovadă documentară a prăbușirii ei.

„Fără a ne despărți de toată Rusia, fără a rupe cu statul rus”, se arată în acest act, „lăsați poporul ucrainean de pe pământul său să aibă dreptul să-și gestioneze propriile vieți... Toate legile care ar trebui să stabilească ordinea aici, în Ucraina. , au dreptul să emită numai adunarea noastră ucraineană; aceleași legi care vor stabili ordinea în întreg statul rus ar trebui să fie emise de Parlamentul All-Russian.

Acestea sunt cuvinte foarte clare. Ei afirmă cu deplină acuratețe că în acest moment poporul ucrainean nu vrea să se separe de Rusia. El cere autonomie, fără a nega deloc necesitatea și puterea supremă a „parlamentului întreg rusec”. Nici un democrat, ca să nu mai vorbim de un socialist, nu ar îndrăzni să nege deplina legitimitate a revendicărilor ucrainene. Niciun democrat nu poate nega dreptul Ucrainei de a se desprinde liber de Rusia: doar recunoașterea necondiționată a acestui drept va face posibilă agitarea pentru o unire liberă a ucrainenilor și a marilor ruși, pentru unirea voluntară a celor două popoare într-unul. stat. Este recunoașterea necondiționată a acestui drept singura care poate rupe în practică, irevocabil, până la capăt, cu blestemul trecut țarist, care a făcut totul pentru înstrăinarea reciprocă a popoarelor atât de apropiate atât ca limbă, cât și ca loc de reședință, și în caracter, și în povești. Nenorocitul de țarism i-a transformat pe Marii Ruși în călăii ucraineanului

— 204 —

oamenii, în toate felurile posibile au alimentat în el ura pentru cei care interziceau chiar și copiilor ucraineni să vorbească și să studieze în limba lor maternă.

Democrația revoluționară a Rusiei, dacă vrea să fie cu adevărat revoluționară, într-adevăr o democrație, trebuie să rupă de acest trecut, trebuie să redea ei înșiși, muncitorilor și țăranilor din Rusia, încrederea frățească a muncitorilor și țăranilor din Ucraina.

Acest lucru nu se poate face fără recunoașterea deplină a drepturilor Ucrainei, inclusiv a dreptului la liberă secesiune.

Suntem susținători ai statelor mici. Suntem pentru cea mai strânsă alianță a muncitorilor din toate țările împotriva capitaliștilor și a „propriilor noastre” și a tuturor țărilor în general. Tocmai pentru ca această alianță să fie voluntară, muncitorul rus, neavând încredere în nimic nici în burghezia rusă, nici în burghezia ucraineană, susține acum dreptul de a se separa de ucrainenii, ps, impunându-și prietenia. ei, și câștigându-l prin atitudinea lui ca față de egal, ca aliat și frate în lupta pentru socialism.

Ziarul contrarevoluționarilor burghezi amărâți, pe jumătate nebuni de furie, Rech, îi atacă cu sălbăticie pe ucrainenii, decizia lor „neautorizată”. „Fapta ucrainenilor” se presupune că „este o crimă directă împotriva legii, care provoacă aplicarea imediată a unor pedepse legale severe împotriva sa”. Nu este nimic de adăugat la acest atac al contrarevoluționarilor burghezi brutalizați. Jos contrarevoluționarii burgheziei! Trăiască unirea liberă a țăranilor liberi și muncitorilor Ucrainei libere cu muncitorii și țăranii Rusiei revoluționare!

"// Ravdal L" 82, la iunie 1917, fără semnătura autorului.

Ucraina și înfrângerea partidelor de guvernământ din Rusia.

În chestiunea ucraineană, partidele de guvernământ, partidele din Rusia, adică. cadeții, care au o majoritate în guvern și atotputernicia capitalului în economie, și apoi socialiști-revoluționari și menșevici, care au acum o majoritate notorie în țară (dar sunt neputincioși în guvern și în economia unui capitalistă), toate aceste partide de guvernământ au suferit o înfrângere clară și, în plus, la scară națională și pe cea mai mare problemă.

– 205 –

Socialiști-revoluționarii și menșevicii suportă faptul că Guvernul provizoriu al cadeților, adică burghez contrarevoluționar, nu și-a îndeplinit datoria democratică elementară și nu a declarat că este pentru autonomie și pentru libertatea completă de secesiune a Ucrainei. Ucrainenii, după cum a raportat astăzi în „Delo Naroda”. Ministrul Cernov, a cerut o schimbare incomparabilă, și anume: „ca Guvernul provizoriu să proclame printr-un act special că nu este împotriva dreptului poporului ucrainean la autonomie”. Aceasta este cererea cea mai modestă și mai legitimă, la fel cum celelalte două sunt la fel de modeste: 1) Ucraina alege un reprezentant al guvernului central rus din populația locală; cât de modestă este această cerere, arată faptul că în 1897 Marii Ruși din Rusia erau considerați 43%/0 din populație, iar ucrainenii - 17%/0, i.e. Ucrainenii ar putea cere nu un ministru pentru 16, ci pentru șase!! 2) În Ucraina, ar trebui să existe „un reprezentant al guvernului central rus ales de populația locală” – ce poate fi mai legitim decât asta? Cu ce drept îndrăznește un democrat să se abată de la teoria principiului dovedit și confirmat de experiența revoluțiilor democratice: „nici o autoritate numită de sus pentru populația locală”?

Refuzul acestor pretenții cele mai modeste și legitime din partea Guvernului provizoriu a fost o nerușinare nemaiauzită, insolența sălbatică a contrarevoluționarilor, o adevărată manifestare a politicii Marii „Hermorda” ruse – și a socialiștilor-revoluționari. iar menșevicii, batjocorindu-și propriile programe de partid, suportă asta în guvern și îl apără. E în ziarele lor acum!! Ce păcat, au căzut socialiști-revoluționarii și menșevicii! Cât de jalnice sunt subterfugiile organelor lor de astăzi ale lui Dyelo Paroda și Rabochaya Gazeta.

Haos, confuzie, „Leninismul în cheștiunea națională”, anarhie – acestea sunt strigătele latifundiarului sălbatic pe care ambele ziare le îndreaptă împotriva ucrainenilor.

Să lăsăm strigătele. Argumente pe fond?

Până când Adunarea Constituantă nu poate decide „corect” nici granițele Ucrainei, nici voința, nici drepturile acesteia, de a colecta taxe etc, etc. – acesta este singurul lor argument. Ei cer o „garanție a corectitudinii”, în această expresie a unui editorial din Rabochaya Gazeta, esența argumentului lor.

Dar aceasta, domnilor, este o minciună evidentă, vădită nerușinare a contrarevoluționarilor, pentru că a aduce un asemenea argument înseamnă, de fapt, a ajuta adevărații trădători și trădători ai revoluției! !

„Garanții de corectitudine”... gândiți-vă doar o secundă. Nicăieri în Rusia, nici în guvernul central'. în niciunul din

– 206 –

în așteptarea localului (cu excepția unei instituții foarte mici din raionul Dumas din Sankt Petersburg) nu există garanții de corectitudine și chiar evident că nu există corectitudine. În mod evident, nu există „corectitudine” în existența Dumei de Stat și a Consiliului de Stat. În mod evident, nu există „corectitudine” în componența Guvernului provizoriu, deoarece această compoziție este o batjocură față de voința și conștiința majorității țăranilor, muncitorilor și soldaților Rusiei. Nu există, evident, „corectitudine” în componența sovieticilor (deputați muncitori, țărani, soldați), pentru că aceste instituții nu au elaborat încă garanții de strictă completitate și strictă democrație a alegerilor, ceea ce nu împiedică partidul nostru, și întreaga masă a muncitorilor și țăranilor, de la a-i considera cei mai buni într-un timp dat ca purtători de cuvânt ai voinței majorității poporului. Nicăieri în Rusia nu pot exista cu adevărat – și nu au existat niciodată în momente revoluționare de acest fel – „garanții de corectitudine”, toată lumea înțelege acest lucru, nimeni nu cere prea mult, toată lumea este conștientă de inevitabilitatea acestui lucru.

Numai pentru Ucraina „noi” cerem o „garanție a corectitudinii”!

Ați înnebunit de frică, domnilor socialiști-revoluționari și ai menșevicilor, cedând în fața strigătelor contrarevoluționare ale marilor proprietari și capitaliști ruși, în frunte cu Rodzyapka și

Milyukov, Lvov și Dershepka, Nekrasov și Shpingarev cu Co. Sunteți deja complet oameni, intimidați de născuții (și „.hidden”) Cavepyaks 11 D.

Nu există absolut nimic teribil, nici o umbră de anarhie și haos, nici în deciziile, nici în revendicările ucrainenilor. Cedeți-le – aceste cereri cele mai legitime și mai modeste – și nu va fi mai puțină autoritate în Ucraina decât oriunde în Rusia, unde doar sovieticii sunt autoritari (neavând „garanții de corectitudine”!!). Viitorul Seimas vă va oferi dumneavoastră și tuturor popoarelor Rusiei o „garanție a corectitudinii”, viitoarea Adunare Constituantă vă va oferi nu numai un ucrainean, ci toate întrebările, pentru că acum în Rusia nu există, evident, „corectitudinea” în nicio problemă. Cedați ucrainenilor - aceasta este mintea, pentru că altfel va fi mai rău, nu puteți ține ucrainenii cu forța, ci doar îi amărăciți. Cedați ucrainenilor - atunci veți deschide calea către încrederea meled de ambele națiuni, către unirea lor frățească ca egali!

Socialiști-revoluționarii și menșevicii, ca partide de guvernământ, au fost înfrânți în chestiunea ucraineană, deoarece au cedat în fața contrarevoluționarului Kadet Kavepyaks.

„Adevărat” L? 84,

17 iunie 1917, nesemnată de autor

– 207 –

Pe problema unei republici federale.

... Cu privire la problema unei republici federale în legătură cu componența națională a populației, Engels a scris:

„Ce ar trebui să ia locul Germaniei de astăzi?” (cu constituția sa monarhistă reacționară și împărțirea la fel de reacționară în state mărunte, o diviziune care perpetuează particularitățile „prusacismului” în loc să le dizolve în Germania în ansamblu). „După părerea mea, proletariatul nu poate folosi decât forma unei republici unice și indivizibile. Republica Federală este încă, în mare, o necesitate pe teritoriul gigantic al Statelor Unite. State, deși în est opa lor devine deja o piedică. Ar fi un pas înainte în Anglia, unde patru națiuni trăiesc pe două insule și, în ciuda unității Parlamentului, trei sisteme de legislație există cot la cot. A fost de multă vreme o piedică în micuța Elveție, iar dacă o republică federală poate fi totuși tolerată acolo, este doar pentru că Elveția se mulțumește cu rolul de membru pur pasiv al sistemului statal european. Pentru Germania, reniul federal elvețian ar fi un mare pas înapoi. Două puncte deosebesc un stat unional de un stat complet unificat, și anume: că fiecare stat individual care face parte din uniune are propria sa legislație civilă și penală specială, propriul său sistem judiciar special și apoi că lângă camera poporului există un Camera reprezentanților statului, iar în fiecare canton votează ca atare, fie el mare sau mic.” În Germania, un stat de uniune este o tranziție către un stat complet unificat, iar „revoluția de sus” din 1866 și 1870 nu trebuie să fie inversată, ci completată cu o „mișcare de jos”. Engels, în schimb, nu manifestă indiferență față de chestiunea formelor statului, ci, dimpotrivă, încearcă cu extremă atenție să analizeze cu

precizie formele tranzitorii pentru a ține seama, în funcție de specificul trăsăturilor istorice. a fiecărui caz individual, trecerea de la ce la ceea ce este forma de tranziție dată.

Engels, ca și Marx, apără, din punctul de vedere al proletariatului și al revoluției proletare, centralismul democratic, o republică unică și indivizibilă. El consideră Republica Federală fie ca o excepție și o piedică în calea dezvoltării, fie ca o tranziție

208 -

de la o monarhie la o republică centralistă, ca „pas înainte” în anumite condiții speciale. II mijlocul acestor condiții speciale, se pune problema național-populist.

La Engels, ca și la Marx, în ciuda criticii sale nemiloase la adresa naturii reacționare a statelor mici și la acoperirea chestiunii naționale în anumite cazuri specifice, nu există nicăieri umbra unei dorințe de a îndepărta problema națională, o străduindu-se ca marxiștii polonezi olandezi, pornind din cea mai legitimă luptă împotriva naționalismului mic-burghez-îngust al „statelor lor mici.

Chiar și în Anglia, unde atât condițiile geografice, cât și comunitatea limbii și istoria de multe sute de ani, s-ar părea. eliminată problema națională a diviziunilor mărunte individuale ale Angliei, chiar și aici Engels ia în considerare faptul clar că problema națională nu a fost încă eliminată și, prin urmare, recunoaște republica federală ca un „pas înainte”. Desigur, aici nu este nevoie să ne abținem de la critica deficiențele republicii federale și de la cea mai hotărâtă propagandă și luptă pentru aceasta. o singură republică central-statală-democratică.

Engels nu înțelege centralismul democratic în nici un caz în sensul birocratic în care conceptul este folosit de ideologii burghezi și mic-burghezi, anarhiști printre aceștia din urmă. Pentru Engels, centralismul nu exclude cătuși de puțin o asemenea autonomie locală largă, care, în susținerea voluntară a unității statului de către „comune” și regiuni, elimină necondiționat orice birocrație și orice „comandă” de sus.

„... Deci, o singură republică”, scrie Engels, dezvoltând viziunile programatice ale marxismului asupra. stat. „Io, nu în sensul actualei Republici Franceze, care nu este altceva decât un imperiu fondat în 1798 fără împărat. Din 1792 până în 1798, fiecare departament francez, fiecare comunitate ((yesheish) s-a bucurat de o autoguvernare deplină după modelul american, și ar trebui să avem asta. Cum ar trebui să fie organizată autoguvernarea și cum se poate face fără birocrație, America a arătat și a dovedit prima republică franceză, iar acum arată Canada, Australia și alte colonii engleze. Și astfel de autoguvernare provincială (regională) și comunală sunt instituții mult mai libere decât, de fapt, federalismul elvețian. unde, este adevărat , cantonul este foarte independent în raport cu Bund .' (adică cu statul federal în ansamblu), „independent și în raport cu județul” (betsprk) „și în raport cu comunitatea.

– 209 –

Guvernele cantonale numesc consilieri județeni, (stadtholders), „și prefecți, ceea ce lipsește cu desăvârșire în țările de limbă engleză și pe care trebuie să-i eliminăm la fel de hotărât în viitor, precum și landrații și regpruntsrats prusacieni (comisari, ofițeri de poliție, guvernatori). , în general funcționari numiți de sus). Engels propune ca scopul programului de autoguvernare să fie formulat în conformitate cu atomul astfel: „Autoguvernare deplină în provincie” (provincie sau regiune), „județ și comunitate prin funcționari aleși prin vot universal; desființarea tuturor autorităților locale și provinciale numite de stat”.

În Pravda, închisă de guvernul lui Kerenski și de alți miniștri „socialiști” (nr. 68, din 28 mai 1917), mi s-a întâmplat deja să subliniez *) cum în acest paragraf - bineînțeles, departe de a fi singur - nostru reprezentanții presupus socialiști ai presupuselor democrații pretins revoluționare au făcut retrageri flagrante în democratism. Este de înțeles că oamenii care se legaseră „în coaliție cu burghezia imperialistă” au rămas surzi la aceste instrucțiuni.

Pentru Kraipe, este important de observat că Engels, cu faptele în mână, folosind cel mai precis exemplu, respinge prejudecata extrem de răspândită - - mai ales în rândul democraților mici-burghezi - că o republică federală înseamnă neapărat mai multă libertate decât una centralistă. Nu este adevărat. Fapte citate de Engels cu privire la Republica Franceză centralistă din 1792-1798. și federalistul elvețian, respinge acest lucru. O republică centralistă cu adevărat democratică a dat mai multă libertate decât una federalistă. Sau cu alte cuvinte: cea mai mare libertate locală, regională etc. cunoscută în istorie a fost dată de o republică centralistă, și nu federală.

Acest fapt, ca și întreaga chestiune a unei republici federale și centraliste și a autoguvernării locale, a primit și continuă să primească o atenție insuficientă în propaganda și agitația partidului nostru... 17 v)

Cărți Ha: V. Ilyin (N. Lenin),

„Stat și revoluție,

august 1917

— f

*) Vezi articolul „O întrebare fundamentală (Cuvinte uitate ale democrației)” din partea 1 a vol. XIV. op. II. Lenin. Ed.

I. Leni n. Sobr. echpnripy, vol. XIX. unsprezece

— 210

1919

Discurs rostit la al VIII-lea Congres al PCR (bolșevicilor) din 19 martie 1919 7).

i.

... Tovarășul Buharin¹⁷³) își ia o dorință. El spune că este imposibil să se recunoască dreptul națiunilor la autodeterminare. Națiune înseamnă: burghezia împreună cu proletariatul. Noi, proletarii, vom recunoaște dreptul la autodeterminare al unei burghezii disprețuitoare! Acest lucru este în contradicție cu ce. Nu, scuze, asta e conform cu ceea ce este. Dacă îl arunci, vei avea o fantezie. Te referi la procesul de diferențiere care are loc în pântecele bonelor, la procesul de separare a proletariatului de burghezie. Dar să vedem cum va merge această diferențiere.

Să luăm, de exemplu, Germania, un exemplu de țară capitalistă avansată, care, în ceea ce privește organizarea capitalismului, capitalismul financiar, era mai mare decât America. A fost mai scăzută în multe privințe, în ceea ce privește tehnologia și producția, în termeni politici, dar în ceea ce privește organizarea capitalismului financiar, în ceea ce privește transformarea capitalismului de monopol în capitalism de monopol de stat, Germania era superioară Americii. S-ar părea că acesta este un eșantion. Ce se întâmplă acolo? S-a diferențiat proletariatul german de burghezie? Nu! La urma urmei, doar în câteva orașe mari s-a raportat că majoritatea muncitorilor erau împotriva Scheidemannilor. Dar cum să întâmplat? Printr-o alianță a spartaciștilor cu menșevicii germani de trei ori blestemați, Jezașii, care încurcă totul și vor să căsătorească sistemul sovietic cu „adunarea constituantă”! Asta se întâmplă chiar în această Germania. Dar aceasta este o țară avansată. Tov. Buharin spune: De ce să ne amintim de dreptul națiunilor la autodeterminare?/. Trebuie să repet ceea ce i-am obiectat când, în vara lui 1917, a propus să renunțe la programul minim și să lase doar programul maxim. I-am răspuns atunci: „Să ne lăudăm, mergând la paradă, dar laudă-te, mergând cu ratia”. Când vom câștiga puterea, să așteptăm puțin, apoi o vom face. Am câștigat puterea, am așteptat puțin, acum sunt de acord să o fac. Am intrat în construcția socialistă, am luptat împotriva primului atac care ne-a amenințat. Acum acest lucru va fi potrivit. Același lucru este valabil și pentru drept; națiuni pentru autodeterminare. „Vreau să recunosc doar dreptul clasei muncitoare la autodeterminare,

211

spune tovarășul. Buharin. Deci, vrei să recunoști ceva ce în realitate nu a fost realizat în nicio țară, cu excepția Rusiei. E amuzant.

Uită-te la Finlanda: țara este democratică, mai dezvoltată, mai cultă decât noi. Procesul de separare și diferențiere a proletariatului se desfășoară în el, se desfășoară într-un mod deosebit, mult mai dureros decât se petrecea la noi. Au experimentat dictatura Germaniei, acum se confruntă cu dictatura Puterilor Aliate. Dar datorită faptului că am recunoscut dreptul națiunilor la autodeterminare, procesul de diferențiere a fost facilitat. Îmi amintesc foarte bine scena în care MPS a trebuit să dea o scrisoare lui Svinhufvud ¹⁷⁴ din Smolny – care înseamnă „cap de porc” în rusă – unui reprezentant al burgheziei finlandeze care juca rolul unui călău. Mi-a strâns mâna cu amabilitate, am făcut complimente. Ce rău a fost! Dar acest lucru era necesar, pentru că în acea vreme această burghezie înșela poporul, înșela masele

muncitoare spunând că moscoviții, șovinii, marii ruși, voiau să-i sugrume pe finlandezi. Trebuia făcut.

Și ieri, nu trebuia să faceți același lucru în legătură cu Republica Bashkir 175). Când tovarășe. Bukharin a spus pentru cine poate fi recunoscut acest drept, așa că chiar am notat pentru cine exact. Lista lui includea hotentoti, boșmani, indieni. Ascultând această enumerare, m-am gândit: cum tovarășe. Buharin a uitat un mic detaliu, i-a uitat pe bașkiri? Nu există boșmani în Rusia și nici nu am auzit de hotentoti care își revendică o republică autonomă. Dar avem Bashkirs, Kirghizi, Sarts și o serie de alte popoare și în relație cu ei nu putem refuza recunoașterea. Nu putem refuza acest lucru niciunuia dintre popoarele care trăiesc în granițele fostului Imperiu Rus. Să presupunem chiar că bașkirii i-ar răsturna pe exploatatori, iar noi i-am ajuta să o facă. Dar acest lucru este posibil doar dacă revoluția este pe deplin coaptă. II aceasta trebuie făcută cu grijă pentru a nu întârzia prin intervenția noastră procesul de diferențiere a proletariatului, pe care trebuie să-l grăbim. Ce putem face în legătură cu popoare precum Kirghizi, Sarts, care sunt încă sub influența mullahilor lor? Aici, în Rusia, populația, după o îndelungată experiență cu preoții, ne-a ajutat să le dăm jos. Dar știți cât de prost a intrat încă în vigoare decretul privind căsătoria civilă. Putem să ne apropiem de acești Sarts și să spunem: „Vom răsturna exploatatorii voștri”. Putem face asta, pentru că sunt complet subordonați mullahilor lor. Aici trebuie să așteptăm dezvoltarea națiunii date, diferențierea proletariatului de elementele burgheze, ceea ce este inevitabil.

14

.212

Asta... Bukharpp dar vrea să aștepte. Este cuprins de nerăbdare: „Pentru canonul articolului, când ei înșiși au răsturnat burghezia, au proclamat puterea sovietică și dictatura proletariatului, de ce să procedăm așa!”. Acesta acționează ca un apel revigorant, conține o indicație a drumului nostru, dar dacă doar proclamăm acest lucru în program, atunci vom obține nu un program, ci o proclamație. Putem proclama puterea sovietică și dictatura proletariatului și disprețul total față de burghezie, pe care o merită de o mie de ori. Dar în program este necesar să scrieți cu acuratețe absolută ceea ce este. Atunci programul nostru va fi incontestabil.

Suntem dintr-un punct de vedere strict de clasă. Faptul că suntem în program este o recunoaștere a ceea ce s-a întâmplat de fapt după epopee. când am scris despre autodeterminarea națiunilor în general. Apoi mai existau republici proletare. Când au ajuns, și numai în măsura în care au apărut, am putut scrie ceea ce suntem aici pappsalg: „• o asociație federală de state organizată într-un tip similar.” Ele există în Rusia, tipul sovietic devine internațional. Asta este tot ce putem spune. A merge mai departe, a merge un pas mai departe ar fi greșit și s-ar potrivi programului.

Spunem: trebuie să luăm în calcul stadiul în care se află Daina: națiunea este pe calea de la Evul Mediu la democrația burgheză și de la democrația burgheză la democrația proletară. Acest lucru este absolut corect. Toate națiunile au dreptul la autodeterminare - nu are rost să

vorbim în mod specific despre hotentoti și boșmani. O majoritate gigantică, probabil 9/10 din întreaga populație a pământului, poate 95%/0, se potrivește acestei caracterizări, căci toate țările sunt pe drumul de la Evul Mediu la democrația burgheză, sau de la democrația burgheză la cea proletariană. Aceasta este o cale complet inevitabilă care nu i se poate spune Poloniei, pentru că ar fi greșită, pentru că nu ar fi ceea ce este. Este absolut greșit să aruncăm deoparte autodeterminarea națiunilor și să punem autodeterminarea poporului muncitor, pentru că o astfel de formulare nu ține cont de dificultățile, de drumul sinuos pe care îl parcurge diferențierea în interiorul națiunilor. Ea este în Germania. merge altfel decât trecerea. În unele privințe, mai devreme și, în unele privințe, într-un mod mai lent și mai sângeros. În țara noastră, o idee atât de monstruoasă precum o combinație de sovietice și o „adunare constituantă” nu a fost acceptată de un singur partid. La urma urmei, trebuie să trăim lângă aceste națiuni. Acum vorbesc familia Schsidemann. că vrem să cucerim Germania. Acest lucru, desigur, este ridicol, o prostie. Dar burghezia are propriile ei interese și propria ei presă, care, în sute de milioane de exemplare, strigă despre asta în toată lumea, iar Wilson (17ü) susține acest lucru în propriile sale interese. Bolșevicii, spun ei, au o mare parte

– 213 –

armata, și vor pe cale de cucerire: să-și planteze bolșevismul în Germania. Cei mai buni oameni din Germania, spartaciștii, ne-au subliniat că muncitorii germani sunt îndreptați împotriva comuniștilor: uite, spun ei, cât de răi sunt bolșevicii! Și că trecerea a fost foarte bună, nu putem spune. Și acum dușmanii noștri din Germania acționează pe argumentul fals că revoluția proletară din Germania înseamnă aceleași tulburări ca și domnul Rusia. Neliniștea noastră este boala noastră prelungită. Ne luptăm cu dificultăți disperate, creând o dictatură proletară acasă. Atâta timp cât burghezia, sau mica burghezie, sau măcar o parte din muncitorii germani, se află sub influența acestei sperietoare: „bolșevicii vor să-și stabilească sistemul prin forță”, atâta vreme formula „autodeterminarea oamenilor muncitori” nu vor atenua situația. Trebuie să punem lucrurile în așa fel încât trădătorii sociali germani să nu poată spune că bolșevicii își impun propriul sistem universal, care, se presupune, poate fi adus la Berlin pe baionetele Armatei Roșii. Și din punctul de vedere al negării principiului autodeterminării națiunilor, așa poate ieși.

Programul nostru io ar trebui să vorbească despre autodeterminarea lucrătorilor, pentru că acest lucru este greșit. Opa. Trebuie să spun ce este. Întrucât națiunile se află la diferite niveluri de la Evul Mediu la democrația burgheză și de la democrația burgheză la democrația proletară, această propunere a programului nostru este absolut corectă. Am avut destule zigzaguri pe parcurs. Fiecărei națiuni trebuie să i se acorde dreptul la autodeterminare; aceasta contribuie la autodeterminarea poporului muncitor. În Finlanda, procesul de separare a proletariatului de burghezie se desfășoară remarcabil de strălucitor, puternic și profund. Totul va fi acolo, în orice caz, ps așa cum este la noi. Dacă spunem că nu recunoaștem nicio națiune finlandeză, ci doar masele muncitoare, va fi un lucru mărunț. Este imposibil să nu recunoști ceea ce este: se va forța să fie recunoscut. În diferite țări, demarcarea proletariatului și a burgheziei se desfășoară în

moduri deosebite. Pe această cale, trebuie să procedăm cu maximă prudență. Trebuie să fim deosebit de atenți în relațiile cu diferite națiuni, pentru că nu există nimic mai rău decât neîncrederea într-o națiune. Polonezii se autodetermina proletariatul. Iată cele mai recente cifre privind componența Sovietului din Varșovia al R.D.: 353 de la vânzători socialiști polonezi, de la comuniști 297. Asta arată că, conform calendarului tău revoluționar, octombrie nu este departe acolo. Este fie august, fie septembrie 1917. Dar, în primul rând, un astfel de decret nu a fost încă emis, astfel încât toate țările să trăiască conform calendarului revoluționar bolșevic, iar dacă ar fi fost emis, nu ar fi fost executat. Și în al doilea rând, acum situația este următoarea,

– 214 –

că majoritatea muncitorilor polonezi sunt mai avansați decât pașa, mai culți, este din punctul de vedere al social-răzvrătirii social-patriotismului. Trebuie să așteptăm. Aici nu putem vorbi despre autodeterminarea maselor muncitoare. Trebuie să propagăm această diferențiere. Facem asta, dar nu există nicio umbră de îndoială că autodeterminarea națiunii poloneze nu poate fi recunoscută acum. Este clar. Mișcarea proletariană poloneză avansează pe aceeași cale ca a dumneavoastră, înaintează spre dictatura proletariatului, dar nu la fel ca în Rusia. Iar muncitorii de acolo sunt intimidați de faptul că moscoviții, marii ruși, care i-au zdrobit mereu pe polonezi, vor să-și aducă marele șovinism rusesc în Polonia, acoperită de așa-zisul comunism. Comunismul nu se introduce prin violență. Unui dintre cei mai buni camarazi ai mei, comuniștii polonezi, i-am spus: „O vei face altfel.” „Nu”, mi-a răspuns el, „vom face la fel, dar o vom face mai bine decât tine”. Împotriva acestui argument, nu aveam absolut nimic de spus. Este necesar să oferim o oportunitate de a îndeplini dorința modestă de a face puterea sovietică mai bună decât este sub Pai. Nu se poate decât să se ia în considerare faptul că acolo revoluția proletară se desfășoară într-un mod oarecum ciudat și nu se poate spune: „Jos dreptul națiunilor la autodeterminare! Acordăm dreptul la autodeterminare doar maselor muncitoare. Autodeterminarea urmează o cale foarte complicată și dificilă. Nu se găsește nicăieri decât în Rusia. Și este necesar, luând în considerare toate etapele de dezvoltare din alte țări, să nu se decreteze nimic pentru Moscova. De aceea propunerea este fundamental inacceptabilă...”

.. și;

Cuvânt de încheiere.

.. Chestiunea națională în critica noastră *) a primit o semnificație umflată. Aici intervine slăbiciunea criticii noastre. O astfel de întrebare, care joacă în esență în construcția generală a programului, în cantitatea totală de cerințe ale programului, este mai puțin decât de importanță secundară, dar a căpătat o semnificație specială în critica arată.

Când tovarășe. Pyatakov 177) a spus: M-am întrebat ce este: o discuție despre un program sau o dispută între două birouri organizaționale. Sensul discursului său a fost următorul: de ce toate aceste autodeterminări când există un Comitet Central minunat la Moscova!

Acesta este un punct de vedere copilăresc. Ea trece cu vederea alte țări. Ucraina a fost despărțită de Rusia de condiții excepționale, iar mișcarea națională nu și-a prins rădăcini adânci acolo. Din câte a arătat, nemții l-au dat afară. Este un fapt,.

*' Critica proiectului de program la congres. Ed.

dar faptul este excepțional. Acolo, chiar și cu limba, situația este de așa natură încât nu se știe dacă limba ucraineană este răspândită sau nu? Masele muncitoare ale altor națiuni erau pline de neîncredere față de Marii Ruși, ca națiune kulak și opresivă. Este un fapt. Un reprezentant finlandez mi-a spus că în rândul burgheziei finlandeze, care îi ura pe Marii Ruși, s-au auzit voci: „Germanii s-au dovedit a fi o fiară mare, Puterile Aliate o fiară mare, să fim mai buni decât bolșevicii”. Aceasta este victoria extraordinară pe care am câștigat-o asupra burgheziei finlandeze în chestiunea națională. Acest lucru nu ne va împiedica deloc să ne luptăm. ca și în cazul unui inamic de clasă, alegând mijloace potrivite pentru aceasta. Republica Sovietică, care s-a format în țara al cărei țarism a asuprit Finlanda, trebuie să spună că respectă dreptul la independența națiunilor. Am încheiat un acord cu guvernul finlandez roșu, care a existat pentru o scurtă perioadă sunt destul de pur șovini. obiecții: „acolo, se spune, sunt pescuit bun, dar le-ai dat.” Acestea sunt genul de obiecții despre care am spus: răzuiește un alt comunist și vei găsi un Mare șovin rus.

Mi se pare că acest exemplu cu privire la Finlanda, precum și cu privire la bașkiri, arată că în chestiunea națională nu se poate argumenta în așa fel că este nevoie de unitate economică cu orice preț. Bineînțeles că faci! Dar trebuie să o atingem prin predicare, prin agitare, prin unire voluntară. Bashkirii au o neîncredere față de Marii Ruși, deoarece Marii Ruși sunt mai cultivați și și-au folosit cultura pentru a-i jefui pe Bashkprov. Prin urmare, în aceste locuri îndepărtate, numele Marelui Rus pentru bașkiri înseamnă „asupritor”, „escroc”. Este necesar să luăm în considerare acest lucru, este necesar să luptăm împotriva lui. Dar acesta este un lucru pe termen lung. La urma urmei, niciun decret nu poate elimina acest lucru. În această chestiune trebuie să fim foarte atenți. Este nevoie mai ales de prudență din partea unei națiuni precum Marele Rus, care a stârnit ură turbată în toate celelalte națiuni și abia acum am învățat cum să corectăm acest lucru, și chiar și asta este rău. Avem, de exemplu, comuniști care spun: există o singură școală, așa că nu îndrăzni să predai într-o altă limbă decât rusa! După părerea mea, un astfel de comunist este un mare șovin rus. El stă în multe dintre treceri și trebuie să fie luptat.

De aceea trebuie să spunem altor națiuni că suntem internaționaliști până la capăt și să ne străduim pentru o unire voluntară a muncitorilor și țăranilor din toate națiunile. Acest lucru nu exclude în niciun caz războiul. Războiul, aceasta este o altă întrebare care decurge din esența imperialismului. Dacă suntem cu Wilson, și Wilson transformă o națiune mică

– 216 –

în arma noastră, spunem: ne luptăm cu această armă. Nu ne-am exprimat niciodată împotriva acestui lucru. Nu am spus niciodată că o republică

socialistă poate exista fără forță militară. În anumite condiții, războiul poate părea necesar. În chestiunea autodeterminării, esența problemei este că națiunile diferite urmează aceeași cale istorică, de-a lungul unor zig-zaguri și căi foarte variate și că națiunile mai cultivate urmează, evident, diferit de cele mai puțin cultivate. Finlanda a mers altfel. Germania este în mișcare. Tovarășul Piatakov are de o mie de ori dreptate că avem nevoie de unitate. Dar trebuie să luptăm pentru propaganda sa, influența partidului și crearea de syndicate unite. Cu toate acestea, nici aici nu se poate acționa conform unui singur șablon. Ia-l. Germania. Am renunțat la mișcarea dumneavoastră profesională, iar tovarășii germani spun: „Avem astfel de lideri galbeni stând în toate syndicatele? că sloganul nostru este lichidarea syndicatelor. Le spunem: „Aveți trăsături naționale, aveți mare dreptate. Dacă ar fi să ștergem acest articol sau să-l edităm altfel, am elimina problema națională din program. Acest lucru s-ar putea face dacă ar exista oameni fără caracteristici naționale. Dar nu există astfel de oameni, iar altfel nu putem construi o societate socialistă.

1920

Proiectul inițial al tezelor privind chestiunile naționale și coloniale.

(Pentru al 2-lea congres al Kommun. Inter, atspopa.ta.)

Dacă proiectul de teze pe problemele coloniale și naționale pentru cel de-al doilea Congres al Cominternului ar fi pus în discuție de către tovarăși, aş întreba toți tovarășii, în special tovarășii. cunoscând în mod special unul sau altul dintre acești termeni și condiții, își dau opinia sau corectarea, sau adăugarea, sau o explicație specifică în cea mai scurtă formă (ns mai mult de 2 pagini), e, în special cu privire la următoarele puncte:

experiența austriacă.

Experiență polono-evreiască și ucraineană.

Alsacia-Lorena și Belgia.

Irlanda.

relațiile danezo-germane. Pshvlo-franceză și umano slavă.

*' Vezi 1 Anexa Lv (>. Ed.

.Experiența balcanică. Kârgâzstan.

íío-parodii exacte. Turkestanul și experiența sa,

i'or'oa cu panislamismul. Negri în America.

atitudine în Caucaz. Colonii.

Bashkir și Tatar rhea - China - Coreea - Japonia,

public.

5 iunie 1920

1. Democrația burgheză, prin însăși natura sa, se caracterizează printr-o formulare abstractă sau formală a problemei egalității în general, inclusiv a egalității naționale. Sub masca egalității persoanei umane în general, democrația burgheză proclamă egalitatea juridică formală a proprietarului și a proletarului, a exploatatorului și a exploatatului, conducând astfel clasele asupra în cea mai mare înșelăciune. Ideea de egalitate, care este ea însăși o reflectare a relațiilor de producție de mărfuri, este transformată de burghezie într-un instrument de luptă împotriva abolirii claselor, sub pretextul presupusei egalități absolute a personalităților umane. Sensul real al cererii de egalitate constă numai în cererea de desființare a claselor.

2. În conformitate cu sarcina sa principală de a lupta împotriva democrației burgheze și de a demasca minciunile și ipocrizia UE, Partidul Comunist, ca purtător de cuvânt conștient al luptei proletariatului pentru a răsturna jugul burgheziei, trebuie să pună, de asemenea, abstract și principii non-formale în prim-plan în problema națională, dar, în primul rând, o relatare exactă a situației concrete din punct de vedere istoric și, mai ales, a situației economice; în al doilea rând, o identificare clară a intereselor claselor asupra, poporului muncitor, exploatat, din conceptul general de interese populare în general, adică interesele clasei conducătoare; în al treilea rând, aceeași împărțire mai clară a națiunilor asupra, dependente, inegale față de națiunile asupra, exploatatorului și de drept, spre deosebire de minciuna burghezo-democratică, care ascunde înrobirea colonială și financiară a mării majorități a populația lumii de către o minoritate nesemnificativă, caracteristică epocii capitalului financiar și imperialismului, cele mai bogate țări capitaliste avansate.

3. Războiul imperialist 1914-1918 a dezvăluit cu o claritate deosebită, în fața tuturor națiunilor și în fața claselor asupra din întreaga lume, mendacitatea frazelor burghezo-democratice, demonstrând în practică că Tratatul de la Versailles al notorii „democrații occidentale” este o violență și mai brutală și mai josnică împotriva celor slabi. națiuni decât Tratatul de la Brest-Litovsk al Junkerilor germani p Kaiser.

– 218 –

Societatea Națiunilor și întreaga politică postbelică a Antantei dezvăluie și mai clar și mai tare acest adevăr, intensificând pretutindeni lupta revoluționară atât a proletariatului țărilor avansate, cât și a tuturor maselor muncitoare din țările coloniale și dependente, grăbind prăbușirea iluziilor mic-burghezo-naționale despre posibilitatea coexistenței pașnice și egalității. națiuni sub capitalism.

Din. Din propunerile fundamentale evidențiate mai sus, rezultă că întreaga politică a Comintern-ului în chestiunile naționale și coloniale trebuie să fie centrată pe reunirea proletarilor și a maselor muncitoare din toate națiunile și țările pentru lupta revoluționară

comună pentru răsturnarea proprietarilor de pământ și a burgheziei. Căci numai o astfel de apropiere garantează victoria asupra capitalismului, fără de care este imposibil să se desființeze opresiunea națională și inegalitatea.

5. Situația politică mondială a pus acum dictatura proletariatului la ordinea zilei; iar toate evenimentele politicii mondiale se concentrează inevitabil în jurul unui punct central, și anume: lupta burgheziei mondiale împotriva Republicii Sovietice Ruse, care grupează în mod inevitabil în jurul ei, pe de o parte, mișcările sovietice ale muncitorilor avansați din toate țările. , pe de altă parte, toate mișcările de eliberare națională ale coloniilor ... a popoarelor asuprite, care sunt convinse prin amară experiență că nu există mântuire pentru ele, decât în victoria puterii sovietice asupra imperialismului mondial.

6. În consecință, este imposibil în prezent să ne limităm la doar recunoașterea sau proclamarea apropierii muncitorilor din diferite națiuni, dar este necesar să se urmărească politica de realizare a însuși esnog-ului, o alianță a tuturor națiunilor. și mișcări de eliberare colonială cu Rusia sovietică, determinând formele acestei alianțe în funcție de gradul de dezvoltare al mișcării comuniste în rândul proletariatului fiecărei țări sau în rândul mișcării de eliberare burghezo-democratică a muncitorilor și țăranilor din țările înapoiate sau dintre naționalitățile înapoiate. .

7. Federația este o formă de tranziție către unitatea completă a oamenilor muncii din diferite națiuni. Federația și-a arătat deja în practică oportunitatea atât în relațiile RSFSR cu alte republici sovietice (maghiară, finlandeză, letonă în trecut, azeră, ucraineană în prezent), cât și în cadrul RSFSR în raport cu naționalitățile care anterior nu aveau nici o existență statală și nici autonomii (de exemplu, republicile autonome Bashkir și Tătar în RSFSR, create în 1919 și 1920).

8. Sarcina Comintern-ului în acest sens este atât de a dezvolta în continuare, cât și de a studia și verifica prin experiență aceste noi, fără

– 219 –

a sistemului sovietic și a mișcării sovietice a federațiilor emergente - Recunoscând federația ca formă de tranziție pentru unitatea completă, este necesar să se lupte pentru o uniune federală din ce în ce mai strânsă: ținând cont, în primul rând, de imposibilitatea apărării existenței republicilor sovietice înconjurat de puteri imperialiste militare incomparabil mai puternice întreaga lume, fără cea mai strânsă unire a republicilor sovietice; în al doilea rând, necesitatea unei uniuni economice strânse a republicilor sovietice, fără de care ar fi imposibilă refacerea forțelor productive distruse de imperialism și asigurarea bunăstării oamenilor muncii; în al treilea rând, tendința spre crearea unei economii mondiale unice în ansamblu, reglementată după un plan comun de către proletariatul tuturor națiunilor, tendință care este destul de clar dezvăluită deja sub capitalism și este, fără îndoială, supusă dezvoltării ulterioare și completării complete sub socialism. .

9. În domeniul relațiilor interne-state, politica națională a Comintern nu poate fi limitată la acea recunoaștere nudă, formală, pur declarativă și practic neobligatorie a egalității națiunilor, care se limitează la democrații burghezi – face nicio diferență dacă se recunosc deschis ca atare sau se ascund în spatele numelui socialiști, ce sunt socialiști. Îl Iptsrpatsponala.

Nu numai în toată propaganda și agitația partidelor comuniste - de la tribuna parlamentară și în afara acesteia - încălcările constante ale egalității națiunilor și ale garanțiilor drepturilor minorităților naționale în toate statele capitaliste, contrar constituțiilor lor „democratice”, trebuie să fie expus în mod constant. dar este și necesar, în primul rând, să explicăm constant că numai sistemul sovietic este capabil să acorde drepturi egale națiunilor, unind mai întâi proletarii, apoi întreaga masă a muncitorilor în lupta împotriva burgheziei; în al doilea rând, este necesară asistența directă. de la toate partidele comuniste la mișcările revoluționare din națiunile dependente sau inegale (nair., în Irlanda, printre negrii din America etc.) și în colonii.

Fără această ultimă condiție, deosebit de importantă, lupta împotriva opresiunii națiunilor și coloniilor dependente, precum și recunoașterea dreptului lor la secesiune de stat, rămân un fals panou, așa cum vedem în partidele Internaționalei a II-a. -

10. Recunoașterea internaționalismului în cuvinte și măturat-o în fapte, în toată propaganda, agitația și munca practică, întrucât naționalismul și pacifismul mic-burghez, este fenomenul cel mai răspândit nu numai în rândul partidelor din Internaționala a II-a, ci și în rândul celor care au plecat.

220 -

a acelei Internaționale și chiar și adesea printre acești polițiști se numesc acum comuniști. Lupta împotriva acestui rău, împotriva celor mai înveterate prejudecăți naționale mic-burgheze, este cu atât mai mult adusă în prim-plan, cu cât este mai actuală sarcina de a transforma dictatura proletariatului dintr-una națională (adică existentă într-o singură țară și incapabil să determine politica mondială) într-una internațională devine (adică dictatura proletariatului în cel puțin câteva țări avansate, capabilă să aibă o influență decisivă asupra întregii politici mondiale). Naționalismul mic-burghez declară recunoașterea egalității națiunilor ca internaționalism și doar păstrând (să nu mai vorbim de natura pur verbală a unei astfel de recunoașteri) egoismul național inviolabil, în timp ce internaționalismul proletar cere, în primul rând, subordonarea intereselor lupta proletarului într-o singură țară la interesele acestei lupte într-o singură țară. la scară mondială; în al doilea rând, necesită abilitatea și disponibilitatea națiunii, care realizează victoria asupra burgheziei, pttu pentru cele mai mari sacrificii patriarhale de dragul răsturnării capitalului internațional.

Astfel, în statele care sunt deja pe deplin capitaliste, cu partide muncitorești care sunt cu adevărat avangarda proletariatului, lupta împotriva distorsiunilor oportuniste și mic-burghezo-naziste ale

conceptului și politicii internaționalismului este prima și cea mai importantă sarcină.

11. În raport cu statele și națiunile mai înapoiate, cu predominanța relațiilor feudale sau patriarhale și iatriarhal-cristiene, trebuie avut în vedere mai ales:

B0-1-X, necesitatea asistenței tuturor partidelor comuniste la mișcarea de eliberare burghezo-democratică c. aceste țări; în primul rând, obligația de a acorda cea mai activă asistență revine muncitorilor țării de care depinde națiunea înapoiată în relațiile coloniale sau financiare;

B0-2-X, necesitatea combaterii clerului și a altor elemente reactionare și medievale care au influență în țările înapoiate;

în al treilea rând, necesitatea combaterii panislamismului și a curentelor similare care încearcă să îmbine mișcarea de eliberare împotriva imperialismului european și american cu întărirea poziției hanilor, proprietarilor, mullahilor etc.;

B-4-X, nevoia de a sprijini o mișcare special țărănească în țările înapoiate împotriva moșierilor, împotriva marii proprietari de pământ, împotriva oricăror manifestări sau rămășițe de feudalism,

– 221

și să încerce să confere mișcării țărănești caracterul cel mai revoluționar prin realizarea unei alianțe cât mai strânse între proletariatul comunist vest-european și mișcarea revoluționară a țăranilor din Est, din colonii, din țările înapoiate și în general;

în al cincilea rând, necesitatea unei lupte hotărâte împotriva revopsirii tendințelor de eliberare burghezo-democratică din țările înapoiate în culoarea comunismului; Internaționala Comunistă trebuie să susțină mișcările naționale burghezo-democratice din colonii și țările înapoiate numai cu condiția ca elementele viitoarelor partide proletare, comuniste numai în nume, din toate țările înapoiate să fie grupate și educate în conștiința sarcinilor lor speciale. , sarcinile de combatere a mișcărilor burghezo-democratice. în cadrul națiunii lor. Internaționala Comunistă trebuie să fie în alianță temporară cu democrații burgheze din colonii și țările înapoiate, dar să nu se contopească cu ea și să păstreze necondiționat independența mișcării proletare, chiar și în forma ei cea mai rudimentară;

al 6-lea, necesitatea unei explicații și a unei expuneri stabile în rândul maselor largi, muncitoare ale tuturor, mai ales înapoiate, țărilor a înșelăciunii pe care puterile imperialiste o desfășoară sistematic, sub forma creării de state independente din punct de vedere politic / crearea unor state economice complet dependente de acestea. relațiile financiare, militare ale statului; în situația internațională actuală, în afară de o unire a republicilor sovietice, nu există salvare pentru națiunile dependente și slabe.

12. Asuprirea veacului a naționalităților coloniale și slabe de către puterile imsch-realiste a lăsat în masele muncitoare ale țărilor

asuprite nu numai amărăciune, ci și neîncredere în națiunile opresoare în general, inclusiv în proletariatul acestor națiuni. Trădarea ticăloasă a socialismului de către majoritatea liderilor oficiali ai acestui proletariat în anii 1914-1919, când „apărarea patriei” socialist-șovi-iptian s-a ascuns în spatele protecției „dreptului” burgheziei „lor” de a asupri colonii și jefuirea țărilor dependente financiar, nu au putut decât să întărească această neîncredere complet legitimă. Pe de altă parte, cu cât o țară este mai înapoiată, cu atât mai puternică în ea este producția agricolă la scară mică, patriarhatul și provincialismul, care conduc inevitabil la o forță și o stabilitate deosebită a celei mai profunde prejudecăți mic-burgheze, și anume: prejudecățile. a egoismului național, a îngusteii minții naționale. Întrucât aceste prejudecăți pot dispărea numai după dispariția imperialismului și a capitalismului în

– 222 –

țările moderne și după o schimbare radicală a întregii baze a vieții economice a țărilor înapoiate, stingerea acestor prejudecăți nu poate decât să fie foarte lentă. De aici și obligația proletariatului comunist conștient de clasă din toate țările de a trata cu o atenție deosebită și cu o atenție deosebită supraviețuirea sentimentelor naționale în cele mai mult timp asuprite țări și naționalități, precum și obligația de a face anumite concesii pentru a scăpa. a neîncrederii și prejudecăților indicate mai repede. Fără o dorință voluntară de unire și unitate din partea proletariatului și apoi din partea tuturor maselor muncitoare din toate țările și națiunile lumii întregi, cauza victoriei asupra capitalismului nu poate fi finalizată cu succes.

„Internaționala Comunistă” L? unsprezece,

14 iunie 1920

cu semnătura II. Lenin.

Discurs rostit la cel de-al doilea Congres al Internaționalei Comuniste 17 8).

(26 iulie 1920)

Tovarăși, mă voi rezuma la o scurtă introducere, apoi tovarășe. Marina '79), fosta secretară a comisiei noastre, vă va prezenta un raport detaliat cu privire la modificările pe care le-am adus tezelor. După el, tovarășul va lua cuvântul. Royl30), care a formulat teze suplimentare. Comisia noastră a adoptat în unanimitate atât tezele inițiale cu amendamente, cât și altele suplimentare *). În acest fel, am reușit să ajungem la unanimitate deplină asupra tuturor problemelor majore. Voi face acum câteva observații scurte.

În primul rând, care este cea mai importantă idee de bază a tezelor noastre? Diferența dintre popoarele asuprite și cele asupritoare. Subliniem această diferență spre deosebire de Internaționala a II-a și democrația burgheză. Este deosebit de important pentru proletariat și Internaționala Comunistă în epoca imperialismului să enunțe fapte economice concrete și, în rezolvarea tuturor problemelor coloniale și

naționale, să plece nu din propuneri abstracte, ci din fenomene ale realității concrete.

Trăsătura caracteristică a imperialismului este că întreaga lume, așa cum o vedem, este acum împărțită în număr mare.

Î Vezi Anexa, Nr. 7. Ed.

223

popoare asuprite și un număr nesemnificativ de popoare opresoare, care au bogății colosale și putere militară puternică. Marea majoritate, numărând mai mult de un miliard, după toate probabilitățile, un miliard și un sfert de oameni, dacă luăm populația totală a pământului ca un trei sferturi de miliard, adică. aproximativ 70% din populația lumii aparține popoarelor asuprite, care fie sunt în dependență colonială directă, fie aparțin statelor coloniale marginale, ca. Nair., Persia, Turcia, China, sau altfel, fiind învinse de armata unei mari puteri imperialiste, dar tratatele s-au dovedit a fi dependente de câine. Această idee de diferență, de împărțire a popoarelor în asupritori și asupriți, parcurge toate tezele, nu doar prin primele care au apărut cu semnătura mea și au fost publicate mai devreme, ci și prin teze. Roy. Ultimii papsani sunt în principal din punctul de vedere al poziției Indiei și a altor naționalități mari asuprite de Anglia și aceasta este semnificația lor cea mai importantă pentru noi.

■Al doilea gând călăuzitor. teza noastră este că în situația mondială actuală, după războiul imperialist, relațiile reciproce ale popoarelor, întregul sistem mondial de state, sunt determinate de lupta unui mic grup de națiuni imperialiste împotriva mișcării sovietice și a statelor sovietice, conduse de Rusia sovietică. . Dacă pierdem din vedere acest lucru, nu vom putea pune corect o singură întrebare națională sau colonială, chiar dacă se referă la cel mai îndepărtat colț al lumii. Doar adoptând acest punct de vedere, Partidele Comuniste pot pune corect orice întrebare politică referitoare la țările civilizate sau înapoiate și pot da un răspuns la această întrebare. În al treilea rând, aș dori să subliniez în special problema mișcării democratice-burghez din țările înapoiate. Această problemă a stârnit unele controverse. Ne-am argumentat dacă ar fi corect din punct de vedere fundamental și teoretic să afirmăm că Internaționala Comunistă și Partidele Comuniste ar trebui să susțină mișcarea democratico-burgheză din țările înapoiate sau nu; în urma acestei discuții am ajuns la decizia unanimă ca, în locul mișcării „burghez-democratice”, să vorbim de mișcarea naționalist-revoluționară. Nu există nici cea mai mică îndoială că orice mișcare naționalistă nu poate fi decât burghez-democratică, căci cea mai mare parte a populației din țările înapoiate este formată din țărănime, care este reprezentantul relațiilor burghezo-capitaliste. Ar fi utopic să credem că partidele proletare, dacă pot

– 224 –

să se scufunde în astfel de țări, ei vor putea, fără a fi într-o relație certă cu mișcarea țărănească, fără a o susține în cauza ei, să ducă tactici și politici comuniste în aceste țări înapoiate. Dar aici s-au ridicat obiecțiile că dacă vorbim de mișcarea burghezo-

democratică, atunci orice distincție între reformist și revoluționar va fi ștearsă?! circulație. Între timp, această diferență s-a manifestat recent cu deplină claritate în țările înapoiate și coloniale, căci burghezia imperialistă face tot posibilul să planteze mișcarea reformistă și în rândul popoarelor asuprite. A avut loc o apropiere strânsă între burghezia țărilor exilate și cea colonială, astfel încât de foarte multe ori – poate chiar în majoritatea cazurilor – burghezia țărilor asuprite, deși susțin mișcările naționale, este în același timp de acord cu burghezia imperialistă, adică de ex. în loc de ea, luptă împotriva tuturor mișcărilor revoluționare și claselor revoluționare. Acest lucru a fost dovedit irefutabil în comisie și am considerat că este singurul lucru corect să luăm în considerare această diferență și aproape peste tot să înlocuim expresia „d5urzhuazno-democratic pchssk! igg” üyts a-horse • iiaцпалнстрэси-revo.iutsshshnyn. Sensul acestei înlocuiri este ceea ce suntem. ca comuniști, trebuie și vom sprijini mișcările burgheze de eliberare în coloană și capcană numai în acele cazuri în care aceste mișcări sunt cu adevărat revoluționare, când reprezentanții lor nu ne vor împiedica să educăm și să organizăm țărănimea și mase largi de exploatatori într-un mod revoluționar. spirit. Dacă aceste condiții nu există, atunci comuniștii din aceste țări trebuie să lupte împotriva burgheziei reformiste, căreia îi aparțin eroii Internaționalei a II-a. În țările coloniale există deja partide reformiste, iar uneori reprezentanții lor se autointitulează social-democrați și socialiști, distincția de mai sus a fost făcută acum în toate tezele și cred că datorită acestui lucru punctul nostru de vedere este acum formulat mult mai precis.

Apoi am vrut să fac o remarcă despre sovietele țărănești. Munca practică a comuniștilor ruși în coloniile care aparțineau odinioară țarismului, în țări atât de înapoiate precum Turkestanul etc., ne-a pus în fața întrebării cum să aplicăm tactica și politica comunistă în condiții precapitaliste, de cele mai multe ori. trăsătură caracteristică importantă a acestor țări este că ele sunt încă dominate de relații precapitaliste și, prin urmare, nu poate fi vorba de o mișcare pur proletariană. Nu există aproape niciun proletariat industrial în aceste țări. Și, în ciuda acestui fapt, ne-am asumat și trebuie să ne asumăm rolul de lideri acolo.

– 225 –

Munca noastră ne-a arătat că în aceste țări trebuie depășite dificultăți colosale, dar rezultatele practice ale muncii noastre au arătat, de asemenea, că, în ciuda acestor dificultăți, este posibil să trezim în masă o luptă pentru o gândire politică independentă și pentru o politică independentă. activitate, unde aproape nu există proletariat. . Această muncă a fost mai grea pentru noi decât pentru tovarășii din țările vest-europene, deoarece proletariatul din Rusia era copleșit de munca de stat. Este destul de de înțeles că țăranii, care sunt în dependență semifeudală, pot asimila perfect ideea unei organizații sovietice și o pot pune în practică. De asemenea, este clar că masele asuprite, exploatate nu numai de capitalul comercial, ci și de feudalii și statul pe bază feudală, pot folosi această armă, acest tip de organizare în propriile condiții. Ideea organizației sovietice este simplă și poate fi aplicată nu numai relațiilor proletare, ci și relațiilor feudale și semi-feudale țărănești. Experiența noastră în acest domeniu nu este încă foarte mare, dar dezbaterile din comisie, la

care au participat mai mulți reprezentanți ai țărilor coloniale, ne-au dovedit cu deplină irefutabilitate că este necesar să subliniem în tezele Internaționalei Comuniste că sovietele țărănești, sovietele exploataților, sunt un mijloc potrivit nu numai țărilor capitaliste, ci și țărilor cu relații precapitaliste și că este datoria necondiționată a partidelor comuniste și a acelor elemente care le învecinează să propagă ideea. a sovietelor țărănești, a sovietelor muncitorilor peste tot și pretutindeni, și în țările înapoiate și în colonii; iar acolo ops trebuie să se străduiască, în măsura în care condițiile permit, să înființeze consilii ale oamenilor muncii.

Aici avem un domeniu foarte interesant și important de muncă practică. Până acum, experiența noastră generală în acest sens nu este deosebit de mare, dar încetul cu încetul vom acumula din ce în ce mai multe materiale. Nu poate exista nicio dispută că proletariatul țărilor avansate poate și trebuie să ajute masele muncitoare înapoiate și că dezvoltarea țărilor înapoiate poate ieși din stadiul actual când proletariatul victorios al republicilor sovietice își va întinde mâna către aceste mase și să le poată oferi sprijin.

O dezbatere destul de vie a avut loc în comisie pe această chestiune, nu numai în legătură cu tezele semnate de mine, ci cu atât mai mult în legătură cu tezele de tovarăș. Roy, pe care îl va apăra aici și la care au fost adoptate în unanimitate anumite amendamente.

Întrebarea a fost pusă după cum urmează: putem recunoaște drept corectă afirmația că stadiul capitalist de dezvoltare a lui N. Lenin. Sobr. lucrări, vol. XIX. 15

– 226 –

a economiei naționale este inevitabilă pentru acele popoare înapoiate care sunt acum emancipate și printre care acum, după război, se remarcă mișcare pe calea progresului. Am răspuns negativ la această întrebare. Dacă proletariatul revoluționar victorios face propagandă sistematică în rândul lor, iar guvernele sovietice le vin în ajutor cu toate mijloacele pe care le au la dispoziție, atunci este greșit să presupunem că stadiul de dezvoltare capitalist este inevitabil pentru popoarele înapoiate. În toate coloniile și înapoiate. țările trebuie nu numai să formem cadre independente de luptători, organizații de partid, nu doar să ducem propagandă pentru organizarea sovietelor țărănești și să ne străduim să le adaptăm la condițiile precapitaliste, dar Internaționala Comunistă trebuie să stabilească și să fundamenteze teoretic propunerea că, cu ajutorul proletariatului din cele mai avansate țări, țările înapoiate pot trece la sistemul sovietic și prin anumite etape de dezvoltare - la comunism, ocolind stadiul de dezvoltare capitalist.

Este imposibil de precizat în prealabil ce mijloace sunt necesare pentru aceasta. Ne vom ghida după această experiență practică. Dar s-a stabilit cu certitudine că ideea de sovietice este aproape de toate masele trudite din rândul popoarelor cele mai îndepărtate, că aceste organizații, sovietice, trebuie adaptate la condițiile ordinii sociale precapitaliste și că munca al Partidului Comunist sub această regulă trebuie să înceapă imediat în toată lumea.

Aș dori să remarc și semnificația muncii revoluționare a partidelor comuniste, nu numai în propria țară, ci și în rândul trupelor folosite de națiunile exploatoare pentru a ține în supunere popoarele coloniilor lor.

Tov. Quelch 181), din Partidul Socialist Britanic, a vorbit despre acest lucru în comisia noastră. El a subliniat că ar fi o trădare pentru muncitorul englez obișnuit să ajute popoarele înrobite în revoltele lor împotriva dominației engleze. Este adevărat că aristocrația muncitorească 182) și șovină a Angliei și Americii reprezintă cel mai mare pericol pentru socialism și cel mai puternic sprijin al Internaționalei a II-a, că aici avem de-a face cu cea mai mare trădare din partea liderilor și muncitorilor aparținând Internaționala burgheză. În Internaționala a II-a, ea a discutat și chestiunea colonială. Manifestul de la Basel a fost, de asemenea, destul de clar în acest sens. Partidele celei de-a Doua Internaționale au promis că vor acționa, revoluționar, dar reală muncă revoluționară și să ajute popoarele exploatare și asuprite în revoltele lor împotriva

– 227 –

Ne vedem cu ochi asupritori printre partidele celei de-a doua Internaționale și, cred, de asemenea, printre majoritatea partidelor care au ieșit din cea de-a doua internațională și doresc să se alăture celei de-a treia internaționale. Trebuie să spunem acest lucru public și nu poate fi infirmat. Vom vedea dacă se încearcă să o respingă.

Toate aceste considerații au stat la baza rezoluțiilor noastre, care sunt fără îndoială prea lungi, dar cred că ele vor fi totuși utile și vor contribui la dezvoltarea și organizarea unei lucrări cu adevărat revoluționare în problemele naționale și coloniale, care este sarcina noastră principală.

APLICAȚII

Numarul 1.

Rezoluții ale conferinței din ianuarie 1912.

Despre absența delegaților din centrele naționale la Conferința panrusă.

Recunoscând întărirea extrem de importantă a unității social-democraților. lucrătorilor de toate naționalitățile din Rusia, deși consideră că este absolut necesar să se stabilească unitatea cu „naționalii” din localități și să întărească legăturile dintre organizațiile locale și centrul integral rusesc, conferința, în același timp, este obligată să menționezi următoarele:

1. Experiența a dovedit definitiv inadmisibilitatea unei asemenea stări de fapt în partid, în care „naționalii”, lucrând cu totul în afara organizațiilor rusești, au desfășurat o federație de cel mai rău tip și – de multe ori indiferent de dorința lor – au pus cele mai importante organizații rusești într-o astfel de poziție încât, fără centre naționale, practic neparticipând deloc la activitatea rusă,

PSRDL nu ar putea îndeplini cele mai necesare și mai importante angajamente de partid.

2. În cursul anului trecut, unul dintre centrele naționale (Bundul) a asistat în mod deschis lichidatorii și a încercat să organizeze o scindare în RSDLP, în timp ce altele (centrele Letts și PS-D) s-au retras într-un moment decisiv din lupta împotriva distrugătorilor de partid, lichidatorilor.

3. Elementele de partid din organizațiile naționale și, mai ales, Partidul muncitoresc, în măsura în care le parvin știri despre viața organizațiilor rusești, vorbesc hotărât pentru unitate cu social-democrației ilegale ruși. organizațiilor, pentru sprijinul R. O. K. și pentru lupta împotriva lichidaționismului.

4. Comitetele centrale ale tuturor celor trei organizații naționale au fost invitate la Conferința de partid de trei ori (3. OK, R. OK și delegați de conferință) și li s-a oferit toate oportunitățile de a-și trimite delegații.

Având în vedere toate acestea, și considerând imposibilă amânarea lucrărilor PSDRL din cauza refuzului centrelor naționale de a-și trimite delegații la conferința generală a Partidului, conferința își asumă toată responsabilitatea pentru neprezentarea „naționalilor” asupra centrelor lor și instruește

– 232 –

Comitetul Central al PSDLP trebuie să lupte neobosit pentru unitate și stabilirea de relații normale cu organizațiile naționale care sunt membre ale PSDL.

Conferința își exprimă încrederea că, în ciuda tuturor obstacolelor, social-democrații lucrători. Toate naționalitățile Rusiei vor lupta mână în mână pentru cauza proletariană și împotriva tuturor dușmanilor clasei muncitoare.

Din rezoluția: „Despre momentul prezent și sarcinile Partidului*.

Rămânând neputincios pe baza competiției mondiale a statelor capitaliste moderne și fiind împins din ce în ce mai mult pe plan secund în Europa, țarul, în alianță cu nobilimea Sutei Negre și cu burghezia industrială în creștere, încearcă acum să-și satisfacă interesele prădătoare printr-un politică grosolan „panionalistă” îndreptată împotriva regiunilor de graniță, împotriva tuturor naționalităților asuprite, împotriva regiunilor mai cultivate (Finlanda, Polonia, Teritoriul de Nord-Vest), în special prin cuceriri coloniale îndreptate împotriva luptei revoluționare de conducere pentru libertatea popoarelor din Asia (Persia, China).

Despre atacul guvernului rus asupra Persiei.

Partidul Muncitoresc Social-Democrat din Rusia protestează împotriva politicii de pradă a bandei țariste, care a decis să sugrume libertatea poporului persan și nu se oprește la cele mai barbare și josnice acte în acest sens. .

Conferința afirmă că alianța guvernului rus cu guvernul Angliei, promovată și susținută în orice mod posibil de liberalii ruși, este îndreptată în primul rând împotriva mișcării revoluționare a democrației asiatice și că această alianță face din guvernul liberal britanic un complice. la atrocitățile sângeroase ale țarismului.

Conferința își exprimă deplina simpatie față de lupta poporului persan și în special față de lupta social-democraților persani. partidul care a suferit atâtea victime în lupta împotriva violatorilor țariști.

Despre revoluția chineză.

Conferința, în vederea campaniei ziarelor guvernamentale și liberale (Rech) de propagare – în interesul capitaliștilor ruși – despărțirii de China, profitând de mișcarea revoluționară din aceasta, regiunile limitrofe Rusiei, afirmă importanța mondială a lupta revoluționară a poporului chinez, care aduce eliberarea Asiei și subminează stăpânirea burgheziei europene, salută republicanii revoluționari din China, mărturisește entuziasmul profund și simpatia deplină cu care proletariatul rus urmărește succesele poporului revoluționar în China, și condamnă comportamentul liberalismului rus, care susține politica de cucerire a țarismului. -

– 233 –

Despre politica țarismului față de Finlanda.

Conferința RSDLP, reunită pentru prima dată de când țarul rus și Duma contrarevoluției au adoptat legi care distrug drepturile și libertatea poporului finlandez, își exprimă deplina solidaritate cu frații social-democrați finlandezi. partid, subliniază unitatea sarcinilor muncitorilor din Finlanda și Rusia în lupta împotriva guvernului contrarevoluționar rus și a burgheziei contrarevoluționare, care calcă în picioare drepturile poporului și își exprimă convingerea fermă că numai prin unirea comună. eforturile muncitorilor din Rusia și Finlanda pot răsturna țarismul și libertatea popoarelor ruse și finlandeze. ■

nr. 2.

Rezoluția Congresului de la Copenhaga din 1910

Despre unitatea mișcării profesionale.

Congresul Internațional Socialist de la Copenhaga reafirmă rezoluția adoptată la Stuttgart privind relația dintre un partid politic și syndicate, mai ales în partea care confirmă că în fiecare stat trebuie respectată unitatea mișcării syndicale și că aceasta este una dintre cele mai importante condiții pentru lupta victorioasă împotriva exploatării și asupririi. În țările în care populația vorbește diferite limbi, syndicatele unite trebuie, desigur, să țină cont de nevoile lingvistice și culturale ale tuturor membrilor lor.

Congresul declară că orice încercare de a împărți syndicatele unite internațional în părți divizate național contravine sensului și spiritului acestei rezoluții a Congresului Internațional Socialist.

Biroul Internațional Socialist și Secretariatul Internațional al Sindicatelor, în cazul oricărui conflict pe această temă, sunt invitate să își ofere serviciile părților direct interesate în vederea soluționării conflictului în spiritul înțelegerii și al fraternității socialiste.

Numarul 3.

Proiectul de lege privind egalitatea națională, introdus în Duma a IV-a de către R. S.-D. R. Frație.

a) Articol de la nr. 48 Shutî Pravda*.

Tovarăși 1

Rusă Social-Dem. Frația Muncitorilor a decis să depună la Duma a IV-a de Stat acel proiect de lege privind abolirea restricțiilor asupra drepturilor evreilor și altor „străini”, pe care îl găsiți mai jos.

Proiectul de lege este dedicat abolirii tuturor restricțiilor naționale împotriva tuturor națiunilor: evrei, polonezi etc. Dar este deosebit de detaliat

– 234 –

se oprește la restricțiile împotriva evreilor. Motivul este clar: nu există altă naționalitate în Rusia care să fie atât de oprimată și persecutată ca cea evreiască. Antisemitismul prinde rădăcini din ce în ce mai profunde printre straturile de proprietate. Muncitorii evrei geme sub dublu pg: atât ca muncitori, cât și ca evrei. Persecuția evreilor a căpătat proporții absolut incredibile în ultimii ani. Este suficient să ne amintim de pogromurile antievreiești și de cazul Beilis.

În asemenea condiții, chestiunii evreiești trebuie să i se acorde atenția cuvenită de către marxistii organizați.

Este de la sine înțeles că problema evreiască poate fi rezolvată serios doar împreună cu principalele întrebări de pe ordinea de zi în Rusia. Este de la sine înțeles că nu ne așteptăm ca Duma a IV-a naționalistă-Purișkevici să ridice restricțiile împotriva evreilor și a altor „străini”. Dar clasa muncitoare trebuie să ridice vocea. Și vocea muncitorului rus trebuie să fie deosebit de puternică împotriva opresiunii naționale.

Prin publicarea proiectului nostru de lege, sperăm că evreii, muncitorii polonezi și muncitorii din alte naționalități asuprite își vor exprima opinia și vor prezenta propriile amendamente, dacă consideră că este necesar.

Și, în același timp, sperăm că muncitorii ruși vor susține în mod deosebit cu fermitate proiectul nostru de lege cu declarațiile lor etc.

La proiectul de lege, noi, conform art. 4, vom atașa o listă specială de reguli și legalizări care urmează să fie abrogate. Această aplicație

va acoperi aproximativ 100 de astfel de legalizări referitoare numai la evrei.

b) Proiectul de lege privind abolirea tuturor restricțiilor privind drepturile evreilor și a tuturor restricțiilor în general legate de originea sau apartenența la orice naționalitate.

1. Cetățenii de toate naționalitățile care trăiesc în Rusia sunt egali în fața legii.

2. Nici un singur cetățean al Rusiei, fără deosebire de sex sau religie, nu poate fi restricționat din punct de vedere politic și, în general, în orice fel de drepturi, pe baza originii sale sau a apartenenței la orice naționalitate.

3. Toate legile, regulile temporare, notele la legi etc., care restricționează evreii în orice sferă a vieții publice și de stat, sunt abrogate. Anulat art. 767 vol. IX, care spune că „evreii sunt supuși legilor generale în toate acele cazuri în care nu s-au stabilit reguli speciale pentru ei”. Toate și toate restricțiile asupra evreilor în domeniul dreptului de ședere și de deplasare, dreptul la educație, drepturi în serviciul de stat și public, drept de vot, serviciul militar, dreptul de a cumpăra și închiria imobile în orașe, sate etc. sunt anulate, toate restricțiile impuse evreilor în utilizarea profesiilor liberale etc., etc.

4. La această lege se anexează o listă de legalizări, ordine, reguli provizorii etc., care urmează a fi abrogate, vizând restrângerea drepturilor evreilor.

– 236 –

nr. 4.

Teze despre imperialism și opresiune națională.

i.

1. Imperialismul este tendința capitalului financiar de a depăși cadrul statului-națiune, de a cuceri posesiuni de peste mări, surse de materii prime, domenii de aplicare și piețe pentru capitalul național, precum și de a forma mari complexe de stat în Europa prin fuziunea adiacente. , zone complementare din punct de vedere economic , indiferent de naționalitatea populației lor. Această ultimă tendință se bazează și pe considerente de natură strategică, întrucât imperialismul, prin acutizarea contradicțiilor dintre state, dă naștere la necesitatea măsurilor ofensive și defensive.

Aceste tendințe imperialiste de expansiune colonială și continentală semnifică intensificarea și generalizarea opresiunii naționale, care până acum s-a întâlnit doar în statele individuale cu o populație eterogenă (așa-numitele state ale naționalităților), unde, din motive istorice și geografice, națiunea le-a dominat pe celelalte.

2. Această opresiune națională este contrară intereselor clasei muncitoare. Aceași birocratie imperialistă, care este organul

opresiunii naționale, devine purtătoarea opresiunii de clasă a proletariatului propriei națiuni; ea folosește în lupta împotriva proletariatului naționalității conducătoare toate mijloacele folosite în lupta împotriva popoarelor asuprite. În ceea ce privește clasa muncitoare a naționalității asuprite, opresiunea națională nu numai că îi încetinește lupta de clasă, îi îngreuează libertatea de organizare și îi coboară nivelul cultural, ci și trezește în ea un sentiment de solidaritate cu burghezia sa națională. Legat de mână și de picioare, corupt politic de naționalism, proletariatul naționalității asuprite se transformă într-un obiect lipsit de apărare de exploatare și împreună într-un concurent periculos (tăietori de salarii, cruste) al muncitorilor naționalității conducătoare.

Introducerea forțată a părților străine la nivel național în cadrul statului victorios creează noi focare de război, întrucât statul învins caută să recucerească aceste părți - fie pentru că sunt necesare pentru aceasta din punct de vedere economic și strategic, fie pentru că frazele naționale acoperă întotdeauna mai bine politica imperialistă a statului învins...

3. Prin urmare, s.-d. Partidul trebuie să lupte cu cea mai vehementă politică de anexare a imperialismului și corolarul său, politica de oprimare națională.

La afirmația imperialiștilor că achiziția de colonii este necesară pentru dezvoltarea capitalismului, Social Democrația contravine

– 236 –

faptul că în centrul și vestul Europa și în S.-A. Comm. A sosit timpul ca Statele Unite să transforme capitalismul în socialism. Socialismul, în schimb, nu are nevoie de colonii, pentru că va oferi un sprijin cultural altruist popoarelor înapoiate în așa măsură încât, fără a le domina, va primi prin schimb liber tot ceea ce nu va putea produce - din cauza locației geografice. Nu dezvoltarea, nu prelungirea capitalismului, ci depășirea lui, este acum sarcina fezabilă din punct de vedere istoric a proletariatului.

Afirmației că anexările în Europa sunt necesare pentru asigurarea strategică a unui stat imperialist victorios și, în același timp, necesare pentru asigurarea păcii, Social Democrația se opune faptului că anexările acutizează contradicțiile și, prin urmare, sporesc pericolul războiului. Dar chiar dacă nu ar fi așa, social-democrația nu poate întinde mâna pentru încheierea unei păci bazate pe oprimarea popoarelor. Pentru că, recunoscând o asemenea pace, ar fi săpat o prăpastie între proletariatul „naționalităților asuprite” aflate la conducere. În timp ce proletariatul naționalității dominante, ca urmare a recunoașterii anexării, și-ar fi asumat responsabilitatea pentru politica imperialistă și, în consecință, ar trebui să o susțină în continuare și, prin urmare, să se transforme într-un sclav al imperialismului, proletariatul națiunea asuprită s-ar uni cu burghezia ei și s-ar vedea în proletariatul națiunii conducătoare - dușmanul ei. În locul unei lupte internaționale de clasă a proletariatului împotriva burgheziei internaționale, s-ar forma o scindare între proletariat, muncitorii ar fi corupți ideologic, clasa muncitoare ar fi complet

paralizată în lupta ei zilnică, precum și în lupta pentru socialism, împotriva imperialismului.

4. Punctul de plecare al luptei social-democrației împotriva anexărilor, împotriva reținerii forțate a popoarelor asupra în granițele statului anexator, este respingerea oricărui fel de apărare a patriei, care în epoca imperialismului este apărarea drepturilor proprii burgheziei de a asupra și jefui popoare străine. Sarcina social-democrațiilor este de a marca opresiunea națională drept o lovitură îndreptată împotriva intereselor proletariatului naționalității conducătoare; această sarcină constă în a cere oprimare. toate drepturile democratice, inclusiv libertatea de a agita pentru secesiunea politică, deoarece principiile democratice cer ca armele spirituale, și nu violența, să fie opuse oricărei agitații. Deși respingând în acest fel toată responsabilitatea pentru politica imperialistă de oprimare, împotriva căreia social-democrația luptă cel mai amarnic, ea nu reprezintă în niciun fel stabilirea unor noi stâlpi de frontieră în Europa, pentru restabilirea frontierelor distruse de imperialism. Acolo unde capitalismul s-a dezvoltat fără un stat independent, dezvoltarea istorică a arătat că un stat independent nu este nicidecum o condiție prealabilă necesară pentru dezvoltarea forțelor productive și introducerea unui sistem socialist. Acolo unde roata imperialismului spulberă un stat capitalist deja stabilit, acolo în mod brutal

– 237 –

forme de opresiune imperialistă are loc concentrarea lumii capitaliste, pregătind socialismul. Bazându-se pe consecințele revoltătoare ale acestei opresiuni naționale și economice, Social-democrația trebuie să educe masele atât ale popoarelor asupra, cât și ale popoarelor opresoare pentru o luptă de solidaritate, care singură este capabilă să distrugă opresiunea națională împreună cu exploatarea economică - conducând umanitatea prin imperialism la socialism. .

Dacă în țările dezvoltate capitaliste, social-democrația nu poate vedea depășirea imperialismului într-o întoarcere la formele vechi, în crearea unor noi state și restaurarea vechilor state naționale; dacă, dimpotrivă, ar trebui sub sloganul: Jos granițele! pentru a deschide calea socialismului, ale cărui premise economice s-au maturizat deja – apoi decurge și din această sarcină a ei (social-democrației) cererea: Ieșiți din colonii! – o cerere care este încununarea luptei noastre împotriva opresiunii naționale imperialiste. Coloniile sunt surse de noi profituri pentru capital, care ar trebui să-i prelungească viața. Capitalismul încearcă să extragă chiar și puterea fizică din colonii formând armate de băștinași, pe care, uneori, le va folosi împotriva proletariatului revoluționar, așa cum le folosește acum, în războiul mondial, împotriva concurenților săi. Această renunțare internațională la expansiunea colonială, pe care proletariatul o poate realiza numai prin lupta revoluționară, nu va însemna în niciun caz o revenire la barbarie pentru țările capitaliste nedezvoltate, așa cum susțin social-imperialistii. În cele mai importante țări din Est (Turcia, China, India) de mulți ani se înregistrează o creștere a elementelor burgheze care sunt capabile să îndeplinească în mod independent sarcina de a dezvolta forțele productive cu care se confruntă capitalismul acolo. Cerând ca capitalismul european să renunțe la expansiunea colonială,

social-democrația trebuie să folosească lupta tinerei burghezii coloniale îndreptată împotriva imperialismului european pentru a exacerba criza revoluționară din Europa; Social-democrația va sprijini în țările coloniale lupta proletariană împotriva capitalului european și autohton, pentru a grăbi momentul în care ora socialismului bate în afara Europei și va încerca, de asemenea, să răspândească în rândul proletariatului colonial conștiința că interesele sale pe termen lung nu necesită solidaritate cu burghezia națională, ci solidaritate cu proletariatul european care luptă pentru socialism.

b. Așa cum pare imposibil să transformăm imperialismul pe baze capitaliste în concordanță cu interesele clasei muncitoare și să punem capăt armamentului, tot așa este imposibil să-l eliberezi de tendința spre opresiune națională, să-l conduci la recunoașterea dreptului. a națiunilor la autodeterminare. Prin urmare, lupta împotriva opresiunii naționale trebuie dusă ca o luptă împotriva imperialismului pentru socialism.

Pentru a atinge scopul emancipării maselor asuprite la nivel național, lupta social-democrată trebuie să devină social-revoluționară, trebuie să se străduiască să desființeze dominația capitalistă.

– 238 –

Căci numai prin distrugerea proprietății private capitaliste, clasa muncitoare distruge interesul pentru opresiunea națională, care este doar o parte a dominației de clasă. Societatea socialistă nu va cunoaște nicio asuprire, ea va oferi tuturor popoarelor dreptul de a decide în comun asupra tuturor nevoilor lor, libertatea fiecărui cetățean de a lua parte la stabilirea a ceea ce trebuie să facă în comun cu ceilalți.

Introducerea luptei împotriva opresiunii naționale în fluxul larg al luptei revoluționare a maselor pentru socialism nu înseamnă amânarea acestei lupte la infinit sau consolarea popoarelor asuprite cu speranță pentru viitor. Căci consecințele epocii furtunoase imperialiste, care revoluționează toate relațiile, o transformă simultan într-o epocă a revoluțiilor socialiste în care proletariatul rupe toate lanțurile.

II. Așa-zisul drept al națiunilor la autodeterminare.

Ca moștenire a celei de-a Doua Internaționale, a rămas formula dreptului la autodeterminare. În Internaționala a II-a, ea a jucat un rol ambiguu: pe de o parte, trebuia să protesteze împotriva oricărei opresiuni naționale, pe de altă parte, disponibilitatea social-democrației de a „apăra patria”. La individ național întrebări, a fost folosit doar pentru a evita studiul conținutului lor specific și tendințele lor de dezvoltare. În timp ce consecințele politicii de apărare a patriei în războiul mondial au dezvăluit cu deplină claritate caracterul contrarevoluționar al acestei formule pentru epoca imperialistă, caracterul ei înșelător ca formulă care ar trebui să îmbrățișeze lupta noastră împotriva opresiunii naționale rămâne obscur pentru mulți. . Deoarece exprimă puternic opoziția față de tendințele imperialiste de oprimare națională, mulți revoluționari. social-democrației (de exemplu, rușii) îl văd ca pe o parte indispensabilă a agitației noastre revoluționare. Omagiul scopurilor proletar-

revoluționare urmărite de acești social-democrați. În propaganda lor a sloganului dreptului la autodeterminare, nu putem, totuși, să recunoaștem această formulă drept expresia corectă a luptei noastre împotriva imperialismului. Și aici - pe ce temei;

1. Dreptul la autodeterminare într-o societate capitalistă nu este fezabil.

Națiunile moderne sunt o formă politică și culturală de dominare a burgheziei asupra maselor de oameni din aceeași limbă. Împărțite în clase, națiunile nu au nici interese comune, nici voință comună. Politica „națională” este o politică care corespunde intereselor claselor conducătoare. Acest lucru nu contrazice în niciun fel existența democrației politice în țările capitaliste individuale. Influența dominației economice a capitalului asupra maselor de oameni, îndocrinarea constantă a acestora de către toate organele statului capitalist (biserica, școala, presă) fac posibilă

– 239 –

Joisie să-și impună voința majorității poporului în moduri ocolite și să transmită voința capitaliștilor drept voință a poporului. Despre asta este democrația modernă. În relațiile dintre națiuni decide interesul celei mai puternice burghezii sau unirea mai multor grupuri naționale burgheze. Capitalul nu poate aștepta cu expansiunea sa până când, numai prin intermediul influenței economice și culturale (care ar putea dura decenii), își va putea impune voința maselor de oameni. Căci o astfel de expansiune pașnică este adesea opusă de voința opusă a altor grupuri capitaliste și o face imposibilă. Din acest motiv, în materie de anexare a regiunilor străine, formele de democrație politică sunt aruncate, decide forța deschisă. Referendumul poate fi folosit aici doar ca o păcăleală pentru a sancționa violența.

Prin urmare, este absolut de neconceput pe baza capitalismului. societate să facă din voința națiunilor factorul decisiv în schimbarea granițelor, așa cum este cerut de așa-numitul drept al națiunilor la autodeterminare. În măsura în care această cerință este interpretată în așa fel încât o parte separată a națiunii trebuie să decidă ea însăși asupra apartenenței sale la cutare sau cutare stat, în măsura în care nu este doar utopică - pentru că capitalul nu va părăsi niciodată decizia chestiunii granițelor. a statului poporului - dar și stincheski-nedemocratic.

Dacă masele poporului ar ține în mâinile lor hotărârea cu privire la frontierele lor, această decizie ar trebui luată în întreg statul, și nu într-o singură provincie; Chiar și atunci când vine vorba de probleme litigioase între două țări, democrația necesită un acord asupra acestor probleme între reprezentanții aleși în mod democratic ai ambelor părți. Dacă, papr., aderarea Alsaciei-Lorena la Franța ar provoca un nat. problema aspirațiilor unei părți a populației care cere întoarcerea în Germania – dacă această anexare ar stârni pericolul răzbnării din partea Germaniei și, în consecință, a amenințat Franța cu un nou război – este clar că nu ar fi toate democratice să impună poporului francez toate aceste consecințe numai pe baza unei dorințe alsacienilor, fără a-l lăsa să hotărască singur chestiunea.

2. Dreptul la autodeterminare nu se aplică unei societăți socialiste.

Așa-numitul drept la autodeterminare este, de asemenea, folosit cu indicația că acesta va fi realizat numai sub socialism și dă astfel expresie eforturilor noastre pentru socialism. Având în vedere acest lucru, obiectăm după cum urmează. Știm că socialismul trebuie distrus; orice opresiune națională, pentru că distruge interesele de clasă care o susțin. De asemenea, nu avem niciun motiv să presupunem că națiunea în socialist. societatea va dobândi caracterul de unitate economică și politică. După toate ipotezele, ea va avea doar caracterul unității de cultură și limbă, de la împărțirea teritorială a regiunii culturale socialiste.

– 240 –

sitatea, întrucât așa ceva va exista, poate urma doar din cauza nevoilor de producție, în plus, această subdiviziune ar trebui să fie decisă nu de națiunile individuale, separat pe baza propriei suveranități (cum cere dreptul la autodeterminare).), dar toți cetățenii interesați ar trebui să decidă împreună. Transferul formulei „dreptul la autodeterminare” în social. societatea este o perversiune completă a caracterului organismului social socialist.

3. Consecințele tactice ale aplicării formulei dreptului la autodeterminare.

Ca orice slogan utopic, sloganul autodeterminării trebuie, de asemenea, să semene o înțelegere falsă a naturii societății capitaliste și socialiste și să inducă în eroare proletariatul care luptă împotriva opresiunii naționale.

În loc să spună sincer proletariatului că, fără distrugerea capitalismului, el se poate elibera la fel de puțin de pericolul determinării arbitrare a destinului său de către interesele strategice și economice ale capitalismului rupt de contradicții, precum și de pericolul războaielor – această formulă trezește irealizabile. speră că capitalismul se va putea adapta la interesele popoarelor slabe. Astfel, acest slogan pune, independent și chiar împotriva voinței celor care o proclamă, în locul unei perspective social-revoluționare, cel mai important rezultat al războiului mondial, cel național reformist. În programul proletariatului națiunilor asuprite, sloganul „dreptul la autodeterminare” ar putea servi drept punte către patriotismul social. După cum arată experiența mișcărilor muncitorești poloneze, rutene și alsaciene, acest slogan servește drept argument pentru o mișcare naționalistă în clasa muncitoare, pentru speranțe într-una dintre țările beligerante, prin care se sparge frontul internațional al proletariatului.

Adoptat în programul proletariatului națiunilor opresoare ca lozincă de rezolvare a problemei naționale, ea le permite social-imperialiștilor, dovedind caracterul iluzoriu al acestui slogan, să prezinte lupta împotriva asupririi naționale ca un sentimentalism nejustificat din punct de vedere istoric, subminând astfel. încrederea proletariatului în fundamentul științific al socialist-revoluționarilor noștri.d. programe. Această lozincă ar putea chiar să trezească în proletariatul

națiunii opresoare iluzia că, spre deosebire de proletariatul naționalităților asuprite, are deja dreptul de a-și determina propriul destin și, prin urmare, este obligat, împreună cu alte părți ale națiunii, să și apere interesele „comune” și voința lor. Dacă, pe de altă parte, sloganul „dreptul la autodeterminare” este folosit în scopuri agitaționale, ca fiind fezabil doar pentru o revoluție socială și conducând astfel la lupta pentru socialism, atunci este insuficient, ca să nu mai vorbim de imposibilitatea autodeterminarea grupurilor naționale izolate de cetățeni ai unei societăți socialiste în chestiuni care țin de toți cetățenii, căci – într-o epocă de tranziție, când socialismul devine deja posibil din punct de vedere economic, dar lupta de clasă social-revoluționară

– 211 –

nu a început încă, interesul nostru politic necesită un accent puternic pe un slogan clar, deloc diferit. socialismul revoluției socialiste, ca idee centrală, rezolvând și ascuțind impasul luptei pentru revendicările parțiale.

n. Date istorice pentru a judeca problema atomului.

Orice se leagă la. poziția lui Marx în național. întrebare în: parfum 184.8-1871. lipsit de orice valoare, pentru că Marx, vorbind pentru eliberarea Irlandei și independența Poloniei, s-a pronunțat în același timp împotriva dorinței de independență a cehilor, slavilor din sud etc. <dreapta:>- nu este sarcina a marxismului;!. Poziția negativă a socialiștilor în raport cu orice opresiune națională urmează după cum urmează. am subliniat în prima parte a tezelor noastre că interesul de clasă al proletariatului este în conflict cu sprijinul claselor conducătoare. O poziție pozitivă în raport cu fiecare problemă națională specifică (alsacian-lorena, chestiunea poloneză, balcanică) se poate baza doar pe. luând în considerare tendințele de dezvoltare a acestei probleme în sine în cadrul pmperp; l ietncho-skne epoca. Pentru a caracteriza punctul de vedere marxist îndreptat împotriva formei: „dreptul și autodeterminarea” ca pond nism. înseamnă a sfida bunul simț. Irudoismul a negat toate problemele naționale și a căutat să rezolve toate problemele sociale nu prin lupta de clasă, ci prin asociere mic-burgheză. Oponenții marxiști ai așa-zisului drept la autodeterminare nu neagă chestiunile naționale, nu amână lupta împotriva naționalului. asuprirea până la victoria socialismului. Dacă nu pot fi acuzați .? Proudhonismul, apoi metoda susținătorilor dreptei, pa. autodeterminarea poate fi caracterizată ca o aplicare formulă a conceptelor democratice.

.7. polonez S.-D. Și. problema așa-numitului drept la autodeterminare.

Sats.-Democrația Rusiei Poloniei și-a stabilit poziția cu privire la problema poloneză. bazată pe o analiză a tendințelor dezvoltării economice a Poloniei în 1893. Următorii 20 de ani din istoria Poloniei au confirmat această analiză: pi în timpul revoluției din 1905 1900, nici în timpul războiului mondial nici. un strat social semnificativ al Wormwood nu a arătat nicio dorință de independență. l.l.S.-D. a respins sloganul dreptului de wa. autodeterminare, propusă de congresul internațional de la Londra din 1890, pentru a se sustrage de la adoptarea unei atitudini hotărâte față de lozinca specifică patrioților

socialiști polonezi, care au scris pe bannerele lor sloganul luptei pentru independența Poloniei. După ce expresia despre autodeterminare a devenit un paravan pentru patriotismul socialist, în 1903 reprezentanții PS-D-Tpp au luptat împotriva acceptării acesteia în programul RSDLP. În ciuda patoului

V. .1 "■ și și să. S.-G.r ich.vinbkvy. I. XIX.

– 242 –

că a fost inclusă în programul YSDRII, P.S.-D-tiya s-a alăturat organizației ruse cu toate partidele în 1906, când, pe de o parte, victoria noastră completă asupra social-patrioților a redus pericolul referirii la acest articol de program al PSDDL. iar când lupta revoluționară de masă a cerut în mod imperios reunirea rândurilor – în ciuda divergenței de opinie. P.S.-D-tia putea face acest lucru cu atât mai mult cu cât acest punct nu a jucat niciun rol în agitația R.S.-D-tpi în timpul revoluției, în timp ce noi aveam reprezentanți proprii în instituțiile centrale ale partidului și ne bucuram de o largă autonomie în agitație. . Când, în perioada contrarevoluționară, problemele naționale din Rusia au căpătat o mare semnificație politică, iar în legătură cu aceasta a început o discuție despre atitudinea social-democrației față de ei, PS-D. și-a dezvoltat în detaliu atitudinea față de aceste probleme. În general, am dezvoltat și fundamentat această poziție în aceste teze ale noastre. Am dat aplicarea ei la problema poloneză într-o rezoluție separată din septembrie 1915, pe care o cităm aici, pentru a arăta în mod concret cum, în opinia noastră, agitația dintre muncitorii națiunilor asuprite ar trebui să se desfășoare din punct de vedere social-revoluționar. de vedere.

III Problema poloneză și democrația socială.

1. Poziția claselor conducătoare în timpul războiului mondial a dovedit destul de clar corectitudinea afirmației PS-D că dezvoltarea capitalistă a împărțit interesele capitalismului polonez în grupuri antagonice și le-a legat de interesele puterilor care au divizat Polonia. Această îngropare a dorinței de independență și-a găsit expresie în respingerea conștientă a sloganului de independență din partea burgheziei poloneze: toate programele sale militare au nu numai condiția pentru implementarea lor prin forța armelor a uneia sau alteia tabere imperialiste, ci ei caută să întărească una dintre aceste tabere – prin unirea sub stăpânirea ei a regiunilor poloneze. Toate programele militare ale burgheziei poloneze sunt îndreptate împotriva independenței Poloniei. Războiul mondial a dovedit că perioada de formare a statelor naționale în Europa a trecut. În etapa imperialistă a capitalismului, fiecare stat caută să-și extindă granițele prin anexarea și oprimarea altor naționalități. Poziția burgheziei poloneze din Austria, Germania și Rusia a arătat clar că idealul statului-națiune în epoca imperialistă este un anacronism și confirmă corectitudinea poziției P.S.-D. în legătură cu aspirațiile „la independență;

Proletariatul polonez nu a considerat niciodată independența națională drept scop. Ea a luat naștere pe baza unificării capitaliste a tuturor celor trei părți ale Poloniei cu Austria, Germania și Rusia și a purtat o luptă pentru democrație, pentru îmbunătățirea situației sale

economice, pentru socialism în cadrul statelor date istoric în comun cu proletarii tuturor celorlalte națiuni. El caută să distrugă nu aceste cadre statale, ci statul însuși, ca organ de clasă și naționalism. opresiune. Acum - pe baza experienței Războiului Mondial - punem sloganul independenței ca mijloc de luptă împotriva nat.

– 243 –

asuprirea ar fi nu numai o ușurare dăunătoare, ci și o negație a fundamentelor originare ale socialismului. Acest slogan ar însemna lupta pentru formarea unei noi puteri imperialiste, o putere care se străduiește să subjugă și să asuprească alte popoare. Singurul rezultat al unui astfel de program ar fi slăbirea conștiinței de clasă, agravarea contradicțiilor naționale și întărirea noilor pericole militare.

2. Programe pentru unificarea regiunilor poloneze sub conducerea unuia dintre . , statele imperialiste sau coalițiile lor - programele propuse de austrofilii sau rusofilii polonezi - au apărut în rândul burgheziei poloneze din dorința de a-și întări poziția în raport cu burghezia austriacă, germană sau rusă - pentru a-și asigura cea mai mare pondere. În prada imperialistă a statului. În Austria, Germania și Rusia, tendința de unire a regiunilor poloneze decurge din interese strategice, precum și imperialiste în general, care impun o creștere a teritoriului statului. Născută din interesele imperialiste ale burgheziei conducătoare poloneze, unificarea regiunilor poloneze sub stăpânirea unei mari puteri sau a unei coaliții de puteri nu putea fi decât un instrument al politicii imperialiste. Întrucât aceste interese imperialiste, atât generale, cât și mai ales economice, cer ca regiunile poloneze să fie menținute într-o stare de subordonare completă, ele nu permit introducerea unor instituții democratice în aceste regiuni. Prin urmare, este exclus ca o astfel de asociație să ofere garanții minime pentru dezvoltarea culturală liberă - acesta este singurul domeniu al problemei naționale legat de interesele proletariatului.

Dacă războiul va duce la unificarea regiunilor poloneze într-un singur organism asociat cu statul victorios, aceasta va depinde de. venitul războiului și născut nm situație diplomatică . Războiul se poate încheia și cu o nouă fragmentare a regiunilor poloneze. ca urmare a noilor anexări – o nouă redesenare a hărții poloneze.

Cu toate acestea, temerile că aceste noi diviziuni și schimbările aferente în condițiile legale, vamale și de piață ar putea înăbuși dezvoltarea capitalistă a Poloniei și, prin urmare, mișcarea socialistă din Polonia rusă, sunt exagerate: un grad relativ ridicat de dezvoltare economică a Poloniei a creat deja. forțe productive care se pot adapta la noile condiții, iar slăbirea mișcării socialiste într-o parte a Poloniei ar fi compensată prin întărirea acesteia într-o altă parte.

Totuși, necesitatea unei astfel de adaptări ar provoca o criză economică prelungită, care ar cădea cu toată greutatea pe umerii proletariatului. Cele de mai sus se aplică și ideii unei stări tampon independente, care este, de asemenea, o utopie goală a grupurilor mici, fără putere. Pusă în practică, această idee ar însemna crearea unui mic stat polonez - un fragment, care ar fi o colonie militară a unuia sau

altuia mare grup de putere, o jucărie a intereselor lor militare și economice.

– 244 –

republici, o zonă de exploatare a capitalului străin, un câmp de luptă pentru un viitor război.

3. De aici rezultă că interesele economice, culturale și politice ale proletariatului exclud orice sprijin pentru programele militare ale buriei poloneze. Vechea politică proletariană, definită de interesele de clasă ale proletariatului, trebuie să rămână neschimbată, iar clasa muncitoare nu are nici cel mai mic motiv să o abandoneze în favoarea programelor militare burgheze. Nejustificată de vreun beneficiu real, această susținere a programului militar al programului militar al celeilalte coaliții ar însemna respingerea acțiunii independente de clasă, stabilirea unei alianțe cu burghezia pe toată durata războiului și ar putea, în final, de mulți ani, respinge tactica prelungirii - tărnată din pugi corect. (! Pe de altă parte, proletariatul nu vrea să apere granițele Austriei, Germaniei și Rusiei, pentru că în perioada actuală fiecare stat capitalist a devenit o frână a dezvoltării, ca să nu mai vorbim de faptul că aceste puteri au fost pentru Proletariatul polonez prin organe nu numai de opresiune de clasă, ci și națională.

Fără a închide ochii față de pericolele menționate mai sus care vor apărea pentru ea în cazul unei noi fragmentări a Poloniei, proletariatul polonez trebuie să își dea seama că sunt psusine-rime în cadrul pericolului imperialist, ca inevitabile pentru victoria socialismului. , și altele.pericolele imperialismului.

4. Nerezolvarea problemelor generale ridicate de război, precum și imposibilitatea unei apărări fructuoase a intereselor imperialiste și culturale ale proletariatului polonez în epoca imperialismului, nu înseamnă, desigur, că proletariatul trebuie, cu pas încrucisat. piept mâini •așteaptă• socialism ca. eliberarea de noile pericole și greutăți ale războiului și de noile pericole ale opresiunii naționale. Imperialismul este politica capitalismului. acea etapă de dezvoltare care face posibilă organizarea socialistă a producției. lupta revolutionara pentru socialism. care va umple următoarea epocă istorică. Lupta împotriva războiului deschide această nouă eră. Explicarea proletariatului cum capitalismul, în numele propriilor sale interese, conduce popoarele la măcel, le sfâșie. parte a națiunii, călcă în picioare nevoile naționale, tratează masele ca și cum ar fi o suită proastă, protestând împotriva acestei vărsări criminale a sângelui oamenilor, a acestei dezmembrări arbitrare a națiunii de către marile puteri, a acestei intensificări teribile a opresiunii naționale, suntem pregătirea proletariatului pentru lupta revoluționară. Indiferent dacă agravarea crizei politice va permite proletariatului în timpul războiului să joace un rol activ, sau va începe această luptă mai târziu, proletariatul va urma politici separatiste (protecția statutului ip.io, lupta pentru. unificare sub o singură autoritate); nici nu va alerger după mirajul independenței Poloniei; protestul lor împotriva consecințelor războiului (sacrificii sângeroase, preanexarea economică, opresiunea națională

-- 245 --

se va transforma într-o luptă împotriva fundamentelor imperialismului. Această luptă, în sensul unei lupte conștiente pentru o revoluție socială, va fi dusă de proletariatul polonez în solidaritate cu proletariatul ierterialist. mai ales cu. proletariatul din Austria, Germania și Rusia. Această luptă socialist-revoluționară nu exclude în niciun caz aspirațiile de democratizare și condițiile politice încă în cadrul capitalismului. cum, nair., în Rusia la răsturnarea țarismului; hopa, nu exclud cucerirea libertăților naționale, cum ar fi, de exemplu, extinderea autonomiei locale, provinciale și de stat. Dimpotrivă, perspectivele revoluționare intensifică asaltul proletariatului în lupta pentru câștiguri directe, în timp ce conștiința că numai o revoluție adormită este un mijloc pentru abolirea completă a opresiunii de clasă și națională va înarma proletariatul împotriva oricărei politici de compromis care slăbește. puterea luptei de clasă.

Redactorii „Robot de ziar al nimănu”, o organizație din cadrul Consiliului regional al S.-D. polonez.

nr. 5.

Rezoluție privind chestiunea națională, adoptată de Conferința panrusă a PSDLP (bolșevici), care a avut loc în perioada 24-29 aprilie 1917

Politica de oprimare națională, fiind o moștenire a autocrației și a monarhiei, este susținută de proprietarii de pământ, capitaliști și mica burghezie în interesul protejării privilegiilor lor de clasă și a separării muncitorilor de diferite naționalități. imperialismul modern. Întărirea dorinței de a subjuga popoarele slabe, este un nou factor de exacerbare a opresiunii naționale.

Întrucât eliminarea opresiunii naționale este realizabilă într-o societate capitalistă, acest lucru este posibil doar într-un sistem republican democratic constant!' și managementul statului, asigurând egalitatea deplină a națiunilor și limbilor.

Pentru toate națiunile care fac parte din Rusia, dreptul la pas ar trebui recunoscut. secesiunea liberă și formarea unui stat independent. Negarea unei astfel de dispoziții și lipsa de a lua măsuri pentru a garanta fezabilitatea sa practică echivalează cu susținerea unei politici de cucerire sau de anexare. Numai recunoașterea de către proletariat a dreptului națiunilor la secesiune asigură solidaritatea deplină a lucrătorilor diferitelor națiuni și contribuie la apropierea cu adevărat democratică a națiunilor.

Conflictul care a apărut acum între Finlanda și guvernul provizoriu rus arată deosebit de clar că negarea dreptului la secesiune liberă duce la o continuare directă a politicii țarismului.

Problema dreptului națiunilor de a se separa liber nu trebuie confundată cu problema oportunității separării uneia sau a celeilalte.

națiune la un moment dat. Această ultimă întrebare trebuie să decidă partidul proletariatului, în fiecare caz individual, complet independent din punctul de vedere al intereselor întregii dezvoltări sociale și al intereselor luptei de clasă a proletariatului pentru socialism.

Partidul cere autonomie regională largă, desființarea supravegherii de sus, desființarea limbii de stat obligatorii și determinarea limitelor regiunilor autonome și autonome pe baza luării în considerare de către populația locală a condițiilor economice și de viață. , componența națională a populației etc.

Partidul proletariatului respinge hotărât așa-zisul. „autonomie cultural-națională”, adică. retragerea din jurisdicția stării treburilor școlare etc. și trecerea ei în mâinile unui fel de diete naționale. Muncitorii care locuiesc în aceeași localitate și chiar lucrează în aceleași întreprinderi sunt separați artificial prin autonomie cultural-socială în funcție de apartenența la una sau la alta „cultură națională”, adică. întărește legătura dintre muncitori și cultura burgheză a națiunilor individuale, în timp ce sarcina social-democrației este de a întări cultura internațională a proletariatului mondial.

Partidul cere includerea în constituție a unei legi fundamentale care să declare nule și neavenite orice privilegii ale uneia dintre națiuni, orice încălcare a drepturilor minorităților naționale.

Interesele clasei muncitoare necesită fuziunea muncitorilor de toate naționalitățile Rusiei în organizații unice proletare, politice, profesionale, cooperative educaționale etc. Numai o astfel de fuziune în organizațiile unice ale muncitorilor de diferite naționalități permite proletariatului să ducă un război victorios împotriva capitalului internațional și a naționalismului burghez.

nr. 6.

VIII Congres al PCR (bolșevici).

a) Un punct din programul PCR adoptat de Congres.

În domeniul relațiilor naționale.

Pe problema națională. RCP este ghidat de următoarele prevederi:

1. Politica de adunare a proletarilor și semiproletarilor de diferite naționalități pentru o luptă revoluționară comună pentru răsturnarea moșierilor și a burgheziei este plasată în prim-plan.

2. Pentru a depăși neîncrederea din partea maselor muncitoare a țărilor asuprite în proletariatul statelor care au asuprit aceste țări, este necesară desființarea tuturor și a oricăror privilegii ale oricărui grup național, egalitatea deplină a națiunilor, recunoașterea a dreptului coloniilor și națiunilor inegale la secesiunea de stat.

3. În aceleași scopuri, ca una dintre formele de tranziție pe drumul unității complete, Partidul propune o asociație federativă a statelor organizate pe linia sovietică.

4. Cu privire la problema cine este purtătorul voinței națiunii de a se separa, PCR are un punct de vedere istorico-clasic, ținând cont de stadiul dezvoltării sale istorice în care se află națiunea dată: pe calea de la Evul Mediu la democrația burgheză sau de la democrația burgheză la democrația sovietică sau proletară etc.

În orice caz, din partea proletariatului acelor națiuni care erau națiuni opresoare, este necesară o atenție deosebită și o atenție deosebită față de vestigiile sentimentelor naționale în rândul maselor muncitoare ale națiunilor asuprite sau lipsite. Numai cu o astfel de politică este posibilă crearea condițiilor pentru o unitate cu adevărat durabilă și voluntară a elementelor eterogene naționale ale proletariatului internațional, așa cum a arătat experiența unirii unui număr de republici naționale sovietice în jurul Rusiei sovietice.

b) Din rezoluțiile privind problema organizatorică.

organizații naționale.

În prezent, Ucraina, Letonia, Lituania și Belarus există ca republici sovietice separate. Așa se rezolvă în prezent problema formelor de existență a statului.

Dar aceasta nu înseamnă în niciun caz că PCR ar trebui, la rândul său, să se organizeze pe baza unei federații de partide comuniste independente.

Congresul al VIII-lea al PCR hotărăște: este necesară existența unui singur partid comunist centralizat cu un singur Comitet Central care să conducă toată activitatea partidului în toate părțile RSFSR. Toate deciziile PCR și ale instituțiilor sale conducătoare sunt obligatorii necondiționat pentru toate părțile Partidului, indiferent de componența națională. Comitetele centrale ale comuniștilor ucraineni, lituanieni și lituanieni se bucură de drepturile comitetelor regionale de partid și sunt în întregime subordonate Comitetului Central al Partidului Comunist Rus.

nr. 7.

Teze pe probleme naționale și coloniale adoptate de Congresul II al Internaționalei a III-a Comuniste.

1. Democrația burgheză, prin însăși natura sa, se caracterizează printr-o formulare abstractă sau formală a problemei egalității în general, inclusiv a egalității naționale. Sub masca egalității persoanei umane în general, democrația burgheză proclamă egalitatea formală sau legală a proprietarului și a proletarului, a exploatatorului și a exploatatului, conducându-i astfel la cea mai mare înșelăciune.

y clase oprimate. Ideea de egalitate, ea însăși o reflectare a relațiilor de producție de mărfuri. este transformat de burghezie într-o armă împotriva desființării claselor, sub pretextul presupusei egalități absolute a personalităților umane. Sensul real al cererii de egalitate constă numai în cererea de desființare a claselor.

2. (Este, de fapt, principala sa sarcină de a lupta împotriva democrației burgheze și de a-și demasca ipocrizia. Partidul comunist, ca purtător de cuvânt conștient al luptei proletariatului pentru a răsturna jugul burgheziei, trebuie să pună, de asemenea, abstract și non -principii formale și, în primul rând, o relatare exactă a concretului istoric și, mai presus de toate, a întregii situații economice: în al doilea rând, o identificare clară a intereselor claselor asuprite, a oamenilor muncii, care se bazează pe conceptul general de interesele populare în general, adică interesele clasei conducătoare; în al treilea rând aceeași împărțire distinctă a națiunilor asuprite, dependente, inegale față de națiunile care hrănesc, subjug și se opun drepturilor, spre deosebire de minciuna burghezo-democratică, care ascunde înrobirea colonială și financiară a marii majorități a populației pământului de către o minoritate nesemnificativă a celor mai bogați, ceea ce este caracteristic pentru capitalul financiar și țările capitaliste avansate ale imperialismului.

3. .Război imperialist PI! liliș a dezvăluit cu o claritate deosebită, în fața tuturor națiunilor și în fața claselor asuprite din întreaga lume, falsificarea frazelor burghezo-democratice, desfășurate de ambele părți sub masca unor fraze despre eliberarea popoarelor și despre dreptul națiunilor la sine. -determinare. Acest război a arătat pacea în Vrsst-Lptovsk și Nukha.rest. pe de o parte, pacea la Versailles și (en-Germeyai, - pe de altă parte, modul în care burghezia victorioasă neceremonioasă determină granițele naționale, în funcție de beneficiile lor economice. Pentru burghezie π, granițele naționale s-au dovedit a fi un subiect al târguieală.Așa-zisa unire a popoarelor.nimic altceva decât un contract de asigurare prin care învingătorii unui nou război își asigură reciproc prada pentru ei înșiși, lupta pentru reunificarea părților cedate ale teritoriului prin unitate națională este, potrivit considerațiilor burgheziei, doar o încercare a celor învinși de a-și aduna forțele pentru noi războaie , corespunde parțial intereselor proletariatului, dar proletariatul își poate atinge adevărata libertate și unitate națională numai printr-o luptă revoluționară și o victorie asupra burgheziei. .Liga Națiunilor și toată politica postbelică, într-un mod imaginativ al Antantei, și mai clar π dezvăluie cu acuratețe adevărul minciunilor, țărilor avansate și tuturor maselor muncitoare ale țărilor coloniale și dependente, grăbind prăbușirea iluzii mic-burghezo-naționaliste despre posibilitatea coexistenței pașnice și egalității națiunilor sub capitalism.

4. Din propunerile de bază de mai sus rezultă că apropierea proletariatului trebuie să fie pusă în fruntea întregii politici a Comintern-ului în problemele naționale și coloniale.

– 249 –

fi masele muncitoare ale națiunilor și țărilor pentru o luptă revoluționară comună pentru a răsturna proprietarii de pământ și burghezia. Căci numai o astfel de apropiere garantează victoria asupra

capitalismului, fără de care este posibilă distrugerea opresiunii naționale și a inegalității.

6. Situația politică mondială a pus acum dictatura proletariatului la ordinea zilei și toate evenimentele politicii mondiale sunt inevitabil concentrate în jurul unui punct central, și anume: lupta burgheziei mondiale împotriva Republicii Sovietice Ruse, care trebuie să grupeze în mod inevitabil în jurul său, pe de o parte - mișcările sovietice muncitorii progresiste din toate țările, pe de altă parte, toată mișcarea coloniilor și a popoarelor asuprite care sunt convinse prin amară experiență că nu există mântuire decât pentru ei. în alianță cu proletariatul revoluționar în victoria puterii sovietice asupra imperialismului mondial.

Și. În consecință, în momentul de față nu se poate limita la recunoașterea simplă sau la proclamarea apropierei muncitorilor din diferite națiuni, dar. este necesar să se urmărească o politică de realizare a celei mai strânse alianțe a tuturor mișcărilor de eliberare națională și colonială cu Rusia Sovietică, determinând formele alianței rezultate în funcție de gradul de dezvoltare al mișcării comuniste în rândul proletariatului fiecărei țări sau al mișcarea de eliberare burghezo-democratică în țările înapoiate sau între naționalități înapoiate.

7. Federația este o formă de tranziție pentru unitatea completă a oamenilor muncii din diferite națiuni. Federația și-a descoperit deja, în practică, oportunitatea atât în relațiile I2('Φ (. 'P) cu alte republici sovietice (maghiară, finlandeză, letonă în trecut, Ayurboy-Dzhan. ucraineană în prezent), cât și în cadrul RSFSR în raport cu naționalitățile care anterior nu aveau nici existență de stat, nici autonomie (Republicile Autonome Nair., Bashkir și Tătar în RSFSR, create în 1919 și 1920).

S. Sarcina Cominternului, șosopt în acest sens, este atât în dezvoltarea ulterioară, cât și în studiul și verificarea prin experiență a acestor noi federații care se formează pe baza sistemului sovietic și a mișcării sovietice. Recunoscând federația ca formă de tranziție către unitatea completă, este necesar să se lupte pentru o uniune federală din ce în ce mai strânsă, ținând cont, în primul rând, de imposibilitatea apărării existenței republicilor sovietice, înconjurată de puteri militare incomparabil mai puternice ale întregului ansamblu. lume, fără cea mai apropiată uniune, republici sovietice; în al doilea rând, necesitatea unei uniuni economice strânse a republicilor sovietice, fără de care ar fi imposibilă dezvoltarea forțelor productive distruse de imperialism și asigurarea bunăstării oamenilor muncii; în al treilea rând, tendința spre crearea unei economii mondiale unice în ansamblu, reglementată după un plan comun de către proletariatul tuturor națiunilor, tendință care se dezvoltă destul de clar sub capitalism și este, fără îndoială, supusă dezvoltării ulterioare și completării complete sub socialism.

th. În domeniul relațiilor interne-state, politica națională a Comintern nu poate fi limitată la acelea goale, formale, „ist 1 declarative și practic neobligatorii în temeiul

cunoașterea egalității națiunilor, la care se limitează democrații burghezi – nu contează dacă se recunosc deschis ca atare sau se ascund în spatele numelui socialiștilor, care sunt socialiștii Internaționalei a II-a.

Nu numai în toată propaganda și agitația partidelor comuniste - atât de la tribuna parlamentară, cât și în afara acesteia - încălcările constante ale egalității națiunilor și ale garanțiilor drepturilor minorităților naționale din toate statele capitaliste, contrar constituțiilor lor „democratice”. , trebuie, de asemenea, să fie expusă constant, și mai este necesară, în primul rând o explicație constantă că numai sistemul sovietic este capabil să dea în practică egalitatea națiunilor, unind mai întâi proletarii, apoi întreaga masă a muncitorilor în lupta împotriva burgheziei; în al doilea rând, este necesară asistența directă a tuturor partidelor comuniste la mișcările revoluționare din națiunile dependente sau inegale (de exemplu, în Irlanda, printre negrii din America etc.) și în colonii.

Fără această ultimă condiție, deosebit de importantă, lupta împotriva opresiunii națiunilor și coloniilor dependente, precum și recunoașterea dreptului lor la secesiune de stat, rămân un fals panou, așa cum vedem în partidele Internaționalei a II-a.

10. Recunoașterea internaționalismului exclusiv în cuvinte și substituirea lui în practică în toată propaganda, agitația și munca practică de către naționalismul și pacifismul mic-burghez este fenomenul cel mai răspândit nu numai în rândul partidelor din Internaționala a II-a, ci și în rândul celor care au părăsit această Internațională și, mai des, printre cei care se numesc acum comuniști. Lupta împotriva acestui rău, împotriva celor mai înveterate prejudecăți naționale mic-burgheze (care se manifestă sub tot felul de forme, precum ura rasială, persecuția națională, antisemitismul, de exemplu), iese în prim-plan cu cât sarcina este mai urgentă. de transformare a dictaturii proletariatului dintr-una națională devine (adică existentă într-o singură țară și incapabilă de a determina politica mondială) într-una internațională (adică dictatura proletariatului din cel puțin câteva țări avansate, capabilă să aibă un influență decisivă asupra întregii politici mondiale). Naționalismul mic-burghez declară recunoașterea egalității națiunilor ca internaționalism și doar păstrând (să nu mai vorbim de natura pur verbală a unei astfel de recunoașteri) egoismul național inviolabil, în timp ce internaționalismul proletar cere, în primul rând, subordonarea intereselor lupta proletariană într-o singură țară în interesul acestei lupte la scară mondială; în al doilea rând, necesită capacitatea și disponibilitatea națiunii, care realizează victoria asupra burgheziei, de a face cele mai mari sacrificii naționale de dragul răsturnării capitalului internațional.

Astfel, în statele care sunt deja pe deplin capitaliste, cu partide muncitorești care sunt cu adevărat avangarda proletariatului, lupta împotriva distorsiunilor oportuniste și mic-burghez-naziste ale conceptului și politicii internaționalismului este prima și cea mai importantă sarcină.

11. În raport cu statele și națiunile mai înapoiate, cu predominanța feudale sau patriarhale și patriarhale

– 251 –

relațiile țărănești, trebuie să avem în vedere mai ales următoarele puncte:

a) Toate partidele comuniste trebuie să acorde asistență mișcărilor revoluționare de eliberare din aceste țări prin faptă, iar forma de sprijin trebuie discutată cu partidul comunist din țara dată unde există un astfel de partid. În primul rând, obligația de a acorda cea mai activă asistență revine muncitorilor țării de care depinde națiunea înapoiată în relațiile coloniale sau financiare.

b) Este necesară lupta împotriva influenței reacționare și medievale a clerului, misiunilor și altor elemente similare.

c) Este necesară lupta împotriva filislamismului, împotriva mișcării Pan-Azpat și a curentelor similare care încearcă să îmbine lupta de eliberare împotriva imperialismului european și american cu întărirea puterii imperialismului turc și japonez, a nobilimii, a marii proprietarii de pământ, clerul etc.

d) Este deosebit de necesar să sprijinim în mod special mișcarea țărănească din țările înapoiate împotriva oricăror manifestări sau rămășițe de feudalism, trebuie să încercăm să dăm mișcării țărănești cel mai revoluționar caracter, acolo unde este posibil, unind țăranii și toți exploatații în soviete și prin aceasta. realizând cea mai strânsă alianță a proletariatului comunist vest-european cu mișcarea revoluționară a țăranilor din Est, din colonii, din țările înapoiate în general.

e) Este nevoie de o luptă hotărâtă împotriva revopsirii tendințelor de eliberare revoluționară care nu sunt cu adevărat comuniste în țările înapoiate în culoarea comunismului; Internaționala Comunistă este obligată să susțină mișcările revoluționare din colonii și țările înapoiate numai cu scopul ca elementele viitoarelor partide proletare, comuniste nu numai în nume, în toate țările înapoiate să fie grupate și educate în conștiința sarcinilor lor speciale, sarcinile de combatere a mișcărilor burghezo-democratice din cadrul națiunii. Internaționala Comunistă trebuie să încheie acorduri temporare, chiar alianțe, cu democrații burgheze din colonii și țările înapoiate, dar să nu fuzioneze cu ea, ci să păstreze necondiționat independența mișcării proletare, chiar și în forma ei cea mai rudimentară.

f) Necesitatea explicării și expunerii constant în rândul maselor largi muncitoare ale tuturor, mai ales înapoiate, țărilor și popoarelor înșelăciunii pe care puterile imperialiste o desfășoară sistematic cu ajutorul claselor privilegiate ale țărilor asuprite, sub pretextul creării. state independente din punct de vedere politic, aducând la viață dependente în întregime de ele în relațiile economice, financiare, militare ale statului. Un exemplu viu al înșelăciunii clasei muncitoare a unei națiuni asuprite, realizată prin eforturile combinate ale imperialismului Antantei și ale burgheziei națiunii corespunzătoare, poate fi întreprinderea palestiniană a sioniștilor,

precum și sionismul în general. , care, sub pretextul creării unui stat evreiesc în Palestina, sacrifică populația arabă reală exploatării britanice.

– 2,2 –

, .т.іііМ«> Palestina, unde evreii apti de muncă constituie doar o mică minoritate. În situația internațională actuală, în afară de o unire a republicilor sovietice, nu există salvare pentru națiunile dependente și slabe.

12. Asuprirea veacului a naționalităților coloniale și slabe de către puterile imperialiste a lăsat în masele muncitoare ale țărilor asuprite nu numai amărăciune, ci și neîncredere în națiunile opresoare în general, inclusiv în proletariatul acestor națiuni. Trădarea ticăloasă a socialismului de către majoritatea liderilor oficiali ai proletariatului total în anii 1914-1919, când, prin apărarea patriei, social-șoviniștii s-au ascuns în spatele apărării „propriului lor drept; burghezia pa. asuprirea coloniei și jaful țărilor dependente financiar nu au putut decât să întărească această, destul de legitimă, neîncredere. Tal; la fel cum neîncrederea și prejudecățile naționale pot dispărea numai după eradicarea imperialismului și a capitalismului în țările avansate și după o schimbare radicală a întregii baze a vieții economice a țărilor înapoiate, stingerea acestor prejudecăți nu poate fi foarte lentă. De aici și obligația ca proletariatul comunist conștient din toate țările să trateze cu o atenție deosebită și deosebită: atenție la rămășițele sentimentelor naționale din cele mai mult timp asuprite țări și naționalități, precum și obligația de a face anumite concesii pentru a elimina mai rapid. neîncrederea indicată și prejudecățile indicate. Fără eforturile voluntare pentru Unire și unitate din partea proletariatului și apoi din partea tuturor maselor muncitoare din toate țările și națiunile lumii întregi, opera de combatere a capitalismului nu poate fi încheiată cu succes.

, (despre și despre. eu și și acelea. it_ye teze.

1. Una dintre cele mai importante întrebări aflate pe rolul celui de-al 2-lea Congres al Internaționalei HI este definirea exactă a relației dintre Internaționala Comunistă și mișcarea revoluționară din țările oprimate politic cu un sistem precapitalist dominant, precum China și India. Istoria revoluției mondiale trece printr-o perioadă în care o înțelegere corectă a acestor relații este o necesitate. Marele Război Francez și consecințele sale au arătat clar că masele țărilor asuprite non-europene sunt indisolubil legate de mișcarea NRO.N-Tarsk din Europa datorită centralizării capitalismului mondial, care se manifestă, de exemplu, în depeșaj. a trupelor coloniale și a numeroase armate de muncă la . front în timpul războiului d.

2. Capitalismul european își trage puterea în principal din țările europene industriale, a. din posesiunile lor coloniale. Existența sa necesită control asupra vastelor piețe coloniale și un domeniu larg de exploatare. Anglia, fortăreața imperialismului, suferă de supraproducție de un secol. Fără vastele posesiuni coloniale, atât de necesare vânzării de mărfuri și în același timp aprovizionării ei cu materii prime, capitalist-chosi.'yai structura Angliei s-ar fi prăbușit sub propria greutate cu mult timp în urmă.

Ținând în sclavie sute de milioane de locuitori din Asia și Franța, imperialismul britanic, în același timp, ține proletariatul în supunerea burgheziei.

8. Super-venitul obținut din colonii este principala sursă de fonduri pentru capitalismul modern. Clasa muncitoare europeană nu va putea răsturna canita sistemului lpstcheskiin decât atunci când această sursă s-a secăt complet.

Țările capitaliste încearcă, fără rezultat, trebuie spus, să restabilească expunerea lor zdrobită prin exploatarea extensivă și intensivă a muncii și a bogăției umane în colonii. Prin exploatarea populației coloniilor, imperialismul european este în măsură să ofere o serie întreagă de dachas compensatorii aristocrației muncitorești din Europa. În timp ce, pe o parte. Imperialismul european încearcă să coboare nivelul de subzistență al proletariatului prin importuri, pe un continent de mărfuri făcute de munca mai ieftină a muncitorilor din țările coloniale, este S. Pe de altă parte, este GATA să doneze super-venituri la producția de case, fie și doar pentru a economisi super-venituri din exiloatatspn. a coloniilor

4. Separarea coloniilor și revoluția proletară acasă; răsturna sistemul capitalist din Europa. Prin urmare, Commu nvcheskpy International trebuie să-și extindă sfera activităților sale. Internaționala Comunistă trebuie să fie în strânsă legătură cu acele forțe revoluționare pe care studenții le acceptă acum. În răsturnarea imperialismului; în țările asuprite economic. Pentru un succes complet, mp roiesc. ; revoluția necesită acțiunea combinată a acestor două forțe.

5. Internațional comunist și este un concept dovedit; zero al proletariatului revoluționar mondial. Voi reprezentați misiunea ei: de a organiza clasa muncitoare, întreaga lume, de a răsturna sistemul capitalist și de a planta comunismul. Internaționala a III-a este o unitate militantă care trebuie să unească forțele revoluționare din toate țările lumii.

Îmbrăcat în întregime cu cultura burgheză, condus de?! o mână de politicieni, Internaționala a II-a nu a apreciat toată importanța. problema colonială. Pentru el, lumea din afara Europei nu există. Necesitatea coordonării mișcării revoluționare în euro și în țările altor continente nu i-a fost evidentă. În loc să numească materialul drept ajutor moral al mișcării revoluționare din colonii, membrii Internaționalei a XI-a au devenit înșiși imperialiști.

6. Imperialismul străin, insuflat cu forța popoarelor răsăritene, le-a întârziat cu siguranță dezvoltarea socială și economică și le-a lipsit de posibilitatea de a ajunge la nivelul atins de Europa și America, grație unei politici imperialiste care urmărește să întârzie dezvoltarea industrială în colonii; proletariatul autohton, în cel mai adevărat sens al cuvântului, a început să existe abia de curând.

Industria artizanală locală, împrăștiată, a făcut loc industriei centralizate a țărilor imperialiste,

ca urmare, marea majoritate a populației a fost nevoită să se apuce de agricultură și să exporte materii prime în străinătate, pe de altă parte, există o concentrare rapidă a pământului în mâinile proprietarilor capitaliști și a trezoreriei, ceea ce contribuie în mare măsură la o creșterea numărului țăranilor fără pământ. Marea majoritate a populației acestor colonii se află într-o stare de opresiune. Ca urmare a unei astfel de politici, spiritul de protest, care se află într-o stare potențială în mase, se dezvăluie doar prin intermediul unei mici clase de mijloc inteligente. Dominația străină împiedică constant dezvoltarea liberă a vieții sociale; de aceea primul pas al revoluției trebuie să fie răsturnarea lui. Astfel, a ajuta lupta pentru răsturnarea dominației străine nu înseamnă aderarea la aspirațiile naționaliste ale burgheziei autohtone, ci doar deschiderea drumului proletariatului colonial de a o emancipa.

7 .. Se poate observa că există două mișcări care se îndepărtează una de cealaltă în fiecare zi. Una dintre ele este mișcarea naționalistă burghezo-democrată, care urmărește un program de independență politică sub sistemul capitalist; cealaltă este lupta țăranilor și muncitorilor săraci și ignoranți pentru eliberarea lor de orice fel de exploatare. Prima mișcare încearcă să o controleze pe a doua, adesea cu succes; dar Internaționala Comunistă trebuie să lupte împotriva unui astfel de control și să promoveze dezvoltarea conștiinței de clasă în rândul maselor muncitoare din colonii. Astfel, primul pas al revoluției în colonii trebuie să fie răsturnarea capitalismului străin. Dar cea mai importantă și necesară sarcină este crearea unei organizații comuniste de țărani și muncitori pentru a-i putea conduce împreună cu noi la revoluție și la întemeierea republicii sovietice. Astfel, în țările înapoiate, masele de oameni vor fi introduse în comunism nu prin dezvoltarea capitalistă, ci prin dezvoltarea conștiinței de clasă sub conducerea proletariatului conștient de clasă din țările avansate.

8. Forța reală, fundamentul mișcării de eliberare, în colonii este închisă într-un cerc restrâns de naționaliști burghezo-democrați. În majoritatea coloniilor există deja partide revoluționare organizate care lucrează îndeaproape cu masele muncitoare. Partidul Comunist trebuie să contacteze mișcarea revoluționară din colonii prin aceste partide și grupuri, pentru că ele servesc ca avangarda clasei muncitoare. În prezent nu sunt numeroase, dar sunt expresia voinței maselor, conducându-le cu ele la revoluție.

Partidele comuniste din diferitele țări imperialiste trebuie să lucreze în strânsă legătură cu partidele proletare coloniale și prin intermediul acestora să ofere sprijin material și moral mișcării revoluționare în general.

9. La început, revoluția din colonii nu va fi comunistă, dar dacă de la bun început este condusă de avangarda comunistă, atunci masele revoluționare vor fi conduse pe drumul cel bun.

pentru a atinge scopul dobândind treptat experiență revoluționară. Ar fi complet greșit să încercăm să rezolvăm problema agrară pe principii

pur comuniste. În prima etapă a dezvoltării sale, revoluția în colonii trebuie să se desfășoare după un program cu puncte reformiste pur mic-burgheze, precum împărțirea pământului etc. Dar nu rezultă de aici că conducerea revoluția în colonii este în mâinile democraților burghezi. Dimpotrivă, partidele proletare ar trebui să desfășoare propagandă intensificată a ideilor comuniste și să înființeze cât mai curând soviete muncitorești și țărănești. Acești sovietici vor lucra la egalitate cu republicile sovietice ale țărilor capitaliste progresiste pentru răsturnarea definitivă a sistemului capitalist al lumii întregi.

NOTE

*) Proiectul de lege al lui P. A. Stolypin (vezi nota 2), căruia îi este dedicat acest articol al lui V. I. Lenin, a fost o continuare a acelei serii de violențe împotriva libertății finlandeze, care a fost inițiată prin manifestul din 3 februarie. 1899 (care a stabilit procedura de emiteră a legilor referitoare la Finlanda fără acordul Seimas) și legea din 29 iunie 1901 (cu privire la serviciul militar), care a urmat o politică polițienească-rusificatoare față de Finlanda și a încălcat fundamental constituția finlandeză. Vezi articolul: „Protestul poporului finlandez” în vol. IV Sobr. op. V. I. Lenin.

2) Stolypin - Președinte al Consiliului de Miniștri din 1906 până în 1911, care a dus o reacție extremă a nobilei din țară după înfrângerea primei revoluții ruse. Introducerea curților marțiale; legea din 3 iunie (vezi nota 4); stratificarea satului prin evidențierea „țăranilor puternici din punct de vedere economic” din comunitate; combaterea mișcării muncitorești cu măsuri draconice; înflorirea naționalismului militant – acestea sunt principalele manifestări ale dictaturii lui Stolypin Spânzuratorul, care a dus la asasinarea lui la Kiev de către Bogrov în 1911.

3) Bulyginskaya Duma - conform sensului min. intern treburile. Bulygin și regulamentele emise în august 1905 - trebuia să fie o instituție exclusiv deliberativă pe baza votului restrâns calificat și exprimat îngust. Duma a fost perturbată de mișcarea revoluționară în creștere, care a forțat guvernul să modifice Regulamentul, extinzând semnificativ competența Dumei și scăzând calificarea electorală (legile din 11 decembrie 1905 și 20 februarie 1906).

4) Legea din 3 iunie 1907, emisă concomitent cu dispersarea Statului II. Duma, a schimbat semnificativ compoziția Dumei, dându-i o predominanță a elementelor latifundiare și a redus semnificativ reprezentarea de la periferie, ceea ce a dat mai multe elemente de stânga în primele două Duma. Totodată, a dat administrației spațiu pentru tăierea dezirabilă a secțiilor de votare și a curiei electorale în termeni guvernamentali. Legea din 3 iunie începe o reacție extremă a nobilei din țară.

5) Finlanda a extrădat în 1907 mai mulți bolșevici ascunși în ea, printre care și Weinstein. L. B. Krasin, arestat în Finlanda, a fost și el supus extrădării.

6) Vorbim despre rezoluția adoptată la Conferința panrusă a RSDLP, desfășurată în decembrie 1908 la Paris și, printre altele, se citește:

„Burghezia liberală cu C.D. în frunte, care a pornit pe calea contrarevoluționară deja la primele acțiuni majore ale maselor în revoluție, continuă să urmeze această cale, apropiindu-se și mai mult de octobriști, și cu agitația ei țarist-naționalistă, de fapt, servește slujba absolutismului și moșierii feudali.

17*

– -260 –

') În 1908, Austria a anexat Bosnia și Herțegovina, dată acesteia sub protecția Congresului de la Berlin din 1878. Această anexare a avut loc cu acordul secret al Rusiei, care în aceasta spera să aibă un pretext pentru a revizui în favoarea sa Tratatul de la Berlin cu privire la Bosfor, Dardanele etc. și a prezentat proiectul de conferință pentru această revizuire. Puterile europene, neinteresate la acel moment de dezmembrarea Turciei, nu au susținut proiectul unei astfel de conferințe, iar diplomația rusă a fost nevoită să se împace cu faptul anexării fără să tragă din aceasta beneficiile așteptate.

s) La sfârșitul anului 1911 a avut loc o conferință a RSDLP (cunoscută sub numele de Conferința din ianuarie 1912), la care s-au ridicat probleme de politică națională, atât în sensul relațiilor interne de partid, cât și în sensul politicii. a autocrației ruse și a capitalismului rus. Iată rezoluțiile conferinței legate de aceasta în întregime (vezi Anexa, Nr. 1). Rezoluții privind Persia, China și Finlanda au fost propuse și apărute la conferință de L. B. Kamenev.

') Războaiele balcanice din 1912-1913, cărora le sunt consacrate acest articol și câteva dintre următoarele articole ale lui V. I. Lenin, au fost în mare măsură rezultatul unei ciocniri de interese ale puterilor Antantei (Franța, Anglia, Rusia) cu interesele puterilor Triplei Alianțe (Austria, Italia, Germania) în Peninsula Balcanică. După anexarea Bosniei și Herțegovinei în 1908 de către Austria și capturarea lui Trppolptapip de la turci de către Italia în 1912, Antanta s-a grăbit, la rândul său, să arunce statele balcanice - Serbia, Muntenegru, Grecia și Bulgaria împotriva Turciei, oferindu-le acestora sprijin financiar și material, care a dus la înfrângerea Turciei și la pierderea aproape a tuturor posesiunilor sale europene. Prin declanșarea unui război aparent în numele principiului autodeterminării națiunilor („Balcanii sunt pentru popoarele balcanice”), statele balcanice nu au putut să împartă prada primită - iar războiul a izbucnit din nou între aliații de ieri. : Serbia și Grecia, cu sprijinul României și al aceleiași Turcie, au învins Bulgaria . Rezultatul acestui al doilea război a fost întărirea Serbiei, care a fost nefavorabilă imperialismului austro-german, deoarece a sporit influența Antantei în Balcani, a amenințat că va întrerupe mișcarea capitalei austro-germane spre est și a agravat chestiune națională în Austria. Onorăm războaiele balcanice strângând și mai mult nodul de interese conflictuale dintre cele două trusturi imperialiste din Balcani și au fost prologul războiului care a izbucnit în 1914.

IP) Vezi nota. 7.

„) Aventura cu drepturi depline, în urma căreia Italia a pus mâna pe provincia africană Turcia, Tripoli, în 1912, a fost un exemplu tipic al

politicii imperialiste a burgheziei puterilor europene, Italia a realizat această acaparare cu claritatea încurajării Franței și Angliei, cărora s-au opus la vremea lor printr-o capturare similară a Egiptului, Marocului, Tunisiei.

12) La începutul lunii octombrie 1912, liderul Partidului Cadeților, Milyukov, a avut o întrevedere cu ministrul de externe Sazonov. Subiectul acestei întâlniri a fost ținut strict secret, deși nu exista nicio îndoială că a fost vorba despre cel mai unanim răspuns al sferelor guvernamentale, liberale și octobriste (întâlnire simultană cu Gucikov) la evenimentele balcanice.

13) M. M. Kovalevsky, un proeminent sociolog rus, fondator al „Partidului Reformelor Democratice” moderat-liberal (ziarul „Strana”

- 2 fi 1 - -

1906-1907). A fost membru al Consiliului de Stat din curia academică. Editat de Vestnik Evropy.

E. Anichkov este istoric al literaturii. Împreună cu M. I. Kovalevsky, a participat la înființarea Școlii Libere Ruse din Paris. A fost supus represiunilor pentru participarea la Uniunea Țăranilor în 1907.

14) II. Eareev este istoric, în probleme de filozofie a istoriei alături de II. L. Lavrov. Membru al mișcării de opoziție 1904-1905; membru al primei Dume de Stat.

15) L. Panteleev este un editor de cărți științifice. Unul dintre liderii „Pământului și Libertății”, în 1865 a fost condamnat la muncă silnică pentru implicarea sa în revolta poloneză. A scris în „Bogația Rusiei” și în „Trecutul”.

16) G. Falbork - figură în învățământul public.

17) Otto Bauer este un marxist austriac care a dezvoltat teoria „autonomiei cultural-naționale” în scrierile sale despre problema națională. Partea principală a lucrării sale: „Chestiunea națională și democrația socială”. Co-criminal social. A fost după revoluția din 1918. ministru în guvernul austriac.

18) Revoluția chineză din 1911-1912. a fost o revoltă a burgheziei urbane chineze, a proletariatului industrial și agricol și a țăranimii mijlocii și mici împotriva dominației nelimitate a birocratiei și a marilor proprietari de pământ, care au dus țara la prăbușire și moarte. Provinciile sudice, mai industriale, au fost leagănul Revoluției. În fruntea mișcării se afla un partid revoluționar condus de Sun Yat-Sen (vezi nota 20), de partea căruia a trecut o parte semnificativă a armatei și a marinei. Succesul mișcării revoluționare a dus la abdicarea dinastiei Manciuriene, urâtă de chinezi, și la proclamarea unei republici.

19) Sun-Yat-Sen este teoreticianul principal al mișcării revoluționare chineze și liderul primei revoluții chineze. Încă din 1907, el a provocat o răscoală în provinciile sudice, care însă s-a încheiat cu eșec. Succesul revoluției din 1911 l-a nominalizat pentru postul de

președinte provizoriu al Republicii Chineze, dar înfrângerea revoluției l-a obligat să emigreze. Liberal și reprezentant al burgheziei mijlocii și micii chineze, în apogeul războiului civil din China în 1918, devine din nou șeful guvernului revoluționar provizoriu. În prezent, Președinte al Guvernului Chinei de Sud (Cantonez).

d1) Conferința din februarie 1913 - așa se numea (din motive conspirative) ședința Comitetului Central care a avut loc la sfârșitul lunii decembrie 1912 la Cracovia, la care au participat Lenin, Kamenev, Zinoviev, Krupskaya, Stalin, membri ai Dumei a IV-a Muranov, Petrovsky, Badaev și alți lucrători de partid.

Pe lângă rezoluția pe care o tipărim, care aparține lui V. II. Lenin, al cincilea punct al rezoluției adoptate de ședința „Despre Duma Partidului Social-Democrat” este, de asemenea, dedicat chestiunii naționale. fracțiune” care spune:

„Protecția tovarășului. Chkhenkeli (vezi nota 60) în numele fracțiunii de autonomie culturală și națională sub pretextul „creării instituțiilor necesare pentru dezvoltarea liberă a fiecărei naționalități” este o încălcare directă a programului partidului. În esență, aceeași formulare a fost respinsă printr-un vot special al Congresului al doilea al Partidului, care a aprobat programul său. Concesiunea sentimentelor naționaliste, chiar și într-o formă atât de ascunsă, este inacceptabilă pentru partidul proletar.

Vezi și nota. 21.

– 262 –

2i) Vezi nota. 8.

23) Bund - „Uniunea Generală a Muncitorilor Evrei din Polonia, Lituania și Rusia”, a fost înființată în septembrie 1897 la un congres la Vilna și a dezvoltat o activitate extinsă în principal în rândul maselor de artizanat evreiesc mic. Bund-ul a intrat în RSDLP la primul său congres în 1898, „ca o organizație autonomă, independentă doar în chestiuni legate în mod specific de proletariatul evreu”. Până în 1901, printre revendicările politice ale Bund-ului, a fost înaintată doar cererea de egalitate civilă pentru evrei. La cel de-al II-lea Congres al RSDLP din 1903, Bund-ul s-a retras din partid când congresul a respins cererile sale de a-l recunoaște ca unic reprezentant al proletariatului evreu și de a accepta formarea partidului pe bază federală. La al VI-lea Congres din 1905, Bund-ul a înaintat cererea de „autonomie național-culturală”, exprimată prin scoaterea de sub jurisdicția statului și a autoguvernării locale și regionale a funcțiilor legate de problemele culturale (învățământul public etc.), și transferarea acestora către națiune în persoana instituțiilor speciale, locale și centrale, alese de toți membrii săi pe bază de vot universal, egal, direct și secret. A doua unificare a Bund-ului cu RSDLP a avut loc după congresul de „unificare” de la Stockholm din 1906. Congresul nu a luat în considerare problema programului național al Bund-ului, lăsând-o deschisă. În lupta interioară a partidului, Bund-ul a luat în cele mai multe cazuri o poziție de dreapta, susținându-i pe menșevici, iar din 1912 a intrat în relații organizatorice strânse cu lichidatorii. În timpul războiului, Bund-ul

ia (cu excepția câtorva elemente internaționaliste) o anumită poziție defensivă, iar după Revoluția din februarie susține guvernul de coaliție și politica sa militară și, de asemenea, luptă împotriva bolșevismului. Revoluția din octombrie întărește însă elementele internaționaliste din rândurile Bund-ului și împinge treptat masele muncitoare care l-au urmat spre apropierea de Partidul Comunist, iar în martie 1921, la o conferință de la Minsk, Bund-ul decide să adere la PCR. . Chiar mai devreme, în 1920, la a XII-a Conferință, Bund-ul a recunoscut oficial inutilitatea principalei sale revendicări naționaliste, declarând că „cererea unui cult.-nat. autonomia, manifestată în cadrul sistemului capitalist, își pierde sensul în condițiile revoluției socialiste.

24) Jagiello este deputat la Duma a IV-a de Stat, ales de un bloc de bundiști și PPS (vezi nota 50) cu elemente burghezo-naționaliste evreiești împotriva voturilor social-democraților polonezi. În ciuda protestelor „șase” din Duma (adică șase deputați bolșevici), Jagiello a fost acceptat în social-democrații Dumei cu votul majoritar al celor „șapte” lichidaționiști. facțiune. Întâlnirea din februarie 1913 cu această ocazie a adoptat următoarea hotărâre:

„Conferința nu poate să nu constate o încălcare directă a obligațiilor de partid din partea social-democraților. fracțiuni în rezoluția privind Jagiello. Această rezoluție sprijină pasul de scindare a Bund-ului, care a încheiat un acord cu Partidul Naționalist (PPS) împotriva social-democraților polonezi și a nesocial-democratului Jagiello, care a urmat, împotriva tuturor alegătorilor social-democrați care au constituit majoritar în colegiul alegătorilor muncitorilor. Frațiunea a adâncit astfel diviziunea dintre muncitorii din Polonia și a împiedicat cauza unității de partid.

25) Prejudecata naționalistă a conferinței lichidaționiste din august, care a avut loc în august 1912, a fost viu exprimată în rezoluția pe care a adoptat-o cu privire la problema autonomiei cultural-naționale.

– 263 –

„După ce am ascultat mesajul delegatului caucazian că atât la ultima conferință a organizațiilor caucaziene ale RSDLP, cât și în organele literare ale acestor organizații, părerea tovarășilor caucazieni cu privire la necesitatea de a înainta o cerere de promovare național-culturală. autonomie a fost clarificată, conferința, fără a se exprima asupra fondului acestei cereri, precizează că o astfel de interpretare a punctului din programul partidului, care recunoaște dreptul fiecărei naționalități la autodeterminare, nu contravine sensului exact. al acestuia din urmă, și își exprimă dorința ca problema națională să fie inclusă pe ordinea de zi a următorului congres al POSDR.

2c) Lichidaționismul care a predominat în 1908-1914. în rândurile menșevicilor, o tendință extremă oportunistă, luptă pentru activitate legală pe baza legalității lui Stolypin, pentru care a propus lichidarea vechilor forme conspirative revoluționare de organizare a partidului. A fost condus de Martov, Dan, Potresov, Axelrod și alții.

27) Deciziile Conferinței a IX-a a Bundului (iunie 1912) au fost și ele marcate de naționalism extrem. Astfel, în rezoluția privind tactica electorală a fost inclusă următoarea clauză: „întrucât, la încheierea acordurilor, trebuie să alegeți între doi candidați evrei care îndeplinesc ambele condiții de mai sus (adică să se angajeze să apere în Duma universală etc., vot, coaliții de libertate și egalitate națională. I. T.), alegătorii bundiști dau preferință unuia dintre ei care se angajează să apere drepturile limbii evreiești.

2c) „Milestones” - o colecție de articole de Struve, Bulgakov, Berdiaev, Izgoev și alții, publicate în 1909 și care reflectă starea de spirit reacționar-mistică care a pus stăpânire pe cercurile liberal-burgheze ruse după înfrângerea revoluției din 1905.

a9) A. Izgoev - a fost în rândurile „marxismului legal”, apoi a trecut în tabăra jurnalismului burghez, unde a fost unul dintre liderii reacției publice care a măturat cercurile largi ale burgheziei liberale după înfrângerea revoluția din 1905.

e°) Van Ravesteui este unul dintre liderii aripii marxiste a olandezului E.-D. partide (așa-numiții „tribuniști”). În prezent, redactor la Tribune, organul Partidului Comunist Olandez.

31) Întregul – sub această denumire, din motive conspirative, în juridicul social-democrat presa 1912-1914. s-a înțeles petrecerea (tot „vechi”, „sub pământ”).

a2) V. Medem este cel mai de seamă dintre propagandiștii și scriitorii bundiști, redactor la publicațiile de partid, unul dintre creatorii programului național al Bundului și membru al Comitetului Central. Recent s-a aflat în America, unde a ocupat o poziție de extremă dreaptă și a condus persecuția împotriva Rusiei sovietice pe coloanele organului socialiștilor galbeni evrei „Forverts”. A murit la începutul anului 1923.

a) Congresul de la Copenhaga din 1910 a examinat problema conflictului în rândurile social-democraților austrieци. partid, cauzat de o încercare a unei părți a socialiștilor cehi de a crea syndicate pe bază etnică. La congres, socialiștii cehi (Nemets) și-au fundamentat revendicările făcând referire la rezoluția Congresului de la Stuttgart din 1907, care recomanda „apropiere din ce în ce mai strânsă între syndicate și socialiști. partid” și – de la social-democrații austrieци partidul a unit în sine un număr de partide naționale separate - au dedus și necesitatea construirii organizaționale a syndicatelor

– 264 –

bob dar naționalitate. Chiar și Congresul de la Stuttgart, parcă ar fi anticipat posibilitatea unei astfel de abateri către naționalism, a adoptat amendamentul propus de G. V. Plehanov, în sensul că „această apropiere nu trebuie să dăuneze în niciun fel unității mișcării syndicale”. Congresul de la Copenhaga i-a condamnat pe separatiștii cehi adoptând o rezoluție: „Cu privire la unitatea mișcării syndicale” (vezi Anexa, nr. 2).

34) „Paia Varya” - o revistă juridică a lichidatorilor, apărută la Sankt Petersburg în 1910-1914.

**) V. Nassovsky (II. Levinson) - una dintre cele mai vechi figuri din Bund (a fost membru al Primului Congres al RSDLP în 1898). Cel mai activ participant la polemica cu Iskra pe problema organizatorică, autorul lucrării: Autonomie și Federație. Membru al II-lea Congres al RSDLP din 1903 (sub numele Gofmshsh). Lichidatorul suprem. În perioada războiului, a luat o poziție germanofilă și a purtat o luptă acerbă împotriva lui Zimmerwald.

30) Yuangiikai este unul dintre cei mai proeminenți oameni de stat chinezi din epoca vechiului regim, care a contribuit foarte mult la reorganizarea armatei, comunicațiilor și finanțelor chineze. În revoluția din 1911-1912. a fost prezentat de birocrăția chineză ca singura persoană capabilă să realizeze transformarea imperiului fără a încălca privilegiile claselor conducătoare. Ales Președinte al Republicii Chineze, a suprimat mișcarea revoluționară prin represiune, a distrus sistemul parlamentar și a concentrat toată puterea în mâinile sale.

) G. I. Petrovsky – muncitor, bolșevic, membru al Dumei a IV-a de Stat; în prezent, președintele CEC din întreaga Ucraina.

În discursul său din Duma (22 mai 1913), vorbind despre politica națională a lui Stolypin, salutată de toate partidele de dreapta, inclusiv de octobriști, G. I. Petrovsky a arătat „sprijinul ideologic pe care anumiți democrați constituționali îl acordă guvernului nostru din Suta Neagră. ” . " G. d. Cadeții înșală poporul în presa lor liberal-burgheză atunci când se numesc democrați și, în același timp, apără ideea unei națiuni conducătoare. Împotriva acestei înșelăciuni a liberalilor trebuie să protestăm hotărât și să avertizăm țara. Ucrainenii, dacă vă rog, nu au dreptul să-și vorbească limba maternă în școala medie, sau în școala inferioară, sau în zemstvos, sau în diete. Politicienii care au ajuns la un acord înainte de aceasta sunt pur și simplu lachei ai Sutelor Negre și chiar și din partea Sutelor Negre consecvente nu merită decât dispreț, deoarece conceptul de „democrat” include recunoașterea necondiționată a egalității depline a națiunilor.

38) D-Dontsov–n. membru al Partidului Ucrainean S.-D, R., din care a fost exmatriculat pentru că a cerut o republică națională independentă în Ucraina și un bloc național în lupta pentru o universitate ucraineană la Lvov. Din 1915, unul dintre lideri a fost atât de groove. „Uniunea pentru Eliberarea Ucrainei” - o organizație care funcționează pe cheltuiala Statului Major General austro-german. Pe vremea lui Skoropadsky, liderul cultivatorilor de cereale-democrați. Acum, unul dintre predicatorii monarhismului ucrainean este în străinătate sub forma unui hetmanat național.

3“) Purishksvich, un moșier basarabean care a jucat un rol proeminent în nobilimea unită; fondator al pogromului „Uniunea poporului rus” și „Uniunea Arhanghelului Mihail”. Stâlpul obscurantismului și al sutelor negre turbate, persecutorul „străinului”. Captivitatea Dumei.

4°) Conferința de vară a bolșevicilor, sau așa, numită. August - a avut loc la 25-1/X septembrie 1913 în satul Poronin (Galicia). La ea au participat: Lenin, Zinoviev, Kamenev, Krupskaya, Troianovsky, E. F. Rozmirovich, reprezentanți ai partidului polonez, Duma „șase” și o serie de reprezentanți ai organizațiilor locale.

41) OZayt” (rebotezat ulterior „Unzer Tsaiit”) - organul juridic al bundiștilor, publicat în 1913-1914. La Petersburg. Unul dintre colaboratorii săi Liebman (pe numele real Gersh) este profesor la Universitatea din Geneva și membru al Biroului Central al Grupurilor de Asistență Bund de la Frontieră. În epoca războiului - un susținător al lui Zimmerwald. Înghețat pe poziția de 2x / .. Internațional.

42) L. Yurkevich (pseudonim L. Rybalka) - a fost membru al Comitetului Central al SDRP ucrainean, a luat parte activ la publicarea legală la Kiev în 1913-1914. Ucrainean S.-D. revista „Dzvin”. În timpul războiului, publicând la Lausanne ziarul lunar Borotba, în care se declara categoric defetist și cerea de la social-democrații ucrainenii. aliniere hotărâtă la revoluția proletară cu orientare către propria sa clasă muncitoare, și nu către vreo grupare de putere imperialistă.

43) V.I.-inițialele cu care V.P.Lenin a semnat un articol în Sev. Pravda” – „Liberalii și democrații în chestiunea limbilor”.

44) Sokolovsky (Basok) - un fost menșevic, membru al Congresului de la Stockholm, care în timpul războiului a alunecat în participarea la „Uniunea pentru Eliberarea Ucrainei”.

4°) Lukașevici (Tuchapsky), unul dintre primii muncitori social-democrați. în Rusia, a fost delegat la Congresul I al RSDLP în 1898 de la Uniunea de Lupte din Kiev și Comitetul Muncitorilor din Kiev. El a scris despre partidele naționale ucrainene din social-democrați. „Buletinul vieții” în 1906 (Petersburg).

40) Proudhon (1809-1865) - ideologul mic-burgheziei franceze, unul dintre teoreticienii anarhismului. Văzând cauza tuturor relelor societății capitaliste în forma modernă de schimb, pentru a reorganiza această societate, el propune nu un plan de organizare colectivă a producției, ci un sistem utopic care construiește societatea pe principiile mutualismului (reciprocitate) prin organizarea liberă a băncilor de credit și schimb și perpetuează mica proprietate privată . . . Teoria lui Proudhon a provocat critici ascutite din partea lui K. Marx („Sărăcia filozofiei”) și lupta sa cu adepții lui Proudhon din Prima Internațională.

*') „Secera” sau „Sejm” – „Partidul Muncii Socialist Evreu”. S-a format la sfârșitul anului 1905 din grupul Renașterii, a fost în contact organizatoric cu S.-R. rusă, grupând în jurul său în principal păturile radical-intelectuale ale evreilor. Considerând autonomia teritorială doar ca soluție finală și ideală a problemei naționale evreiești (crearea unei societăți evreiești independente pe un pământ liber), „Secera” în acest moment, ca modalitate de revigorare a poporului evreu în țara sa de exil, a înaintat principiul așa-zisului. autonomie „național-politică” cu un Sejm național evreiesc special, al cărui termeni de referință ar include nu numai problema educației publice, dezvoltarea culturii naționale, ci și organizarea învățământului

profesional, caritate publică, sănătate publică, mutuală și muncă. asistență, și diseminarea cunoștințelor agricole, statistici, precum și gestionarea emigrării și a reinstalării. În martie 191 „Serp” s-a unit cu partidul

– 266 –

„Sioniști-socialiști” într-un singur „Partidul Socialist Evreu”, care în 1919 este redenumit „Partidul Comunist Evreiesc”. Imediat după aceasta, se unește în Ucraina, împreună cu Bundul Comunist, în „Uniunea Comunistă Evreiască” (Komfarband), care a fuzionat în Partidul Comunist. La scară integrală rusească, în aprilie 1920, partidul în ansamblu acceptă necondiționat programul comunist, în iunie 1920 se unește cu Bund-ul, iar ca partid unic în martie 1921 aderă la PCR.

4B) Cazul Beiliss - acuzându-i pe evrei că au băut sânge creștin - a fost una dintre cele mai murdare încercări ale reacției nobiliare a sutei negre de a aduna elemente întunecate pentru a distrage atenția țării de la noua ascensiune iminentă a valului revoluționar și renașterea mișcării muncitorești în Rusia.

49) Conferința partidelor național-socialiste – desfășurată în perioada 16 - 20 aprilie 1907 în Finlanda. Obiectivul stabilit de conferință – unirea partidelor naționale din tendința Narodnik de stânga – nu s-a materializat, iar rezoluțiile adoptate au rămas pe hârtie.

B°) P. P S. - „Socialist polonez. Partidul”, care a fost înființat în 1893 și a fost ideologul celei mai revoluționare părți a micii burghezii și intelectualității poloneze. Punctul central al acestui program a fost restabilirea independenței statului polonez printr-o revoltă armată. În 1906, PPS s-a împărțit în două facțiuni: 1) „Stânga” socialistă (aproape de Social Democrația, iar în decembrie 1918 a fuzionat cu Social Democrația Poloniei și Lituaniei în Partidul Comunist Polonez) și 2) naționalistul „Pravitsa » sau așa-zisa. fracțiunea revoluționară („fraks”). Acesta din urmă este în prezent principalul lider al politicii Poloniei albe și cel mai înflăcărat dușman al Rusiei sovietice. '

B1) Luch, un ziar juridic al lichidatorilor, care se publica la Sankt Petersburg din 1913. Închis de cenzură, a continuat să fie publicat sub numele Povovoy Rabochaya Gazeta. Ea a luptat împotriva Pravdei.

B2) N. Skopin este unul dintre pseudonimele sub care G. Zinoviev a apărut în Pravda și Iluminismul.

B3) Bernsheinienii - vezi nota. 2 în IV vol. Adunat. sochin. B.II. Lenin.

B4) Struve, Tugan-Baranovsky, Berdyaev sunt reprezentanți ai unui astfel de groove. „marxismul legal” în Rusia (vezi nota 5 din vol. IV. Lucrări colectate ale lui V. II. Lepin).

BB) E. Kristai va reprezenta Social Democrația Sud-slavă, care activa atunci în sudul Austriei, Acordul Social, care după revoluția din 1918 a luat parte la guvernul burghez al Iugoslaviei.

BB) W. Ellenbogen este un membru proeminent al Democrației Socialiste Austriece. partid, cu o tendință spre reformism chiar înainte de război.

B') S. Semkovsky (S. Bronshtein), unul dintre lichidatori și membru al instituției lor de conducere, OK (a se vedea nota 133), a vorbit cu privire la problema națională. La un moment dat a luat parte la Pravda din Viena a lui Troțki.

BB) M. Drahomanov - scriitor și personalitate publică ucraineană a celei de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, ideolog al straturilor mic-burgheze, mic-burgheze ucrainene, lider spiritual al partidului radical ucrainean. Programul lui este (după propria definiție): „în cultură, raționalism; în politică, federalism; în chestiuni sociale, democrație”. A luat parte

– 267

tot în mișcarea liberală a întregii ruse (editat organul Uniunii Zemsky - Cuvânt liber), Emigrant.

6!i) „Przegland Socjaldemokratyczny” („Revista social-democrată”) – organul teoretic al social-democrației poloneze, publicat la Cracovia până în 1905, reînnoit prin publicare în 1908-1910.

60) Chkhenkeli și Kerensky erau la acea vreme membri ai Curții IV de Stat. Duma. Primul a aparținut S.-D. fracțiunii (menșevici); al doilea – muncitorilor

61) Un articol de K. Stalin (I.V. Dzhugashvili) - „The National Question and Marxism” („Iluminismul”, 1913), în care a criticat teoria lui Renner-Gower, a relevat esența naționalistă a presupusului program național marxist al lichidatorii și bundiștii și au fundamentat soluția chestiunii naționale în spiritul marxismului revoluționar.

62) Opresiunea Stolytin-Maklakov --- numită după Stolypin (nota 2) și Maklakov, care a fost ministru de interne între 1912 și 1915. și, împreună cu Șceglovitov, Sabler, Sukhomlinov, a fost fortăreața reacției extreme în țară.

63) Economism - vezi nota. 20 în vol. IV. Colecția. op. V. I. Lenin.

c1) Marxismul juridic – vezi nota. 5 în vol. IV. Colecția. op. V. I. Lenin.

65) Menșevismul este aripa oportunistă a Partidului Social Democrat Rus. Neînțelegerile sale cu bolșevismul, care la început (1903) s-au rezumat doar la chestiuni organizaționale, s-au adâncit treptat prin dezacorduri pe probleme tactice, pentru ca apoi să divizeze complet RSDLP în două facțiuni complet ireconciliabile - două partide: bolșevic, revoluționar, proletar și Menșevic, oportunist, mic-burghez” devenind un conducător al influenței burgheze asupra clasei muncitoare. Începând cu 1908, menșevismul a fost aproape în întregime preluat de expresia extremă a oportunismului – lichidationism (nota 26). Războiul, cu excepția grupurilor nesemnificative, aruncă menșevismul în brațele șovinismului și defencismului. Revoluția din februarie îl pune, alături

de socialiști-revoluționari și de burghezia liberală (acum îndreptată rapid spre contrarevoluție), la cârma puterii, iar aici păcatele fundamentale ale menșevismului - compromisul social și trădarea intereselor muncitorilor. – sunt înflorite în plină floare. Revoluția din Octombrie îi pune o ultimă cruce ca partid socialist și de atunci a acționat ca un partid contrarevoluționar, ca un luptător activ împotriva puterii sovietice.

ββ) Vechiul „Iskra” - „Iskra” pentru perioada 1900-1903. (până la nr. 51), când V. I. Lenin a luat cea mai activă parte în redacția sa, a fost numit astfel spre deosebire de noua Iskra, când a trecut la poziția menșevică.

•7) Bulgakov - vezi nota. 38 în IV vol. Sobr. op. V. I. Lenin.

• 8) § 9 din programul RSDLP, adoptat la Congresul II din 1903, spune: „Dreptul la autodeterminare aparține tuturor națiunilor care alcătuiesc statul”.

63) Zarya este o revistă marxistă publicată la Stuttgart în 1901-1902. cu participarea lui Lenin, Plehanov și alții.

70) A. Peshekhonov - publicist populist, angajat. „•Bogăția Rusiei”. A fost ministrul alimentației în cabinetul Kerensky-Lvov

”) „Peredonovgtsyna” este atmosfera mucegăită a publicului „adevărat rus”, cu filistinismul, vulgaritatea și murdăria lui, cu favoarea puternică a puterilor și mânia împotriva a tot ce este în jur. Peredonov este un profesor de gimnaziu, eroul romanului lui Fiodor Sologub Micul Demon.

– 268 –

72) Membrii de partid - un grup de social-democrați ruși. (Menșevici și bolșevici), în epoca luptei bolșevismului împotriva lichidaționismului, a ocupat o poziție intermediară. La un moment dat a fost condus de G. V. Plehanov.

73) An este pseudonimul lui Noah Zhordania. urlă unul dintre liderii menșevicilor. Înainte ca Georgia să fie declarată republică sovietică, el a fost președintele Consiliului de Miniștri al Georgiei.

74) § 8 din programul RSDLP (1903) spune: „Dreptul populației de a primi o imagine a titlului în limba maternă, asigurat prin crearea pe cheltuiala statului și a autoguvernării școlilor. necesar pentru aceasta; dreptul fiecărui cetățean de a se explica în limba sa maternă la întâlniri; introducerea limbii materne la egalitate cu limba de stat în toate instituțiile locale, publice și de stat”.

73) „Zemshchina” - organul „Unirii poporului rus” cu motto-ul principal: „Bate pe evreii Masops!”.

70) M. Menshikov este un publicist al unei tendințe reacționare extreme, un angajat al lui Novoye Vremya. „Iuda” este numele pe care l-a dobândit pentru el însuși prin lipsa de scrupule, promiscuitate în mijloace și supunere în sferele birocratice.

77) Veteran - P. Stuchka, unul dintre primii organizatori ai social-democrațiilor. mișcarea muncitorească din Letonia, fost președinte al guvernului sovietic al Letoniei.

75) Victor Adler - unul dintre fondatorii și liderii social-democrației austriece, redactor al organului său central, Rabochaya Gazeta. Inițial, pe baza marxismului ortodox, începe apoi să vacileze în direcția revizionismului. Războiul mondial și criza pe care a provocat-o în rândurile Partidului Social Democrat internațional l-au aruncat în tabăra Compromisorilor Sociali.

") Preisler - social-democrat austriac, participant la Brünn Party Tag în 1899.

s°) Goldblat este pseudonimul lui V. Medem (vezi nota 32), delegat al Comitetului de Externe al Bund-ului la cel de-al doilea Congres al RSDLP din 1903.

81) Comunitatea socialistă bielorușă – organizată în 1903. În programul său a prezentat cererea de autonomie cultural-națională.

82) Dashnaktsutyun - sau Droshakists - este un partid armean strălucit naționalist al inteligenței revoluționare burgheze, care a funcționat inițial în Armenia turcă, în anii 900 și-a transferat activitățile în Transcaucazia rusă. Ea a acționat sub steagul socialismului în interesul organizării luptei naționale, în programul ei a înaintat cererea pentru o structură federală în Rusia, în care Armenia să fie inclusă pe baza celei mai largi autonomii. Partidul Dashnaktsutyun, care în ultimii ani a ajuns la putere în Armenia, după conducerea Antantei, a dus țara în ruină completă și a fost răsturnat la sfârșitul anului 1920, după care Armenia a fost proclamată republică sovietică.

83) Federaliștii georgieni - partidul „socialiștilor-federaliștilor” georgieni (fostul grup Sakartvello), un partid revoluționar burghez-intelectual care a cerut stabilirea relațiilor federale între Rusia și Transcaucazia și organizarea Transcaucaziei în sine pe o bază federală.

sí) „Rochii” - vezi nota. 50.

83) Savenko este unul dintre naționaliștii extremi, angajat al Sutei Negre „Kievlyanin”, renumit în special pentru agitația sa antisemită în legătură cu cazul Beilis.

– 269 –

ε1;) Proiectul de lege menționat în acest articol a fost întocmit cu participarea strânsă a lui VI Lenin. O prezentăm integral, împreună cu prefata la ea, publicată în Nr. 48 din Calea Adevărului (vezi Anexa, Nr. 3).

8I) Morgarten - un lanț muntos din Alpi. În bătălia de la Morgartep, cantoanele împădurite Schwyz, Uri și Unterwalden l-au învins pe ducele Leopold al Austriei, ceea ce a marcat începutul independenței Elveției.

88) F. Lassalle (1825-1864) – unul dintre fondatorii și teoreticienii social-democrațiilor germani. În construcțiile sale economice, Lassalle a pornit de la așa-numitul „săpătura de fier” a salariilor, conform căreia salariile tind să scadă la limita extremă, dincolo de care se instalează foamea și dispariția muncitorilor. Mijlocul de a scăpa de acest lucru și de a reorganiza societatea capitalistă este de a pune mâna pe instrumentele de producție prin organizarea de asociații productive susținute de stat. Atât aceste propuneri, cât și încercările lui Lassalle de a intra în negocieri cu Bismarck pentru a le pune în practică (vezi nota 101), au provocat critici ascutite și proteste din partea lui Marx și Engels. Incluși inițial în programul social-democrației germane adoptat în 1875 la Gotha, au fost apoi scoși din acesta în 1891 la Congresul de la Erfurt, care i-a unit pe lassalleeni și pe eisenach (marxiști) într-un singur social-democrat. parte.

) E. Trubetskoy este un reprezentant al tendinței idealiste din filozofia rusă și unul dintre liderii liberalismului național rus. A fost unul dintre primii membri ai Ph.D. partidul din care a plecat, considerându-l prea radical pentru el; A luat parte la înființarea „Partidul Reînnoirii Pașnice”, moderat conservator.

90) M. Gankevich - unul dintre fondatorii și liderul ucraineanului (galician) S.-D. II., teoreticianul său este un kautskist. Patriot social, susținător înflăcărat al politicii lui Pilsudski și ShIS și unirea Ucrainei și Poloniei împotriva Rusiei sovietice; adversar înflăcărat al bolșevicilor. Împreună cu Petliura, el a redactat versiunea tratatului cu Polonia, când a transferat Galiția în Polonia pentru prețul asistenței militare pentru restabilirea „Republicii Democratice din Ucraina”.

91) Rezer - b. Galician S.-D. și un patriot social, acum deputat în Seimas de la ShIS, unul dintre cei mai murdari parlamentari „socialiști” ai școlii austro-galice. Naționalist, șovin, socialist hulpgan și trădător cu mulți ani înainte de război.

!2) L. Vl. - L. Vladimirov, membru al III-lea Congres al RSDLP din 1905, bolșevic, unul dintre angajații revistei apărute în 1913-1914. la Paris s.-d. ziarul „Pentru Partid”. Acum Comisariatul Poporului Adjunct al URSS.

83) N. V. Nekrasov este un membru proeminent al doctoratului. petreceri, tovarășe Președintele Dumei a IV-a. După Revoluția din februarie, a fost ministru al comunicațiilor în biroul Partidului Comunist. Lvov.

l) A. M. Komobakshi - un membru proeminent al Ph.D. Partid, în 1904, Plehve a demis din funcția de președinte al consiliului zemstvo Novgorod. Statul Captivitatea III. Duma.

„5) F.F. Kokoshkin a fost membru al mișcării zemstvo din 1904-1905 și unul dintre liderii Candiților-Democrați. Ministrul Agriculturii în guvernul de coaliție al lui Kerensky.

sc) Napshud („Naprzód” - „Înainte”) - organul ShIS din Austria, organul național-socialist editat de Dashinsky, care era deja un patriot social pronunțat chiar și atunci.

*') E. Gekker este unul dintre mercenarii turbați ai lui Dashinsky și redactor la Naprzód'a. Compromis, trădător social și militarist cu mulți ani înainte de război.

„8) germană. Lopatin este un proeminent populist revoluționar rus. Prietenul I.I. L. Lavrova. Sa bucurat de simpatia lui K. Marx, pe care îl cunoștea personal. Arestat în 1883, condamnat la închisoare veșnică. A petrecut mai bine de 20 de ani în Cetatea Petru și Pavel. A murit în 1918

") Chartist - susținător al cartismului - cauzat de crizele industriale și de șomajul creat de acestea, mișcarea revoluționară din Anglia de la sfârșitul primei jumătăți a secolului al XIX-lea, a avut ca scop ridicarea poziției economice a maselor muncitoare și eradicarea sărăciei. și inegalitatea socială prin câștigarea drepturilor politice. Cartismul și-a luat numele dintr-o petiție (cartă, carte) înaintată Parlamentului în 1839 prin care se cerea votul universal, abolirea calificărilor de proprietate etc. „Cartismul a fost prima încercare a proletariatului modern de a câștiga puterea politică pentru a o folosi în propriile interese” (Mering).

10°) Mazzini a fost un revoluționar italian, fondator al societății Tânăra Italie, care a luptat pentru eliberarea Italiei de sub jugul austriecilor și al Bourbonilor și pentru unificarea acesteia. Era un adversar al socialismului.

101) Bismarck - „Cancelarul de Fier” al Imperiului German, a cărui activitate principală era unificarea statelor germane mici împrăștiate și crearea unității naționale germane sub conducerea Prusiei. Sub el, votul universal a fost introdus în Germania. Cu ajutorul unor legi excepționale împotriva socialiștilor, el a încercat să lupte cu creșterea și influența din ce în ce mai mare a social-democrațiilor germani.

102) Garibaldi este un democrat revoluționar italian care a luptat împotriva opresiunii austriece și a contribuit la unificarea Italiei.

103) Paul Lafargue (1842 - 1911) - marxist francez, elev al lui K. Marx, căsătorit cu fiica sa; unul dintre fondatorii și liderii aripii revoluționare a Partidului Socialist Francez.

10') Charles Longuet (1837 - 1904) - socialist francez, membru al Comunei Paris și membru al Primei Internaționale. În 1889 a editat ziarul „Egalitate”. A fost căsătorit cu fiica lui K. Marx.

105' Stirnerianismul este învățătura lui Max Stirner (un pseudonim al lui Kaspar Schmidt), un filosof individualist german. La început, stând aproape de hegelienii de stânga și colaborând chiar și în Gazeta renană, Stirner a urmat ulterior o cale ciudată. Filosofia lui este filozofia subiectivismului pur și a individualismului. „Eu sunt totul” este esența filozofiei sale. Negarea totală a societății și a statului. Lucrarea principală a lui Stirner este The One and His Property, publicată în 1845, criticii căreia Marx și Engels și-au dedicat

lucrarea, Saint Max. Anarhiștii îl consideră printre fondatorii doctrinei lor.

108) Fenianism al XIX-lea, bazată pe nemulțumirea maselor asuprite de moșieri și care urmărea răsturnarea stăpânirii britanice printr-o revoltă armată și stabilirea unei republici democratice independente în Irlanda. Conduasă de intelectuali, a acordat o atenție aproape exclusivă laturii politice a luptei, lăsând gunoiul social la umbră.

– 271 –

”) Epoca Cromwelliană este una dintre cele mai întunecate pagini din istoria Irlandei, când, după înăbușirea revoltei din 1649 de către Cromwell, Irlanda a fost declarată țară învinsă, iar opresiunea conducătorilor protestanți a domnit asupra ei cu încălcarea drepturi funciare ale populației locale, expulzări, execuții, vânzare în sclavie etc.

108) Gladstone este cel mai proeminent dintre miniștrii liberali englezi din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. De la mijlocul anilor '80, el apără dreptul la autoguvernare pentru Irlanda (Home Rule). Actul Home Rule, introdus de Gladstone când era președinte al consiliului de miniștri în 1886, a fost respins de Camera Comunelor. Adoptată de ea în 1893, este respinsă de House of Peers, după care Gladstone demisionează curând.

109) Tory este numele Partidului Conservator din Anglia.

110) Ulster este partea de nord a Irlandei, fortăreața Partidului Conservator, care luptă împotriva aspirațiilor naționaliștilor irlandezi pentru autoguvernare irlandeză.

x11) A. Varshavsky, (pseudonim Barsky) - unul dintre fondatorii social-democrației poloneze și proeminentul ei scriitor polemic. În prezent, unul dintre liderii mișcării comuniste din Polonia.

112) Ya. Ganetsky este unul dintre organizatorii proeminenți ai social-democrației poloneze. Acum este membru al consiliului de administrație al NKVT.

113) Kostrov este pseudonimul lui I. Zhordania (vezi nota 73).

n') Lieber (Al. I. Goldman) este membru al Comitetului Central al Bund-ului, care după Revoluția din februarie a ajuns în prim-plan ca unul dintre cei mai înflăcărați apărători-menșevici. După octombrie - un luptător împotriva puterii sovietice.

115) A. Martynov este unul dintre social-democrații ruși proeminenți care la început s-au alăturat economismului și apoi au trecut la menșevici. A fost unul dintre liderii „lichidatorilor”. În timpul războiului a luat o poziție internaționalistă șovăitoare (grupul lui Martov).

116) ".Lupta" - legal S.-D. o revistă apărută în 1914 la Sankt Petersburg sub conducerea lui L. D. Troțki.

117) „Pam este informată” se spune pentru a acoperi de la cenzura țaristă legătura autorului articolului într-un organ juridic cu Comitetul Central ilegal al partidului.

118) În Primul Stat s-a format un grup de autonomiști-federaliști. Duma și era format din deputați ai diferitelor partide, cu excepția social-democraților. Ea și-a propus „implementarea efectivă a egalității naționalităților care alcătuiesc statul rus și asigurarea tuturor drepturilor cultural-autonome ale minorității naționale atât în cadrul întregului stat, cât și în toate părțile sale autonome”.

119) Chestiunea națională a fost discutată cu atenție la Primul Congres al RSDLP din 1898. A apărut în legătură cu problema atitudinii față de PPS. Aceste două circumstanțe au fost reflectate în al optulea paragraf al hotărârilor adoptate de Congres:

„Partidul, prin Comitetul său central, intră în relații cu alte organizații revoluționare, în măsura în care aceasta nu încalcă principiile programului său și metodele tacticii sale. Partidul recunoaște dreptul la autodeterminare pentru fiecare naționalitate.

120) Oksen Lola - muncitor ucrainean, bolșevic. A fost emigrant în Galicin și Paris

272

121) A. P. Maslov este unul dintre liderii menșevismului, care a scris despre problema agrară. Autor al proiectului de municipalizare la Congresul de la Stockholm al RSDLP din 1906

122) I. I. Rubanovici – unul dintre conducătorii S.R. partidul, reprezentantul său în Biroul Internațional Socialist al Internaționalei a II-a. În epoca războiului, unul dintre social-șoviniștii extremi.

123) I. I. Smirnov este publicist. Până în 1905 a luat parte la social-democrații. circulație. A fost membru al social-democraților străini. grupa „Lupta” (1901-1903). După 1905, angajat al ziarelor liberale și radicale („Tovarăș”). A sprijinit menșevicii, a luat parte la publicațiile lor juridice.

124) Războiul, care a provocat șovăieli și o criză în rândurile anarhiștilor în aceeași măsură ca și în rândul social-democraților, l-a aruncat pe Kropotkin în rândurile defensiștilor.

125) Odată cu izbucnirea războiului imperialist, V. Burtsev devine un apărător și patriot aprig, trecând apoi în tabăra contrarevoluționarilor extremi și devenind, în lupta împotriva guvernului sovietic, purtătorul de cuvânt al opiniei burghez- bloc monarhist (ziarul său Common Delo din Paris).

126) Krestovnikov - unul dintre cei mai mari industriași și figuri bursiere ruși, președinte al bursei de valori din Moscova și al societăților comerciale. A fost membru al Consiliului de Stat, ca reprezentant al marilor cercuri comerciale.

127) Dolgorukovs - doi frați, membri marcanti ai doctoratului. petreceri. Ambii au luat parte la înființarea „Uniunii de Eliberare” și la mișcarea zemstvo din 1904-1905.

13a) Kutler este unul dintre membrii marcanti ai C.D. petreceri. În „era încrederii” nn. Svyatopolk-Mnrekogo a fost un prieten al ministrului de interne. În birou, Witte a ocupat funcția de director șef al gestionării terenurilor și agriculturii, dar a părăsit curând din cauza respingerii proiectului pe care l-a propus pentru înstrăinarea terenurilor proprietate privată. Deputat al Dumasului II și III.

129) Rodichev este o figură zemstvo proeminentă, participant la binecunoscutele discursuri liberale ale zemstvei Tver, unul dintre liderii C.D. partidul, cel mai proeminent vorbitor al său din stat. Duma. După Revoluția din februarie, a fost ministru de secretar de stat al Finlandei.

1a0) A. II. Radishchev, un scriitor al epocii Ecaterinei, în cartea sa Călătorie de la Sankt Petersburg la Moscova, a descris ororile iobăgiei și a cerut abolirea acesteia, pentru care a fost condamnat la moarte, înlocuit cu un exil de 10 ani în O.ekmink, Regiunea Yakutsk. A fost otrăvit după ce a fost întors din exil și atras de Alexandru I la lucrările comisiei de elaborare a legilor, a vorbit din nou în favoarea desființării iobăgiei și a primit din nou amenințarea cu exilul.

131) Bobrinsky - un reprezentant al naționalismului militant, liderul fracțiunii „naționaliste” din Stat. Duma.

132) În februarie-martie 1915, la Berna au avut loc două conferințe ale secțiilor străine ale bolșevicilor, la care au fost adoptate o serie de rezoluții care arătau asupra necesității de a transforma războiul imperialist într-un război civil, la necesitatea înlocuirii celui prăbușit. Internaționala a II-a cu o nouă Internațională a III-a, iar sloganul unificării au fost puse forțe de tip internaționalist revoluționar S.-D..

133) O.K. - Comitetul de organizare al RSDLP, un centru menșevic străin format în august 1912 în opoziție cu Comitetul Central Bolșevic.

– 273 –

'134) Hvostov este membru al statului. Duma, fost guvernator al orașului Nijni Novgorod, s-a remarcat prin zelul său de a înăbuși răzvrătirea. Atunci era ministru de interne.

135) Chelnokov Duma.

13") Partidul Muncitorilor Stolypin – adică lichidatori care au încercat să desfășoare activități legale în rândul maselor muncitoare în condițiile asupririi Stolypin și s-au adaptat la aceste condiții renunțând la metodele revoluționare de luptă.

137) Südekum este un social-șovin german, un reprezentant al celei mai oportuniste aripi a social-democraților germani. „Tipul de oportunist

și social șovin mulțumit de sine, fără scrupule” (definiție de V.I.). A fost ministru în guvernul lui Ipsydeman.

138) A 2-a Conferință de la Zimmerwald, sau Conferința Kienthal, a fost o continuare a celei de-a 1-a Conferințe de la Zimmerwald. Conferința Kienthal a făcut un alt pas înainte pe drumul de a rupe secțiunea revoluționară a socialiștilor europeni cu social-șovini și oportuniști. A avut loc în aprilie 1916 la Kienthal (Elveția).

138) Acestea sunt rezoluțiile adoptate de conferințele care au avut loc la începutul războiului. Conferința de la Copenhaga a Socialiștilor Țărilor Neutre, care s-a limitat la exprimarea dorințelor lumii, a avut loc la 17 ianuarie 1915. Oportuniștii germanofili Trulstra (Olanda), Stauning (Danemarca) și oportuniștii antiantofili Branting și La ea au participat Ström (Suedia), Knudsen (Norvegia). Alte țări au refuzat să participe. Conferința de la Londra a Socialiștilor Antantei, ale cărei rezoluții șovine au fost propagate de guvernele puterilor Antantei, a avut loc în februarie 1915 și a reprezentat o manevră a burgheziei anglo-franceze în lupta sa împotriva burgheziei austro-germane. . Acesta din urmă, la rândul său, a contribuit la convocarea Conferinței Socialiștilor din Austria și Germania de la Viena la scurt timp după, care a adoptat aceleași rezoluții social-șovine. La conferința de la Londra, în numele Comitetului Central al Bolșevicilor, a luat cuvântul M. Maksimovsky (Litvinov), care a încercat să citească declarația internaționalistă și a părăsit conferința cu un protest.

14°) Huismais - Secretar al Biroului Internațional Socialist al Internaționalei a II-a, social-șovinist.

141) Gvozdevtsy (numiți după social-democratul Gvozdev) sunt un grup de social-șovini ruși care în timpul războiului au avut ca organe Vocea noastră și Cuvântul nostru (Samara) și au susținut intrarea reprezentanților muncitorilor în armată. comitete industriale. K. Gvozdev însuși a fost de top. ministru în guvernul Kerensky.

142) G. Aleksinsky - fost social-democrat Deputat în Statul II. Duma, unul dintre liderii grupului Vperyod, care la începutul războiului s-a scufundat la cel mai de jos nivel al șovinismului social. În activitățile sale politice, nu a disprețuit mijloacele cele mai murdare. Împreună cu Burtsev, el este în prezent unul dintre inspiratorii contrarevoluției rusești.

143) A. Iliotresov (Starover) muncitori din Rusia, care au participat activ în redacția Iskra. El a fost liderul menșevicilor, apoi lichidatorii. Odată cu începutul războiului mondial, a luat o poziție obtron-chesky.

I. L s n și n. Sobr. eseu, vol. XIX.

18

– 274 –

1-19 u Gorter este unul dintre membrii importanți ai aripii revoluționare a social-democraților olandezi. partide (așa-numiții „tribuniști”). La începutul războiului, a publicat o broșură intitulată

Imperialism, Război Mondial și Social-Democrați, în care a arătat motivele prăbușirii celei de-a doua Internaționale și necesitatea unei acțiuni internaționale în masă sub steagul unei noi Internaționale. În prezent, unul dintre liderii Partidului Muncitoresc Comunist German.

ld5) „Secretar” este o aluzie ironică la faptul că, după prăbușirea ideologică și organizatorică a blocului din august, menșevicii au încercat să mențină aspectul unei organizații prin semnarea deciziilor și contestațiilor lor nu în numele Org. Comitetul, dar în numele celor „trei secretari”. Unul dintre ei a fost S. Sem-ko și cue.

•46, Cazul lui Dreyfus, căpitan francez, evreu, acuzat în mod fals de înaltă trădare, a fost o manifestare a reacției antisemite a cercurilor militare și clericale franceze.

117) Incident Tsaberian cu cineva în oraș: doi ofițeri germani au pus în scenă o batjocură sălbatică a cetățeanului; populație infernală. Presa a considerat acest incident ca pe o manifestare a spiritului armatei germane.

148) K. Reiner (Rudolf Shpringer, Siiptikus) - social-democrat austriac, unul dintre fondatorii teoriei „autonomiei cultural-naționale”. Principalele sale lucrări sunt Statul și națiunea, Problema națională, Lupta naționalităților pentru statul din Austria și altele. În timpul războiului a fost un compromis social. După revoluția din 1918 a fost șeful guvernului austriac.

14°) E. Lench este un membru marcant al aripii de stânga a social-democraților germani, care, împreună cu Mehring, a editat Leipzig Narodnaya Gazeta, economist și polemist. De la începutul războiului imperialist a rupt brusc de aripa stângă și a devenit unul dintre liderii șovinismului social.

15°) „Die Glocke” („Clopotul”! - jurnalul social-șovipist din Narva,” (nota 521)

1i) Heinrich Kunow – un savant și publicist proeminent al social-democraților germani, membru al social-democraților. Jurnalul lui Kautsky Novoye Vremya. Compromisul social.

15gl Parvus a fost un emigrant rus, în anii 90 și începutul anilor 900 a lucrat în S.-D-II german, alăturat aripii sale stângi. După 1905 s-a întors în Gossia și a luat parte activ la prima revoluție rusă. A fost exilat și a fugit înapoi în Germania. În epoca războiului, a fost un social-șovin extrem și un agent direct al imperialismului german.

163) Fabiani - membri ai existenței în Anglia din 1883-1884. Liga Fabian, o societate burghezo-intelectuală fără teme, care își pune speranța în schimbarea socială și politică treptată prin propaganda pașnică platoniciană a ideilor presupuse „socialiste” și este complet saturată de oportunism extrem.

151) E. Vanderveld - Președinte al Biroului Internațional Socialist al Internaționalei a II-a, unul dintre social-șoviniștii extremi, care în timpul războiului a luat un portofoliu ministerial în cabinetul de miniștri burghezo-clerical belgian.

166) P. Renaudel - lider al aripii drepte a partidului socialist francez, social șovin extrem. După moartea lui Jaurès, a editat centrul, organul partidului L'Humanité până a trecut în mâinile comuniștilor.

- 275 -

15β) Zimmerwald Left - un grup marxist format la Conferința de la Zimmerwald, care includea delegați ai Comitetului Central al RSDLP, S.-D-II leton, S.-D polonez. opoziție, Suedia, delegatul german și alții. Grupul și-a propus să lupte împotriva social-șovinismului și a „centrismului” (kautskismul), a cerut socialiștilor să lupte împotriva imperialismului în propria lor țară și a fost germenul viitoarei Internaționale a III-a. Grupul a publicat trei numere ale revistei Vorbote.

157i polonez S.D. opoziție - o tendință revoluționar-marxistă formată în 1912 în rândurile social-democraților polonezi (nucleul său principal era Organizația de la Varșovia), care, în termeni organizatorici și de partid, a înaintat o cerere pentru o mai mare independență a organizațiilor locale și a luptat împotriva tendințele excesiv de centraliste ale Dreptei Principale : vlepia P. S.-D. Conducătorii săi: K. Radek, J. Ganetsky, A. Maletsky și alții.

Autorul tezelor menționate în acest articol a fost K. Radek.

158) David este un membru proeminent al aripii revizioniste a social-democraților germani. În cartea sa „Socialism și agricultură” a încercat să demonstreze inaplicabilitatea învățăturilor marxiste în agricultură. Patriot social, a fost membru al guvernului Shademan.

Programul Gotha este programul Partidului Muncitoresc Socialist German adoptat la Congresul de la Gotha în 1875, care a unit două facțiuni socialiste separate anterior, fracțiunile Lassalleian și Eisenach (marxiste). Programul a fost criticat de K. Marx (vezi broșura sa: „Critica programului Gotha”),

1G") Berner Tagwacht - publicat la Berna sub redacția lui R. Grimm, ziarul Zimmerwald. A stat pe o poziție „centristă”.

1G1) Grupul Internationale este un grup radical de stânga al social-democraților germani Pi, format la începutul războiului imperialist și a publicat un număr al revistei Internationale. Grupul a inclus: F. Mehring, R. Luxembourg, K. Zetkin și alții

102) Julius este pseudonimul Rosei Luxemburg, sub care a publicat ilegal o broșură la începutul războiului: „Criza social-democrației”, dedicată problemelor războiului. (Vezi articolul „Despre pamfletul lui Joius” din volumul XIII al Colectării lui V. I. Lenin, care acordă și o atenție deosebită problemei naționale).

1c) K. Legin - unul dintre pilonii social-șovinismului, președinte al Biroului Internațional al Sindicatelor. A murit în decembrie 1920

1G1) II. Ryazanov (D. B. Goldendakh) a fost unul dintre primii muncitori social-democrați. În Rusia, care a scris mult despre marxism în publicațiile științifice socialiste. Lucrător al mișcării sindicale și editor de lucrări inedite ale lui Marx și Engels. Președinte al Academiei Socialiste de Științe Sociale.

1C6) Karl Grünberg este un profesor vienez, un pacifist social, care a acoperit documente semnificative, în special despre problema prăbușirii celei de-a Doua Internaționale în legătură cu Războiul Mondial, în „Arhiva istoriei socialismului și a mișcării muncitorești”. „.

16C) J. Borchardt - German S.-D. aripa stângă, care a publicat în timpul războiului lunar internaționalist „Raze de lumină” („Lichtstrahlen”), care mai târziu a continuat să îl publice ca organ comunist.

1C7) „Cuvântul nostru” - social-democrat rus un ziar cotidian care a apărut (în locul „Vocii” vacante de către guvernul francez) în timpul războiului de la Paris.

18*

– 276 –

A grupat în jurul său elementele internaționaliste ale străinii ruse

Cu. -d-ii, dar nu avea o linie politică fermă, clar exprimată. La ea au participat: L. Trotsky, L. Martov, Lozovsky, Mapuisky (șomeri), Antonov-Ovseenko, Pavlovich (voluntar) și alții.

i" c) Imediat după sosirea sa în Rusia în 1917, V. I. a scris un pamflet: „Sarcinile proletariatului în revoluția noastră” (Proiectul Platformei Partidului Proletar) (vezi XIV vol. Opere colectate ale lui N. Lenin), în pe care Unul dintre paragrafele platformei, și anume al 14-lea, l-a dedicat chestiunii naționale. Repetăm aici integral:

„În problema națională, partidul proletar trebuie, în primul rând, să apere proclamarea și implementarea imediată a libertății complete de a se separa de Rusia toate națiunile și naționalitățile asuprite de țarism, anexate sau ținute cu forța în granițele statului,

adică _ anexat.

Toate declarațiile, declarațiile și manifestele despre renunțarea la anexări, care nu sunt însoțite de exercitarea efectivă a libertății de secesiune, echivalează cu înșelăciune burgheză a poporului sau dorințe nevinovate mic-burgheze.

Partidul proletar se străduiește să creeze cel mai devastator stat cu putință, pentru că acest lucru este avantajos pentru poporul muncitor, se străduiește la apropierea și unirea în continuare a națiunilor, dar dorește să atingă acest scop nu prin violență, ci printr-un mod exclusiv liber, fratern. unirea muncitorilor și a maselor muncitoare din toate națiunile.

Cu cât republica rusă devine mai democratică, cu atât se organizează cu mai mult succes într-o republică a Sovietelor deputaților muncitorilor și țăranilor, cu atât mai puternică va fi forța de atragere voluntară către o asemenea republică a maselor muncitoare ale tuturor națiunilor.

Libertate totală de secesiune - autonomie locală (și națională) largă - garanții detaliate ale drepturilor minorității naționale - așa este programul proletariatului revoluționar.

Vezi și nota. 171 a.

169) „Comisia de contact” în primele zile ale revoluției să mențină o comunicare (contact) constantă cu guvernul Prince. Lvov-Kerensky.

17") „Universalul Radei Centrale Ucrainene către poporul ucrainean, în Ucraina și în afara ei” a fost un răspuns la respingerea cererilor formulate de Rada Guvernului Provizoriu ca ONU să recunoască libertatea națională și autonomia Ucrainei, stabilește funcțiile comisariatului ucrainean sub Guvernul provizoriu. Pr-ve și comisariatul guvernamental din Ucraina și, de asemenea, a alocat o parte din banii strânși în Ucraina pentru nevoile culturale ale ucrainenilor. Universalul a proclamat: „De acum înainte, ne vom crea singuri viața”, și a punctat modalitățile de implementare independentă a autonomiei ucrainene în vederea implementării sistemului pe care Vseross. Adunarea Constituantă va trebui doar să o aprobe prin lege proprie.

171) Cavaignac este un general francez care a înăbușit cu cruzime extremă răscoala muncitorilor din zilele de iunie 1848.

'171a) În legătură cu decizia conferinței din aprilie 1917 de revizuire a programului partidului, V. I. a propus următoarele §§ 8 și 9 din fostul program al RSDLP:

– 277 –

„La § 8, ultima expresie se suprapune astfel:

Introducerea limbii materne în toate instituțiile locale, publice și de stat; abolirea limbii de stat obligatorii.

§ 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

Dreptul la liberă secesiune și de a-și forma propriul stat aparține tuturor națiunilor care alcătuiesc statul. Republica poporului rus ar trebui să atragă alte popoare sau naționalități la sine nu prin violență, ci exclusiv printr-un acord voluntar privind crearea unui stat comun. Unitatea și alianța frățească a lucrătorilor din toate țările este conciliată cu violența directă sau indirectă împotriva altor naționalități.

În articolul „Despre revizuirea programului de partid” (vezi partea a 2-a XIV vol. Lucrări colectate ale lui I. Lenin), scris pentru congresul de urgență al partidului, planificat pentru 17 octombrie 1917, V. I. a comentat necesitatea acestei schimbări § 9. :

„... În fine, la un punct, trebuie să răspund aici la o întrebare care a apărut în mintea unor tovarăși, dar, din câte știu, nu a fost ridicată în presă. ■Aceasta este o întrebare despre § 9 din programul politic, despre dreptul națiunilor la autodeterminare. Alineatul este format din două părți: prima va oferi o nouă formulare a dreptului la autodeterminare, a doua nu conține o cerere, ci o declarație. Întrebarea care mi-a fost pusă a fost dacă o declarație este potrivită aici. În general, declarațiile nu au locul în program, dar aici este necesară o excepție de la regulă, în opinia mea. În locul cuvântului „autodeterminare”, care a dat naștere la multe zvonuri, am pus un concept complet exact: „Dreptul la liberă secesiune”. După experiența revoluției de șase luni din 1917, cu greu se poate argumenta că partidul proletariatului revoluționar al Rusiei, partidul care lucrează în limba rusă mare, este obligat să recunoască dreptul la secesiune. După ce am câștigat puterea, cu siguranță vom recunoaște imediat acest drept pentru Finlanda, și pentru Ucraina, și pentru Armenia, și pentru orice naționalitate asuprită de țarism (și de Marea burghezie rusă).

Dar noi, din partea noastră, nu ne dorim deloc secesiunea. Ne dorim cel mai mare stat posibil, o uniune cât mai strânsă, cât mai mare număr posibil de națiuni care trăiesc în vecinătatea Marilor Ruși; dorim acest lucru în interesul democrației și al socialismului, în interesul înrolării în lupta proletariatului a cât mai mare număr posibil de muncitori din diferite națiuni. Vrem unitate proletară revoluționară, unitate, nu diviziune. Vrem unificare revoluționară, de aceea nu propunem sloganul unificării tuturor și a oricăror state în general, pentru că revoluția socială pune la ordinea zilei unificarea numai a statelor care au trecut și trec la socialism. , eliberarea coloniilor etc. Dorim o unificare liberă, și de aceea suntem obligați să recunoaștem libertatea secesiunii (fără libertatea secesiunii, unirea nu poate fi numită liberă). Suntem cu atât mai obligați să recunoaștem libertatea de secesiune cu cât țarul și Marea burghezie rusă, prin asuprirea lor, au lăsat în națiunile vecine un întuneric de amărăciune și neîncredere față de Marii Ruși în general, iar această neîncredere trebuie spulberată prin fapte, nu prin cuvinte.

Dar vrem unificare, și acest lucru trebuie spus, este atât de important să spunem în programul partidului statului național pestriț, că pentru aceasta este necesar să se îndepărteze de la obișnuit, este necesar să se dea loc unei declarații. . Vrem ca republica poporului rus (nu m-ar deranja nici măcar să spun marele rus, căci este mai corect) să atragă alte națiuni la sine, dar cum? Nu prin violență, 4 prin acord pur voluntar. Altfel, unitatea este ruptă și

– 278 –

uniunea fraternă a muncitorilor din toate țările. Spre deosebire de democrației burghezi, noi ridicăm lozinca nu frăția popoarelor, ci frăția muncitorilor de toate naționalitățile, pentru că nu avem încredere în burghezia tuturor țărilor, îi considerăm un dușman.

De aceea se impune aici să se admită o excepție de la regulă și să se insereze o declarație de principii în §.

17d) Pe ordinea de zi a celui de-al VIII-lea Congres al Partidului Comunist Rus, problema națională nu a fost discutată în mod deosebit și

a fost luată în considerare doar în legătură cu dezvoltarea programului partidului. VI a fost coraportor la acest punct de pe ordinea de zi, iar discursul pe care îl cităm aici face parte din discursul său general privind problema programului Partidului Comunist Rus.

173) II. Buharin, la Congresul al VIII-lea al Partidului Comunist Rus, a fost împotriva plasării în program a sloganului dreptului națiunilor la autodeterminare, permițându-l doar țărilor în care proletariatul nu se constituise încă într-o clasă; pentru țările cu o mișcare proletariană dezvoltată, el a propus formula: „autodeterminarea claselor muncitoare din fiecare naționalitate”.

174) Svinhufvud - fost președinte al Sejm-ului finlandez, unul dintre liderii familiilor tinere care au dus o politică de rezistență pasivă la tendința de rusificare a guvernului rus. A fost exilat în Siberia. În apogeul războiului civil din Finlanda în 1918, folosind puterile dictatoriale care i-au fost acordate de burghezia finlandeză, a înecat în sânge cu ajutorul baionetelor germane răscoala proletariatului finlandez. Schimbarea de orientare a burgheziei finlandeze după înfrângerea imperialismului german față de Antanta o obligă să cedeze locul lui Mannerheim, un alt călău al muncitorilor finlandezi.

175) În martie 1919, a fost semnat un acord între guvernul central sovietic și guvernul Bashkir cu privire la Bashkiria autonomă sovietică, dar căreia Bashkiria a fost alocată unei republici autonome în cadrul așa-zisei. Malaya Bashkiria și a făcut parte din RSFSR ca parte federală.

176) Wilson este președintele Statelor Unite ale Americii de Nord, sub care America, în ciuda proiectelor sale pacifiste (celebra Ligă a Națiunilor), a intrat în războiul mondial.

177) G. Pyatakov - fost președinte al primului guvern sovietic din Ucraină. La Congresul al VIII-lea, PCR s-a pronunțat atât împotriva sloganului „dreptul națiunii la autodeterminare”, cât și împotriva sloganului „autodeterminarea maselor muncitoare din fiecare națiune”.

178) Din păcate, nu avem procesele-verbale ale ședințelor comisiei celui de-al II-lea Congres al Internaționalei Comuniste pe probleme naționale și coloniale, în care V. am ținut un amplu discurs. Din conținutul discursului său din plen, reiese clar ce s-a discutat în comisie. Aici adăugăm doar că în dezbaterile raportului, top. Roy al V-lea al II-lea, contestându-și punctul de vedere, l-a arătat pe acel tovarăș. Roy merge prea departe, afirmând că soarta Occidentului depinde numai de gradul de dezvoltare și de puterea mișcării revoluționare din țările estice. În ciuda faptului că în InDPP sunt cinci milioane de proletari! și 37 de milioane de țărani fără pământ, comunistul hindus^e a eșuat înainte de HK'ftSp să înființeze un partid comunist în țară. B.II. Pato a mai subliniat că comuniștii hinduși sunt obligați să susțină mișcarea de eliberare burgheză fără a se contopi cu ea, așa cum în Rusia am susținut mișcarea liberală de eliberare în campania noastră împotriva țarismului.

179) Marine - reprezentant al Indiilor Olandeze la cel de-al 2-lea Congres al Internaționalei Comuniste din 1920.

18°) Roy este eroul Indiei Britanice la cel de-al 2-lea Congres al Internaționalei Comuniste.

181j Quelch - unul dintre liderii comuniștilor britanici, reprezentând Anglia la al 2-lea Congres Comm. Internațional

182) Jingoismul este șovinism, agresivitate, militantism. Folosit în legătură cu politica imperialismului britanic.

Volumul al XIX-lea al lucrărilor lui V. I. Lenin pregătit pentru publicare și adnotat de I. P. Tovstukha

editat de L. B. Kamenev.

CONȚINUT.

Pagină Introducere de L. B. Kamenev
b..... &

Partea I. Înainte de război. 7-139

1910

Excursie în Finlanda. 9

1912 _

Jocuri de noroc.12

Popoarele balcanice și diplomația europeană... 13

(1 coș de vulpe și găini 14

Un nou capitol în istoria lumii.16

Cadeți și
naționaliști. 17

Semnificația socială a victoriilor sârbo-bulgare
16

China
reînnoită
.. . 19

Despre casa socială „națională”. organizații..... 21

1913 _

Vehovtsy și naționalismul.22

Trezirea Asiei..... ..23

Separatiști în ['toamnă și separatiști în Austria.25

Clasa muncitoare și problema națională	26
Europa înapoiată și Asia avansată	28
Cadeții despre problema ucraineană.	29
Naționalizarea școlii evreiești.....	30
Cum îi protejează episcopul Pikon pe ucraineni.....	32
Rezoluție asupra problemei naționale, adoptată în ședința Centrului.	
Comitetul PSDLP cu muncitori de partid în vara anului 1913.	34
Observații critice asupra chestiunii naționale.....	36-63
1. Liberalii și democrații în chestiunea limbilor.....	.3s>
2. „Cultura națională”.....	39
3. Font naționalist de „asimilare”.	42
4. „Autonomie cultural-națională”.	48
–	231
('mp.	
5. Egalitatea națiunilor și drepturile minorității naționale. .	53
6. Centralizare și autonomie.	57
Despre autonomia „cultural-națională”.....	63
Despre programul național al RSDLP	67
Cadeții și „dreptul popoarelor la autodeterminare”	72
Compoziția etnică a elevilor din școala rusă	74
Mai multe despre împărțirea treburilor școlare în funcție de naționalitate.	76
Pat.ional-lpberalzm și dreptul națiunilor la autodeterminare. . .	78

„Timp Nou” și „Discurs” privind dreptul la autodeterminare al
națiunilor. ... aproximativ 80

1914 _

Există o limbă de stat obligatorie? 81

Notă „Nota editorului” la articolul Veteranului: „Chestiunea națională
și

proletariatul
leton”..... 83

Despre istoria programului național din Austria și
Rusia..... 84

Mai multe despre

„naționalism” 86

Egalitatea
națională 88

Despre dreptul națiunilor la
autodeterminare 89-139

1. Ce sunt autodeterminările? 99

2. Formularea istorică concretă a întrebării 94

3. Trăsături specifice ale problemei naționale în Rusia și
transformarea ei burghezo-democratică. . . .97

4. „Practicismul” în chestiunea
națională..... 101

5. Burghazia liberală și oportuniștii socialiști
în problema națională. 106

6. Separarea Norvegiei de Suedia..... 114

7. Decizia Congresului Internațional de la Londra din 1896. .BINE

8. Karl Marx utopic și Rosa Luxemburg practică. ..123

9. Programul anului 1903 și lichidatorii
săi 129

10. Concluzie 13a

Notă „De la redacția” la „Apelul către muncitorii ucraineni” Oks.epa

Lola. 139

Partea a II-a. După începerea războiului. 114 229

Despre mândria patriotică a marilor
ruși..... 143

1916

Despre o lume fără anexări și despre independența Poloniei, ca
sloganurile zilei în Roespp.146

Despre „programul de pace”149

Revoluția socialistă și dreptul națiunilor la autodeterminare. . . I
55-166

1. Imperialismul, socialismul și eliberarea națiunilor asupra.155

2. Revoluție socialistă și lupta pentru democrație. . . .156

3. Semnificația dreptului la autodeterminare și relația acestuia cu
federalismul157

4. Iirolotarsko-rsvoliotsnotspaya declarație a problemei
autodeterminării -

împărțirea națiunilor 15 t

5. Marxismul și proudhonismul în problema națională. . .Iy.i

6. Trei tipuri de țări în raport cu autodeterminarea națiunilor. . 111|

– 282 –

Pagină

7. Șovinismul social și autodeterminarea
națiunilor 162

8. Sarcinile concrete ale proletariatului în viitorul apropiat. .163

9. Atitudinea față de autodeterminare a socialului rus și polonez
democrația și Internaționala a II-a.164

Rezultatele discuției despre autodeterminare-,
166-199

1. Socialismul și autodeterminarea națiunilor.167

2. Este democrația „fezabilă” sub imperialism?171

3. Ce este anexarea..... ..173

4.	Pentru anexări sau împotriva anexărilor?.....	175
5.	De ce s.-d. împotriva anexărilor?.....	178
6.	Este posibil să opunem coloniile „Europei” în această chestiune?	180
7.	Marxism sau Proudhonism	182
8.	Special și general în poziția social-democraților olandezi și polonezi. internaționaliști.	188
9.	Scrisoare de la Engels către Kautsky	192
10.	Rebeliunea irlandeză din 1916	193
11.		
	Concluzie.....	197
	1917	
	Finlanda și Rusia.....	199
	Nu democrat, cetățean Kerenski!	
	Ucraina.....	203
	Ucraina și înfrângerea partidelor de guvernământ din Rusia. .	204
	Cu privire la problema unei republici federale.....	207
	1919 _	
	Discurs rostit la al VIII-lea Congres al PCR (bolșevicilor) la 19 martie 1919	210
	1920 _	
	Schița inițială a tezelor privind chestiunile naționale și coloniale	216
	Discurs ținut la cel de-al 2-lea Congres al Internaționalei Comuniste la 26 iulie 1920. . .	222
	Aplicații.	
1.	Rezoluții ale Conferinței din ianuarie 1912	231

2.	Rezoluția Congresului de la Copenhaga din 1910. ..	233
3.	Proiect de lege privind egalitatea națională înaintat Dumei a IV-a	
	R.S.-D.R. fracțiune	-
4.	Teze despre imperialism și opresiunea națională	235
5.	Rezoluție asupra chestiunii naționale, adoptată de Conferința panrusă a PSDLP (bolșevici), care a avut loc	
	24-29 aprilie 1917	245
6.	VIII Congres al PCR (bolșevici)	
	246	
7.	Teze pe probleme naționale și coloniale adoptate de Congresul II al Internaționalei a III-a Comuniste	247
1J	Note.h.....	257- -279